

Bundel – Commissie Leefomgeving van 21 september 2026

Agenda bijlagen

SPREKTIJD COMMISSIE 3 uur

Agenda Commissie Leefomgeving 21 september 2026 – VERSIE 15-09-2026

Beantwoording technische vragen commissie Leefomgeving 21 september 2026

Conceptverslag commissie Leefomgeving 21 september 2026 – ter voorvisie

0 18.30–19.10 uur Technische briefing update RES

1 Opening en mededelingen

2 Vaststellen agenda, verslag, lijst moties en lijst toezeggingen

Agenda Commissie Leefomgeving 21 september 2026 – VERSIE 15-09-2026

Conceptverslag commissie Leefomgeving 27 augustus 2026 – ter voorvisie

Conceptverslag commissie Leefomgeving 31 augustus 2026 (vervolg van 27 augustus 2026) – ter voorvisie

Openstaande moties commissie Leefomgeving 21 september 2026

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

2.a Planningsoverzicht

Planningsoverzicht commissie Leefomgeving 21 september 2026 (2)

3 19:15 – Inspreekhalftuur

Tekst inspreekbijdrage – 380kV Diemen–Ens 21 sept 2026

bijlage bij inspreekbijdrage 380kV Diemen–Ens 21 sept 2026

4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden

Toelichting:

De agenda commissie heeft dit punt aan alle commissieagenda's toegevoegd. Naast terugkoppeling door externe vertegenwoordigers vanuit PS (voor deze commissie geen) geeft het punt ruimte aan GS leden om een korte terugkoppeling te geven over de activiteiten rond verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden.

4.a Update vergunningen KGF1 en KGF2 Tata Steel door gedeputeerde Olthof

5 Rondvraag gedeputeerde Olthof (Gezondheid, Milieu, Voorzieningen, Cultuur en Sport)

Rondvraag RIVM-depositieonderzoek IJmond en artikel FTM

6 A-agenda Gezondheid en Milieu – Omgevingsdiensten

6.a 19:45 – Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond augustus 2026

Toelichting:

De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond wordt gewijzigd. Provinciale Staten zijn in maart 2026 in staat gesteld een zienswijze op het ontwerp van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond naar voren te brengen. Het college van Gedeputeerde Staten vraagt Provinciale Staten thans om toestemming voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

Behandelveorstel:

Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

Brief aan PS over Omgevingsdienst IJmond

Voordracht 48-2026 Wijziging Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond

Bijlage 1 Wijzigingsvoorstel GR ODJ

Bijlage 2 Wijziging GR was–wordt–tabel

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (eigenaarschap Omgevingsdiensten)

8 A-agenda Algemeen

8.a 20:00 – Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026

Toelichting:

In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026.

Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De bespreking vanuit financiële invalshoek vindt voornamelijk plaats in de commissie Bestuur.

Behandelvoorstel:

PS adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.

Brief aan PS over Tweede begrotingswijziging 2026

Tweede begrotingswijziging 2026

memo Aangepaste Voordracht TBW 2026_Geredigeerd

Voordracht 54-2026 Tweede begrotingswijziging 2026 (gewijzigd na commissies 14-9)

9 A-agenda Klimaat en Energie

9.a 20:30 – RES actualisatie 2025

Toelichting:

Gedeputeerde Staten hebben een voorstel vastgesteld voor de actualisatie van de Regionale Energiestrategieën (RES) in Noord-Holland. Hierin werken gemeenten, waterschappen en de provincie samen aan duurzame energie. De actualisatie bevat aanpassingen in de gebieden waar zonne- en windenergie mogelijk is, op basis van besluiten van gemeenten. Zo blijft de kaart met zoekgebieden actueel. Het voorstel gaat naar Provinciale Staten. Na vaststelling kunnen de wijzigingen worden verwerkt in de provinciale regels.

Behandelvoorstel:

Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

Brief aan PS over RES actualisatie 2025

Voordracht 53-2026 Regionale Energie Strategie actualisatie 2025

Bijlage 1 Voordracht Update RES-kaart 2025 Noord-Holland Noord

Bijlage 2 Voordracht Update RES-kaart 2025 Noord-Holland Zuid

Bijlage 3a voordracht Raadsbesluit gemeente Drechterland

Bijlage 3b voordracht Raadsbesluit gemeente Hoorn

Bijlage 3c voordracht Raadsbesluit gemeente Medemblik

Bijlage 3d voordracht Raadsbesluit gemeente Stede Broec

10 B-agenda Klimaat en Energie

10.a 21:15 – Energie/Stikstof en andere portefeuilles: C- naar B-verzoek D66 impactanalyse stikstof en netcongestie MET UITNODIGING VAN ALLE COMMISSIES

Agenderingsverzoek C naar B verzoek impactanalyse stikstof en netcongestie

11 Rondvraag gedeputeerde Gielen (Klimaat en Energie)

Rondvraag PvdD over Regioadvies hoogspanningsverbinding Diemen-Ens-hv

Aanvullende rondvraag VVD over Tracé Diemen-Ens

12 Sluiting

13 C-agenda: ingekomen stukken commissie Leefomgeving 21 september 2026

SPREEKTIJDEN COMMISSIES 2023–2027

op basis van memo Presidium 17 april 2023 en wisselingen in fracties (06–01–2026)

Verdeling per Fractie	Zetels	Cie 3 uur
VVD	9	11 min. (5+6)
BBB	7	10 min. (5+5)
GroenLinks	7	10 min. (5+5)
PvdA	7	10 min. (5+5)
D66	4	8min. (5+3)
PvdD	4	8 min. (5+3)
JA21	3	7 min. (5+2)
PVV	3	7 min. (5+2)
CDA	2	6 min. (5+1)
Forum voor Democratie	2	6 min. (5+1)
SP	2	6 min. (5+1)
50PLUS	2	6 min. (5+1)
VOLT	1	6 min. (5+1)
ChristenUnie	1	6 min. (5+1)
Fractie De Weerdt	1	5 min.
GS (25%)		36 min.

Agenda Commissie Leefomgeving – VERSIE 15-09-2026

Datum 21-09-2026
Tijd 19:15 – 22:15
Locatie Vergaderzaal 1.4
Voorzitter Tessa van Wijnen
Griffier/Secretar Mariëtte van Boheemen
is

Toelichting De commissievergadering vindt in hybride vorm plaats, is openbaar en online live te volgen via <https://noord-holland.stateninformatie.nl>. De vergadering is toegankelijk voor publiek. Het is mogelijk om in te spreken in de vergadering. Dat kan fysiek of digitaal op punten die ter bespreking staan geagendeerd (A- en B-agenda) of tijdens het inspreekhalfuur op andere punten die tot het werkgebied van de commissie Leefomgeving behoren. Voor het inspreken dient u zich aan te melden. Dat kan tot 15.00 uur op de voorafgaande werkdag (vrijdag 18 september) door het aanmeldformulier in te vullen: [Aanmeldformulier inspreken commissievergadering](#)

Let op: alle genoemde tijden bij de afzonderlijke agendapunten zijn richttijden. Indien er geen of een beperkt aantal aanmeldingen zijn voor het inspreekhalfuur zullen de agendapunten vanaf punt 4 ca. 30 minuten eerder beginnen.

0	18.30–19.10 uur Technische briefing update RES
1	Opening en mededelingen
2	Vaststellen agenda, verslag, lijst moties en lijst toezeggingen
2.a	Planningsoverzicht
3	Inspreekhalfuur
19:15	
4	Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden
	Toelichting:
De agendacommissie heeft dit punt aan alle commissieagenda's toegevoegd. Naast terugkoppeling door externe vertegenwoordigers vanuit PS (voor deze commissie geen) geeft het punt ruimte aan GS leden om een korte

terugkoppeling te geven over de activiteiten rond verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden.

4.a Update vergunningen KGF1 en KGF2 Tata Steel door gedeputeerde Olthof

5 Rondvraag gedeputeerde Olthof (Gezondheid, Milieu, Voorzieningen, Cultuur en Sport)

6 A-agenda Gezondheid en Milieu – Omgevingsdiensten

6.a Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond augustus 2026

19:45

Toelichting:

De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond wordt gewijzigd. Provinciale Staten zijn in maart 2026 in staat gesteld een zienswijze op het ontwerp van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond naar voren te brengen. Het college van Gedeputeerde Staten vraagt Provinciale Staten thans om toestemming voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

Behandelveorstel:

Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (eigenaarschap Omgevingsdiensten)

8 A-agenda Algemeen

8.a Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026

20:00

Toelichting:

In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026.

Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De bespreking vanuit financiële invalshoek vindt voornamelijk plaats in de commissie Bestuur.

Behandelveorstel:

PS adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.

9 A-agenda Klimaat en Energie

9.a RES actualisatie 2025

20:30

Toelichting:

Gedeputeerde Staten hebben een voorstel vastgesteld voor de actualisatie van de Regionale Energiestrategieën (RES) in Noord-Holland. Hierin werken gemeenten, waterschappen en de provincie samen aan duurzame energie. De actualisatie bevat aanpassingen in de gebieden waar zonne- en windenergie mogelijk is, op basis van besluiten van gemeenten. Zo blijft de kaart met zoekgebieden actueel. Het voorstel gaat naar Provinciale Staten. Na vaststelling kunnen de wijzigingen worden verwerkt in de provinciale regels.

Behandelveorstel:

Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

10 B-agenda Klimaat en Energie

10.a Energie/Stikstof en andere portefeuilles: C- naar B-verzoek D66 impactanalyse stikstof en netcongestie MET UITNODIGING VAN ALLE COMMISSIES

21:15

11 Rondvraag gedeputeerde Gielen (Klimaat en Energie)

12 Sluiting

13 C-agenda: ingekomen stukken commissie Leefomgeving 21 september 2026

Technische vragen commissie Leefomgeving 21 september 2026

nr	Partij en indiener	Punt	PFH	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Volt	6a	Gielen	Tweede Begrotingswijziging	1. Over 2.1 Energietransitie: <i>‘Voor energiehubs wordt €1,3 miljoen vanuit CDOKE en €1,173 miljoen vanuit het Stimuleringsprogramma Energiehubs opgenomen.’</i> Hoeveel van dit geld is bedoeld voor voorbereiding en ondersteuning, en hoeveel voor het daadwerkelijk realiseren van energiehubs? 2. Over 2.1 Subsidielijst energietransitie: <i>‘Energie Samen Noord-Holland krijgt maximaal €50.000 voor samenwerking tussen energiecoöperaties langs de A9. Het streven is 50% lokaal eigendom.’</i> Welke afspraken worden aan deze subsidie verbonden over het realiseren van 50% lokaal eigendom? 3. Over 5.4 Waterkwaliteit: <i>‘Voor de regeling Kennisontwikkeling Bodem en Water wordt €995.000 opgenomen, betaald door de waterschappen en uit rijksmiddelen.’</i> Kan deze regeling ook worden gebruikt voor onderzoek naar chemische vervuiling van Noord-Hollandse zwemwateren?	1. De m€ 1,3 wordt omgezet naar een uitvoeringsregeling voor financiële ondersteuning van de energiehubs, de m€ 1,173 is bij mei-circulaire ontvangen via een decentralisatie uitkering. De besteding van deze middelen wordt volgend jaar bepaald. 2. De subsidie ondersteunt de oprichting van een Koepel van energiecoöperaties. Als deze koepel functioneert bij de openbare inschrijving, moet de winnaar van de tender een gelijkwaardig partnerschap met de koepel aangaan. Daarbij maken partijen afspraken over hoe en wanneer de koepel mede-eigenaar wordt van de Energieroute Noord-Holland. De ontwikkelaar heeft een inspanningsverplichting om 50% lokaal eigendom te realiseren. 3. Nee, de subsidieregeling is gericht op de verduurzaming van de agrarische sector en laat onderzoek naar chemische vervuiling van water niet toe.

Technische vragen commissie Leefomgeving 21 september 2026

nr	Partij en indiener	Punt	PFH	Onderwerp	Vraag	Antwoord
2	Volt	6a	Olthof	Tweede Begrotingswijziging	1. Over 2.2 Gezonde leefomgeving: <i>'Van het geld voor versterking van vergunningverlening wordt €1 miljoen doorgeschoven naar 2027.'</i> Wat is de reden dat dit geld pas in 2027 nodig is? 2. Over 6.3 Subsidielijst cultuur: <i>'De bijdrage aan Plein C voor talentontwikkeling, bovenregionale activiteiten en kennisdeling wordt verlaagd van €175.000 naar €0.'</i> Welke gevolgen heeft deze verlaging voor de activiteiten van Plein C op het gebied van talentontwikkeling en kennisdeling?	1. We hebben van het Rijk een decentralisatie uitkering ontvangen in 2025 ten behoeve van vergunningverlening verduurzaming TATA Steel, daarvan was € 2.036.000 over in 2025 en dat hebben we via de UI doorgeschoven naar 2026. Hiervan wordt nu weer € 1 miljoen doorgeschoven naar 2027. Dit komt door vertraging bij aanvragen van vergunningen door Tata Steel daardoor zijn de beoogde werkzaamheden door de OD nog niet uitgevoerd. De werkzaamheden zullen plaatsvinden in de jaren 2026-2023. 2. In overleg met Plein C is de bijdrage voor jaar 2026 doorgeschoven naar 2027. Dit betekent dat er in 2027 €350.000,- beschikbaar is.
3						
4						
5						
6						
7						
8						

Technische vragen commissie Leefomgeving 21 september 2026

nr	Partij en indiener	Punt	PFH	Onderwerp	Vraag	Antwoord
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						

Verslag concept

Commissie Leefomgeving

Datum commissievergadering	:	21 september 2026
Commissievoorzitter	:	T. van Wijnen
Commissie-adviseur	:	mw. M. van Boheemen
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 46 28 / boheemenm@noord-holland.nl

5 **Aanwezig:**

Commissievoorzitter:		: T. van Wijnen
Commissiegriffier:		: mw. M. van Boheemen
Leden van de commissie:	VVD	: mw. G. Bakker, dhr. N. Roosendaal
	BBB	: dhr. P. Teeuwen, dhr. V. Valk
10	GL	: P. Laport, N. van der Waart
	PvdA	: mw. M. Ten Ham dhr. C. Vonk
	D66	: dhr. W. van der Heijden, dhr. E. Kanik
	PvdD	: mw. A. Egbers, mw. H. Vonck
	JA21	: mw. C. Gordijn, mw. K. Uiterwijk
15	PVV	: dhr. P. van Haasen, dhr. R. van Tiggelen
	CDA	: dhr. S. Dijk
	FvD	: dhr. M. Nijman
	SP	: dhr. J. Kes
	50PLUS	: dhr. S. Faassen, mw. A. van der Helm
20	Volt	: mw. B. van den Bogaerde
	ChristenUnie	: dhr. M. Klein
	Fractie De Weerdt	: –
	Gedeputeerden:	dhr. J. Olthof, A. Gielen
25	Notulist	mw. H. Fuite (Notuleerservice Nederland)

1. **Opening en mededelingen**

- 30 De **voorzitter** opent de vergadering om 19.15 uur en heet iedereen welkom. Er is een afmelding ontvangen van mevrouw Engels (CDA) en gedeputeerde Beemsterboer wordt vervangen door gedeputeerde Gielen.

Pagina 2

De **voorzitter** deelt mee dat a.s. vrijdag 25 september het werkbezoek aan Pallas over SMR's
35 (Small Modular Reactors) plaatsvindt. Hiervoor zijn al 15 aanmeldingen uit 10 fracties.

Er is één inspreker aangemeld voor het inspreekhalffuur.

Er zijn drie rondvragen aangemeld. Eén rondvraag van de PvdD voor gedeputeerde Olthof over
40 RIVM depositieonderzoek IJmond en het artikel in Follow the money. Er zijn twee rondvragen
voor gedeputeerde Gielen over hoogspanningsverbinding Diemen–Ens van PvdD en VVD.

2. Vaststellen agenda, verslag, lijst moties en lijst toezeggingen

De stukken worden ongewijzigd vastgesteld.
45

2.a Planningsoverzicht

Geen opmerkingen.

50 3 Inspreekhalffuur

De **voorzitter** geeft het woord aan de inspreker, de heer d'Arnaud.

De heer **d'Arnaud** spreekt in op persoonlijke titel over de geplande tweede 380 kV-verbinding
tussen Diemen en Ens in het gebied tussen knooppunt Muiderberg en de Hollandse Brug. Hij
55 begrijpt dat deze verbinding nodig is en kan zich vinden in de paarse variant, maar pleit binnen
die variant voor een minder belastend tracé. Samen met betrokken partijen is daarvoor optie 1
uitgewerkt. Volgens de heer d'Arnaud sluit deze beter aan op bestaande infrastructuur en heeft
deze minder gevolgen voor natuur, woningen en andere belangen in het gebied. Hij maakt zich
60 zorgen dat TenneT het tracé juist verder van de A6 wil leggen, waardoor onder meer
natuurgebied, een eco-passage en woningen extra worden geraakt. Omdat de ingebruikname
volgens de huidige planning pas rond 2038–2041 is voorzien, is er zijns inziens voldoende tijd
om optie 1 serieus te onderzoeken. Hij vraagt de provincie daarom om richting het Rijk aan te
dringen op een zorgvuldige uitwerking van dit alternatief, met als doel minder aantasting van
natuur en meer draagvlak van de omgeving.

65

De heer **Kanik** (D66) vraagt de heer d'Arnaud om nader toe te lichten waarom hij van mening is
dat TenneT met oneigenlijke argumenten aanstuurt op een andere optie. Hij vraagt of dit vooral
op vermoedens is gebaseerd of dat hiervoor concrete argumenten zijn. De heer **d'Arnaud** geeft
aan dat het door betrokken partijen voorgestelde tracé circa 700 meter korter en ook

70 goedkoper is dan het tracé van TenneT. De bezwaren tegen het verleggen van de gasleiding en de ligging nabij het spoor zijn volgens hem technisch en financieel oplosbaar. Daarnaast zou de optie van de belanghebbenden, minder dure werkzaamheden in het water met zich meebrengen en zorgen voor een betere bundeling van de infrastructuur.

75 De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt hoe de heer d'Arnaud de rol van de provincie ervaart, aangezien de uiteindelijke besluitvorming bij de minister ligt en de provincie een adviserende rol heeft. De heer **d'Arnaud** geeft aan dat hij de opstelling van de provincie als positief ervaart en vindt dat er goed naar de argumenten van de belanghebbenden wordt geluisterd. Volgens hem is er brede steun voor hun voorstel, terwijl TenneT vasthoudt aan de eerder gekozen richting.

80 De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt of het klopt dat de verbreding van de paarse strook pas later aan het plan is toegevoegd omdat hij dit niet in het regioadvies heeft gelezen. De heer **d'Arnaud** bevestigt dat het oorspronkelijke tracé smaller was en dichters langs de snelweg lag. Later is de paarse strook met 300 meter verbreed, zodat de hoogspanningsverbinding verder van de
85 snelweg kon worden gelegd.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt hoe het ministerie aankijkt tegen de verbreding van de paarse band. De heer **d'Arnaud** geeft aan dat het ministerie hierover niet duidelijk positie heeft gekozen, maar wel positief heeft gereageerd op hun verzoek om een klein deel aan het
90 onderzoeksgebied toe te voegen. Dit deel is volgens hem essentieel voor de plaatsing van een hoogspanningsmast binnen het door de belanghebbenden voorgestelde tracé.

4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden

Toelichting:

De agendacommissie heeft dit punt aan alle commissieagenda's toegevoegd. Naast
95 terugkoppeling door externe vertegenwoordigers vanuit PS (voor deze commissie geen) geeft
het punt ruimte aan GS leden om een korte terugkoppeling te geven over de activiteiten rond
verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden.
Er is geen terugkoppeling bij dit agendapunt.

100 **4.a Update vergunningen KGF1 en KGF2 Tata Steel door gedeputeerde Olthof**

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat hij nog geen update kan geven.

De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt wanneer meer duidelijkheid komt over de sluitingsdatum en de
bijbehorende streefdata. Gedeputeerde Olthof geeft aan dat er op dit moment geen nieuwe
informatie is en dat PS wordt geïnformeerd zodra er meer duidelijkheid is.

105

5 Rondvraag gedeputeerde Olthof (Gezondheid, Milieu, Voorzieningen, Cultuur en Sport)

Er is een rondvraag ingediend door PvdD over het RIVM depositieonderzoek IJmond en het
artikel van Follow the Money over incidentmeldingen Tata Steel.

110

Mevrouw **Egbers** (PvdD) stelt de volgende vragen:

Welke concrete acties, gericht op het verlagen van de uitstoot van PAK's en metalen, verbinden
GS eraan richting Tata Steel nu het RIVM-onderzoek laat zien dat er geen substantiële
verbetering is vastgesteld in de depositie, ondanks de maatregelen die Tata in de afgelopen
115 jaren heeft genomen?

Het verontrust de PvdD dat er gekozen wordt voor het verlagen van het aantal meetlocaties en
dat het juist de meetpunten bij bewoners zijn die weggelaten worden. Dit lijkt in tegenspraak
met de adviezen van de expertgroep. Hoe verantwoorden GS dit?

120

Hoe kijkt GS ertegenaan om ILT te betrekken bij het brede monitoringsonderzoek in de IJmond
voor advies?

Follow the Money publiceerde een artikel naar het opmerkelijke verschil in het aantal
125 incidentmeldingen door Tata 's nachts ten opzichte van overdag, terwijl de fabriek 24 uur per
dag draait. De omgevingsdienst gaat dit nader onderzoeken. Kan PS hierover geïnformeerd
worden in de eerstvolgende U&H-brief?

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de vragen.

130

Gedeputeerde **Olthof** wijst erop dat de provincie als bevoegd gezag de vergunningen van Tata Steel zo scherp mogelijk stelt en handhaaft bij overtredingen. Het RIVM-depositieonderzoek is bedoeld om trends in depositie te volgen, maar kan niet worden gebruikt om de exacte bron ervan te herleiden.

135

De vermindering naar tien meetlocaties gebeurt volgens hem in overleg met en op advies van het RIVM. Tien meetpunten zijn voldoende om de trend te blijven volgen en meetpunten bij bewoners brengen praktische onzekerheden met zich mee, bijvoorbeeld door verhuizing van de bewoner. De ILT wordt niet aanvullend betrokken, omdat dit geen wettelijke taak van de ILT is en het RIVM volgens GS over voldoende expertise beschikt.

140

Over de incidentmeldingen bij Tata Steel kan hij geen update toezeggen in de eerstvolgende U&H (Uitvoering & Handhaving)-brief, omdat deze al gereed is. In de daaropvolgende brief, begin 2027, zal hij wel aandacht aan dit onderwerp besteden, afhankelijk van de dan beschikbare informatie.

145

Mevrouw **Egbers** vraagt welke andere handelingsmogelijkheden er zijn zolang de sluiting van de kookgasfabrieken en de realisatie van overkappingen nog op zich laten wachten. Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat de provincie in de tussentijd de vergunningen blijft aanscherpen en handhaaft bij overtredingen. Daarnaast wordt gewerkt aan de overgang naar groen staal en aan maatregelen rond de kookgasfabrieken om eerder verdere uitstootreductie te bereiken.

150

6 A-agenda Gezondheid en Milieu – Omgevingsdiensten

6.a Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond augustus 2026

Toelichting:

155

De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond wordt gewijzigd. Provinciale Staten zijn in maart 2026 in staat gesteld een zienswijze op het ontwerp van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond naar voren te brengen. Het college van Gedeputeerde Staten vraagt Provinciale Staten thans om toestemming voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

Behandelveorstel:

160

Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

Pagina 6

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt of de voorgestelde wijzigingen in de structuur, financiering,
165 stemverhouding en governance van Omgevingsdienst IJmond aansluiten bij de mogelijke fusie
met Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Hij wil voorkomen dat nu wijzigingen worden
doorgevoerd die bij een latere fusie opnieuw tot extra kosten en aanpassingen leiden. Ook
vraagt hij of de nieuwe regeling vooraf is vergeleken met de governance en
financieringssystematiek van de mogelijke fusiepartner en of een toekomstige fusie hierdoor
170 niet ingewikkelder, duurder of trager wordt.

Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66), hij wijst erop dat de conceptwijziging al eerder is
besproken en dat de PVV toen hierover geen vragen heeft gesteld. De heer Van Haasen
antwoordt dat hij de vragen nu alsnog relevant vindt. Hij benadrukt verder dat een fusie voor de
PVV geen doel op zich is, maar wel serieus moet worden overwogen als daarmee structureel op
175 overhead- en organisatiekosten kan worden bespaard zonder dat de kwaliteit van de VTH-taken
achteruitgaat.

De heer **Van der Heijden** (D66) spreekt zijn waardering uit voor de ambtelijke voorbereiding en
zegt erop te vertrouwen dat GS de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling
180 zorgvuldig kan uitvoeren.

De heer **Klein** (ChristenUnie) geeft aan dat zijn fractie achter de voordracht staat en een positief
advies meegeeft.

185 Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) concludeert dat de ingediende zienswijzen tot enkele
marginale wijzigingen leiden. 50PLUS kan daarom instemmen met de voordracht en deze als
hamerstuk afdoen.

De heer **Laport** (GL) geeft aan dat GroenLinks en PvdA zich kunnen vinden in de voorgestelde
190 wijzigingen.

De heer **Roosendaal** (VVD) steunt het voorstel, maar vraagt de gedeputeerde te bevestigen dat
de wijzigingen een mogelijke fusie niet op de lange baan schuiven.

195 Gedeputeerde **Gielen** dankt de commissie voor de steun en bevestigt dat de voorgestelde
wijzigingen geen belemmering vormen voor een mogelijke fusie. Tot die tijd blijven de
omgevingsdiensten twee afzonderlijke organisaties en worden beide trajecten los van elkaar
behandeld.

200 De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt of de werkwijzen van beide omgevingsdiensten parallel lopen, nu het nog twee afzonderlijke organisaties zijn. Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat beide diensten voorlopig zelfstandig blijven functioneren. Er lopen trajecten voor een mogelijke fusie, maar daarop kan niet worden vooruitgelopen zolang hierover nog geen besluit is genomen. De huidige wijzigingen hebben volgens gedeputeerde geen invloed op het fusietraject.

205

De **voorzitter** concludeert dat het onderwerp voldoende is besproken en dat de voordracht als hamerstuk wordt doorgeleid naar de PS-vergadering.

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (eigenaarschap Omgevingsdiensten)

210 Er is geen rondvraag ingediend.

8 A-agenda Algemeen

8.a Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026

Toelichting:

215 In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026. Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De bespreking vanuit financiële invalshoek vindt voornamelijk plaats in de commissie Bestuur.

220 Behandelvoorstel:

PS adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

225 Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) vraagt hoeveel in 2026 aan de omgevingsdiensten wordt betaald voor toezicht en handhaving. Daarnaast vraagt zij waarom 1 miljoen euro uit de decentralisatie-uitkering voor versterking van de vergunningverlening over meerdere jaren wordt herverdeeld en of dit samenhangt met de planning of met de bestedingsmogelijkheden van de omgevingsdiensten.

230

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) vraagt naar de financiële bijdrage aan Plein C. Zij wil weten of het doorschuiven van 350.000 euro van 2026 naar 2027 betekent dat geplande activiteiten eveneens worden uitgesteld of wellicht komen te vervallen. Ook wil zij weten hoe de continuïteit van talentontwikkeling en kennisdeling wordt gewaarborgd.

235

De heer **Vonk** (PvdA), mede namens GL, wijst erop dat van circa 4 miljoen euro aan SPUK-middelen voor de energietransitie ongeveer 3 miljoen euro naar personeel en inhuur gaat. Hij vraagt of de resterende uitvoeringsregeling feitelijk ook grotendeels uit personele inzet bestaat en of het totaal daarmee neerkomt op circa 40 mensjaren. Een deel van de hogere inkomsten
240 bestaat uit 9 miljoen euro aan opgelegde dwangsommen. Hoewel hij handhaving noodzakelijk vindt, ziet hij liever dat bedrijven zich aan de regels houden zodat deze inkomsten niet nodig zijn.

Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66), hij vraagt hoe de opmerking van de heer Vonk zich verhoudt tot een eerdere wens vanuit PvdA/GL om opbrengsten uit dwangsommen in te
245 zetten voor de IJmond. De heer Vonk vindt het terecht dat dwangsommen worden opgelegd en dat de opbrengsten worden besteed, maar hij ziet liever dat bedrijven zich aan de regels houden zodat dwangsommen niet nodig zijn.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) vraagt of het eenmalige begrotingsoverschot van 9 miljoen euro uit
250 ontvangen dwangsommen kan worden ingezet voor verdere versterking van de handhaving op Tata Steel of anderszijds.

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt hoe zeker het is dat de dwangsommen volledig worden geïnd en spreekt zijn zorgen uit over het doorschuiven van middelen voor bodemsanering, waardoor
255 werkzaamheden mogelijk worden uitgesteld.

De **voorzitter** geeft het woord aan de gedeputeerden voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat jaarlijks circa 52 miljoen euro aan de vier omgevingsdiensten
260 wordt besteed. De 1 miljoen euro die wordt doorgeschoven, hangt samen met uitgestelde vergunningaanvragen van Tata Steel; de middelen blijven hiervoor beschikbaar.

Ook de middelen voor Plein C blijven beschikbaar. Het doorschuiven naar 2027 is met Plein C afgestemd en leidt volgens hem niet tot het vervallen van activiteiten.

De 9 miljoen euro aan dwangsommen gaan volgens de gedeputeerde over incidentele
265 inkomsten en wordt niet structureel begroot of automatisch ingezet voor extra handhaving. Volgens de huidige informatie zijn deze bedragen inmiddels ontvangen, waardoor het financiële risico beperkt is.

Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat van de SPUK-middelen circa 2,1 miljoen euro naar vast
270 personeel gaat, 1 miljoen euro naar inhuur en een deel naar de uitvoeringsregeling. Ook deze regeling wordt grotendeels ingezet voor mensuren; maximaal 10 procent mag naar materieel en

Pagina 9

materiaal. Ze erkent de zorgen omtrent bodemsanering van de heer Roosendaal. Het gaat om meerdere projecten met verschillende oorzaken voor vertraging. Zij vindt dat vertraging aandacht vraagt wanneer geplande termijnen niet worden gehaald.

275

De **voorzitter** geeft aan dat deze tweede begrotingswijziging als bespreekstuk naar PS gaat aangezien het al een bespreekstuk was vanuit de commissies Bestuur en Landelijk Gebied.

9 A-agenda Klimaat en Energie

280 9.a RES actualisatie

Toelichting:

Gedeputeerde Staten hebben een voorstel vastgesteld voor de actualisatie van de Regionale Energiestrategieën (RES) in Noord-Holland. Hierin werken gemeenten, waterschappen en de provincie samen aan duurzame energie. De actualisatie bevat aanpassingen in de gebieden waar
285 zonne- en windenergie mogelijk is, op basis van besluiten van gemeenten. Zo blijft de kaart met
zoekgebieden actueel. Het voorstel gaat naar PS. Na vaststelling kunnen de wijzigingen worden
verwerkt in de provinciale regels.

Behandelveorstel:

290 Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

De heer **Valk** (BBB) vraagt waarom Wieringerhoek nog als zoekgebied voor zonne-energie op de
295 RES-kaart staat, terwijl Hollands Kroon en Medemblik hiervan afstand hebben genomen en het
Rijk het plan heeft afgewezen. Hij informeert welke bestuurlijke of juridische gevolgen
vaststelling van de kaart in deze vorm heeft en of daarmee toekomstige ontwikkeling van
zonne-energie in Wieringerhoek mogelijk blijft.

300 Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) geeft aan dat de RES-actualisatie voor haar fractie duidelijk is,
maar spreekt haar teleurstelling uit over de beperkte realisatie in de afgelopen vijf jaar. Volgens
haar zijn meer concrete maatregelen nodig om de RES-doelen te halen en moeten de lusten en
lasten van de energietransitie rechtvaardig worden verdeeld.

305 Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt wat GS precies onder een wijziging van de RES verstaat, omdat de
bijlage van de voordracht voor Noord-Holland-Zuid wel veranderingen in aantallen en
opbrengsten laten zien. Zij vraagt waar de grens ligt tussen een technische actualisatie en een
inhoudelijke herijking.

Mevrouw Bakker wil van GS weten hoeveel ruimte PS later nog heeft bij de juridische verwerking
310 van de zoekgebieden in de omgevingsverordening. Zij vraagt GS om duidelijk inzichtelijk te
maken welke wijzigingen administratief zijn, welke inhoudelijk en welke later juridisch worden
vastgelegd.

315 Mevrouw **Van der Waart** (GL), spreekt mede namens de PvdA en constateert dat de realisatie van de RES-doelen achterblijft. Zij vraagt hoe de commissie aankijkt tegen de uitruil in Medemblik en of het schrappen van zoekgebieden ten gunste van het OER-traject niet te gemakkelijk is. Zij vraagt gedeputeerde Gielen welke mogelijkheden GS nog heeft om meer regie te nemen en welke concrete stappen worden gezet om de RES-doelen dichterbij te brengen.

320 De heer **Dijk** (CDA) spreekt namens mevrouw Engels. Hij geeft aan positief te zijn over het feit dat de ambitie voor 2030 en de uitgangspunten van de RES ongewijzigd blijven. Hij vraagt hij GS te bevestigen dat de betrokken gemeenten voor de voorgestelde wijzigingen zelf een raadsbesluit hebben genomen, omdat de lokale afweging volgens het CDA bij de gemeenten hoort te liggen.

325 De heer **Klein** (ChristenUnie) vindt het logisch dat de RES-actualisatie voortvloeit uit gemeentelijke besluiten, maar vindt dat de beperkte realisatie en afnemende potentie teleurstellen. Hij vraagt welke rol de provincie kan spelen om knelpunten weg te nemen, succesvolle aanpakken te stimuleren en gemeenten effectiever te ondersteunen bij het realiseren van de RES-ambities. Hij wil weten of extra middelen, zoals het hogere dividend van Liander, hiervoor kunnen worden ingezet.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) vraagt welk plan er is om het verschil tussen de huidige duurzame opwek en de benodigde potentie te overbruggen en wat er gebeurt als de RES-doelen voor 2030 335 niet worden gehaald. Zij pleit voor een integraal plan van aanpak en vraagt daarnaast aandacht voor de groeiende energievraag, energiebesparing en de vraag welke industrie en bedrijvigheid in de toekomst binnen de beschikbare energievoorziening past.

Interruptie van de heer **Kanik** (D66), hij vraagt of de discussie over de energievraag na 2030 wel binnen de RES hoort. Mevrouw Vonck antwoordt dat dit weliswaar een ander traject is, maar dat 340 keuzes over het toekomstige energiegebruik medebepalend zijn voor de doelen richting 2040 en 2050.

Mevrouw **Vonck** vervolgt haar betoog en vraagt of het mogelijke tekort aan opwek in Noord-Holland Noord kan worden gecompenseerd door een mogelijk overschot in Noord-Holland Zuid en of de RES-ambities tussen beide regio's kunnen worden uitgewisseld.

345 De heer **Faassen** (50PLUS) vraagt in hoeverre gemeenten voorwaarden kunnen stellen aan energieopwekking op provinciale gronden en of die kunnen botsen met provinciale uitgangspunten. Hij wil weten wie juridisch en operationeel verantwoordelijk is als een RES

zoekgebied daadwerkelijk voor energieopwekking wordt gebruikt. Daarnaast sluit hij aan bij de
350 vraag van de VVD om verschillen tussen tekst en kaarten duidelijk inzichtelijk te maken.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) spreekt zich kritisch uit over duurzame energie. Volgens hem leidt
dit tot problemen met leveringszekerheid en de stabiliteit van de stroomvoorziening. Zijn fractie
kan zich daarom niet vinden in het zoeken naar nieuwe gebieden voor duurzame
355 energieopwekking.

De heer **Kanik** (D66) constateert dat de uitvoering van de RES sterk achterblijft en vindt dat de
provincie meer regie moet nemen. Volgens de heer Kanik ontbreekt het bij veel gemeenten aan
ambities en beleid voor duurzame energie, ondanks eerder gemaakte bestuurlijke afspraken. Hij
360 kondigt daarom aan dat D66 een discussienota voorbereidt en nodigt andere partijen uit om
daarbij aan te sluiten.

De heer **Kes** (SP) benadrukt dat naast duurzame opwek ook gekeken moet worden naar het
energieverbruik, bijvoorbeeld bij datacenters. Hij steunt meer regie op de RES, maar vraagt
365 daarnaast om discussie over de vraag of de huidige datacenterstrategie nog passend is.
Interruptie van de heer **Kanik** (D66), hij wijst erop dat de provincie al inzet op energiebesparing,
onder meer via de omgevingsdiensten en beschikt over een datacenterstrategie die waar nodig
kan worden aangescherpt. Volgens hem sluit aandacht voor energieverbruik de noodzaak van
extra duurzame opwek niet uit.

370 De heer Kes benadrukt dat hij de inzet op duurzame opwek en meer provinciale regie steunt
maar dat zijn punt is dat daarnaast structureler moet worden gesproken over het toekomstige
energieverbruik, waaronder dat van datacenters. Volgens hem is dat ook van belang voor de
keuzes die na 2030 moeten worden gemaakt.

Interruptie van de heer **Valk** (BBB), hij vraagt of ook gekeken kan worden naar dubbel gebruik
375 van energie, bijvoorbeeld door restwarmte van datacenters te benutten. De heer Kes steunt het
gebruik van restwarmte, maar ziet dit niet als reden om extra datacenters te bouwen.

De heer **Nijman** (FvD) sluit zich aan bij de zorgen van GL over de beperkte bijdrage van de RES
aan de toekomstige elektriciteitsvraag. Hij wijst erop dat de vraag naar elektriciteit naar
380 verwachting sterk zal toenemen en vraagt zich af hoeveel extra wind- en zonne-energie
daarvoor nodig zou zijn. Hij vraagt hoe gedeputeerde Gielen tegen die toekomstige ruimtelijke
opgave aankijkt.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen in de eerste termijn.

385

Gedeputeerde **Gielen** licht toe dat de RES-actualisatie vooral een technische verwerking is van wijzigingen die gemeenten in 2025 hebben aangeleverd. Lokale besluiten en het omgevingsplan blijven bepalend voor de vraag of een project daadwerkelijk kan worden gerealiseerd.

390

Zij erkent dat de realisatie van duurzame opwek achterblijft en ziet voor de provincie een belangrijke rol om hierover regionaal regie te voeren. De provincie is al actief via ruimtelijke afwegingen, natuur- en landschapsbelangen en de regieroute. Ook wil het college met de regio's in gesprek over de achterblijvende voortgang en de afspraken richting 2030.

395

Over het uitwisselen van ambities tussen Noord-Holland Noord en Zuid zegt zij dat dit hooguit administratief iets oplost, maar geen extra duurzame opwek oplevert en daarom niet het doel van de RES kan zijn.

Interruptie van mevrouw **Vonck** (PvdD), zij wijst erop dat haar voorstel juist tot extra opwek leidt: als Noord-Holland Zuid zijn eigen ambitie haalt en een tekort in Noord-Holland Noord compenseert, wordt er meer duurzame energie gerealiseerd.

400

Gedeputeerde **Gielen** benadrukt dat dit vooral neerkomt op het verschuiven van cijfers en niet automatisch leidt tot nieuwe projecten. Zij benadrukt dat de RES bedoeld is om daadwerkelijk nieuwe duurzame opwek te realiseren en wil hierover actief met de regio's in gesprek.

405

Volgens de gedeputeerde zijn in Noord-Holland-Zuid geen zoekgebieden gewijzigd maar zijn alleen de cijfers geactualiseerd op basis van gerealiseerde opwek. Een actualisatie verwerkt bestaande lokale besluiten, terwijl een herijking ook ambities, uitgangspunten en ruimtelijke keuzes opnieuw zou beoordelen.

410

Wat betreft de juridische doorwerking geeft zij aan dat windinitiatieven alleen binnen aangewezen zoekgebieden mogelijk zijn, maar dat gemeentelijke omgevingsplannen leidend blijven. De provincie bewaakt de regionale samenhang en bespreekt met gemeenten hoe de gezamenlijke opgave kan worden gehaald.

Energiebesparing blijft volgens haar een belangrijke pijler, onder meer via het voorgestelde energiebesparingsakkoord van €3,9 miljoen. Besparing alleen is niet voldoende, omdat ook bestaande woningen en bedrijven verder elektrificeren.

415

Bij energieopwekking op provinciale gronden worden zoveel mogelijk gezamenlijke voorwaarden gehanteerd. Gemeenten kunnen lokale randvoorwaarden meegeven, bijvoorbeeld over participatie en ruimtelijke inpassing. De marktpartij die het recht krijgt om energie op te wekken, is uiteindelijk verantwoordelijk voor het initiatief.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de tweede termijn.

420

De heer **Nijman** (FvD) vraagt waarop de uitspraak van gedeputeerde Gielen is gebaseerd dat Noord-Holland op termijn onbewoonbaar kan worden als onvoldoende wordt gedaan aan klimaatverandering. Hij vraagt daarbij of zij doelt op wetenschappelijke scenario's over de veranderingen in de Golfstroom en de zeespiegelstijging.

425

Mevrouw **Gordijn** (JA21) vraagt welke alternatieven worden onderzocht als gemeenten niet verdergaan met RES-zoekgebieden en de opwek achterblijft. Zij noemt daarbij kernenergie, waterstof en mogelijkheden buiten de provinciegrenzen.

430

Interruptie van de heer **Kanik** (D66), volgens hem is juist een combinatie van verschillende energiebronnen nodig, waaronder wind, zon en kernenergie. Mevrouw Gordijn antwoordt dat zij vooral wil weten of GS daadwerkelijk naar aanvullende alternatieven kijkt wanneer de huidige aanpak onvoldoende blijkt.

435

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt of PS nog beleids- of beslisruimte heeft bij de latere wijziging van de omgevingsverordening, nu de gemeentelijke wijzigingen in deze RES-actualisatie administratief worden verwerkt. Zij wil weten of PS binnen deze actualisatie zelf nog wijzigingen kan aanbrengen.

440

De heer **Valk** (BBB) geeft aan dat zijn fractie kan instemmen met de voordracht en verwacht dat de actuele wijzigingen volgend jaar worden verwerkt. Het voorstel is wat de BBB betreft een hamerstuk.

445

Mevrouw **Vonck** (PvdD) vindt dat discussie nodig is over de vraag of alle bestaande bedrijvigheid moet elektrificeren en of er alternatieven zijn. Zij kondigt aan hierover aan een discussienota te werken en nodigt andere partijen uit om mee te doen.

450

Statenlid **Van der Waart** (GL) vraagt hoever de provincie is met de regieroute. Zij wil weten wanneer de provincie daadwerkelijk een instrument kan inzetten als een gemeente een RES-zoekgebied schrapt en of de provincie zo'n lokaal besluit kan tegenhouden.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vindt dat de provincie een extra stap mag zetten en sluit graag aan bij initiatiefvoorstellen die hierover in voorbereiding zijn.

455

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen in de tweede termijn.

Gedeputeerde **Gielen** benadrukt dat de RES onderdeel is van de afspraken uit het Klimaatakkoord en dat de provincie verantwoordelijkheid draagt voor duurzame energieopwekking op land. Zij vindt dat gemaakte afspraken moeten worden nagekomen en dat de provincie daarin haar rol moet nemen.

460 Interruptie van de heer **Nijman** (FvD), hij vraagt of de gedeputeerde werkelijk verwacht dat Noord-Holland onleefbaar wordt. Gedeputeerde Gielen wijst op toenemende weersextremen en stelt dat zowel klimaatadaptatie als het beperken van verdere klimaatverandering tot de verantwoordelijkheid van de provincie behoort.

Interruptie van de heer **Van Tiggelen** (PVV), hij betwist dat sprake is van een toename van
465 weersextremen en plaatst vraagtekens bij de menselijke invloed op klimaatverandering. Gedeputeerde **Gielen** geeft aan hierover geen principiële discussie te willen voeren en stelt dat het provinciale beleid is gebaseerd op de wetenschappelijke overeenstemming dat menselijke invloed op klimaatverandering bestaat.

Gedeputeerde Gielen vervolgt haar betoog en licht toe dat de RES-actualisatie hoofdzakelijk
470 bestuurlijk vastgestelde gemeentelijke wijzigingen verwerkt. PS kan formeel zelf een wijziging aanbrengen, maar dat vraagt om een nieuwe inhoudelijke afweging met gemeenten en waterschappen en past volgens haar minder goed bij een technische actualisatie.

Als regionale afstemming onvoldoende oplevert, kan de provincie via de regieroute uiteindelijk zelf de regie overnemen en een projectbesluit nemen. Die stap is tot nu toe niet gezet.

475 Interruptie van de heer **Klein** (ChristenUnie), hij vraagt of de provincie nog geloofwaardig is als zij zelf een initiatief van een gemeente tegenhoudt. Gedeputeerde Gielen benadrukt dat zij vooral wijst op de formele mogelijkheden en op de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de RES-doelen te realiseren.

480 De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk wordt doorgeleid naar de PS-vergadering.

10 B-agenda Klimaat en Energie

485 **10.a Energie/stikstof en andere portefeuilles: C- naar B-verzoek D66 impactanalyse stikstof en netcongestie met uitnodiging van alle commissies**

D66 heeft een agenderingsverzoek ingediend voor impactanalyse stikstof en netcongestie.

Omdat de analyse portefeuilles uit meerdere commissies raakt zijn ook de andere commissies uitgenodigd.

490 De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan de indiener van het agendaverzoek: de heer Kanik van D66.

De heer **Kanik** (D66) licht toe dat zijn fractie de impactanalyse stikstof en netcongestie heeft geagendeerd vanwege zorgen over de uitkomsten. Volgens de analyse kan met het huidige
495 beleid slechts een zeer beperkt deel van de geplande ontwikkelingen tot 2030 doorgang vinden. De D66-fractie heeft daarom de volgende vragen voor de gedeputeerde:

1. Het aanpakken van netcongestie vraagt niet alleen een verzwaring van het net, maar op korte termijn ook een diversificatie van energiebronnen op datzelfde net. Er wordt in de Regionale Energie Strategieën een disbalans in verhouding van zonne-energie en
500 windenergie verwacht die uitslaat richting zonne-energie. Echter, is de meerderheid van de PS niet bereid geweest om windenergie toe te laten in de Noorder-IJplas. Daarom vraagt onze fractie zich af of partijen überhaupt bereid zijn om zich hard te maken voor meer wind op land om die diversiteit van energiebronnen op korte termijn te kunnen bewerkstelligen? En hoe gaan zij dat dan doen? Is GS ook bereid om zich daarvoor hard te maken?
- 505 2. Welke concrete keuzes gaat GS nu maken over wat wél en niet voorrang krijgt om aangesloten te worden op het net?
3. Wat vinden de partijen in PS dat de prioritering zou moeten zijn?
4. Er staat in de analyse dat de provincie veel meer de regierol op de ruimte moet pakken. Dat doorkruist de discussie die tot nu toe is gevoerd over het Ruimtelijk Voorstel. In de planning
510 richting de vaststelling van de omgevingsvisie lijkt er echter geen ruimte meer te zijn voor zienswijzen vanuit de Noord-Hollandse samenleving op deze nieuwe opstelling van GS. Wat vinden de partijen in de commissie hiervan en hoe wil GS hiermee omgaan?
5. Wat vinden de partijen in de commissie van die regierol op de ruimte en hoe willen zij die invullen? Hoe wil GS deze vorm geven?

515

De **voorzitter** geeft het woord aan de overige commissieleden in de eerste termijn.

De heer **Nijman** (FvD) geeft aan geen voorstander te zijn van meer windenergie op land en vindt dat netcongestie juist samenhangt met de groei van wind- en zonne-energie. De prioriteit moet
520 volgens hem liggen bij een terugkeer naar meer conventionele energiebronnen, waaronder gaswinning. Ook ziet hij geen aanleiding voor een grotere provinciale regierol.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) is van mening dat netcongestie vooral het gevolg is van het gevoerde energiebeleid en pleit voor minder inzet op wind- en zonne-energie en verdere
525 elektrificatie. Volgens hem zorgen omwegen in de energievoorziening voor efficiëntieverlies en ziet hij ook weinig in waterstof als grootschalige oplossing. Hij is kritisch op het stikstofbeleid en wijst hij op andere oorzaken van bodemverzuring. Tot slot benadrukt hij dat landbouwgrond

zoveel mogelijk beschikbaar moet blijven voor voedselproductie en dat energie- en voedselvoorziening basisbehoeften zijn.

530

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) geeft aan dat haar fractie niet tegen wind op land is, zolang dit niet ten koste gaat van omwonenden. Zij benadrukt daarnaast dat ook andere energiebronnen moeten worden benut en ziet onder meer mogelijkheden voor kleine kerncentrales (SMR's). De zorgen over de energievoorziening deelt zij, maar op de eerste twee vragen van D66 is het antwoord van 50PLUS negatief.

535

Mevrouw **Vonck** (PvdD) geeft aan voor meer windenergie te zijn en vindt dat projecten die bijdragen aan verduurzaming en het verminderen van netcongestie prioriteit moeten krijgen. Ook pleit zij voor energiebesparing, minder energie-intensieve bedrijvigheid en meer ruimte voor natuur, woningbouw en lokale duurzame opwek. De provincie mag volgens haar nadrukkelijker de regie nemen, mits belangen zorgvuldig worden afgewogen. Zij vraagt GS om een integrale aanpak voor netcongestie, waarin onder meer energiehubs, geothermie, wind op zee, warmtenetten en lokale opwek worden meegenomen.

540

Statenlid **Van der Waart** (GL) sluit zich grotendeels aan bij de PvdD en spreekt haar steun uit voor meer windenergie. Zij vindt het landelijke prioriteringskader van de ACM een goede basis, maar ziet ruimte voor nadere provinciale duiding of maatwerk. Wat betreft de regierol vindt zij dat de provincie steviger mag optreden, maar niet zonder meer gemeenten of participatie terzijde moet schuiven. Zij ziet vooral kansen in ondersteuning bij grondbeleid, kennisdeling, participatie, energiebesparing en lobby richting het Rijk.

545
550

De heer **Klein** (ChristenUnie) sluit zich grotendeels aan bij GL en de PvdD en steunt meer windenergie, mits goed ingepast in de energiemix. Hij onderschrijft de prioriteit voor projecten die netcongestie verminderen, duurzame opwek vergroten en voorzien in basisbehoeften zoals woningbouw en onderwijs. Ook pleit hij voor een kritische blik op grootverbruikers zoals datacenters. De fractie van de ChristenUnie staat positief tegenover een sterkere provinciale regierol. De heer Klein suggereert dat de provincie duurzame energieprojecten verder kan voorbereiden, bijvoorbeeld door vergunningstrajecten zoveel mogelijk vooraf uit te werken. Tot slot vraagt hij hoe deze regierol zich verhoudt tot het ruimtelijk voorstel.

555

560

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) is voor wind op land, met duidelijke landelijke regels en substantiële zeggenschap en opbrengsten voor de lokale omgeving. Bij prioritering vindt zij congestieverzachting, basisbehoeften en veiligheid het belangrijkste.

565 De heer **Dijk** (CDA) steunt een grotere provinciale regierol bij netcongestie, maar vindt dat gemeenten, inwoners en ondernemers goed betrokken moeten blijven. Hij vraagt of de provincie straks voldoende capaciteit, grond en middelen heeft om haar rol als bevoegd gezag voor grote projecten waar te maken. Hij vraagt hoe GS, gezien het krappe tijdsplan van de impactanalyse, waarborgt dat belanghebbenden voldoende gelegenheid krijgen om een
570 zienswijze in te dienen.

De heer **Kes** (SP) vindt het onderwerp zeer breed en vraagt zich af wat precies het doel is van de bespreking. Inhoudelijk sluit hij zich grotendeels aan bij de bijdrage van de PvdD. Hij onderschrijft het belang om kritisch te blijven kijken naar grootverbruikers zoals datacenters.

575

De heer **Vonk** (PvdA) pleit voor een actieve provinciale regierol bij duurzame energieopwekking. Hij noemt als voorbeeld de daken van bedrijven op en rond Schiphol die volgens hem beter benut kunnen worden voor zonnepanelen.

Interruptie van mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) wijst op mogelijke beperkingen rond Schiphol, zoals schittering en de benodigde toestemming van andere betrokken partijen. Zij vraagt hoe de PvdA aankijkt tegen SMR's als aanvullende energiebron. De heer Vonk geeft aan hierover eerst meer kennis te willen opdoen, onder andere tijdens het geplande werkbezoek aan Pallas. De heer Vonk vervolgt zijn betoog en stelt voor om bij nieuwe wind- en zonneprojecten nadrukkelijk te kijken naar locaties waar de energievraag groot is, zodat lokale opwek kan
585 bijdragen aan het verminderen van netcongestie.

De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt aandacht voor stikstof als factor bij netcongestie en stelt voor om samen met D66 te onderzoeken hoe buurlanden met vergelijkbare stikstofproblematiek omgaan. Hij vraagt zich af waarom stikstof in de discussie over netcongestie relatief weinig
590 aandacht krijgt. Over meer windenergie is de heer Teeuwen terughoudend en wijst op de economische haalbaarheid van windprojecten, het belang van voldoende rendement voor marktpartijen en de gevolgen voor omwonenden. Hij ziet binnen bestaande RES-afspraken nog mogelijkheden, bijvoorbeeld in het Amsterdamse havengebied. De BBB ziet kansen in een bredere energiemix, met onder andere restwarmte uit datacenters, vergisting en groen gas,
595 kernenergie voor de langere termijn en tariefdifferentiatie. Hij stelt voor te onderzoeken waarom congestieverzachters nog onvoldoende verlichting van de netcongestie opleveren. Volgens BBB moet niet alleen worden ingezet op netverzwaring, maar ook op slimmer gebruik van de bestaande capaciteit.

600 Mevrouw **Bakker** (VVD) sluit zich aan bij het pleidooi van 50PLUS om SMR's verder te onderzoeken. Daarnaast steunt de VVD windenergie vooral op bedrijventerreinen, zoals in het Amsterdamse havengebied, waar de hinder voor omwonenden beperkt kan blijven. Zij wijst daarbij ook op het belang van duidelijke afspraken wanneer windturbines nabij gemeentegrenzen worden geplaatst.

605

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen in de eerste termijn.

Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat de impactanalyse duidelijk maakt hoe groot de gevolgen van netcongestie en stikstof zijn voor de ontwikkeling van Noord-Holland. Veel belangrijke maatregelen liggen volgens haar bij het Rijk, netbeheerders en andere partijen, maar de provincie moet binnen haar eigen rol zoveel mogelijk regie nemen.

Zij benadrukt dat het energiesysteem meer sturend moet worden in de ruimtelijke ontwikkeling. Vraag, aanbod, opwek en opslag moeten dicht bij elkaar worden gebracht. Windenergie maakt 615 daar onderdeel van uit, maar volgens haar is juist de combinatie van verschillende vormen van opwek, opslag en lokaal gebruik belangrijk.

De prioritering van aansluitingen op het elektriciteitsnet ligt niet bij de provincie, maar volgt uit het verplichte prioriteringskader van de ACM. De provincie kan daarin dus niet zelf andere prioriteiten stellen.

620 Zij wijst erop dat uitbreiding van energie-infrastructuur tijdens de aanleg zelf stikstofemissies kan veroorzaken. Het kabinet onderzoekt daarom mogelijkheden om netuitbreidingen vrij te stellen van stikstofvergunningen en voert hierover overleg met Brussel.

De impactanalyse sluit volgens haar goed aan bij de concept-Omgevingsvisie, waarin het energiesysteem al als sturend principe is opgenomen. Zij verwacht daarom geen grote 625 koerswijziging, al kan dit uitgangspunt op onderdelen nog verder worden aangescherpt.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de tweede termijn.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt naar de reactie van GS op het pleidooi voor SMR's. Gedeputeerde 630 **Gielen** verwijst naar het coalitieakkoord, waarin onderzoek naar de mogelijke voor- en nadelen van SMR's is afgesproken. Zij zegt toe de commissie te informeren zodra hierover nieuwe ontwikkelingen zijn.

De heer **Kanik** (D66) geeft aan dat er met BBB nog verschillende raakvlakken zijn om verder te 635 verkennen. Hij wil graag dat gedeputeerde Gielen verduidelijking geeft over het reserveren van

ruimte voor energieprojecten in relatie tot netcongestie. Hij verwijst daarbij naar het Rekenkamerrapport en vraagt hoe dit zich verhoudt tot de huidige impactanalyse.

Interruptie van mevrouw **Uiterwijk** (JA21), zij vraagt wat D66 uit deze bespreking denkt te halen.

De heer Kanik antwoordt dat hij de bespreking vooral ziet als start van de verdere discussie en
640 als gelegenheid om de standpunten van de commissie mee te geven aan GS voor de verdere
uitwerking van de impactanalyse.

De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt de gedeputeerde naar de ervaringen met congestieverzachters en
of deze aanpak wordt geëvalueerd. Hij wil weten of aanvullende maatregelen of aanpassingen
645 nodig zijn om hiermee op korte termijn meer ruimte op het elektriciteitsnet te creëren.

Volgens de heer **Van Tiggelen** (PVV) is het eerdere evenwicht tussen vraag en aanbod door het
gevoerde energiebeleid juist verstoord.

650 De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen in de tweede termijn.

Gedeputeerde **Gielen** benadrukt dat de provincie al mogelijkheden heeft voor actief grondbeleid,
maar dat goed moet worden afgewogen wanneer inzet daarvan nuttig is. Beleid voor strategisch
grondbeleid ten behoeve van energie–infrastructuur wordt meegenomen in de verdere
655 uitwerking.

Zij vindt dat het prioriteringskader nog te kort van kracht is om de werking van de
congestieverzachters goed te kunnen beoordelen. De discussie gaat vooral over de vraag welke
projecten daadwerkelijk als congestieverzachter kunnen worden aangemerkt. Volgens haar ligt
een belangrijkere oplossing in een vrijstelling voor energie–infrastructuur binnen de
660 stikstofvergunningverlening.

De **voorzitter** concludeert dat het onderwerp voor dit moment voldoende is besproken.

11 Rondvraag gedeputeerde Gielen (Klimaat en Energie)

665 Er zijn twee rondvragen ingediend voor gedeputeerde Gielen.

De PvdD heeft vragen over het Regioadvies hoogspanningsverbinding Diemen–Ens en de VVD
heeft daar aanvullende vragen op ingediend.

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan mevrouw Vonck (PvdD).
670

Mevrouw **Vonck** geeft aan dat GS in de brief van augustus 2026 vasthoudt aan het advies voor het paarse tracé met daarbij de genoemde randvoorwaarden: 'Het bundelen van het nieuwe tracé met bestaande weg- en energie-infrastructuur binnen het paarse alternatief is een "leidend principe" bij de verdere uitwerking van het project.'

675 De vraag van de PvdD is; Wat betekent "leidend" hier concreet? Onder welke omstandigheden vinden GS het aanvaardbaar om daar toch van af te wijken?

De volgende zin luidt: "Verplaatsing en/of het ondergronds brengen van bestaande energie-infrastructuur, zoals gasleidingen en bestaande 150 kV- en 380 kV-lijnen, dient zorgvuldig te
680 worden onderzocht.'

De vraag van de PvdD is; Als uit het zorgvuldige onderzoek blijkt dat bundeling langs de A6 technisch mogelijk is, maar duurder of ingewikkelder: hoe zwaar wegen GS dan het leidende principe van bundeling ten opzichte van kosten en planning? Hoe wegen zij eventuele schade aan waardevolle natuur hierin mee?

685

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Gielen** licht toe dat de provincie eerder heeft geadviseerd voor de paarse variant en dat nu wordt onderzocht welke tracé-optie daarbinnen het meest geschikt is. Bundeling met
690 bestaande infrastructuur geldt daarbij als leidend principe. Afwijken daarvan kan alleen als daar zwaarwegende en goed onderbouwde technische, juridische, ruimtelijke of veiligheidsredenen voor zijn. Omdat de onderzoeken nog lopen, kan het college nog geen voorkeur uitspreken voor een specifieke optie binnen het paarse tracé.

695 Mevrouw **Vonck** vraagt wanneer de lopende onderzoeken naar verwachting beschikbaar zijn. Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat dit naar verwachting in de eerste helft van 2027 zal zijn.

De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw Bakker van de VVD voor het stellen van de vervolg-
rondvragen.

700

Mevrouw **Bakker** (VVD) heeft in navolging van de ingediende vragen door de PvdD een tweetal vervolg-rondvragen:

Kan de gedeputeerde toezeggen dat GS bij de minister nadrukkelijk zal aangeven dat de
705 nieuwe voorkeur van TenneT voor het tracé Diemen-Ens (met een grotere impact op onder meer het Naardermeer, natuurgebieden en woningen) niet de voorkeur van GS heeft?

Kan de gedeputeerde tevens toezeggen dat GS blijven vasthouden aan het uitgangspunt van bundeling met de reeds bestaande infrastructuur en het serieus onderzoeken van optie 1?

710

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Gielen** geeft aan op dit moment geen toezegging te kunnen doen over de keuze voor een specifiek tracé, omdat de onderzoeken nog lopen en ook andere opties negatieve

715

gevolgen kunnen hebben. **Wel zegt de gedeputeerde toe vast te houden aan het uitgangspunt van bundeling met de bestaande infrastructuur.** Ook optie 1 wordt volgens haar serieus onderzocht, net als de andere tracéopties.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) vraagt hoe de belangen van de natuur worden meegewogen.

720

Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat dit onderdeel is van de lopende onderzoeken en de integrale afweging van de verschillende tracéopties. Ook eventuele natuurvergunningen spelen daarbij een rol. Op basis van het volledige onderzoek kan het college hierover later een oordeel geven.

12 Sluiting

725

De voorzitter sluit de vergadering om 22.05 uur.

Agenda Commissie Leefomgeving – VERSIE 15-09-2026

Datum 21-09-2026
Tijd 19:15 – 22:15
Locatie Vergaderzaal 1.4
Voorzitter Tessa van Wijnen
Griffier/Secretar Mariëtte van Boheemen
is

Toelichting De commissievergadering vindt in hybride vorm plaats, is openbaar en online live te volgen via <https://noord-holland.stateninformatie.nl>. De vergadering is toegankelijk voor publiek. Het is mogelijk om in te spreken in de vergadering. Dat kan fysiek of digitaal op punten die ter bespreking staan geagendeerd (A- en B-agenda) of tijdens het inspreekhalfuur op andere punten die tot het werkgebied van de commissie Leefomgeving behoren. Voor het inspreken dient u zich aan te melden. Dat kan tot 15.00 uur op de voorafgaande werkdag (vrijdag 18 september) door het aanmeldformulier in te vullen: [Aanmeldformulier inspreken commissievergadering](#)

Let op: alle genoemde tijden bij de afzonderlijke agendapunten zijn richttijden. Indien er geen of een beperkt aantal aanmeldingen zijn voor het inspreekhalfuur zullen de agendapunten vanaf punt 4 ca. 30 minuten eerder beginnen.

0	18.30–19.10 uur Technische briefing update RES
1	Opening en mededelingen
2	Vaststellen agenda, verslag, lijst moties en lijst toezeggingen
2.a	Planningsoverzicht
3	Inspreekhalfuur
19:15	
4	Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden
	Toelichting:
De agendacommissie heeft dit punt aan alle commissieagenda's toegevoegd. Naast terugkoppeling door externe vertegenwoordigers vanuit PS (voor deze commissie geen) geeft het punt ruimte aan GS leden om een korte

terugkoppeling te geven over de activiteiten rond verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden.

4.a Update vergunningen KGF1 en KGF2 Tata Steel door gedeputeerde Olthof

5 Rondvraag gedeputeerde Olthof (Gezondheid, Milieu, Voorzieningen, Cultuur en Sport)

6 A-agenda Gezondheid en Milieu – Omgevingsdiensten

6.a Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond augustus 2026

19:45

Toelichting:

De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond wordt gewijzigd. Provinciale Staten zijn in maart 2026 in staat gesteld een zienswijze op het ontwerp van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond naar voren te brengen. Het college van Gedeputeerde Staten vraagt Provinciale Staten thans om toestemming voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

Behandelveorstel:

Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (eigenaarschap Omgevingsdiensten)

8 A-agenda Algemeen

8.a Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026

20:00

Toelichting:

In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026.

Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De bespreking vanuit financiële invalshoek vindt voornamelijk plaats in de commissie Bestuur.

Behandelveorstel:

PS adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.

9 A-agenda Klimaat en Energie

9.a RES actualisatie 2025

20:30

Toelichting:

Gedeputeerde Staten hebben een voorstel vastgesteld voor de actualisatie van de Regionale Energiestrategieën (RES) in Noord-Holland. Hierin werken gemeenten, waterschappen en de provincie samen aan duurzame energie. De actualisatie bevat aanpassingen in de gebieden waar zonne- en windenergie mogelijk is, op basis van besluiten van gemeenten. Zo blijft de kaart met zoekgebieden actueel. Het voorstel gaat naar Provinciale Staten. Na vaststelling kunnen de wijzigingen worden verwerkt in de provinciale regels.

Behandelveorstel:

Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

10 B-agenda Klimaat en Energie

10.a Energie/Stikstof en andere portefeuilles: C- naar B-verzoek D66 impactanalyse stikstof en netcongestie MET UITNODIGING VAN ALLE COMMISSIES

21:15

11 Rondvraag gedeputeerde Gielen (Klimaat en Energie)

12 Sluiting

13 C-agenda: ingekomen stukken commissie Leefomgeving 21 september 2026

Verslag concept

Commissie Leefomgeving

Datum commissievergadering	:	27 augustus 2026
Commissievoorzitter	:	mw. T. van Wijnen
Commissie-adviseur	:	mw. M. van Boheemen
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 46 28 / boheemenm@noord-holland.nl

5 **Aanwezig:**

Commissievoorzitter: : mw. T. van Wijnen

Commissiegriffier: : mw. M. van Boheemen

Leden van de commissie: BBB : dhr. P. Teeuwen, dhr. M. Becker

10

GL : statenlid P. Laport,

VVD : dhr. N. Roosendaal

D66 : dhr. W. van der Heijden

PvdA : dhr. C. Vonk

PVV : dhr. R. van Tiggelen, dhr. P. Van Haasen

SP : mw. R. Alberts

15

CDA : dhr. S. Dijk, dhr. S. Dijk

JA21 : mw. C. Gordijn

PvdD : mw. A. Egbers, mw. H. Vonck

ChristenUnie : mw. Y. Buit

Volt : mw. B. van den Bogaerde

20

50PLUS : dhr. H. Faassen, mw. A. van der Helm

Gedeputeerden: dhr. J. Beemsterboer, dhr. J. Olthof

Notulist mw. H. Fuite (Notuleerservice Nederland)

25

1. **Opening en mededelingen**

De **voorzitter** opent de vergadering om *19.00* uur. Er zijn drie sprekers aangemeld voor het inspreekhalfuur.

30

2. **Vaststellen agenda, verslag, lijst moties en lijst toezeggingen**

Het verslag, de lijst met moties en toezeggingen en de agenda worden ongewijzigd vastgesteld.

3 Inspreekhalftuur

35 Er zijn drie aanmeldingen ontvangen bij het inspreekhelfuur. De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan de heer Hollander.

De heer **De Hollander** spreekt in namens bewonersgroep BOBM-polder (samenvoeging van Binnendijkse-, Overscheense-, Berger- en Meentpolder), appartementen Buitenplaats
40 Naarderbos, Golfpark Naarderbos en het bedrijfsgebouw Waterfront over de geplande 380 kV-hoogspanningsverbinding van TenneT tussen Diemen en Enschede. Hij stelt dat de verbinding eerst langs de A6 zou worden gebundeld met bestaande infrastructuur, maar dat TenneT hiervan afwijkt vanwege een gasleiding. Daardoor zou het tracé 300 meter opschuiven richting onder meer het Naardermeer, een eco-passage, NNN-gebied, woningen, het golfpark en
45 omliggende bebouwing. De heer De Hollander vraagt de provincie daarom in het regioadvies vast te leggen dat de verbinding zo dicht mogelijk langs de bestaande infrastructuur behouden blijft en dat zo nodig maatregelen worden getroffen voor de gasleiding. Ook vraagt hij de paarse corridor zo in te tekenen dat een optimaal tracé langs de A6 mogelijk blijft.

50 De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen.

De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt of het, gezien de netcongestie in Amsterdam en Diemen, klopt dat er geen haast is met de nieuwe hoogspanningsverbinding.

De heer **De Hollander** antwoordt dat de ingebruikname is uitgesteld tot 2041 en dat het gaat om
55 een extra verbinding tussen twee bestaande energiecentrales voor het transport van onder meer zonne- en windenergie.

De **voorzitter** geeft het woord aan de tweede inspreker, mevrouw Verbrugge.

60 Mevrouw **Verbrugge** spreekt in op persoonlijke titel over de gezondheidseffecten van Tata Steel op omwonenden. Aanleiding is een recent Nivel-rapport, uitgevoerd in opdracht van Gezondheid op één en Urgenda, waaruit volgens haar blijkt dat inwoners van de IJmond vaker ernstige gezondheidsproblemen hebben dan inwoners elders in Nederland. Zij benadrukt vooral de onmacht die omwonenden ervaren en het gebrek aan vertrouwen bij hen dat de overheid hun
65 gezondheid voldoende beschermt. Volgens haar moeten omwonenden te vaak zelf onderzoek initiëren en aandacht vragen voor de gevolgen van uitstoot, stank, geluid en staalslakken. Mevrouw Verbrugge roept de provincie op om gezondheid zwaarder te laten wegen bij toekomstige besluitvorming. Zij stelt dat de gezondheidsproblemen niet alleen het gevolg zijn

Pagina 3

van uitstoot uit het verleden, maar dat omwonenden ook nu nog worden blootgesteld. Daarbij
70 verwijst zij naar het strafrechtelijk onderzoek van het Openbaar Ministerie naar Tata Steel.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) vraagt wat de overheid volgens mevrouw Verbruggen meer zou
75 kunnen doen.

Mevrouw **Verbrugge** antwoordt dat een deskundige expertgroep al jarenlang duidelijke adviezen
geeft en roept de overheid op deze adviezen op te volgen en te vertalen naar concrete
maatregelen.

80 De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt mevrouw Verbruggen of zij de aangekondigde maatregelen van
de Omgevingsdienst onvoldoende vindt of dat zij er onvoldoende vertrouwen in heeft.

Mevrouw **Verbrugge** antwoordt dat uit wetenschappelijk onderzoek en verschillende rapporten
waaronder het Nivel-rapport, blijkt dat de huidige en aangekondigde maatregelen onvoldoende
zijn.

85 Mevrouw **Egbers** (PvdD) vraagt wat mevrouw Verbruggen verwacht van het aangekondigde
omgevingsoverleg over Tata Steel.

Mevrouw **Verbrugge** antwoordt dat omwonenden en belangenorganisaties recent zijn
uitgenodigd, maar dat zij vooral geen behoefte hebben aan een nieuwe overlegtafel. Volgens
haar liggen de adviezen van de expertgroep er al en moet de overheid duidelijk maken welke
90 maatregelen worden genomen, wanneer die worden uitgevoerd en welke gezondheidswinst
daarvan wordt verwacht. Zij benadrukt dat er in de IJmond geen gebrek is aan overleg, maar wel
aan daadkracht en zichtbare verbetering. Omwonenden willen daarbij als gelijkwaardige
partners worden betrokken.

95 De **voorzitter** geeft het woord aan de derde inspreker, mevrouw Timmerman.

Mevrouw **Timmerman** spreekt in namens Stichting Gezondheid op één en licht het in juli
gepubliceerde Nivel-rapport over gezondheidsrisico's in de IJmond toe. Mevrouw Timmerman
geeft aan dat voor het onderzoek circa 40.000 patiëntendossiers uit de IJmond zijn vergeleken
100 met bijna 200.000 dossiers uit verschillende controlegebieden. Volgens mevrouw Timmerman
blijkt daaruit dat inwoners van de IJmond vaker longaandoeningen, waaronder longkanker, hart-
en vaatziekten en maag- en darmklachten hebben. Inwoners die binnen twee kilometer van Tata
Steel wonen, hebben daarnaast vaker COPD, longontstekingen en verwijzingen naar een
longarts dan inwoners die verder weg wonen. Zij wijst erop dat het onderzoek onderscheidend

105 is doordat voor het eerst is gecorrigeerd in onder meer leeftijd, geslacht, roken en overgewicht. Zij concludeert dat het rapport eerdere onderzoeken bevestigt waaruit blijkt dat inwoners van de IJmond een groter risico op gezondheidsproblemen hebben dan inwoners in andere delen van Nederland.

110 De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen.

Mevrouw **Egbers** (PvdD) vraagt hoe de provincie kan bijdragen aan het aanbevolen vervolgonderzoek, waarbij gezondheidsgegevens worden gekoppeld aan individuele blootstelling op postcodeniveau.

115 Mevrouw **Timmerman** antwoordt dat dergelijk onderzoek kostbaar is en dat de provincie bijvoorbeeld financieel kan bijdragen aan de uitvoering ervan.

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt of aanvullend onderzoek nog nodig is, of dat er inmiddels voldoende gegevens beschikbaar zijn om politieke besluiten te nemen.

120 Mevrouw **Timmerman** antwoordt dat er volgens haar al zoveel bewijs is voor de gezondheidsproblemen in de IJmond dat de beschikbare gegevens voldoende basis bieden om tot besluitvorming over te gaan.

Mevrouw **Egbers** (PvdD) vraagt welk concreet advies mevrouw Timmerman op basis van het rapport aan de provincie zou geven. Mevrouw **Timmerman** adviseert de provincie om gezondheid structureel als bepalende factor mee te wegen in de besluitvorming. Voor Tata Steel zou de gezondheid van omwonenden volgens haar op dit moment een van de belangrijkste uitgangspunten moeten zijn.

130 **4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden**

Toelichting:

De agendacommissie heeft dit punt aan alle commissieagenda's toegevoegd. Naast terugkoppeling door externe vertegenwoordigers vanuit PS (voor deze commissie geen) geeft het punt ruimte aan GS leden om een korte terugkoppeling te geven over de activiteiten rond
135 verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden.

Er is geen terugkoppeling door GS.

140 **5 A-agenda Gezondheid en Milieu – Omgevingsdiensten**

5.a Zienswijze op Resultaatbestemming 2025, begrotingswijzigingen 2026 en 2027 en wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (A-agenda Leefomgeving 27-08-2026)

Toelichting:

- 145 De resultaatbestemming 2025, de begrotingswijzigingen 2026 en 2027 en het voorstel tot wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek zijn door het dagelijks bestuur verzonden aan de raden en staten van deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. PS kan een zienswijze naar voren brengen op deze stukken. De jaarrekening 2025 is ter kennisname meegestuurd.
- 150 Behandelvoorstel:
PS adviseert over de voordracht.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen.

- 155 Statenlid **Laport** (GL) begrijpt dat door de gemeentelijke herindeling een wijziging van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk is en kan met deze wijziging instemmen. Zijn fractie ziet geen reden om een zienswijze in te dienen. Hij spreekt wel zijn zorgen uit over de werklastcapaciteit, die onder de gewenste bandbreedte is gekomen. Hij vraagt het college en de omgevingsdienst hier scherp op te blijven sturen.
- 160 Mevrouw **Gordijn** (JA21) kan zich vinden in het voorstel om geen zienswijze in te dienen, maar heeft twee vragen. Zij vraagt hoe groot GS de kans acht dat het weerstandsvermogen op termijn weer aan de minimumnorm van 0,8 zal voldoen en of kan worden uitgesloten dat de provincie bij tegenvallers financieel moet bijspringen, mede gezien de kosten van het nieuwe VTH-systeem. Daarnaast vraagt zij of de begroting realistischer kan worden opgesteld, nu ruim
- 165 €300.000 aan uitgaven doorschuift en de directe productiekosten voor Noord-Holland opnieuw lager uitvallen dan geraamd. Ook wil zij weten of structurele onderbesteding kan leiden tot een lagere provinciale bijdrage.
- 170 Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) kan instemmen met het voorstel om geen zienswijze in te dienen, maar vraagt aandacht voor het weerstandsvermogen van de OFGV, dat onder de afgesproken bandbreedte is gekomen. Zij vraagt aan GS de OFGV te laten vastleggen wanneer en hoe het weerstandsvermogen weer binnen de norm wordt gebracht. Ook vraagt zij of dit de eerste keer is dat de bandbreedte wordt onderschreden en wat het scenario is als de
- 175 implementatiekosten van het nieuwe VTH-systeem hoger uitvallen dan verwacht. Zij wil weten of het procedureel is toegestaan om de zienswijze- en toestemmingsprocedure voor de

wijziging van de gemeenschappelijke regeling samen te voegen zonder dat dit ten koste gaat van de zorgvuldigheid.

180 De heer **Van Tiggelen** (PVV) geeft aan dat de voordracht zijn fractie in de basis logisch en weinig controversieel voorkomt. Hij is van mening dat de bijdrage van energiebesparing aan temperatuurverlaging zeer beperkt is en plaatst vraagtekens bij het huidige klimaat- en energiebeleid. Volgens de heer Van Tiggelen is er mondiaal geen sprake van een energietransitie, maar van een uitbreiding van verschillende vormen van energiegebruik.

185 Interruptie van Statenlid **Laport** (GL), hij geeft aan dat de bijdrage te ver afwijkt van het te bespreken onderwerp, dat gaat over de resultaatbestemming van de omgevingsdienst en de wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

De heer **Van Tiggelen** antwoordt dat zijn opmerkingen rechtstreeks voortkomen uit passages in de voorliggende stukken en dat hij daarom vindt dat deze relevant zijn.

190 Interruptie van mevrouw **Van der Helm** (50PLUS), zij sluit zich aan bij de opmerking van statenlid Laport en vraagt de heer Van Tiggelen naar zijn oordeel over de resultaatbestemming 2025 en de gemeenschappelijke regeling Flevoland, Gooi en Vechtstreek.

De heer **Van Tiggelen** verwijst naar zijn opmerking dat de voordracht de PVV in algemene zin logisch voorkomt. Hij sluit zijn bijdrage af met de opmerking dat CO₂ volgens hem ook als
195 natuurlijk koelmiddel wordt gebruikt, bijvoorbeeld door het bedrijf Danfoss.

De heer **Teeuwen** (BBB) kan zich voorstellen dat GS geen zienswijze indient, maar vraagt aandacht voor de robuustheid en samenwerking van omgevingsdiensten. Hij vindt het positief dat medewerkers zijn uitgeleend aan Omgevingsdienst NL, maar vraagt waarom in het
200 jaarverslag zo sterk de nadruk wordt gelegd op zelfstandigheid. Volgens BBB kan regionale uitvoering blijven bestaan, maar zijn een sterker landelijk kader en intensievere samenwerking nodig om verschillen in de toepassing van milieuregels te beperken. Hij vraagt hoe de gedeputeerde en de commissieleden hiertegen aankijken.

205 De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Beemsterboer voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Beemsterboer** constateert dat er over het algemeen draagvlak voor de voordracht is. Over de weerstandscapaciteit geeft hij aan dat de kans aanwezig is dat de omgevingsdienst
210 nog een keer onder de weerstandsgrens zakt, omdat er risico's zijn. Volgens hem wordt die grens bewust vrij krap gezet, zodat diensten niet te veel geld gaan oppotten. Als er geld over is, wordt er teruggestort en als er een tekort is, moeten de deelnemers bijstorten. In dit geval

wordt dat opgelost in de komende kadernota. Gedeputeerde Beemsterboer heeft niet het idee dat hierdoor onverantwoorde financiële risico's worden gelopen. Over de €300.000 die
215 doorschuift, zegt hij dat daar nog taken tegenover staan. Het budget schuift dus door omdat die taken nog gerealiseerd moeten worden.

Interruptie van mevrouw **Van der Helm** (50PLUS), zij vraagt of GS, los van de zienswijze, bij de OFGV nadrukkelijk kan laten vastleggen hoe de weerstandsratio weer binnen de afgesproken norm wordt gebracht.

220 Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt dat het tekort van €27.674 naar rato over de deelnemers wordt verdeeld. Voor Noord-Holland gaat het om een gering bedrag. Dit wordt verrekend met de eerstvolgende kadernota, zodat het weerstandsvermogen weer op orde komt. Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) verduidelijkt dat zij niet vraagt om een nieuwe zienswijze, maar wil dat de OFGV nadrukkelijk wordt gevraagd welke maatregelen worden genomen om de
225 afgesproken norm voor de weerstandsratio weer te halen.

Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt dat het om de resultaatbestemming van een afgerond jaar gaat en dat daar niets meer aan kan worden veranderd. Voor het lopende jaar is de verwachting dat de OFGV weer binnen de bandbreedte blijft en het resultaat volgens de begroting wordt gerealiseerd. Bij grote tekorten daalt de weerstandsratio en bij grote
230 overschotten wordt geld teruggestort. Dat is volgens hem de gebruikelijke werkwijze.

Vervolginterruptie van mevrouw **Van der Helm** (50PLUS), zij benadrukt dat zij vooral wil dat nadrukkelijk wordt gevraagd wat de OFGV gaat doen om te voorkomen dat de weerstandsratio opnieuw buiten de afgesproken bandbreedte komt.

Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt dat een afwijking niet ongebruikelijk is bij een bewust
235 krap gestelde weerstandsratio. Daarvoor zijn afspraken gemaakt: bij een tekort storten de deelnemers bij en bij een overschot wordt geld teruggevorderd. Hij ziet daarom geen reden om extra maatregelen te nemen om de OFGV altijd precies volgens de begroting te laten uitkomen.

Gedeputeerde **Beemsterboer** geeft aan dat het weerstandsvermogen wordt aangevuld totdat de
240 afgesproken bandbreedte weer is bereikt. Het is volgens hem niet de eerste keer dat de OFGV onder die bandbreedte uitkomt. Als daar behoefte aan is, kan hij schriftelijk laten weten in welke jaren dat eerder is gebeurd. Ook als bijvoorbeeld de ICT-kosten volgend jaar tegenvallen, kan opnieuw een afwijking ontstaan en kan een beperkte bijstorting nodig zijn. Hij benadrukt dat het nu in totaal om bijna €28.000 gaat en dat het aandeel van Noord-Holland daarin zeer
245 gering is. Over de bijdrage van de PVV zegt hij dat hij die vooral als een signaal aan de commissie ziet en dat hij blij is met de steun voor het voorstel. Wat betreft de vraag van BBB over robuustheid en samenwerking zegt gedeputeerde Beemsterboer dat de OFGV een robuuste dienst is die vooral Flevoland en de Gooi- en Vechtstreek bedient. De dienst heeft op dit

250 moment geen intentie om een fusie- of samenwerkingspartner te zoeken en zet in op zelfstandig robuust blijven. Hij sluit niet uit dat in de toekomst een andere dienst zou kunnen aansluiten. De samenwerking met Omgevingsdienst NL noemt hij positief. Ook tussen de vier omgevingsdiensten in Noord-Holland en Flevoland is volgens hem sprake van een groeiende samenwerkingsagenda.

255 Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) herhaalt haar vraag of het procedureel is toegestaan om de zienswijzeprocedure en de toestemmingsprocedure voor de gewijzigde regeling samen te voegen, zonder dat dit ten koste gaat van de zorgvuldigheid.

Gedeputeerde **Beemsterboer** bevestigt dat dit procedureel is toegestaan en dat dit de reden is waarom het op deze manier wordt voorgesteld.

260

De **voorzitter** concludeert dat dit onderwerp wordt doorgeleid als hamerstuk.

6 B-agenda Gezondheid en Milieu – Omgevingsdiensten

6.a Bestuurlijke verkenning samenwerking Omgevingsdiensten

265 Toelichting:

De provincie wil het VTH-stelsel versterken door de samenwerking met de omgevingsdiensten te intensiveren, naar aanleiding van de bestuurlijke verkenning van Onno Hoes. Het plan van aanpak, met een gefaseerd doorontwikkelpad langs meerdere werksporen en de bestuurlijke duiding, vormen de eerste stap in de uitwerking van deze verkenning. Parallel aan dit traject
270 loopt een aparte voorverkenning naar een mogelijke fusie tussen Omgevingsdienst IJmond en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Behandelveorstel:

De commissieleden kunnen met elkaar en gedeputeerde bijgaande stukken bespreken.

275

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen in de eerste termijn.

280 De heer **Van Haasen** (PVV) steunt het versterken van het VTH-stelsel en ziet ruimte voor meer samenwerking tussen omgevingsdiensten. Hij wijst erop dat er al meerdere trajecten lopen, waaronder de voorverkenning naar een fusie tussen Omgevingsdienst IJmond en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Volgens de PVV moeten vooral efficiëntie, kwaliteit en kosten leidend zijn en mogen provincie- of organisatiegrenzen daarbij geen belemmering vormen. De heer Van Haasen vraagt het college of de verschillende trajecten parallel kunnen

285 blijven lopen en of de voorverkenning IJmond–Noordzeekanaalgebied daarbij een eigen tempo en planning kan behouden. Hij benadrukt dat het de PVV niet gaat om grotere organisaties, maar om een goede uitvoering van VTH-taken tegen zo laag mogelijke kosten, zonder dat de dienstverlening daaronder lijdt.

290 De heer **Roosendaal** (VVD) benadrukt dat Noord–Holland behoefte heeft aan een robuuste uitvoering van de VTH-taken en aan sterke, deskundige en toekomstbestendige omgevingsdiensten. Hij verwijst naar eerdere moties waarin PS heeft gevraagd te kijken naar verdere samenwerking of fusie tussen omgevingsdiensten. Volgens hem is de richting inmiddels duidelijk en moet nu vooral worden bepaald hoe daar zorgvuldig en voortvarend naartoe wordt
295 gewerkt. Hij is positief over de voorverkenning naar een mogelijke fusie tussen OD IJmond en OD NZKG, maar vindt het belangrijk dat gemeenten daarbij tijdig duidelijkheid krijgen over taken, kosten, governance en lokale betrokkenheid. De heer Roosendaal vraagt GS toe te werken naar een concreet fusiescenario met een duidelijk tijdspad en bestuurlijk besluitmoment, waarbij PS vooraf wordt betrokken. Volgens hem is het tijd om na bijna zes jaar sinds het
300 rapport–Van Aartsen “de turbo aan te zetten”.

Mevrouw **Gordijn** (JA21) ziet voordelen in betere samenwerking tussen omgevingsdiensten, maar waarschuwt voor extra bureaucratie. Zij vraagt GS inzicht te geven in de kosten, mogelijke besparingen en gevolgen voor bestaande structuren.

305 Bij een mogelijke fusie tussen OD IJmond en OD NZKG wil zij weten welk probleem daarmee wordt opgelost dat niet via samenwerking of taakverdeling kan worden aangepakt. Ook vraagt zij naar de gevolgen voor financiën en zeggenschap.

De heer **Van der Heijden** (D66) deelt de zorg dat het traject, zes jaar na het rapport–Van
310 Aartsen, lang duurt. Een fusie is voor D66 geen doel op zich; schaalvergroting biedt volgens hem niet automatisch voordelen. Hij ziet vooral kansen in een gemeenschappelijke dataset, uniforme definities en verdere samenwerking, eventueel via een federatief samenwerkingsstelsel. Ook vraagt hij de gedeputeerde hoe hij aankijkt tegen samenwerking over provinciegrenzen heen.

315 Mevrouw **Egbers** (PvdD) kan zich vinden in de bestuurlijke duiding en het plan van aanpak. Zij ondersteunt meer samenwerking tussen de omgevingsdiensten en moedigt een eventuele fusie tussen OD IJmond en OD NZKG aan. Ook de regietafel, dataharmonisatie via Omgevingsdienst NL en de landelijke aanpak voor zeer zorgwekkende stoffen ziet zij als positieve ontwikkelingen
320 en zij geeft aan dat de PvdD vertrouwen heeft in het proces.

De heer **Faassen** (50PLUS) kan in de basis leven met het plan van aanpak, maar vindt dat er te weinig regie en voortgang is. Volgens hem duurt het traject rond samenwerking en fusie te lang; hij noemt dit “gas geven met de rem erop”. Hij steunt de regierol van de commissaris van de Koning, maar wil daarnaast sterkere aansturing door een gedeputeerde, een duidelijker
325 eindbeeld en een concreet tijdspad. Ook vraagt hij GS of zij meer tempo willen maken met steun van de verschillende fracties.

Statenlid **Laport** (GL) spreekt ook namens de PvdA en is positief over het rapport en verdere
330 samenwerking tussen de omgevingsdiensten. Hij vindt intensieve samenwerking nodig vanwege grote opgaven zoals stikstof en energietransitie. De voorgestelde regietafel en het idee van één loket steunt hij. Een fusie is geen doel op zich, maar kan onderdeel zijn van verdere samenwerking en een slimmere taakverdeling. Hij ziet het rapport-Hoes als een beginpunt en roept op om nu tempo te maken.

335 Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) benadrukt het belang van kwalitatief goede en robuuste omgevingsdiensten, vanwege hun belangrijke rol bij de bescherming van de leefomgeving en natuur. Zij constateert dat de omgevingsdiensten naar verwachting vanaf 2027 aan de robuustheidscriteria voldoen, maar dat dit enkele maanden na de landelijke deadline is en daarmee kwetsbaar blijft. Voor OD IJmond geldt dit bovendien slechts gedeeltelijk. De
340 ChristenUnie deelt de conclusie dat intensievere samenwerking noodzakelijk is en vindt het goed dat verschillende scenario's worden onderzocht. Wel vindt zij het plan van aanpak traag en stroperig. Zij vraagt waarom zoveel tussenstappen nodig zijn en of het proces sneller kan.

345 De heer **Teeuwen** (BBB) vindt dat er meer duidelijkheid moet komen over het tempo van het traject. De aanduiding van nul tot drie jaar vindt hij te vrijblijvend. Ook mist hij in het rapport aandacht voor mogelijke kostenbesparingen bij samenwerking of fusie. Volgens hem moet intensievere samenwerking niet vrijblijvend zijn als daarvoor nieuwe landelijke structuren worden ingericht.

350 Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66), hij vraagt of de heer Teeuwen erkent dat een fusie vaak eerst geld kost voordat het besparingen oplevert.

De heer **Teeuwen** bevestigt dat en zegt bereid te zijn frictiekosten te accepteren als daar op termijn besparingen tegenover staan, bijvoorbeeld bij inkoop, HR en ICT.

355 Mevrouw **Engels** (CDA) geeft aan dat snelheid voor haar fractie minder belangrijk is dan zorgvuldigheid. Voor het CDA staat voorop dat er uiteindelijk een goede en robuuste

organisatie komt te staan. Zij vindt het belangrijk dat medewerkers bij een fusie dicht bij de praktijk en hun eigen kennisgebied moeten blijven. Als een fusie die praktijkgerichtheid juist kan versterken, staat het CDA daar positief tegenover.

360

Mevrouw **Alberts** (SP) benadrukt dat het niet alleen gaat om een goed werkende organisatie, maar ook om de medewerkers. Zij vraagt hoe zij in het proces worden meegenomen, zeker als een fusie gevolgen heeft voor hun werkplek of werkzaamheden. Zij verwijst daarbij naar eerdere veranderingen rond de omgevingsdiensten, die voor medewerkers niet zonder problemen zijn verlopen.

365

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) geeft aan dat Volt zich herkent in de gekozen richting van intensievere samenwerking, uniforme data en werkwijzen en het gezamenlijk organiseren van specialistische kennis, met behoud van regionale betrokkenheid. Zij wil weten hoe wordt toegewerkt naar een toekomstbestendig stelsel richting 2040, rekening houdend met nieuwe wetgeving, technologie en complexe maatschappelijke opgaven en hoeveel extra fte en welke specialistische functies nodig zijn om robuust te worden en hoe realistisch het is om die in de huidige arbeidsmarkt te vinden. Ook wil zij weten hoe de provinciale expertisecentra voor natuur, complexe industrie en zorgwekkende stoffen worden vormgegeven en hoe wordt geborgd dat alle vier de omgevingsdiensten voldoende toegang krijgen tot specialistische kennis.

370

375

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Beemsterboer voor de beantwoording van de vragen in de eerste termijn.

380

Gedeputeerde **Beemsterboer** concludeert dat er een breed draagvlak is voor het voorstel, met als belangrijkste kanttekening dat verschillende fracties meer tempo willen. Hij waarschuwt dat het proces tijd zal kosten, maar geeft aan waar mogelijk vaart te willen maken. Volgens hem kunnen de intensievere samenwerking tussen de vier omgevingsdiensten en het mogelijke fusietraject van OD IJmond en OD NZKG goed naast elkaar lopen. Ook wordt bekeken of OD Noord-Holland Noord bij dat fusietraject kan aansluiten. De besturen van de betrokken diensten nemen daar binnenkort besluiten over. Gedeputeerde Beemsterboer verwacht uiteindelijk een fusietraject van waarschijnlijk drie en mogelijk twee omgevingsdiensten. Een concreet tijdspad kan pas worden opgesteld nadat de betrokken besturen hebben besloten daadwerkelijk het fusietraject in te gaan. Hij wil daar nu niet te veel druk op zetten, omdat draagvlak bij de gemeenten belangrijk is. Besluitvorming vóór de verkiezingen vindt hij niet waarschijnlijk.

385

390

Ook financiële gevolgen en benodigde fte's kunnen volgens hem pas later goed in beeld worden gebracht. Hij verwacht dat de kosten voor de baten uitgaan en dat een fusie niet automatisch tot lagere totale kosten leidt, mede doordat steeds meer taken op de omgevingsdiensten afkomen.

395 Hij zegt toe dat bij het fusieproces aandacht zal zijn voor de medewerkers.

Interruptie van de heer **Roosendaal** (VVD), hij vindt dat bij de kosten vooral gekeken moet worden naar bijvoorbeeld bureau- en overheadkosten.

Gedeputeerde **Beemsterboer** is het daarmee eens en noemt als voorbeeld dat bij één gezamenlijke omgevingsdienst niet drie afzonderlijke ICT-afdelingen nodig zijn. Hij verwacht
400 niet dat een fusie tot grote bezuinigingen op de provinciale begroting zal leiden.

Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66), hij vraagt of bij verdere samenwerking ook wordt gekeken naar de manier waarop gemeenten hun basis- en plustaken beleggen, zodat er een goede businesscase kan worden gemaakt.

Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt dat dit inderdaad nodig is. Vooraf moet worden
405 gesproken over de verdeelsleutel voor basis- en plustaken, omdat die de inkomstenkant van de begroting bepaalt.

In een vervolginerruptie vraagt de heer **Van der Heijden** of dit dan vooral voordelen van verdere samenwerking laat zien.

Gedeputeerde **Beemsterboer** benadrukt dat ook nu de businesscase is rond te rekenen, maar er
410 is regelmatig discussie over de verhouding tussen basis- en plustaken. Een fusietraject kan volgens hem wel een goed moment zijn om die verdeling opnieuw te bekijken. De gedeputeerde benadrukt dat het fusieproces een balans vraagt tussen tempo maken en ruimte geven aan de verschillende deelnemers. Hij geeft aan dat hij bij alle betrokken tafels steeds heeft benadrukt dat PS hecht aan snelheid. Volgens hem is het traject niet snel, maar voor een mogelijke fusie
415 met zoveel betrokken partijen ook niet uitzonderlijk traag. De gesprekken zijn inmiddels in de richting van een besluitvormingsfase gegaan en er wordt gewerkt aan de regietafel en één loket. De gedeputeerde benadrukt het belang van medewerkers die dicht bij de praktijk en hun kennisgebied blijven. Grotere diensten kunnen volgens hem bovendien makkelijker specialistische kennis in huis halen en zijn minder kwetsbaar bij uitval van medewerkers. Over
420 het aantal extra fte's kan hij op dit moment nog niets concreets zeggen.

Mevrouw **Van de Bogaerde** (Volt) herhaalt haar vraag naar de visie van GS op de langere termijn. Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt dat omgevingsdiensten te maken krijgen met steeds complexere opgaven, meer wet- en regelgeving en hogere verwachtingen vanuit de
425 samenleving. Ook neemt de hoeveelheid werk toe, bijvoorbeeld door het makkelijker indienen van handhavingsverzoeken met behulp van AI. Volgens hem is deze ontwikkeling mede aanleiding geweest voor het traject naar verdere samenwerking en mogelijke fusie.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen in de tweede
430 termijn.

De heer **Roosendaal** (VVD) is positief over de brede overeenstemming dat omgevingsdiensten sterk, robuust en dichtbij de praktijk moeten zijn, met aandacht voor de medewerkers. Ook is hij blij dat bij een mogelijke fusie breder wordt gekeken dan alleen OD IJmond en OD NZKG. Hij
435 vraagt GS om uiterlijk aan het einde van het jaar duidelijk te maken wat de status van de besluitvorming over de fusie is. Hij vraagt hij aandacht voor de governance op langere termijn. Volgens hem kan politieke sturing lastig zijn door het grote aantal deelnemers. Daarom stelt hij voor te onderzoeken of de provincie in de toekomst een grotere eigenaarsrol kan krijgen, terwijl gemeenten plustaken blijven inkopen.

440

Gedeputeerde **Beemsterboer** zegt toe om vóór het einde van het jaar een update te geven over de besluitvorming rond de omgevingsdiensten. Hij verwacht dat deze informatie eventueel in de eerste maand van het nieuwe jaar met PS kan worden besproken. Als er in december nog geen
445 duidelijkheid is, zal hij aangeven waarom. Hij is het met de heer Roosendaal eens dat bij een eventuele nieuwe omgevingsdienst de mandaten en stemverhoudingen duidelijk moeten zijn. Gedeputeerde Beemsterboer verwacht niet dat de provincie daarbij meer dan 50% van het stemgewicht krijgt.

Interruptie van de heer **Roosendaal** (VVD), hij wijst erop dat een grotere provinciale rol ook financiële zekerheid voor gemeenten kan bieden, omdat de provincie dan meer
450 verantwoordelijkheid draagt voor het beheersen van de kosten. Omgevingsdiensten kunnen zwaar drukken op gemeentelijke begrotingen en vindt dat dit onderdeel moet zijn van de visie richting 2040.

Gedeputeerde **Beemsterboer** vindt dit een interessante gedachte. Hij kan zich voorstellen dat gemeenten hier anders naar kijken als daar ook een andere financieringsvorm tegenover staat.
455 Hij wil daarom verkennen of deze gedachte in het verdere proces kan worden ingebracht.

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (eigenaarschap Omgevingsdiensten)

Er zijn geen rondvragen ingediend voor de gedeputeerde.

460

8 Terugkoppeling stand van zaken proces Tata Steel vergunningen KGF1 en KGF2

In de commissievergadering van juni heeft gedeputeerde toegezegd om elke commissievergadering een terugkoppeling van de stand van zaken te geven over het proces
465 omtrent de vergunningen van kookgasfabrieken 1 en 2 van Tata Steel.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor een terugkoppeling over de stand van zaken.

470 Volgens gedeputeerde **Olthof** werkt de omgevingsdienst hard aan het ontwerp-
intrekkingsbesluit. Hij verwacht dat dit besluit in de komende weken beschikbaar komt, zodat
het proces verder kan worden vormgegeven. Hij benadrukt dat het om een complexe zaak gaat
die zorgvuldig moet worden voorbereid. Daarnaast lopen er gesprekken met verschillende
partijen, onder meer over de adviezen van de expertgroep en in aanloop naar
475 maatwerkbesluiten en andere besluiten die de komende tijd genomen moeten worden. Een
concept-intrekkingsbesluit kan hij op dit moment nog niet presenteren, maar hij verwacht dat
dit op korte termijn volgt.

Mevrouw **Engels** (CDA) vraagt of het ontwerp-intrekkingsbesluit eind deze maand beschikbaar is
480 en of er al zicht is op overeenstemming met Tata Steel over het verdere proces rond de
intrekking.

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat hij daar inhoudelijk nog niets over kan zeggen. De regie op
een groot deel van het proces, waaronder de maatwerkafspraken, ligt volgens hem bij de
minister. Communicatie over de inhoud en voortgang van die gesprekken zal daarom vanuit het
485 Rijk plaatsvinden.

De heer **Van der Heijden** (D66) vraagt of er nog gesprekken met Tata Steel lopen om
gezamenlijk tot een eerdere sluiting van Kookgasfabriek 2 te komen.

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat zowel de Omgevingsdienst als Tata Steel van mening zijn
490 dat de fabriek moet sluiten. Daarom is een zorgvuldige voorbereiding van het intrekkingsbesluit
belangrijk, omdat daarin ook wordt bepaald wanneer de fabriek daadwerkelijk dicht moet.
Volgens hem vindt hierover overleg plaats tussen de Omgevingsdienst en Tata Steel over de
inhoud, procedure en wat nodig is voor de sluiting. Hij geeft aan zich daar op dit moment niet
rechtstreeks mee te bemoeien.

495

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt gedeputeerde Olthof welke zorgen hij zelf heeft bij dit dossier,
gezien de grote belangen die spelen.

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat het om een zeer complex dossier gaat. Aan de ene kant spelen de gezondheidsbelangen van inwoners van de IJmond, aan de andere kant de belangen van werknemers en werkgelegenheid. De provincie heeft volgens hem slechts op een deel van het dossier regie, met name rond toezicht, handhaving en vergunningverlening. Daarnaast spelen ook andere ontwikkelingen, zoals het onderzoek van het Openbaar Ministerie en besluitvorming op rijksniveau. Volgens gedeputeerde Olthof hangen al deze onderdelen met elkaar samen en wordt daar aan verschillende tafels over gesproken.

505

Mevrouw **Egbers** (PvdD) vraagt of er, nu voor Kooksgasfabriek 2 de zwaarste sanctie is ingezet, tot aan de daadwerkelijke sluiting nog wordt gehandhaafd op eventuele nieuwe overtredingen. Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat het intrekingsbesluit nog in voorbereiding is en dat Kooksgasfabriek 2 onderdeel is van een veel groter en complex geheel. Naast deze procedure lopen volgens hem nog meerdere handhavingstrajecten. Hij benadrukt dat de Omgevingsdienst ook tot aan de sluiting blijft controleren op naleving van de vergunning en zo nodig blijft handhaven.

De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt of het Nivel-rapport invloed kan hebben op een van de lopende processen rond Tata Steel en welke scenario's daarbij denkbaar zijn.

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat het rapport, net als eerdere gezondheidsrapporten, bijdraagt aan het beeld van de gezondheidssituatie van inwoners in de IJmond. Hij kan op dit moment echter niet aangeven of en op welke manier het rapport invloed zal hebben op de lopende processen.

520

Mevrouw **Egbers** (PvdD) vraagt of bij overtredingen bij Kooksgasfabriek 1 of andere onderdelen nog sancties, zoals een last onder dwangsom, kunnen worden opgelegd. Daarnaast vraagt zij hoeveel tijd Tata Steel krijgt om de kooksgasfabrieken af te schakelen en of er meer druk kan worden gezet.

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat de handhavingstrategie stapsgewijs verloopt: na waarschuwingen en meerdere lasten onder dwangsom kan uiteindelijk worden geconcludeerd dat niet aan de vergunning kan worden voldaan. Dan volgt de stap naar intrekking van de vergunning. In die fase zit Kooksgasfabriek 2 nu. Volgens hem ligt het daarom niet voor de hand om daar opnieuw een last onder dwangsom op te leggen. De termijn voor sluiting zal zorgvuldig en verantwoord moeten worden bepaald. Het gaat volgens de gedeputeerde niet om het geven van ruimte aan Tata Steel, maar om een afweging waarbij veel verschillende aspecten een rol spelen.

De heer **Laport** (GL) vraagt of er, gezien de verschillende parallelle processen rond Tata Steel,
535 zoals de intrekking en het maatwerktraject, regelmatig contact is met de betrokken minister.
Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat er op ambtelijk niveau veel contact is met het Rijk.

9 Agenderingsverzoek PvdD over derde advies Expertgroep Gezondheid IJmond

Behandelvoorstel:

540 De commissie kan de bijgevoegde brief en het agendaverzoek en in het specifiek de vragen aan
de commissie met elkaar en de gedeputeerde bespreken.

De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw Egbers, de indiener van het agenderingsverzoek.

545 Mevrouw **Egbers** (PvdD) licht haar agenderingsverzoek toe over de adviezen van de Expertgroep
Gezondheid IJmond. Volgens de expertgroep dreigen besluiten over Tata Steel en de inzet van
publieke middelen te worden genomen zonder dat de gevolgen voor milieu en gezondheid
volledig in beeld zijn. Ook zijn eerdere aanbevelingen van de expertgroep volgens haar slechts
gedeeltelijk verwerkt in de definitieve Joint Letter of Intent. Mevrouw Egbers wijst erop dat de
550 expertgroep uit verschillende deskundigen bestaat en dat de provincie hun adviezen daarom
serieus moet nemen. Zij vraagt het college om in de gesprekken met het Rijk stevig vast te
houden aan de belangen van leefomgeving en gezondheid. De fractie van de PvdD wil dat
gezondheidsmonitoring verplicht onderdeel wordt van de maatwerkafspraken, inclusief de
mogelijkheid om op basis van de uitkomsten bij te sturen. Ook pleit zij voor uitgebreidere en
555 continue metingen van uitstoot, geluid en geur en voor goede toegang tot data, waaronder
gegevens van Tata Steel. Als dit niet zorgvuldig in de maatwerkafspraken kan worden
opgenomen, vindt mevrouw Egbers dat deze afspraken desnoods moeten worden uitgesteld. Zij
roept andere fracties op de adviezen van de expertgroep richting het college te ondersteunen.

560 De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor een reactie.

De heer **Teeuwen** (BBB) benadrukt dat het een belangrijk punt is voor het welzijn in Noord-
Holland. Om goed op het agenderingsverzoek te kunnen reageren, wil BBB eerst de visie van de
gedeputeerde horen.

565

De heer **Van Tiggelen** (PVV) benadrukt dat gezondheid de hoogste prioriteit heeft en dat er,
ondanks verbeteringen in de luchtkwaliteit, nog winst te behalen is. Hij noemt geur- en
geluidsoverlast, vooral 's nachts, belangrijke aandachtspunten en vindt dat de ingezette aanpak

moet worden voortgezet. Hij plaatst vraagtekens bij investeringen in de DeNOx-installatie van
570 Tata Steel, omdat satellietwaarnemingen volgens hem een ander beeld geven van de uitstoot.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) steunt de inzet richting het Rijk om tijdens de bouw- en transitiefase geen verslechtering van hinder of gezondheidsrisico's voor omwonenden toe te staan. Ook steunt zij het verbeteren van het meetsysteem. Over het voorstel om de
575 Omgevingsdienst al uitgebreider te laten meten en monitoren, vraagt zij de PvdD of dit ook moet doorgaan als het Rijk niet financieel bijdraagt. Daarnaast vraagt zij of er inzicht is in de kosten en de benodigde personele capaciteit.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) geeft aan dat de expertgroep duidelijk is en gaat in op de drie
580 punten uit het agenderingsverzoek. Het eerste punt ondersteunt 50PLUS. Bij het tweede punt wil zij voorkomen dat een extern monitoringsstelsel uiteindelijk vooral voor rekening van de provincie komt. Over het derde punt sluit zij aan bij de vraag van mevrouw Van den Bogaerde; wie betaalt de kosten van uitgebreidere monitoring door de Omgevingsdienst en is daarvoor voldoende capaciteit beschikbaar?

585 De heer **Laport** (GL) benadrukt dat het Tata Steel-dossier complex is, omdat verschillende juridische procedures en de maatwerkafspraken van het Rijk naast elkaar lopen. Hij vindt het belangrijk dat PS zich vooral richt op de eigen provinciale taken, zoals vergunningverlening en het intrekken van vergunningen. Hij verwijst naar het eerdere antwoord dat er veel ambtelijk
590 contact is met het Rijk en vraagt of de gezondheids- en milieupunten daarbij ook worden besproken.

Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) benadrukt het belang van monitoring. De ChristenUnie steunt de eerste vraag en wil dat GS zich hiervoor bij het Rijk inzet. Over de tweede vraag wil zij graag van
595 GS horen in hoeverre dit praktisch uitvoerbaar is. Bij de derde vraag vraagt zij zich af wat uitgebreidere monitoring betekent voor de werkdruk van de Omgevingsdienst en wat deze monitoring concreet oplevert.

De heer **Roosendaal** (VVD) gaat vooral in op het eerste punt van de PvdD. Hij benadrukt dat hij
600 de bouw- en transitiefase van Tata Steel graag zo snel mogelijk ziet beginnen maar hij vindt het niet realistisch om te verwachten dat tijdens zo'n groot bouwproject helemaal geen extra hinder, zoals geluid, ontstaat terwijl de bestaande fabriek blijft draaien. Volgens hem zou het doel daarom eerder moeten zijn om die tijdelijke hinder zoveel mogelijk te beperken.

605 Mevrouw **Egbers** (PvdD) reageert dat zij denkt dat het mogelijk moet zijn om tijdens de bouw- en transitiefase extra hinder te voorkomen, als daar voldoende op wordt gestuurd. Zij verwijst daarbij naar het advies van de expertgroep. Dit kan via vergunningen of andere maatregelen worden geregeld, bijvoorbeeld door tijdelijk beperkingen op te leggen aan andere fabrieksonderdelen wanneer werkzaamheden anders tot extra geluidsoverlast leiden.

610 De heer **Roosendaal** (VVD) concludeert dat hij het voorstel van de PvdD op dit punt niet kan steunen, omdat hij het onrealistisch vindt om tijdens de bouw- en transitiefase iedere extra hinder volledig uit te sluiten.

De heer **Van der Heijden** (D66) is verbaasd over het voorstel van de PvdD om de maatwerkafspraken eventueel uit te stellen. Volgens hem heeft de PvdD eerder juist
615 aangedrongen op tempo. Hij vraagt waar deze volgens hem gewijzigde opstelling vandaan komt en wijst erop dat uitstel mogelijk gevolgen heeft voor het hele maatwerktraject.

Mevrouw **Egbers** (PvdD) zegt dat haar fractie juist steeds het belang van zorgvuldigheid heeft benadrukt. Volgens haar is uitstel wel degelijk mogelijk als alle betrokken partijen het daarover eens zijn.

620 De heer **Van der Heijden** (D66) is van mening dat uitstel van de maatwerkafspraken eerder tot afstel leidt en vraagt of mevrouw Egbers dat risico deelt.

Mevrouw **Egbers** (PvdD) is het daarmee niet eens, mocht het traject uiteindelijk niet doorgaan, dan kan dat volgens haar ook betekenen dat het huidige plan onvoldoende is en dat er ruimte ontstaat voor een beter alternatief.

625

De heer **Vonk** (PvdA) noemt het voorzorgsprincipe een vanzelfsprekend uitgangspunt voor de overheid, hij vindt het niet realistisch om tijdens een grote transitie iedere vorm van extra hinder volledig uit te sluiten. Hij plaatst kanttekeningen bij monitoring, omdat metingen niet altijd direct iets zeggen over de daadwerkelijke gezondheidseffecten.

630 Interruptie mevrouw **Egbers** (PvdD), zij verduidelijkt dat het niet alleen gaat om het meten van uitstoot, maar ook om het monitoren van de effecten daarvan op de gezondheid.

De heer **Vonk** (PvdA) vraagt zich af of gemeten factoren daadwerkelijk iets zeggen over het uiteindelijke gezondheidseffect, of slechts één onderdeel daarvan weergeven.

635 Mevrouw **Egbers** (PvdD) reageert dat zij ervan uitgaat dat de voorgestelde monitoring uitvoerbaar is, omdat deze wordt aanbevolen door deskundigen en hoogleraren.

De heer **Vonk** antwoordt dat mevrouw Egbers dat aanneemt, terwijl hij daar juist vragen bij heeft.

640 Mevrouw **Alberts** (SP) benadrukt dat het Tata Steel-dossier complex is, waarbij wel druk op de ketel moet blijven. Zij ziet het rapport als een mogelijke bijdrage om dat proces verder te helpen, maar vraagt zich af welk verschil het rapport uiteindelijk zal maken. De SP blijft voorstander van een schone fabriek in een schone omgeving, zowel voor omwonenden als voor de werknemers van Tata Steel.

645 De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de vragen in de eerste termijn.

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat de provincie de adviezen van de expertgroep serieus neemt. Er is regelmatig contact met de expertgroep en ook binnen het Rijk en tussen de betrokken
650 partijen wordt bekeken hoe de aanbevelingen kunnen worden verwerkt in de maatwerkafspraken. Hij waarschuwt dat niet ieder advies één op één kan worden overgenomen, bijvoorbeeld vanwege technische, juridische, financiële beperkingen. Hij zegt toe dat de provincie bij het Rijk blijft aandringen op een serieuze behandeling van de adviezen.

Interruptie van de heer **Teeuwen** (BBB), hij vraagt hoeveel invloed Noord-Holland feitelijk heeft
655 op de maatwerkafspraken, uitgedrukt op een schaal van 0 tot 100.

Gedeputeerde **Olthof** kan daar geen percentage aan koppelen, maar zegt dat Noord-Holland als serieuze partner wordt gezien en dat er serieus naar de provinciale inbreng wordt geluisterd. Hij heeft binnenkort bestuurlijk overleg met de minister. Omdat de provincie naar verwachting medeondertekenaar wordt van de maatwerkafspraken, verwacht hij dat de provinciale
660 standpunten daadwerkelijk worden meegewogen.

Gedeputeerde **Olthof** vervolgt zijn betoog. Hij zegt dat de omgevingsdienst al stappen heeft gezet in meten en monitoren, onder meer met nieuwe camera's en onderzoek naar betere manieren van meten met het RIVM. Meer meten betekent echter niet automatisch dat er ook beter kan worden gehandhaafd; metingen moeten vooral bruikbare informatie opleveren. Hij
665 onderschrijft het belang van zoveel mogelijk kennis en transparantie en neemt ook op dit punt de adviezen van de expertgroep serieus. Hij wil dit samen met het Rijk oppakken, omdat uitgebreidere monitoring aanzienlijke kosten met zich meebrengt. Daarbij moet volgens de gedeputeerde ook worden gekeken naar wie deze kosten op langere termijn draagt en of vergelijkbare monitoring dan ook bij andere bedrijven nodig is. Over het VRP geeft
670 gedeputeerde Olthof aan dat dit bij de omgevingsdienst ligt. De OD is tegelijkertijd bezig met onder meer het intrekkingsbesluit en andere dossiers en moet daarom een balans zoeken tussen snelheid en kwaliteit. Als het Rijk voor de maatwerkafspraken aanvullende informatie uit het VRP nodig heeft, zijn de lijnen met de omgevingsdienst volgens hem kort en kan die informatie worden betrokken.

675

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen in de tweede termijn.

680

Mevrouw **Egbers** (PvdD) vraagt in de tweede termijn opnieuw welke consequenties GS verbindt als het Rijk delen van het advies van de expertgroep niet overneemt. Zij benadrukt dat de expertgroep niet alleen spreekt over het meten van uitstoot, maar juist ook over het monitoren van gezondheidseffecten. Uitbreiding van het aantal meetpunten hoeft niet automatisch door de overheid te worden betaald; er kan ook worden onderzocht of Tata Steel verplicht kan worden om extra meetapparatuur te plaatsen.

685

De heer **Roosendaal** (VVD) pleit ervoor om op langere termijn te kijken naar de bekostiging van VTH-taken. Vergunningverlening en toezicht zouden volgens hem meer door bedrijven zelf kunnen worden betaald. Handhaving ziet hij wel als een klassieke overheidstaak. Ook vindt hij dat de bouw- en transitiefase zo snel mogelijk moet beginnen en dat daarbij vermijdbare overlast zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Vooral nachtelijke geluidsoverlast moet worden beperkt om de slaaprust van omwonenden te beschermen. Hij vraagt aandacht voor een beter onderbouwd normenstelsel voor gezondheid en uitstoot. Hij verwijst naar Duitsland, waar volgens hem duidelijkere wetenschappelijk onderbouwde normen gelden. Hij roept de provincie op dit ook bij het Rijk onder de aandacht te brengen, zodat er meer duidelijkheid ontstaat voor
695 zowel bedrijven als inwoners.

700

De heer **Teeuwen** (BBB) sluit zich grotendeels aan bij de VVD. Hij vindt dat overlast bij verbouwingen niet helemaal te voorkomen is, maar wel zoveel mogelijk moet worden beperkt. Hij is van mening dat het voorzorgsbeginsel in de praktijk lastig toe te passen is. BBB wil vooral dat de maatwerkafspraken tot stand komen en is terughoudend met het toevoegen van nieuwe eisen tijdens het onderhandelingsproces, omdat dit het traject volgens hem verder kan vertragen en ingewikkelder maakt.

705

Interruptie van mevrouw **Egbers** (PvdD), zij benadrukt dat het niet om nieuwe eisen gaat, omdat in de JLoI al staat dat gezondheidseffecten moeten worden meegenomen. Volgens haar zijn die effecten nog onvoldoende geborgd.

De heer **Teeuwen** antwoordt dat gezondheid belangrijk is, maar houdt vast aan zijn punt dat extra toevoegingen het proces zwaarder maken. Hij zegt er vertrouwen in te hebben dat hier zorgvuldig naar wordt gekeken.

710

Interruptie van mevrouw **Egbers** (PvdD), zij vraagt of gezondheid volgens BBB een onderwerp van onderhandeling is.

De heer **Teeuwen** (BBB) antwoordt dat gezondheid juist een belangrijk onderdeel van de onderhandelingen is, omdat het doel is de gezondheidssituatie in de IJmond sterk te verbeteren. Mevrouw **Egbers** geeft aan gezondheid eerder als een voorwaarde dan als onderhandelingspunt te zien.

715 De heer **Teeuwen** vindt dat te kort door de bocht en stelt dat beide in elkaars verlengde liggen.

De heer **Van der Heijden** (D66) vraagt mevrouw Egbers of zij vindt dat gezondheid op dit moment onvoldoende is geborgd.

Mevrouw **Egbers** (PvdD) antwoordt dat zij dat inderdaad vindt en verwijst daarbij naar het advies
720 van de expertgroep. De expertgroep doet enkele concrete aanbevelingen die niet allemaal vergaand zijn, zoals het voorkomen van extra geluidsoverlast tijdens de transitiefase. Zij vraagt D66 of de fractie in ieder geval één van deze punten kan steunen.

De heer **Van der Heijden** wil eerst afwachten wat er rond 29 september uit het maatwerktraject komt. Volgens hem kan door de geheimhouding rond de onderhandelingen nu nog niet worden
725 vastgesteld hoe gezondheid daarin precies wordt geborgd. Hij wijst erop dat de JLoI niet afdwingbaar is en dat pas in de maatwerkafspraken duidelijk wordt welke verplichtingen gelden.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de vragen in de tweede termijn.

730

Gedeputeerde **Olthof** sluit zich aan bij de woorden van de heer Van der Heijden. De Joint Letter of Intent ging voor hem ook niet ver genoeg, maar was wel een belangrijke stap richting de maatwerkafspraken. Pas daarin worden afspraken daadwerkelijk concreet en afdwingbaar. Hij benadrukt opnieuw dat gezondheid door niemand ter discussie wordt gesteld en dat de
735 adviezen van de expertgroep serieus worden genomen. Per aanbeveling moet worden bekeken of en hoe deze juridisch, technisch en praktisch in de maatwerkafspraken kan worden opgenomen. Daarbij wacht hij ook de reactie van de staatssecretaris af. Over meten en monitoren zegt Olthof dat de provincie al samenwerkt met onder meer RIVM en TNO en beschikt over bijvoorbeeld een luchtmeetnet en depositieonderzoeken. Hij staat open voor
740 verbetering, maar wil eerst deskundig laten bepalen wat precies beter gemeten of gemonitord moet worden en op welke manier. Hij benadrukt dat bekostiging en normering vooral een landelijke discussie vragen. Hij noemt het wel interessant om te onderzoeken hoe meetgegevens van Tata Steel transparanter en toegankelijker kunnen worden gemaakt. Over de bouw- en transitiefase zegt gedeputeerde Olthof dat via vergunningen eisen kunnen worden
745 gesteld aan onder meer bouwtijden en geluid. Hij kan geen toezegging doen dat iedere tijdelijke

toename van hinder volledig wordt uitgesloten, maar benadrukt dat gezondheid en overlast voor de omgeving zwaar moeten meewegen bij de vergunningverlening.

750 Mevrouw **Egbers** (PvdD) geeft in haar slotwoord aan dat zij soms moeilijk kan inschatten wanneer een uitspraak van de gedeputeerde als toezegging kan worden gezien. Zij vraagt of de uitspraak dat in vergunningen scherp zal worden gelet op geluidsoverlast als toezegging mag worden beschouwd.

755 De **voorzitter** concludeert dat er breed draagvlak is voor het belang van gezondheid, maar dat nog vragen openstaan over de uitvoering en de borging daarvan.

10 B-agenda Voorzieningen, Cultuur en Sport

10.a Afdoeningsvoorstel Motie 52–2025 Doorlopende kennisdeling cultuur

Toelichting:

760 GS wil kennisdeling op het gebied van cultuur structureel ondersteunen. Er wordt met een kennismakelaar een actieprogramma kennisdeling cultuur opgezet om zo de kennisfunctie cultuur van de provincie verder te ontwikkelen.

Behandelveorstel:

765 De commissieleden kunnen met elkaar en gedeputeerde bijgaande stukken bespreken. De commissie wordt expliciet gevraagd of motie 52–2025 Steunpunt cultuur als afgedaan kan worden beschouwd.

770 De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn en als eerste aan de indieners van de motie.

Mevrouw **Vroom** (D66) is positief over de afdoening van de motie over kennisdeling en netwerkvorming binnen cultuur. Zij verwijst naar eerder onderzoek waaruit bleek dat gemeenten en de culturele sector behoefte hebben aan meer kennisdeling. Zij is blij met de komst van een interne kenniscoördinator die kennisbehoeften ophaalt, netwerk- en kennisbijeenkomsten organiseert, spreekuren houdt en actief verbindingen legt. Volgens haar sluit dit goed aan bij de bedoeling van de motie. Mevrouw Vroom vraagt GS waarvan het afhangt of ook een data-analist wordt aangetrokken, of naast instellingen ook individuele makers gebruik kunnen maken van de kenniscoördinator, hoe de samenwerking met Plein C eruitziet en hoe de functie onder de aandacht wordt gebracht bij gemeenten en de culturele sector. Zij ziet dit als een goede eerste
780 stap richting structurele borging en vindt dat de motie hiermee mooi is afgehandeld.

De heer **Dijk** (CDA) spreekt namens zijn verhinderde collega de heer Heijnen. Het CDA was mede-indiener van de motie en vindt het belangrijk dat de provincie een verbindende rol speelt op het gebied van cultuur. Het CDA is tevreden dat uitvoering is gegeven aan de motie en dat
785 doorlopende kennisdeling wordt ingericht. De heer Dijk vraagt waarom niet is gekozen voor een externe partij en hoe de samenwerking met onder andere Plein C wordt vormgegeven. Ook vraagt hij aandacht voor netwerkvorming en praktische ondersteuning. Hoewel het zijn fractie liever een provinciaal cultureel kenniscentrum had gezien, is de fractie positief over deze start en beschouwt de heer Dijk de motie als afgedaan.

790

De heer **Vonk** (PvdA) spreekt namens zijn verhinderde collega mevrouw Ten Ham, die enthousiast is over het gevolgde traject. De PvdA is blij met de extra investering in cultuur en ziet dit als een grote stap voor Noord-Holland. De heer Vonk vindt dat de aanpak nog niet structureel is geborgd en hij vraagt hoe dit in de toekomst wordt voortgezet.

795

Statenlid **Laport** (GL) is positief over de startnotitie en vraagt hoe de samenwerking met Plein C wordt vormgegeven. Hij wijst erop dat GL ten onrechte niet als indiener van de motie staat vermeld en de BBB wel, hij vraagt dit te corrigeren.

Interruptie van de heer **Becker** (BBB) hij geeft aan dat BBB destijds bereid was mee te doen en
800 verwijst naar een andere startnotitie waarin BBB wel wordt genoemd.

De **voorzitter** constateert dat er een onjuistheid in de vermelding zit.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) vindt het positief dat GS snel met een plan is gekomen, maar vraagt waarom de kennismakelaar niet bij Plein C is ondergebracht. Volgens haar beschikt Plein C al
805 over de kennis, het netwerk en de vindbaarheid en zou dat efficiënter en duidelijker zijn.

Interruptie van mevrouw **Vroom** (D66), zij vraagt of een extra medewerker binnen de provincie juist niet als versterking kan worden gezien.

Mevrouw **Vonck** antwoordt dat zij een extra ambtenaar liever breder zou inzetten en dat voor deze specifieke taak Plein C volgens haar de logischer plek is.

810 Mevrouw **Vroom** merkt op dat het Berenschot-rapport juist behoefte aan kennisdeling laat zien. Mevrouw **Vonck** benadrukt dat zij de inzet niet onvoldoende vindt, maar twijfelt aan de gekozen plek vanwege efficiëntie, continuïteit en vindbaarheid.

Mevrouw **Alberts** (SP) geeft aan niets toe te voegen te hebben aan de eerdere bijdrage van D66
815 en sluit zich daarbij aan.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) is positief over de concrete voorstellen voor het cultuurbeleid en steunt de motie. Wel vraagt zij aandacht voor het woord *doorlopend*, omdat de huidige aanpak slechts tot en met 2028 loopt en daarna wordt geëvalueerd. Zij vraagt GS om een
820 langetermijnperspectief uit te werken, bijvoorbeeld tot 2036, inclusief de financiële en organisatorische borging van de kennisfunctie na 2028. Ook wil zij weten hoe de kennismakelaar zich verhoudt tot Plein C en of er sprake is van overlappende taken. Mevrouw Van den Bogaerde wil weten hoe makers, culturele instellingen en verenigingen structureel worden betrokken en of zij rechtstreeks bij de kennismakelaar terechtkunnen, of dat deze
825 functie vooral voor gemeenten is bedoeld.

De heer **Roosendaal** (VVD) vindt dat de motie als afgedaan kan worden beschouwd. Hij benadrukt dat cultuur, net als sport, verbindt en dat regionale afstemming belangrijk is. Interruptie van mevrouw **Vroom** (D66), zij merkt op dat de VVD destijds tegen de motie stemde.
830 De heer **Roosendaal** geeft aan dat de VVD de uitvoering nu wel ondersteunt. Hij vraagt wat de kennismakelaar concreet oplevert en welke behoefte er bij gemeenten en de culturele sector bestaat. Hij vraagt hoe Plein C zich verhoudt tot deze nieuwe provinciale functie.

De heer **Becker** (BBB) benadrukt dat cultuur een gezamenlijk onderwerp is en voor BBB vooral
835 belangrijk in dorpen en kernen. Hij waardeert Plein C, maar vindt het goed dat het budget daar niet volledig wordt ondergebracht. Hij is van mening dat een kennismakelaar juist breder kan kijken waar kennis zit en ook andere organisaties betrekken. BBB beschouwt de motie als afgedaan.

840 De **voorzitter** meldt dat naar aanleiding van de opmerking van Statenlid Laport de vermelding in iBabs is aangepast.

Gedeputeerde **Olthof** is positief over de uitvoering van de motie en benadrukt dat bewust is gekozen voor een kennismakelaar binnen de provincie. Volgens hem is kennisdeling breder dan
845 het werkterrein van Plein C. De samenwerking met Plein C blijft wel belangrijk, vooral op het gebied van cultuureducatie en participatie. De kennismakelaar richt zich in eerste instantie vooral op gemeenten, met name kleinere gemeenten waar kennis en capaciteit soms ontbreken. Na twee jaar wordt geëvalueerd wat goed werkt, welke behoeften er zijn en of uitbreiding nodig is. Die evaluatie is volgens Olthof niet bedoeld om de functie automatisch te beëindigen.
850 Interruptie van mevrouw **Vroom** (D66), zij benadrukt dat ook culturele instellingen en makers gebruik moeten kunnen maken van de kennisfunctie.

Gedeputeerde **Olthof** sluit dat niet uit en ziet bijvoorbeeld bij subsidies en het nieuwe cultuurbestel een rol voor de kennismakelaar.

855 Interruptie van de heer **Roosendaal** (VVD), hij waarschuwt ervoor de functie meteen te verbreden naar alle makers in Noord-Holland. Volgens hem kunnen maatschappelijke instellingen zich eerst tot hun gemeente wenden.

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat de functie primair op gemeenten is gericht, maar dat de praktijk moet uitwijzen waar aanvullende behoefte ligt. Als de vraag veel groter blijkt, kan later over uitbreiding worden gesproken. Gedeputeerde Olthof licht toe dat de eventuele inzet van
860 een data-analist afhangt van de vragen die uit de praktijk naar voren komen. Mogelijk kan hiervoor interne capaciteit worden gebruikt; pas als blijkt dat meer nodig is, kan een aparte functie worden overwogen. Over Plein C herhaalt hij dat dit een belangrijke partner blijft, vooral voor cultuureducatie en participatie. Toch is bewust gekozen om de kennismakelaar binnen de provincie te plaatsen, zodat kennis en expertise ook intern worden opgebouwd en de provincie
865 niet te afhankelijk wordt van externe partijen.

Interruptie van mevrouw **Vonck** (PvdD), zij dankt de gedeputeerde voor zijn uitleg en geeft aan overtuigd te zijn. De PvdD blijft een provinciaal cultuurhuis interessant vinden, maar beschouwt de motie als afgedaan.

Gedeputeerde **Olthof** wijst erop dat zo'n provinciaal cultuurhuis er nu niet is en dat de komende
870 jaren zal moeten blijken hoe de kennisfunctie zich verder ontwikkelt.

De **voorzitter** concludeert dat alle aanwezige fracties de motie als afgedaan beschouwen. Zij vat samen dat er brede waardering is voor de gekozen aanpak en wordt gevraagd om bij de evaluatie scherp te blijven op de toekomstige organisatie van de kennisfunctie.

875

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden voor het stellen van vragen in de tweede termijn.

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt om bij de evaluatie ook te kijken naar de bredere organisatie
880 van het culturele ecosysteem. Daarbij moet worden bekeken welke rol Plein C of andere partijen kunnen spelen en of versnippering en inefficiëntie kunnen worden voorkomen.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de vragen in de tweede termijn.

885

Pagina 26

Gedeputeerde **Olthof** bevestigt dat dit onderdeel van de evaluatie moet zijn. Er wordt gekeken of de kennisfunctie goed is ingericht, of andere partijen daarbij nodig zijn en wat de meest efficiënte aanpak is voor gemeenten en de cultuursector.

- 890 De **voorzitter** concludeert dat alle aanwezige fracties de motie als afgedaan beschouwen. Zij vat samen dat er brede waardering is voor de gekozen aanpak en gevraagd wordt om bij de evaluatie scherp te blijven op de toekomstige organisatie van de kennisfunctie.

11 Rondvraag gedeputeerde Olthof (Gezondheid, Milieu, Voorzieningen, Cultuur en Sport)

- 895 Er zijn geen rondvragen aangemeld.

12 Schorsing tot maandag 31 augustus 2026

De voorzitter sluit de vergadering om 22.10 uur.

Verslag concept
Commissie Leefomgeving

Datum commissievergadering	:	31 augustus 2026
Commissievoorzitter	:	Statenlid T. van Wijnen
Commissieadviseur	:	Mw. M. van Boheemen
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 46 28 / boheemenm@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter	:	Statenlid T. van Wijnen
Commissieadviseur	:	Mw. M. van Boheemen
Leden van de commissie	:	BBB Dhr. P. Teeuwen, dhr. M. Becker VVD Mw. Gerda Bakker, dhr. K.J. Terwal GroenLinks Statenleden P. Laport, N. van der Waart D66 Dhr. E. Kanik, dhr. S. Mulder PvdA Dhr. T. Wagelaar, dhr. C. Vonk JA21 Mw. K. Uiterwijk, mw. C. Gordijn CDA Mw. R. Engels, dhr. S. Dijk FvD Dhr. M. Nijman PvdD Mw. H. Vonck, mw. A. Egbers PVV Dhr. P. van Haasen SP Mw. H. Bouhlef-Lascaris, dhr. J. Kes CU Mw. Y. Buit 50PLUS Mw. A. van der Helm-Chandansingh, dhr. S. Faassen Volt Mw. J. Schneemann, Mw. B. van den Bogaerde Fractie de Weerdt -
Gedeputeerden	:	Mw. A. Gielen (GroenLinks), mw. E. Rommel (VVD)
Afwezig:	:	
		<i>(Met bericht van verhindering)</i>
Notulist	:	mw. A. Smakman (Notuleerservice Nederland)

Agenda

- 14 Heropening commissievergadering (vervolg van commissievergadering 27 augustus 2026)
- 5 met uitnodiging van de commissie Ruimte
- 15 A-agenda Klimaat en Energie
- 15.a Verklaring van geen bedenkingen Noorder IJplas
- 15.a.1 Uitspraak rechtbank Windpark Noorder IJplas, hoger beroep en vervolproces
- 15.a.2 Insprekbijdrages verklaring van geen bedenkingen Noorder IJplas

Pagina 2

10	16	<u>Rondvraag gedeputeerde Gielen (Klimaat en Energie)</u>
	17	<u>Sluiting</u>

**14 Heropening commissievergadering (vervolg van commissievergadering 27 augustus 2026)
met uitnodiging van de commissie Ruimte**

15

De **voorzitter** heropent de vergadering om 18.30 uur en heet de aanwezigen van harte welkom op deze commissievergadering Leefomgeving van 31 augustus 2026.

Mededelingen

20

- De spreektijd voor deze commissievergadering is vastgesteld op drie uur.
- De agenda is tijdens de commissievergadering van 27 augustus 2026 vastgesteld.
- Er hebben zich voorafgaand aan de vergadering 34 sprekers aangemeld.
- De voorzitter wijst de commissie op het werkbezoek aan PALLAS over Small Modular Reactors, dat op 25 september van 12.00 tot 16.00 uur in Petten plaatsvindt. Alle commissieleden zijn uitgenodigd en kunnen zich via de uitnodiging in iBabs aanmelden.

25

Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) vraagt of per fractie één woordvoerder geldt, ook wanneer leden vanuit verschillende commissies deelnemen en vragen aan sprekers willen stellen.

30

De **voorzitter** antwoordt dat per fractie één woordvoerder het woord voert. Deze beperking geldt eveneens voor het stellen van vragen aan sprekers; fracties bepalen zelf welk lid die rol vervult.

15 A-agenda Klimaat en Energie

15.a Verklaring van geen bedenkingen Noorder IJplas

35

15.a.1 Uitspraak rechtbank Windpark Noorder IJplas, hoger beroep en vervolproces

15.a.2 Insprekbijdrages verklaring van geen bedenkingen Noorder IJplas

Op 1 juni 2026 heeft de rechtbank een beslissing van provinciale staten en gedeputeerde staten vernietigd en beide bestuursorganen opgedragen om binnen 16 weken een nieuw besluit te nemen. Het college heeft nu het besluit voor Provinciale Staten voorbereid. Het betreft het besluit over de afgifte van een verklaring van geen bedenkingen om af te wijken van het bestemmingplan voor de plaatsing van 3 windturbines aan de Noorder IJplas te Amsterdam.

40

Er zijn twee voordrachten: één vóór het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen en één tegen het afgeven van deze verklaring. De Agendacommissie heeft besloten dat beide voordrachten ter besluitvorming worden door geleid naar de vergadering van Provinciale Staten van volgende week maandag 7 september 2026. Commissieleden kunnen vanavond met elkaar en de gedeputeerden in gesprek om de besluitvorming in de Statenvergadering goed voor te bereiden.

45

50

Voor dit agendapunt hebben zich voorafgaand aan de vergadering 34 sprekers aangemeld. De sprekers krijgen per spreker twee minuten spreektijd.

55

De heer **Wijnhoven** spreekt namens de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), Energie-Nederland, Holland Solar en Energy Storage NL. Hij stelt dat het afwijzen van geschikte zoeklocaties voor windenergie onvermijdelijk gevolgen heeft. Volgens hem vergroot blijvende afhankelijkheid van gas de geopolitieke kwetsbaarheid, zoals sinds de oorlog in Oekraïne en de ontwikkelingen in het Midden-Oosten opnieuw zichtbaar is geworden. Daarnaast kan die afhankelijkheid leiden tot hogere energiekosten en kunnen regionale ontwikkelingen, waaronder

60 verduurzaming van bedrijven en woningbouw, worden belemmerd wanneer onvoldoende schone energie beschikbaar is. Hij wijst erop dat het Rijk en de netbeheerders om extra windenergie vragen en dat de provincie zelf aanzienlijke windambities heeft. Omdat volgens hem tussen die ambitie en de projecten in de pijplijn een verschil van meer dan een kwart bestaat, roept hij Provinciale Staten op terughoudend te zijn met het afwijzen van geschikte locaties.

65 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*

Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt om een toelichting op de relatie met woningbouw. Zij wijst erop dat andere betrokkenen juist stellen dat de turbines woningbouw kunnen belemmeren. De heer **Wijnhoven** antwoordt dat windturbines woningbouw kunnen belemmeren wanneer voorzienbaar is dat toekomstige bewoners onaanvaardbare hinder zullen ondervinden. Volgens hem
70 is daarvan op deze locatie geen sprake en kan het project voldoen aan de recent bekendgemaakte windnormen. Hij plaatst daartegenover dat netbeheerders aangeven dat op het elektriciteitsnet nog ruimte bestaat voor schone energie en dat op termijn zelfs een tekort aan lokaal aanbod kan ontstaan. Het zou volgens hem daarom onverstandig zijn het geplande aanbod te schrappen, omdat dit nodig is om woningbouw en andere ontwikkelingen mogelijk te maken. Hij waarschuwt dat
75 elektriciteit van wind op zee niet snel naar Noord-Holland kan worden vervoerd, doordat de benodigde kabelverbindingen wegens netcongestie nog op zich laten wachten.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Wijnhoven voor zijn inspraak.

80

De heer **Overdijk** spreekt namens NedZero, de branchevereniging voor windenergie. Hij vraagt wat nodig is om de regio de komende jaren te laten groeien en verduurzamen. Volgens hem vergen de woningbouwplannen in Zaanstad en rond de NDSM-werf niet alleen ruimte, maar ook voldoende
85 elektriciteit. Hij verwijst naar de waarschuwing van Liander dat het elektriciteitsnet steeds voller raakt en dat grote uitbreidingen tot 2036 op zich laten wachten. De keuze is volgens hem daarom niet tussen windturbines en woningen, maar tussen woningbouw zonder of met de daarvoor benodigde energievoorziening. Uit de milieuonderzoeken blijkt volgens hem dat het windpark voldoet aan de normen voor geluid en slagschaduw.

90

De heer Overdijk benadrukt daarnaast het coöperatieve karakter van het project. Lokale burgercoöperaties en ondernemers werken er volgens hem sinds 2007 aan en het windpark wordt volledig coöperatief eigendom. Hij vindt dat de overheid inwoners die zelf verantwoordelijkheid nemen voor de energietransitie serieus moet behandelen door alle belangen eerlijk te wegen en
95 projecten te steunen wanneer zij aan de eisen voldoen. Daarom roept hij Provinciale Staten op om op 7 september 2026 de verklaring van geen bedenkingen af te geven.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

100 Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) vraagt hoe de heer Overdijk het verkeersveiligheidsrisico rond de locatie beoordeelt, gelet op het belang daarvan voor weggebruikers.

De heer **Overdijk** antwoordt dat verkeersveiligheid niet zijn expertise is en dat hij hierover daarom geen inhoudelijk oordeel wil geven. Hij verwijst naar een verkeersdeskundige die later tijdens de
105 vergadering zal inspreken en stelt voor de vraag aan die deskundige voor te leggen.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Overdijk voor zijn inspraak.

110

De heer **Hermans** spreekt namens de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland voorwaardelijke steun uit voor de drie windturbines bij de Noorder IJplas. De locatie kan volgens de organisatie bijdragen aan verantwoorde duurzame energieopwekking, mits omwonenden en natuur goed worden beschermd. Hij vraagt in het bijzonder aandacht voor mogelijke geluidhinder voor bewoners van de houten woonarken langs Zijkanaal H. Omdat het definitieve turbinetype nog niet vaststaat en rekenmodellen volgens hem niet vanzelfsprekend de werkelijke geluidsbelasting in een houten woonark aan het water weergeven, pleit hij voor een duidelijke en handhaafbare geluidsnorm, onafhankelijke metingen na ingebruikname en de mogelijkheid om zo nodig aanvullende maatregelen te treffen. Ook vraagt hij om ruimhartige automatische stilstand ter beperking van slagschaduw en om borging van maatregelen voor vogels en vleermuizen in de vergunning. Zijn oproep luidt daarom: instemmen, maar alleen onder voorwaarden, met monitoring van de daadwerkelijke effecten.

115

120

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

125

Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt of de al voorziene mitigerende maatregelen volgens de heer Hermans voldoende zijn, of dat nog aanvullende maatregelen nodig zijn.

De heer **Hermans** antwoordt dat de bestaande maatregelen een stap in de goede richting zijn en mede reden vormen voor de principiële steun aan het project. Hij vindt het echter nodig om de werkelijke geluidseffecten ter plaatse te meten, in aanvulling op berekeningen en modellen, en dit als voorwaarde aan de vergunningverlening te verbinden.

130

Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt of naast de woonarken ook het nabijgelegen woonwagenveld in de beoordeling is meegenomen.

De heer **Hermans** antwoordt dat hij daarvan niet op de hoogte is.

135

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Hermans voor zijn inspraak.

140

De heer **Klomp** spreekt op persoonlijke titel als ondernemer op het Cornelis Douwesterrein en steunt de drie windturbines aan de Noorder IJplas. Hij benadrukt dat elektriciteit voor ondernemers geen beleidsdoel, maar een noodzakelijke voorwaarde voor bedrijfsvoering, uitbreiding, elektrificatie en verduurzaming is. Bedrijven in het gebied lopen dagelijks tegen netcongestie aan. Hoewel ondernemers met een energiehub de beschikbare capaciteit slimmer proberen te benutten, is volgens hem ook lokale duurzame opwek nodig. Hij verwijst naar informatie van Liander dat onderstation Papaverweg zowel woningen als de bedrijventerreinen Cornelis Douwes en NDSM voedt en dat uitbreiding van het bovenliggende net pas rond 2036-2038 wordt verwacht. Lokale windenergie nabij de afname kan volgens hem de netbelasting en transportverliezen verminderen en, in combinatie met zon, batterijen en cable pooling – het delen van één netaansluiting door meerdere opwek- of opslaginstallaties – de bestaande netcapaciteit beter benutten. Voor ondernemers gaat het daarmee om leveringszekerheid, investeringsruimte en vestigingsklimaat. Hij erkent dat verkeersveiligheid rond het Coenplein serieus moet worden gewogen, maar stelt daar een

145

150

groot economisch en maatschappelijk belang tegenover. Daarom verzoekt hij Provinciale Staten een positieve verklaring van geen bedenkingen af te geven.

155

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer **Mülder** (D66) vraagt welke bedrijven in het gebied door het uitblijven van netuitbreiding tot 2036 worden geraakt en welke activiteiten het bedrijf van de heer Klomp zelf uitvoert.

160 De heer **Klomp** antwoordt dat hij een installatietechnisch bedrijf heeft dat zich bezighoudt met duurzame energie en oplossingen voor congestieproblemen bij opdrachtgevers. Als voorbeeld noemt hij een transportondernemer met ongeveer dertig vrachtwagens die het wagenpark moet elektrificeren en de voertuigen 's nachts moet opladen, terwijl daarvoor op het industrieterrein onvoldoende elektriciteit beschikbaar is. Ook noemt hij Winkelhof, dat volgens hem circa twee jaar dieselgeneratoren gebruikte omdat Liander geen elektriciteit kon leveren. Deze voorbeelden
165 illustreren volgens hem de tegenstelling dat bedrijven moeten elektrificeren, maar daarvoor onvoldoende energie beschikbaar hebben. Zonder exacte percentages te weten, schat hij dat in het gebied ongeveer 80% beschikbaar is van de benodigde energie. Daardoor kunnen gevestigde ondernemers niet groeien en kunnen bedrijven besluiten te vertrekken of zich niet in het gebied te vestigen.

170

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Klomp voor zijn inspraak.

175 De heer **Pater** spreekt namens WOAN en als initiatiefnemer van Windpark Noorder IJplas. Hij werkt naar eigen zeggen al veertien jaar aan het project en stelt dat de drie windturbines passen in het stedelijke landschap en stroom kunnen leveren aan duizenden inwoners, werknemers en reizigers in de regio. Sinds de weigering van de verklaring van geen bedenkingen in 2023 zijn volgens hem drie relevante omstandigheden veranderd.

180

Ten eerste kan het project bijdragen aan het verminderen van netcongestie. Hij verwijst daarbij naar een provinciaal rapport waaruit volgens hem blijkt dat nog slechts 1% van de geplande ruimtelijke en economische ontwikkelingen in Noord-Holland mogelijk is, naar de provinciale oproep om netcongestie als nationale crisis aan te merken en naar de zienswijze van Liander.

185

Ten tweede passen de turbines volgens hem binnen de kort daarvoor gepubliceerde landelijke windnormen, waaronder een afstand van tweemaal de tiphoogte. Indien nodig kan de zuidelijke turbine volgens hem worden verlaagd van 200 naar 185 meter. Ook toekomstige woningbouw wordt volgens hem daardoor niet belemmerd.

190

Ten derde verwijst hij naar een Rijkswaterstaattrapport uit 2025, waarin volgens hem geen aantoonbaar verband is gevonden tussen windturbines nabij rijkswegen en het aantal verkeersongevallen. Hij concludeert daarom dat het project niet tot een onaanvaardbaar verkeersveiligheidsrisico leidt. Gezien de behoefte aan elektriciteit voor woningbouw, bedrijvigheid
195 en mobiliteit roept hij Provinciale Staten op de verklaring van geen bedenkingen af te geven en het windpark te combineren met zon op water en batterijen.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

- 200 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) verwijst naar een artikel in Het Parool waarin de heer Pater de overheid onbetrouwbaar noemt. Zij vraagt of hij dat oordeel ook zou hebben gehad wanneer het eerdere besluit in het voordeel van de initiatiefnemers was uitgevallen.
- De heer **Pater** noemt dit een hypothetische vraag, omdat het besluit niet in zijn voordeel uitviel. Hij stelt dat de rechterlijke uitspraak erop wijst dat de beoordeling in 2023 niet betrouwbaar was en zegt daarmee het oordeel van de rechter te volgen.
- 205 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt hoe de heer Pater het vergunningenproces in de afgelopen jaren heeft ervaren.
- De heer **Pater** antwoordt dat hij het proces als zeer moeilijk en complex heeft ervaren. Volgens hem zijn de procedures voor een burgerinitiatief vrijwel niet te doorlopen, duren contacten met de provincie jarenlang en is ook het contact met de Omgevingsdienst complex. Initiatiefnemers moeten volgens hem een omvangrijk proces voeren vanuit een positie met weinig handelingsmogelijkheden, waardoor uiteindelijk vooral de gang naar de rechter resteert. Hij heeft het proces persoonlijk niet positief ervaren.
- 210
- 215 Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) vraagt hoe de heer Pater het verkeersveiligheidsrisico beoordeelt. Zij wijst erop dat het Coenplein een zeer complex verkeersknooppunt is en stelt dat de plaatsing van windturbines de verkeersveiligheid in ieder geval niet zal verbeteren.
- De heer **Pater** antwoordt dat Provinciale Staten een afweging moeten maken tussen verkeersveiligheid enerzijds en duurzame energie en netcongestie anderzijds. Hij verwijst opnieuw naar het onderzoek waarin volgens hem geen aantoonbare toename van verkeersslachtoffers door windturbines is vastgesteld. Daartegenover staat volgens hem dat het project stroom kan opwekken voor 18.000 huishoudens en bedrijven meer ruimte kan geven. Voor hem valt de afweging daarom uit in het voordeel van het project, mits de uitvoering in goed overleg plaatsvindt.
- 220
- 225 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Pater voor zijn inspraak.
-
- 230 De heer **Pekelharing** spreekt namens Winclove en steunt de plaatsing van de windturbines. Hij licht toe dat zijn onderneming op het Cornelis Douwesterrein in Amsterdam-Noord een nieuw pand heeft ontwikkeld, maar vanwege netcongestie de eerste twee jaar noodgedwongen dieselgeneratoren gebruikte. Inmiddels kan het bedrijf met accu's verder, maar volgens hem zou lokale windenergie een duurzamer en logischer alternatief zijn geweest. Winclove is een B Corp-organisatie met ongeveer 150 medewerkers en richt zich naast winstgevendheid nadrukkelijk op maatschappelijke waarde voor Amsterdam-Noord. De heer Pekelharing vindt vooral het lokale, coöperatieve karakter van het windproject aantrekkelijk: duurzame energie wordt volgens hem breed gedragen en kan de belangen van bedrijven, bewoners en natuur verbinden. Zijn onderneming wil in Amsterdam-Noord gevestigd blijven, waar zij al veertig jaar is geworteld, maar moest door het tekort aan elektriciteit compromissen sluiten. Hij hoopt dat het bedrijf op termijn rechtstreeks van de windturbines kan profiteren en vraagt Provinciale Staten daaraan mee te werken.
- 235
- 240
- De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*
- 245 Mevrouw **Vonck** (PvdD) vraagt de heer Pekelharing toe te lichten wat hij bedoelt met het door zijn onderneming ontwikkelde groene pand.

De heer **Pekelharing** verduidelijkt dat het om een groen bedrijfspand gaat. Winclove ontwikkelt en produceert probioticaproducten op basis van bacteriën. De daarvoor benodigde fermentatieprocessen vragen volgens hem veel energie.

250 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt welke gevolgen het niet plaatsen van de windturbines heeft voor het ondernemersklimaat in Amsterdam-Noord. Zij verwijst daarbij naar de ervaring van Winclove, dat gedurende twee jaar van dieselgeneratoren afhankelijk was.

De heer **Pekelharing** antwoordt vanuit de situatie van zijn eigen onderneming. Hij kocht drie jaar eerder de aangrenzende kavel, maar de ontwikkeling daarvan ligt stil omdat er geen
255 elektriciteitsaansluiting beschikbaar is. Het bedrijf heeft het contract voor die kavel voorlopig kunnen overhevelen naar de bestaande locatie. Op de nieuwe kavel wil Winclove vanuit zijn gezondheidsfilosofie deels bos aanleggen en laboratoria ontwikkelen. Die plannen kunnen volgens hem niet worden uitgevoerd zolang het benodigde vermogen ontbreekt.

260 De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt of op de door Winclove aangekochte aangrenzende kavel ruimte zou zijn om een windturbine te plaatsen.

De heer **Pekelharing** antwoordt dat dit wat hem betreft serieus bespreekbaar is. Hij wijst erop dat het bedrijf in het gebied Haven-Stad is gevestigd, dat zich tot een gemengd woon-werkgebied ontwikkelt. Het pand is ontworpen om daarin te passen en biedt dagelijks werk aan ongeveer 150
265 medewerkers. Tegen die achtergrond sluit hij plaatsing op of nabij zijn terrein niet uit.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Pekelharing voor zijn inspraak.

270 De heer **Van Beenen** spreekt namens bewonersvereniging Noorder IJplas en draagt zijn bijdrage mede op aan de overleden Peter Verbeek, die het natuurrapport heeft geïnitieerd dat hij aan de commissie aanbiedt. Hij pleit voor procedurele rechtvaardigheid en verwerpt het beeld dat het wantrouwen van omwonenden voortkomt uit provinciaal tekortschieten. Volgens hem vervult de
275 provincie juist haar controlerende taak door te toetsen aan een goede ruimtelijke ordening. Hij vindt dat lokale kennis en wetenschappelijke inzichten serieus moeten worden genomen en dat de lasten niet eenzijdig bij omwonenden en natuur mogen terechtkomen. Daarbij wijst hij op houten woonarken op circa 370 meter afstand, waar laagfrequent geluid volgens hem via open water binnenkomt en door de constructie kan worden versterkt. De heer Van Beenen acht turbines van 200
280 meter onverenigbaar met de ecologische verbindingszone, een toekomstig recreatief stadspark en de nabijheid van het complexe Coenplein. Als alternatief noemt hij het gebied aan de overzijde van het IJ, waar eerder een kolencentrale stond en volgens hem een zware netaansluiting aanwezig kan zijn; hij verwijst daarbij naar onderzoek van CE Delft. Hij roept Provinciale Staten op de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

285 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*

Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt hoe de stelling dat de provincie precies doet wat zij moet doen zich verhoudt tot het feit dat de rechter het eerdere besluit heeft vernietigd.

De heer **Van Beenen** antwoordt dat bewoners als belanghebbenden aan het proces en de rechtszaak
290 hebben deelgenomen. Hij stelt dat Provinciale Staten eerder vrijwel unaniem oordeelden dat geen sprake was van een goede ruimtelijke ordening, terwijl de rechter zich volgens hem vooral heeft gericht op de verkeersveiligheid en de second opinion van bureau Baan. Hij plaatst vraagtekens bij

de onafhankelijkheid van de betrokken onderzoeker, omdat deze tijdens de rechtszaak het onderzoek verdedigde. De heer Van Beenen benadrukt dat wetenschappelijke bevindingen niet
295 terzijde mogen worden geschoven en vraagt waarom omwonenden de gevolgen zouden moeten dragen van het elektriciteitstekort waarmee ondernemers kampen.

De heer **Becker** (BBB) vraagt of de heer Van Beenen zich na zijn jarenlange betrokkenheid bij het dossier nog gehoord en begrepen voelt.

300 De heer **Van Beenen** antwoordt dat het proces hem nog steeds aangrijpt. Hij verwijst naar een uitspraak van de Raad van State uit 2017 die volgens hem aan het project in de weg stond, maar stelt dat sindsdien telkens andere routes zijn gezocht om het plan toch voort te zetten. Hij ervaart dit als teleurstellend.

305 De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt hoeveel bewoners van Zijkanaal H lid zijn van de betrokken coöperatie.

De heer **Van Beenen** geeft geen aantal. Hij stelt dat het initiatief oorspronkelijk vanuit een bedrijvenscoöperatie is ontstaan en dat later burgercoöperaties zijn aangesloten vanwege eisen rond participatie, draagvlak en sociale effecten. Volgens hem zijn deelnemers niet altijd bekend met de
310 eerdere uitspraak van de Raad van State. Hij vraagt waarom het proces zo lang duurt en waarom volgens hem onvoldoende wordt geluisterd naar alternatieven uit het rapport van CE Delft en naar technisch advies.

315 Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt de heer Van Beenen de ecologische waarde van het gebied nader toe te lichten.

De heer **Van Beenen** antwoordt dat bewoners, mede op initiatief van Peter Verbeek en in contact met stadsdeelbestuurder Brahim Abid, gedurende circa anderhalf jaar onderzoek hebben laten doen naar de natuurwaarden van het gebied. Volgens hem laat het rapport zien dat de Noorder IJplas onderdeel is van belangrijke migratieroutes voor vogels en vleermuizen tussen omliggende natuurgebieden. Hij
320 stelt dat deze ecologische samenhang ook relevant is voor de natuurvergunning en noemt dat de turbines volgens hem gedurende een deel van het jaar niet zouden mogen draaien.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt aanvullend specifiek naar de gevolgen voor vogels.

De heer **Van Beenen** stelt dat vogelsterfte wettelijk niet is toegestaan en wijst op de grote aantallen trekvogels in het gebied. Hij vindt dat toekomstige beoordeling niet opnieuw uitsluitend op modellen
325 mag steunen, maar dat de werkelijke effecten moeten worden gemeten.

Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) verwijst naar de mededeling dat omwonenden zouden worden gecompenseerd en vraagt welke compensatie de heer Van Beenen ontvangt.

De heer **Van Beenen** antwoordt dat hem geen concrete compensatie bekend is. Hij noemt eerdere
330 voorstellen voor een speeltuin, een omgevingsbudget en de mogelijkheid om lid te worden van een coöperatie, maar zegt niemand uit de directe omgeving te kennen die daarvan lid is. Volgens hem zijn bewoners na een intentieverklaring niet daadwerkelijk bij het initiatief betrokken. Hij benadrukt dat hij niet principieel tegen windturbines is, maar tegen deze locatie vanuit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening. Ook plaatst hij vraagtekens bij vereenvoudigde verwijzingen naar een
335 afstandsnorm van 400 meter en naar het aantal huishoudens dat van stroom kan worden voorzien; hij geeft de voorkeur aan concrete vermogensgegevens.

De heer Van Beenen overhandigt tot slot het natuurrapport en het in memoriam van Peter Verbeek.

340 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Van Beenen voor zijn inspraak.

345 De heer **Van der Woude** spreekt op persoonlijke titel als inwoner van Amsterdam en lid van Amsterdam Energie. Hij steunt de windturbines bij de Noorder IJplas en stelt dat lokale energieopwek urgenter is geworden. Naast de energietransitie, het Klimaatakkoord van Parijs en de zichtbare gevolgen van klimaatverandering wijst hij op de verslechterde geopolitieke situatie. Europa moet volgens hem zijn autonomie beschermen en voor de energievoorziening minder afhankelijk worden van Russisch gas en Amerikaans schaliegas. De turbines kunnen als onderdeel van lokale
350 opwek bijdragen aan meer energieonafhankelijkheid en voorzien in de groeiende elektriciteitsvraag. Hij erkent dat omwonenden hinder kunnen ondervinden en wil hun bezwaren niet bagatelliseren, maar vindt dat in de huidige omstandigheden keuzes nodig zijn waarbij het bredere maatschappelijke belang wordt meegewogen.

355 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen vragen heeft en dankt de heer Van der Woude voor zijn inspraak.

360 Mevrouw **Hanekroot** spreekt namens Energie Samen Noord-Holland, de koepel van energie-initiatieven, coöperaties en energiegemeenschappen in de provincie. Zij wijst op de urgentie van de energietransitie, omdat de RES-doelen voor 2030 moeilijk haalbaar blijken en volgens het Nationaal Plan Energiesysteem ook daarna veel extra schone energie nodig is. Zij benadrukt twee
365 overwegingen. Ten eerste is het project volledig lokaal eigendom: drie Amsterdamse bewonerscoöperaties en één ondernemerscoöperatie ontwikkelen de turbines gezamenlijk, voor eigen rekening en risico. Ten tweede kan het project volgens haar, mede gelet op de zienswijze van Liander, het vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijven verbeteren. Zij ziet daarnaast positieve effecten voor klimaat, sociale cohesie en samenwerking tussen burgers, bedrijven en overheden en roept Provinciale Staten op medewerking te verlenen.

370 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*

Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) vraagt wat onder lokaal eigendom wordt verstaan, uit welk geografisch gebied deelnemers afkomstig zijn en hoeveel deelnemers het project telt.

375 Mevrouw **Hanekroot** antwoordt dat de definitieve inschrijving nog niet is afgerond en dat niet alle deelnemers bekend zijn. Het initiatief wordt gedragen door drie Amsterdamse bewonerscoöperaties en één ondernemerscoöperatie. Ook de Zaanse Energiecoöperatie heeft volgens haar belangstelling om leden uit Zaanstad te laten deelnemen. Zij verwacht belangstelling uit zowel Amsterdam als de Zaanstreek.

380 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt welke gevolgen het uitblijven van de windturbines volgens mevrouw Hanekroot heeft voor het vestigingsklimaat van bedrijven.

Mevrouw **Hanekroot** antwoordt dat netcongestie investeringen, bedrijfsuitbreiding en economische versterking in Amsterdam en de Zaanstreek belemmert. Dat acht zij onwenselijk voor een stabiele en
385 betrouwbare economie. Zij heeft vanuit haar provinciale koepelrol geen eigen lokale voorbeelden, maar herkent de eerder genoemde ondernemerservaringen ook elders in Noord-Holland.

- Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt of deelname aan de coöperatie Noorder IJplas openstaat voor iedereen in Nederland en dus niet beperkt is tot de leden van de genoemde lokale coöperaties.
- 390 Mevrouw **Hanekroot** bevestigt dat deelname niet tot huidige leden is beperkt, maar dat deelnemers wel lid moeten worden van een van de energiecoöperaties die het project dragen. Ook niet-deelnemende omwonenden kunnen volgens haar profiteren van een nog op te richten omgevingsfonds, waarmee lokaal in de omgeving wordt geïnvesteerd.
- 395 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt hoe het project volledig lokaal kan worden genoemd wanneer ook personen van buiten de omgeving kunnen deelnemen en de inschrijving nog niet is afgerond.
- Mevrouw **Hanekroot** verduidelijkt dat het lokale karakter volgens haar betrekking heeft op het eigendom: de lokale energiecoöperaties investeren in de turbines en worden eigenaar. Deelnemers
- 400 kunnen elders wonen, maar moeten lid zijn van een van deze lokale organisaties.
- Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt vervolgens hoe nog van volledig lokaal eigendom kan worden gesproken als mensen van buiten de regio lid kunnen worden en financieel kunnen meeprofiten.
- Mevrouw **Hanekroot** antwoordt dat ook landelijke verenigingen leden van buiten hun
- 405 vestigingsplaats kunnen hebben. Doorslaggevend is volgens haar dat deelnemers lid worden van de lokaal actieve energiecoöperatie en dat deze coöperatie eigenaar van de turbines is.
- De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt of een stabiele economie niet meer gebaat is bij een betrouwbare energievoorziening dan bij weersafhankelijke windenergie, die niets levert wanneer
- 410 het niet waait.
- Mevrouw **Hanekroot** antwoordt dat de turbines onderdeel moeten worden van een integraal regionaal energiesysteem. Windenergie wordt daarin gecombineerd met onder meer zonne-energie, lokaal delen van energie en opslag, zodat de verschillende bronnen en voorzieningen gezamenlijk bijdragen aan een stabiele energievoorziening.
- 415 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt mevrouw Hanekroot voor haar inspraak.
-
- 420 Mevrouw **Snijders** spreekt namens Amsterdam Energie en steunt de windturbines bij de Noorder IJplas. Als 27-jarige, die negen was toen het project begon, plaatst zij de keuze nadrukkelijk in het perspectief van haar generatie. Zij vreest dat klimaatverandering haar toekomst aantast en verwijst naar hittegolven, bosbranden en warmterecords. Ook noemt zij haar beperkte keuzevrijheid op de woningmarkt en stelt zij dat netcongestie nieuwe woningbouw vertraagt, terwijl lokale windenergie
- 425 daaraan kan bijdragen. Zij erkent dat turbines het landschap veranderen en voor omwonenden belastend kunnen zijn, maar waarschuwt dat het blijven gebruiken van fossiele brandstoffen en het afwijzen van duurzame initiatieven eveneens ernstige gevolgen voor natuurgebieden kan hebben. Zij benadrukt dat dit project door bewonerscoöperaties wordt gedragen, niet door buitenlandse investeerders, en dat de opbrengsten lokaal blijven en naar de buurt terugvloeien. Zij roept
- 430 Provinciale Staten daarom op ook de toekomst van haar generatie mee te wegen.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

- Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) plaatst eerst de kanttekening dat vertraging van woningbouw volgens haar niet uitsluitend aan netcongestie kan worden toegeschreven.
- 435 De **voorzitter** onderbreekt haar en herinnert eraan dat de commissie niet met insprekers in debat gaat, maar uitsluitend korte, verhelderende vragen stelt.
- Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) vraagt vervolgens hoe mevrouw Snijders aankijkt tegen mogelijke aantasting van het natuurgebied door de plaatsing van de turbines, nu zij natuurbehoud belangrijk vindt.
- 440 Mevrouw **Snijders** antwoordt dat zij de kwestie breder bekijkt. Zij vreest dat zonder uitbreiding van duurzame energie, ook lokaal en op locaties waar dat concessies vraagt, uiteindelijk veel meer natuurgebieden verloren gaan. Zij erkent dat haar formulering mogelijk dramatisch klinkt, maar zegt weinig optimistisch te zijn over de gevolgen wanneer onvoldoende wordt gehandeld.
- 445 Mevrouw **Bouhlef–Lascaris** (SP) vraagt of mevrouw Snijders het project ook zou steunen wanneer het op een andere locatie kan worden gerealiseerd.
- Mevrouw **Snijders** antwoordt dat alle bijdragen aan duurzame energie nodig zijn. Volgens haar zullen op verschillende locaties concessies moeten worden gedaan om voldoende duurzame energie op te wekken.
- 450 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt mevrouw Snijders voor haar inspraak.
-
- 455 Mevrouw **Engelhart** spreekt wegens ziekte namens mevrouw Damme van Ondernemend Cornelis Douwes. In de voorgelezen bijdrage stelt mevrouw Damme dat ondernemers in het Cornelis Douwesgebied aanzienlijk hebben geïnvesteerd op basis van de overheidsvisie voor een gemengd woon-, werk- en recreatiegebied, met hoge eisen aan duurzaamheid en gebouwen. Zij vraagt of een industriële windturbine bij de Noorder IJplas past bij die afgesproken toekomst en vindt dat
- 460 Provinciale Staten bij de beoordeling van een goede ruimtelijke ordening niet alleen duurzame energieopwekking, maar ook bestaande investeringen, werkgelegenheid, toekomstige woningbouw, recreatie en de kwaliteit van de leef- en werkomgeving moeten wegen. Als concreet voorbeeld noemt zij het bedrijf van haar zoon in de Westhaven, dat vanwege slagschaduw en bewegende wiken ramen moest blinderen en uiteindelijk vertrok. Zij benadrukt dat de ondernemers niet tegen
- 465 duurzaamheid zijn, maar willen voorkomen dat wonen, werken en leven onder druk komen te staan. Zij vraagt of Provinciale Staten de belangen van ondernemers die op basis van de gebiedsvisie hebben geïnvesteerd daadwerkelijk meewegen en of voldoende inzicht bestaat in mogelijke beperkingen voor woningbouw en verdere gebiedsontwikkeling.
- 470 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*
- Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt mevrouw Engelhart of zij de ervaren hinder van windturbines nader kan toelichten.
- Mevrouw **Engelhart** antwoordt dat zij de hinder in het betreffende gebied niet uit eigen ervaring kent, omdat zij verderop woont, en daarover daarom geen inhoudelijke uitspraak kan doen.
- 475 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt of de genoemde toezeggingen en toekomstvisie betrekking hebben op het Cornelis Douwesterrein en niet op het gebied rond de Noorder IJplas. Mevrouw **Engelhart** bevestigt dat de inspraak over het nabijgelegen Cornelis Douwesgebied gaat.

480 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt naar de opvatting van mevrouw Damme over de verhouding tussen natuurbelangen en de belangen van haar eigen onderneming.
Mevrouw **Engelhart** antwoordt dat mevrouw Bouhlef-Lascaris die vraag rechtstreeks aan mevrouw Damme moet stellen.

485 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt mevrouw Engelhart voor haar inspraak.

490 De heer **Van de Nes** spreekt op persoonlijke titel als inwoner van Amsterdam Nieuw-West. Hij uit stevige kritiek op wat hij als aanhoudende bestuurlijke tunnelvisie van de provincie Noord-Holland beschouwt. Volgens hem maken de geopolitieke ontwikkelingen duidelijk dat Nederland en Europa minder afhankelijk moeten worden van buitenlandse mogendheden en zelf verantwoordelijkheid moeten nemen voor een duurzame energievoorziening. Tegen die achtergrond vindt hij dat de discussie niet langer uitsluitend kan worden gevoerd als een lokaal conflict over windturbines op
495 land of als een kwestie van 'niet in mijn achtertuin'. Hij erkent dat rekening moet worden gehouden met lokale belangen, maar plaatst daar het bredere belang van energiezekerheid, toekomstige welvaart en de positie van kinderen en kleinkinderen tegenover. Volgens hem vergroot voortgezet gebruik van fossiele brandstoffen zowel de klimaatrisico's als de afhankelijkheid van onbetrouwbare buitenlandse regimes. Hij stelt dat veel mensen zekerheid over de toekomstige energievoorziening
500 verlangen en dat windenergie op land daarvoor onmisbaar is.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt namens welke duizenden mensen de heer Van de Nes zegt te spreken.

505 De heer **Van de Nes** antwoordt dat hij bestuurder is van meerdere energiecoöperaties en al ongeveer tien jaar in Amsterdam aan de energietransitie werkt. Vanuit die ervaring kent hij volgens eigen zeggen veel mensen die volledig groene energie willen gebruiken. Hij benadrukt dat zonne-energie alleen niet voldoende is om aan die behoefte te voldoen en dat daarom ook windenergie nodig is, waaronder in Amsterdam.

510 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Van de Nes voor zijn inspraak.

515 De heer **Croese** spreekt op persoonlijke titel als bewoner van de Zijkanaal H-weg en beperkt zich tot de woningbouwplannen voor de Achtersluispolder, met name het Sluiskwartier. Namens bewoners neemt hij deel aan overleg met de gemeente Zaanstad en projectontwikkelaars. Hij bestrijdt dat deze ontwikkeling onvoldoende relevant zou zijn voor de voorliggende besluitvorming: tussen de woonarken en het Sluiskwartier ligt slechts het ongeveer twintig meter brede Zijkanaal H en volgens
520 hem bedraagt de afstand tussen een geplande woontoren en een woonark circa 45 stappen. De aankoop van bouwgrond is naar zijn zeggen begonnen, maar ontwikkelaars zijn terughoudend door onzekerheid over de windturbines, waardoor het provinciale besluit volgens hem rechtstreeks invloed heeft op de woningbouw.

525 De heer Croese stelt daarnaast dat nieuwe inzichten over slagschaduw en geluid moeten worden betrokken. Bewoners zouden slagschaduw zowel rechtstreeks als via weerspiegeling in de ramen van

530 toekomstige hoogbouw kunnen ervaren. Ook wijst hij erop dat de 62 woonarken uit houtskeletbouw bestaan en volgens hem als klankkasten kunnen werken voor laagfrequent geluid. Omdat het Sluiskwartier naar verwachting eveneens grotendeels in houtskeletbouw wordt uitgevoerd, acht hij standaardmodellen voor geluidseffecten mogelijk niet toereikend. Daarmee raakt de afweging volgens hem niet alleen de huidige bewoners, maar ook circa tweeduizend toekomstige woningen en bijna vijfduizend bewoners. Hij concludeert dat de turbines niet op deze locatie passen.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

535 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt of de geplande houtskeletbouw niet van geluidsisolatie wordt voorzien.

De heer **Croese** antwoordt dat houtskeletbouw wel thermisch wordt geïsoleerd, maar volgens hem gevoeliger blijft voor geluid. Hij verwijst naar de ervaringen in de woonarken en benadrukt dat geluidsisolatie een afzonderlijk vraagstuk is.

540 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt of de heer Croese de constructie van de toekomstige houtskeletbouw gelijkstelt aan die van de woonarken.

De heer **Croese** antwoordt dat woonarken feitelijk lichte houten constructies zijn en dat houtskeletbouw volgens hem in algemene zin gevoeliger is voor geluid dan betonbouw.

545 Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt hoe concreet het voornemen is om de nieuwbouw in houtskeletbouw uit te voeren.

De heer **Croese** antwoordt dat de plannen concreet zijn voor zover de aankoop van de grond is begonnen en de inrichting van het beperkte gebied wordt onderzocht. Vanuit het overleg met ontwikkelaars is hij bekend met de beoogde bouwmethode en met plannen voor hoogbouw om het project rendabel te maken. De definitieve uitwerking vergt volgens hem nog tijd en hangt mede af van het besluit over de windturbines, die de voortgang op dit moment bemoeilijken.

550

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt waarom voor de nieuwbouw houtskeletbouw wordt toegepast.

De heer **Croese** antwoordt dat deze bouwmethode uit duurzaamheidsoverwegingen wordt gekozen.

555

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Croese voor zijn inspraak.

560

De heer **Van Berkel** spreekt namens Urgenda en roept Provinciale Staten op toestemming te geven voor het windproject. Hij schetst de zomer van droogte, hitte, bosbranden en lage rivierstanden als voorbode van een onveiliger klimaat zolang het energiesysteem niet is verduurzaamd. Hij verwijst naar een recente uitspraak van de rechtbank Den Haag, waaruit volgens hem blijkt dat de Nederlandse klimaatdoelen onvoldoende zijn en dat meer bescherming tegen klimaatverandering nodig is. Dit betekent volgens hem niet dat ieder windproject overal moet worden toegestaan: projecten moeten zorgvuldig en samen met bewoners en omgeving worden ontwikkeld. Hij stelt dat daarvan hier sprake is.

565

570 Ook verduidelijkt hij dat eerdere berichtgeving dat Urgenda wind op land niet meer nodig zou vinden, volgens hem onjuist was; Urgenda pleitte juist voor invulling van de RES-opgave met coöperatieve projecten waarin lokale burgers en ondernemers investeren en opbrengsten terugvloeien naar de omgeving.

575 Volledig draagvlak acht hij in een dichtbevolkt land onhaalbaar, maar hij vindt dat het lokale initiatief en de steun van de gemeente voldoende reden geven om het project mogelijk te maken.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

580 Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt welke bewoners de heer Van Berkel bedoelt wanneer hij zegt dat het initiatief samen met bewoners wordt ontwikkeld, nu de heer Van Beenen namens direct omwonenden een tegengesteld geluid liet horen.

De heer **Van Berkel** antwoordt dat hij doelt op bewoners uit de gemeente Amsterdam. Hij erkent dat binnen zo'n grote gemeente verschillende opvattingen bestaan en dat energieprojecten altijd weerstand oproepen. Volgens hem is volledig draagvlak niet realistisch.

585 Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt vervolgens hoe dit zich verhoudt tot het feit dat volgens haar iedere Nederlander aan de coöperatie kan deelnemen.

De heer **Van Berkel** antwoordt dat hij zelf als Amsterdammer lid is van een van de betrokken coöperaties. Hij nodigt de commissie uit kennis te maken met de volgens hem bevlogen Amsterdamse leden, die zich vrijwillig inzetten voor verduurzaming en buurtbewoners helpen met
590 onder meer isolatie en zonnepanelen. Voor die inzet achten zij ook de windturbines nodig.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt of de klimaatcrisis volgens de heer Van Berkel zo urgent is dat de windturbines ook moeten worden geplaatst wanneer dit mogelijk ten koste gaat van natuur, terwijl nog niet alle natuurtoestemmingen duidelijk zijn.

595 De heer **Van Berkel** antwoordt dat iedere windturbine en de energietransitie als geheel gevolgen hebben voor de omgeving en natuur. Hij kan de specifieke afweging binnen de natuurvergunning niet beoordelen en doet daarover geen uitspraak. Wel stelt hij dat verduurzaming niet zonder het prijsgeven van andere belangen kan; niet handelen leidt volgens hem tot drogere, warmere en onveiligere zomers.

600

Mevrouw **Engels** (CDA) vraagt of draagvlak onder bewoners die dicht bij de turbines wonen volgens hem eveneens belangrijk is.

De heer **Van Berkel** bevestigt dat dit belangrijk is en benadrukt het belang van een zorgvuldig proces. Hij herhaalt dat bij dergelijke besluiten nooit volledig draagvlak zal bestaan.

605

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt of de heer Van Berkel weet dat de aangehaalde rechtszaak door Bonaire is aangespannen en niet door Amsterdam.

De heer **Van Berkel** antwoordt dat hij daarvan op de hoogte is. Hoewel de zaak betrekking had op de gevolgen voor Bonaire, ging de uitspraak volgens hem over het tekortschietende klimaatbeleid van
610 de Nederlandse Staat als geheel. Hij verwijst daarom naar het oordeel dat de nationale doelen onvoldoende zijn.

Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt, aansluitend op de vraag van mevrouw Engels, of voor de heer Van Berkel de mening van direct omwonenden zwaarder weegt dan die van bewoners op
615 grotere afstand.

De **voorzitter** herinnert de commissie eraan dat uitsluitend korte, verhelderende vragen aan sprekers worden gesteld en dat geen debat met hen wordt gevoerd.

De heer **Van Berkel** antwoordt dat bewoners die dicht bij de turbines wonen meer gewicht en gehoor moeten krijgen. Op basis van de stukken is zijn indruk dat in dit project zorgvuldig is
620 gekeken naar hun belangen, waaronder slagschaduw, natuur, vogels, vleermuizen en de omgeving,

en dat technische maatregelen zijn voorzien om effecten te beperken. Hij benadrukt dat hij wel lid is van een coöperatie, maar noch persoonlijk noch namens Urgenda bij de ontwikkeling van het project betrokken is.

625 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Van Berkel voor zijn inspraak.

630 De heer **Van Bezooijen** spreekt op persoonlijke titel als inwoner van Amsterdam en lid van energiecoöperatie Zuiderlicht. Hij steunt het initiatief van Zuiderlicht en andere energiecoöperaties en benadrukt dat Noord-Hollandse burgers en bedrijven met eigen spaargeld en vrijwillige inzet bijdragen aan de omschakeling van fossiele naar duurzame energie. Hij vergelijkt zonnepanelenprojecten van Zuiderlicht, waarbij een dak met circa 400 panelen volgens hem stroom levert aan ongeveer veertig huishoudens, met de drie beoogde windturbines, die volgens de stukken 635 tussen 12.000 en 18.000 huishoudens kunnen bedienen. Windenergie vult zonne-energie volgens hem aan doordat ook 's nachts en bij bewolking kan worden opgewekt. Gelet op klimaatverandering en de verminderde zekerheid van fossiele energielevering vindt hij het belang van lokaal opgewekte duurzame energie in dit geval zwaarder wegen dan de nadelen van zicht en geluid.

640 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt hoe de heer Van Bezooijen vanuit de coöperatie het proces voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen heeft ervaren.

De heer **Van Bezooijen** antwoordt dat hij uitsluitend lid van Zuiderlicht is en niet rechtstreeks bij het vergunningenproces betrokken is. Hij kan dit proces daarom niet vanuit eigen ervaring beoordelen.

645 Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) vraagt welk financieel rendement de bestaande zonnepanelenprojecten hem of de coöperatie hebben opgeleverd en binnen welke termijn hij rendement van de windturbines verwacht.

650 De heer **Van Bezooijen** licht toe dat leden maximaal enkele duizenden euro's aan de coöperatie kunnen uitlenen. Wanneer de energieprojecten opbrengsten genereren, ontvangen zij daarover doorgaans ongeveer 2% rente per jaar. Hij benadrukt dat deelname voor hem niet primair om financieel gewin gaat, maar om zelf bij te dragen aan de energietransitie.

655 Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) verduidelijkt dat zij specifiek vraagt of zijn eigen investering inmiddels rendement oplevert en of daarmee de gemaakte kosten worden terugverdiend.

De heer **Van Bezooijen** antwoordt dat hij ongeveer € 1.000 uit eigen spaargeld heeft geïnvesteerd en daar jaarlijks circa 2% rente over ontvangt. Dat is voor hem het financiële rendement.

660 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Van Bezooijen voor zijn inspraak.

665 Mevrouw **Van de Graaf** spreekt namens Zuiderlicht, waarvan zij bestuurder is. Zij zegt Amsterdamse bewoners te vertegenwoordigen die zelf schone en betaalbare energie willen opwekken. Windenergie behoort volgens haar tot de schoonste en, zoals zij later verduidelijkt, betaalbaarste vormen van energieopwekking. Zij richt zich vooral op de verkeersveiligheid rond het Coenplein. Uit de stukken begrijpt zij dat het knooppunt ook zonder turbines al onveilig is. Zij vraagt waarom dat bestaande

verkeersprobleem niet eerder is aangepakt en of de windturbines nu de dupe worden van een knooppunt dat al aanpassing behoeft. Zij vraagt Provinciale Staten niet om een gunst, maar om een eerlijke en zorgvuldige afweging van alle feiten, inclusief nieuwe informatie. Als woonbootbewoner erkent zij dat ruimtelijke ingrepen gevolgen hebben, maar voor haar staat iedere omwenteling van een turbine ook voor een bijdrage aan een leefbare wereld voor mens, dier en natuur. De zeer droge zomer illustreert volgens haar de urgentie van lokale, duurzame energieopwekking. Verplaatsing naar elders vindt zij geen eenvoudige oplossing, omdat in het dichtbevolkte Nederland op iedere mogelijke locatie mensen gevolgen zullen ondervinden.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer **Becker** (BBB) vraagt hoe mevrouw Van de Graaf haar steun voor de turbines kan verantwoorden wanneer zij het Coenplein zelf al als onveilig ervaart en de plaatsing volgens hem de situatie verder kan verslechteren.

Mevrouw **Van de Graaf** antwoordt dat zij deze afweging zelf ook ingewikkeld vindt. Doorslaggevend is voor haar dat de onveiligheid van het Coenplein al zonder windturbines bestaat en dat een in 2025 gepubliceerd empirisch onderzoek volgens haar geen effect van turbines op de rijtaakbelasting laat zien. Zij erkent dat voor verkeerspleinen een afzonderlijke beoordeling nodig is, maar meent dat die hier heeft plaatsgevonden: twee verkeersveiligheidsbureaus achtten plaatsing mogelijk. Rijkswaterstaat kwam op basis van kaders en richtlijnen uit 2023 tot een negatief oordeel. Mevrouw Van de Graaf vraagt zich af of die kaders en dat oordeel nog actueel zijn nu in 2025 nieuwe onderzoeksinformatie beschikbaar is gekomen.

Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) vraagt of eerst aanvullend onderzoek en meer feiten nodig zijn voordat over de windturbines wordt besloten. Zij begrijpt de teleurstelling over een reeds onveilig verkeersknooppunt, maar merkt op dat sinds het eerdere oordeel volgens haar geen aanvullend locatiespecifiek onderzoek is uitgevoerd.

Mevrouw **Van de Graaf** benadrukt dat zij geen verkeersveiligheidsdeskundige is. Zij leest in de stukken dat Rijkswaterstaat in 2023 negatief adviseerde, terwijl twee verkeersveiligheidsbureaus plaatsing toen al mogelijk achtten. Het rapport uit 2025 bevestigt volgens haar dat windturbines mogelijk minder invloed op de rijtaak hebben dan eerder werd aangenomen. Zij erkent dat aanvullend onderzoek mogelijk is, maar wijst op de al gemaakte onderzoekskosten en hoopt dat Rijkswaterstaat de situatie opnieuw beoordeelt aan de hand van de kennis uit 2025.

Mevrouw **Bouhlef–Lascaris** (SP) sluit aan bij de vraag van mevrouw Van der Helm–Chandansingh. Zij wijst erop dat complexe verkeerssituaties volgens de rapporten een verhoogd risico kunnen opleveren en dat onderzoekers adviseren bij plaatsing in zulke situaties terughoudend en zorgvuldig te handelen. Zij vraagt hoe mevrouw Van de Graaf dit meeweegt.

Mevrouw **Van de Graaf** verwijst opnieuw naar de twee gerenommeerde verkeersveiligheidsbureaus die plaatsing volgens haar mogelijk achten. Zij noemt de bouwfase als aandachtspunt, maar stelt dat daarvoor mitigerende maatregelen denkbaar zijn, zoals bouwen in de nacht wanneer het verkeer rustiger is. Op basis van de deskundigenrapporten meent zij dat de bouw met passende maatregelen zo veilig mogelijk kan worden uitgevoerd, mede omdat Rijkswaterstaat volgens haar erkent dat het Coenplein ook zonder windturbines moet worden aangepakt.

De heer **Nijman** (FvD) vraagt of mevrouw Van de Graaf een volledig beeld heeft van windenergie wanneer zij deze als een van de schoonste vormen van energieopwekking aanduidt. Hij vraagt in

715 het bijzonder of zij ook rekening houdt met minder schone en mogelijk milieuvervuilende aspecten van windenergie.

Mevrouw **Van de Graaf** corrigeert haar eerdere formulering. Zij heeft niet bedoeld te zeggen dat windenergie de schoonste energiebron is, maar dat zij windenergie beschouwt als de meest betaalbare vorm van schone energie.

720 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt mevrouw Van de Graaf voor haar inspraak.

725 De heer **Van Regteren Altena** spreekt zijn steun uit voor de vergunningverlening van de windmolens bij de Noorder IJ-plas. Vanuit zijn achtergrond als musicus en als actief bewoner in zijn buurt en wijk benadrukt hij het belang van de energietransitie. Volgens hem is het noodzakelijk om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en buitenlandse energiebronnen te verminderen.

730 Hij erkent dat de plaatsing van windmolens maatschappelijk gevoelig ligt en breed draagvlak vraagt. Tegelijkertijd stelt hij dat het realiseren van duurzame energieprojecten alleen mogelijk is wanneer zorgvuldig wordt samengewerkt met bewoners en andere betrokkenen. Volgens hem vormt het project bij de Noorder IJ-plas een goed voorbeeld van hoe inspraak, participatie, samenwerking en draagvlakontwikkeling in de praktijk kunnen worden vormgegeven.

735 De heer Van Regteren Altena geeft aan begrip te hebben voor de zorgen die leven onder omwonenden, maar benadrukt dat in zijn beleving veel betrokken partijen zich gedurende het proces hebben ingezet om tot een zorgvuldig resultaat te komen. Hij spreekt zijn waardering uit voor de inzet van de initiatiefnemers en noemt hun betrokkenheid, visie en idealisme inspirerend. Om die reden wil hij namens zichzelf als inwoner zijn steun voor het project uitspreken.

740 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt hoe belangrijk de stem van de direct omwonenden van Zijkanaal H is en hoe breed het draagvlak volgens de spreker zou moeten zijn.

745 De heer **Van Regteren Altena** antwoordt dat hij geen specialist is op dit onderwerp, maar dat naar zijn oordeel gedurende het traject iedereen de mogelijkheid heeft gehad om mee te praten. Hij heeft niet de indruk dat een grote groep belanghebbenden buiten het proces is gehouden.

Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) vraagt of de heer Van Regteren Altena lid is van een energiecoöperatie.

750 De heer **Van Regteren Altena** bevestigt dat hij lid is van Amsterdam Energie.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Van Regteren Altena voor zijn inspraak.

755 Mevrouw **Merks Verbeek** spreekt op persoonlijke titel als echtgenote van de onlangs overleden Peter Verbeek, die zich fel verzette tegen windturbines bij de Noorder IJplas. Zij zegt zijn stem te willen laten doorklinken en benadrukt dat zijn verzet volgens haar niet voortkwam uit eigenbelang, maar uit zijn overtuiging dat rechtvaardigheid, eerlijkheid en goed bestuur in het

760 dossier onvoldoende waren gewaarborgd. Zij vraagt de commissie zijn argumenten nog eenmaal nadrukkelijk te wegen.

Zij beschrijft de Noorder IJplas als een kwetsbaar groengebied en toekomstig stadspark voor het groeiende Amsterdam-Noord, met betekenis als foerageergebied voor vogels en vluchtgebied voor vleermuizen. Volgens haar is de milieueffectrapportage waarop de locatiekeuze mede rust
765 inmiddels verouderd, omdat onder meer de tiphoogtes zijn gewijzigd, de ecologische betekenis groter blijkt, houten woningen zoals woonarken onvoldoende zijn betrokken en de uitgangspunten voor volksgezondheid achterhaald zouden zijn. Ook stelt zij dat de factsheets van het RIVM niet meer actueel zijn.

Volgens mevrouw Merks Verbeek ergerde Peter Verbeek zich vooral aan wat hij zag als politieke
770 onwil om alternatieve locaties serieus te onderzoeken. Zij benadrukt dat hij niet tegen windenergie als zodanig was, maar tegen deze locatie. Zij verwijst naar onderzoek van CE Delft, waaruit volgens haar blijkt dat het havengebied voldoende mogelijkheden biedt. Het participatieproces kwalificeert zij als ondeugdelijk en zij noemt ondoorzichtige besluitvorming, starheid, mogelijke verborgen agenda's en belangenverstrengeling als zorgen die haar
775 echtgenoot gedurende het proces ervoer. Naar zijn oordeel ontbraken steekhoudende argumenten vóór plaatsing rond de Noorder IJplas, terwijl er volgens hem juist veel bezwaren bestonden op het gebied van volksgezondheid, ecologie en verkeersveiligheid. Zij besluit dat hij geloofde in goed bestuur en niet accepteerde dat commerciële of dogmatische overwegingen boven het welzijn van burgers zouden worden gesteld.

780

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

Mevrouw **Bakker** (VVD) spreekt haar respect uit voor de aanwezigheid van mevrouw Merks Verbeek en vraagt hoe zij aankijkt tegen de herhaalde verwijzingen van eerdere insprekers naar 'de bewoners van Amsterdam'.

785 Mevrouw **Merks Verbeek** antwoordt dat bewoners op grotere afstand gemakkelijker voor windturbines kunnen pleiten dan direct omwonenden, die de gevolgen van nabij ervaren. Zij wijst op de omvang en het geluid van de turbines en op de ecologische en recreatieve waarde van de Noorder IJplas, waar volgens haar onder meer lepelaars, vleermuizen en bijzondere planten en dieren voorkomen. Ook acht zij het gebied belangrijk als toekomstig stadspark voor het groeiende
790 Amsterdam-Noord. Plaatsing van industriële turbines past volgens haar niet bij de functie van een natuur- en recreatiegebied.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt mevrouw Merks Verbeek voor haar inspraak.

795

De heer **Schep** spreekt op persoonlijke titel en steunt de plaatsing van de windturbines. Hij erkent dat turbines overlast veroorzaken, maar vindt dat die lasten niet uitsluitend bij landelijke gebieden mogen liggen en ook rond Amsterdam moeten worden gedragen. Omwonenden die nadeel
800 ondervinden, moeten volgens hem fatsoenlijk worden gecompenseerd, bijvoorbeeld met een eenmalig bedrag of korting op de elektriciteitsrekening, al acht hij die laatste vorm praktisch moeilijk uitvoerbaar.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

805 De heer **Nijman** (FvD) vraagt hoe eventuele gezondheidsschade kan worden gecompenseerd.

De heer **Schep** antwoordt dat volgens de geldende afstandsregels geen gezondheidsschade zou optreden en dat daarvoor volgens hem dus geen compensatie nodig is. Hij ziet compensatie vooral als tegemoetkoming voor ervaren hinder, zoals uitzicht of ongemak.

810 Mevrouw **Bouhrel-Lascaris** (SP) verwijst naar onderzoek dat volgens haar op deze afstand samenhang laat zien met hoge bloeddruk, hartklachten en stress. Zij vraagt hoe dergelijke gezondheidseffecten zouden moeten worden gecompenseerd.

815 De heer **Schep** antwoordt dat hij het genoemde onderzoek niet kent en daarover geen inhoudelijk oordeel kan geven. Hij verwijst naar de recent bekendgemaakte afstandsregel voor windturbines ten opzichte van woningen en stelt dat het project daaraan moet voldoen.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Schep voor zijn inspraak.

820

Mevrouw **De Kraker** spreekt op persoonlijke titel als inwoner van Amsterdam-Noord en lid van energievoorziening Amsterdam Energie. Zij stelt dat de windturbines bij de Noorder IJplas aansluiten bij de Noord-Hollandse klimaatpakket van 30 september 2024, waarin de provincie inzet op een schoon, groen en klimaatbestendig Noord-Holland, een toekomstbestendig energiesysteem en samenhangende klimaatmaatregelen. Volgens haar kunnen de turbines bijdragen aan vermindering van broeikasgasuitstoot en aan de provinciale ambitie om zon- en windprojecten te stimuleren die netcongestie helpen verminderen.

825 Mevrouw De Kraker verwijst daarbij naar de brief van Liander, waarin volgens haar staat dat windenergie nabij de lokale elektriciteitsafname en twee onderstations een positieve invloed kan hebben op de netbelasting. Zij concludeert dat juist deze locatie geschikt is om grote hoeveelheden windenergie dicht bij het verbruik op het netwerk aan te sluiten. Tot slot haalt zij een provinciale beleidsadviseur Wind op Land aan, die erop wijst dat windturbines kunnen bijdragen aan een minder van buitenlandse energiebronnen afhankelijke energievoorziening en ruimte kunnen bieden voor woningbouw en investeringen en uitbreidingen van bedrijven.

835

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen vragen heeft en dankt mevrouw De Kraker voor haar inspraak.

840

De heer **Hennis** spreekt op persoonlijke titel als bewoner van de Oostzanerdijk en steunt de windturbines bij de Noorder IJplas. Hij toont begrip voor zorgen van direct omwonenden over geluid en vindt dat zij zich daarover moeten kunnen uitspreken. Zelf heeft hij de onderzoeken niet inhoudelijk beoordeeld en onthoudt hij zich daarom van een oordeel over de omvang van de hinder.

845 Hij vindt wel dat Amsterdam, gezien het eigen energieverbruik, verantwoordelijkheid moet nemen voor lokale duurzame opwek en minder afhankelijk moet worden van energie van buiten. Het coöperatieve eigendom ziet hij als een belangrijke meerwaarde: niet alleen de elektriciteit, maar ook het energiesysteem en de economische opbrengsten kunnen zo lokaal of regionaal verankerd blijven. Hij erkent dat de energietransitie zichtbare veranderingen en concessies vraagt en roept op zoveel mogelijk van de lokaal gebruikte energie ook lokaal duurzaam op te wekken.

850

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

855 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt of de turbines vanuit de directe woonomgeving van de heer **Hennis** aan de Oostzanerdijk zichtbaar zullen zijn.

De heer **Hennis** antwoordt dat hij niet weet of de turbines vanuit zijn woning zichtbaar zullen zijn. Hij verwacht dat zij wel zichtbaar zijn vanuit delen van Amsterdam-Noord waar hij regelmatig komt. Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt vervolgens of mogelijke zichtbaarheid voor hem geen doorslaggevend bezwaar vormt tegen het project.

860

De heer **Hennis** antwoordt dat zijn situatie niet vergelijkbaar is met die van bewoners van Zijkanaal H en dat hij hun zorgen begrijpt. Hij vertrouwt erop dat de belangen zorgvuldig worden afgewogen en dat de hinder op basis daarvan afwezig of zo beperkt mogelijk zal zijn. Voor hem weegt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor duurzame energie zwaarder dan de zichtbaarheid van de turbines.

865

Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt of de heer **Hennis**, net als verschillende eerdere insprekers, lid is van een energiecoöperatie.

870 De heer **Hennis** antwoordt dat hij op dat moment geen lid is van een energiecoöperatie en klant is bij een groene energieleverancier. Hij geeft aan wel graag lid te willen worden.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer **Hennis** voor zijn inspraak.

875

De heer **Rijkers** spreekt op persoonlijke titel als belanghebbende bij de ontwikkelingen rond de Noorder IJplas en pleit voor het verlenen van toestemming voor de windturbines. Hij verwijst naar de uitspraak van de rechtbank Noord-Holland, die volgens hem heeft geoordeeld dat de provincie de omgevingsvergunning ten onrechte heeft geweigerd doordat de afweging tussen de gevolgen voor natuur en verkeersveiligheid enerzijds en het algemene belang van windenergie anderzijds onvoldoende was gemaakt en gemotiveerd. De heer **Rijkers** stelt dat klimaatverandering vrijwel dagelijks gevolgen heeft voor bewoners en schade veroorzaakt aan zowel natuur als verkeersveiligheid, onder meer door toenemende weersextremen. Hij erkent dat de turbines ongerief voor omwonenden kunnen veroorzaken, maar vindt niet aangetoond dat die nadelen zwaarder wegen dan de maatschappelijke voordelen van duurzame energieopwekking. Hij roept Provinciale Staten op waardering te tonen voor bewoners die positief staan tegenover de energietransitie en bereid zijn hinder te aanvaarden, het eerdere standpunt te herzien en Amsterdam groen licht te geven voor het project.

880

885

890

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) ten eerste of de heer **Rijkers** lid is van een energiecoöperatie of vereniging. Daarnaast nuanceert zij zijn weergave van de rechterlijke uitspraak. Volgens haar heeft de rechtbank verschillende aangevoerde argumenten buiten beschouwing gelaten omdat de natuurtoestemming in een afzonderlijk traject wordt aangevraagd, terwijl het bezwaar over de verkeersveiligheid wel overleind bleef. Zij vraagt of de heer **Rijkers** zich daarvan bewust is.

895

De heer **Rijkers** antwoordt dat hij lid is van de bij het project betrokken energiecoöperaties Zuiderlicht en Amsterdam Wind. Over de verdere inhoud en reikwijdte van de rechterlijke uitspraak kan hij geen oordeel geven, omdat hij daarvan naar eigen zeggen onvoldoende kennis heeft.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Rijkers voor zijn inspraak.

905

Mevrouw **Boer** spreekt op persoonlijke titel en zegt vanaf het begin betrokken te zijn geweest bij het MER-onderzoek, onder meer in de door Amsterdam ingestelde werkgroep Gezondheid. Zij wijst op haar jarenlange inzet voor sportbeleid en natuurbehoud en noemt als voorbeeld dat zij met een alternatief heeft voorkomen dat TenneT circa vierhonderd bomen in het gebied zou verwijderen. Zij vindt dat de Noorder IJplas haar status en functie als natuurgebied moet behouden. Volgens haar vervult het gebied een belangrijke rol voor biodiversiteit, waaronder stand- en trekvogels, roofvogels en overwinteraars, en vormt het een verbinding met nabijgelegen natuur- en watergebieden, zoals IJperveld, Twiske, Wormer- en Jisperveld, Kalverpolder en Polder Westzaan. Daarnaast is het gebied volgens haar van grote recreatieve waarde voor kanoërs, kinderen en omwonenden die dichtbij huis rust en natuur zoeken.

Mevrouw Boer vreest dat drie windturbines van 200 meter hoog deze natuur- en recreatiefuncties ernstig aantasten en het gebied feitelijk een industrieel karakter geven. Zij is niet tegen windenergie, maar pleit voor plaatsing in het havengebied. Zij biedt aan vanuit haar betrokkenheid als Amsterdammer, watersporter en natuurmens mee te denken over alternatieven.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt in hoeverre recreatie in de plannen is betrokken.

Mevrouw **Boer** antwoordt dat recreatie volgens haar niet is meegewogen. Zij wijst op mogelijke hinder door slagschaduw, geluid en luchtstromen rond de grote wieken. Vanuit haar ervaring met varen en wind acht zij vooral mogelijke zijwind relevant, maar zij stelt dat dit aspect niet is besproken.

De heer **Mülder** (D66) vraagt of mevrouw Boer lid is van een energiecoöperatie.

Mevrouw **Boer** antwoordt dat zij geen lid is. Zij vermeldt wel dat de gemeente Amsterdam haar heeft uitgenodigd om aan het begin van de milieueffectrapportage deel te nemen aan de werkgroep Gezondheid.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt mevrouw Boer voor haar inspraak.

De heer **De Ceunynck** spreekt op persoonlijke titel als onafhankelijk verkeersveiligheidsonderzoeker en mede-auteur van het rapport Verkeersveiligheidseffecten van windturbines langs rijkswegen, dat eind 2025 in opdracht van Rijkswaterstaat is opgeleverd en openbaar is gemaakt. Hij vermeldt geen lid te zijn van een energiecoöperatie. In het onderzoek zijn ongevalsgegevens van vóór en na plaatsing van windturbines nabij rijkswegen vergeleken. De algemene conclusie is volgens hem dat geen bewijs is gevonden dat windturbines nabij rijkswegen globaal tot meer verkeersongevallen

945 leiden. Hij plaatst daarbij vier belangrijke beperkingen. Bij knooppunten kan een negatief effect niet worden uitgesloten; daarvoor bestaan zwakke indicaties, maar deze zijn statistisch niet hard te maken. Daarnaast zijn windturbines niet willekeurig geplaatst: het beleid van Rijkswaterstaat, waaronder aanvullend onderzoek en mitigerende maatregelen op risicolocaties, is al in de onderzochte praktijk verwerkt. Verder konden alleen ongevallen op de hoofdrijbaan worden
950 geanalyseerd en niet op op- en afritten. Tot slot benadrukt hij dat afwezigheid van bewijs niet hetzelfde is als bewijs van afwezigheid. Aanvullend onderzoek is nodig voor meer zekerheid. De algemene onderzoeksuitkomsten laten daarom geen harde conclusie toe over individuele projecten; hij spreekt zich niet voor of tegen dit windproject uit.

955 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*

Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt of de heer De Ceunynck verbaasd is dat Rijkswaterstaat in de stukken niet naar het rapport verwijst en stelt dat sinds het eerdere advies geen nieuwe inzichten zijn ontstaan.
De heer **De Ceunynck** wil niet beoordelen hoe het rapport wel of niet bij betrokken partijen terecht is
960 gekomen en beperkt zich tot de constatering dat het openbaar beschikbaar is. Of sprake is van nieuwe inzichten noemt hij een kwestie van interpretatie. Hij herhaalt dat de onderzochte situatie mede het voorzichtige beleid van Rijkswaterstaat weerspiegelt. Dat geen negatief effect is gevonden, betekent daarom niet dat windturbines zonder gericht onderzoek en maatregelen overal veilig kunnen worden geplaatst. Over dit individuele dossier doet hij geen uitspraak.

965 Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt welk effect andere objecten langs de weg, zoals reclamezuilen, op de verkeersveiligheid hebben.

De heer **De Ceunynck** antwoordt dat wetenschappelijk onderzoek laat zien dat afleidende objecten langs de weg, met name reclamezuilen, bestuurders kunnen afleiden en daardoor de
970 verkeersveiligheid negatief kunnen beïnvloeden. Voor windturbines is de omvang van zo'n effect volgens hem nog niet wetenschappelijk hard vastgesteld. Zijn onderzoek is voor zover bekend het eerste en enige onderzoek van dit type en ook internationaal is het onderwerp nog weinig onderzocht.

975 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt hoeveel vergelijkbare windturbines bij vergelijkbare knooppunten in Nederland staan.

De heer **De Ceunynck** heeft dit aantal niet paraat. Hij licht toe dat niet alle geplaatste turbines in het onderzoek konden worden meegenomen. Locaties waar tijdens de onderzoeksperiode ingrijpende herinrichtingen aan een knooppunt of snelweg plaatsvonden, vielen af omdat het effect daarvan niet
980 afzonderlijk uit de ongevalsgegevens kon worden gefilterd.

Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) vraagt of zij hem goed begrijpt dat Rijkswaterstaat, met zijn beleid en indicatoren, de aangewezen instantie is om de verkeersveiligheidsafweging te maken.

985 De heer **De Ceunynck** antwoordt dat hij dat niet heeft gezegd. Hij constateert uitsluitend dat Rijkswaterstaat in de praktijk op locaties met verkeersveiligheidszorgen aanvullend onderzoek en mogelijk mitigerende maatregelen verlangt. Uit de empirische gegevens kan niet worden afgeleid wat het effect zou zijn geweest zonder dat beleid. De onderzoeksconclusies mogen daarom niet worden gebruikt om deze basiszorgvuldigheid los te laten.

990

De heer **Becker** (BBB) vraagt of vervolgonderzoek betekent dat turbines eerst langdurig moeten worden geplaatst voordat de gevolgen kunnen worden vastgesteld, of dat al voldoende gegevens beschikbaar zijn om risico's vooraf te beoordelen.

995 De heer **De Ceunynck** antwoordt dat aanvullende kennis op verschillende manieren kan worden verzameld. Hij noemt vergelijkbaar onderzoek in andere landen of omgevingen en andere methoden, zoals simulatoronderzoek, observatie van rijgedrag en onderzoek naar bijna-ongevallen. Zijn eigen studie analyseerde statistische ongevalsgegevens, een methode met zowel voor- als nadelen. Naar zijn oordeel is over dit onderwerp nog onvoldoende wetenschappelijk onderzoek beschikbaar.

1000 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt of hij juist begrijpt dat er evenmin onderzoek is dat aantoonst dat windturbines wél een effect op de verkeersveiligheid hebben.
De heer **De Ceunynck** bevestigt dit.

1005 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer De Ceunynck voor zijn inspraak.

1010 De heer **Davelaar** spreekt namens de VVD-fractie in de gemeenteraad van Zaanstad. Hij stelt dat Amsterdam eerder na weerstand afzag van windturbines bij IJburg en de lasten nu afwentelt op Zaanse kanten, terwijl de baten in Amsterdam terechtkomen. Volgens hem raakt plaatsing bij de Noorder IJplas de ontwikkeling van bijna tweeduizend woningen in de Achtersluispolder, een volgens hem regionaal en nationaal relevante NOVEX-woningbouwlocatie die is opgenomen in de BO MIRT-afspraken van november 2022, de ontwerp-Nota Ruimte en de provinciale ontwerp-Omgevingsvisie. De turbines zouden de omgevingskwaliteit, waaronder nabijgelegen groen en recreatie, aantasten en daarmee de haalbaarheid van de woningbouwplannen beïnvloeden. Hij verzoekt Provinciale Staten de vergunning af te wijzen en wijst IJburg als alternatief aan, zodat Amsterdam zelf de lusten en lasten draagt.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

1020 De heer **Mülder** (D66) vraagt welke verantwoordelijkheid Zaanstad zelf neemt voor duurzame energieopwekking.

1025 De heer **Davelaar** antwoordt dat Zaanstad volgens hem wel degelijk bijdraagt aan verduurzaming, onder meer met windturbines langs het Noordzeekanaal, nieuwe hoogspanningsmasten en naar verwachting bijna dertig hectare aan transformatorstations op Zaanse grondgebied. Hij legt de ruimtelijke keuze terug bij Amsterdam en vindt dat die gemeente, net als Zaanstad, voorzieningen op eigen grondgebied moet realiseren.

1030 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt hoe de heer Davelaar de brief van Alliander leest waarin de windturbines volgens hem cruciaal worden genoemd voor de woningbouw en het verminderen van netcongestie in het gebied.

1035 De heer **Davelaar** antwoordt niet rechtstreeks op de brief, maar wijst opnieuw op windenergie en netinfrastructuur in Zaanstad en Oostzaan. Daarnaast noemt hij het Westelijk Havengebied en IJburg als alternatieve locaties. Daarmee zouden volgens hem de lusten en lasten bij Amsterdam liggen in plaats van de lasten bij Zaanstad.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt hoe de heer Davelaar de relatie tussen windturbines en netcongestie beoordeelt.

De heer **Davelaar** herhaalt dat Zaanstad bijdraagt met windturbines, transformatorstations en nieuwe hoogspanningsmasten door de Assendelverpolder. Volgens hem levert de gemeente daarmee een
1040 wezenlijke bijdrage aan de aanpak van netcongestie.

Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt of Zaanstad daarmee volgens hem voldoende heeft bijgedragen.

De heer **Davelaar** antwoordt dat Provinciale Staten de belangen moeten afwegen. Hij plaatst de drie
1045 windturbines tegenover de bijna tweeduizend woningen in de Achtersluispolder, waarvan de ontwikkeling volgens hem concreet is door lopende subsidiestromen en grondaankopen. Omdat de turbines volgens hem ook in het Westelijk Havengebied of bij IJburg kunnen worden geplaatst, terwijl zij de woningbouw op deze locatie kunnen blokkeren, kiest hij voor de woningbouw.

1050 De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt of is berekend welke bijdrage de turbines leveren aan het tegengaan van klimaatverandering.

De heer **Davelaar** geeft geen berekening. Hij erkent de noodzaak van duurzame energie, zowel vanwege klimaatbeleid als energieonafhankelijkheid, maar benadrukt opnieuw dat Provinciale Staten moeten kiezen tussen de drie turbines en een schaarse woningbouwlocatie voor circa tweeduizend
1055 woningen.

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt vervolgens hoeveel gascentrales door de drie turbines kunnen worden gesloten.

De heer **Davelaar** antwoordt dat dit er volgens hem nul zijn, omdat er ook elektriciteit nodig is wanneer het niet waait.
1060

De heer **Becker** (BBB) vraagt of Zaanstad overeenkomstig de provinciale windladder voldoende is gehoord en betrokken bij het overleg over windenergie nabij gemeentegrenzen.

De heer **Davelaar** antwoordt ontkennend. Hij verwijst naar brieven van het huidige en vorige college van Zaanstad aan Gedeputeerde Staten waarin de risico's zijn benoemd en benadrukt dat ook het
1065 Zaanse college tegen plaatsing van de turbines is.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Davelaar voor zijn inspraak.

1070

De heer **Van der Klis** spreekt namens Stroom Mee. Als projectleider van de energiehubs in Oostzaan en het Cornelis Douwesgebied en adviseur op het gebied van netcongestie stelt hij dat de energietransitie al is ingezet en dat Europese, landelijke en provinciale verplichtingen de ruimte om van duurzame uitbreiding af te zien sterk beperken. Vanuit zijn ervaring in Flevoland wijst hij erop
1075 dat het verwijderen van windturbines bij opschaling de lokale congestiesituatie heeft verslechterd. Hij pleit daarom niet voor windenergie als afzonderlijke oplossing, maar voor een samenhangend energiesysteem met wind, zon, batterijen en tijdelijk ook regelbare opwek met gasturbines. Volgens hem zijn turbines zowel bij de Noorder IJplas als in het Westelijk Havengebied nodig en moeten zij flexibel worden ingezet met voldoende opslag. Hij roept de provincie op beleid te voeren dat
1080 plaatsing van batterijen mogelijk maakt. Daarbij suggereert hij de activiteit voor een beperkte periode toe te staan, zodat de turbines mogelijk kunnen worden verwijderd wanneer zij later niet meer nodig zijn.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

- 1085 Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) benadrukt dat Statenleden verschillende beleidsterreinen moeten afwegen. Zij vraagt waarom het energievraagstuk volgens de heer Van der Klis zwaarder zou moeten wegen dan bijvoorbeeld de woningbehoefte van jongeren en andere woningzoekenden.
- De heer **Van der Klis** erkent dat die afweging moet worden gemaakt, maar stelt dat woningbouw elektriciteit vereist en op verschillende plaatsen al wordt belemmerd door onvoldoende netcapaciteit.
- 1090 Hij nuanceert de brief van Liander: windenergie alleen lost netcongestie volgens hem niet op; daarvoor is een combinatie nodig van wind, zon, batterijen en regelbare opwek. Wanneer de turbines en bijbehorende opslag niet worden gerealiseerd, kan volgens hem elders of zelfs op dezelfde locatie een nieuw knelpunt ontstaan waardoor woningbouw uitblijft. Als voorbeeld noemt hij de
- 1095 algemene aansluitstop in Utrecht.
- Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt of de heer Van der Klis vanuit die redenering begrijpt dat in Utrecht, ondanks een negatief advies van Rijkswaterstaat, een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven voor een windturbine nabij knooppunt Rijnenburg.
- 1100 De heer **Van der Klis** vindt dat alleen verdedigbaar wanneer de turbine wordt gecombineerd met voldoende opslag en andere energiebronnen. Een windturbine levert volgens hem ongeveer 3.000 uur per jaar, terwijl een jaar bijna 9.000 uur telt; voor de overige uren zijn aanvullende voorzieningen nodig.
- 1105 De heer **Nijman** (FvD) vraagt of de heer Van der Klis zijn eigen stellingname objectief noemt. Hij vindt de tegenstelling tussen rationele voorstanders en emotionele tegenstanders niet passend. De heer **Van der Klis** antwoordt dat zijn eigen positie niet objectief is en dat zijn woorden anders zijn opgevat dan bedoeld. Hij stelt niet dat voorstanders rationeel en tegenstanders emotioneel zijn, maar dat partijen zich in zulke discussies vaak zo presenteren. Volgens hem moet het debat vooral
- 1110 gaan over de technische combinatie die nodig is om het Nederlandse energiesysteem overeind te houden.
- Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt waar de benodigde energieopslag volgens hem kan worden geplaatst.
- 1115 De heer **Van der Klis** adviseert ruimte te maken voor opslag achter de meter bij bedrijven, omdat dit bedrijven direct voordeel biedt en volgens hem de beste businesscase oplevert. De locatie en omvang van batterijen en regelbare opwek moeten worden afgestemd op het energieprofiel van de onderstations van Liander en de windturbines. Voor de effectiviteit moeten deze voorzieningen volgens hem zo laag mogelijk in het elektriciteitsnet worden aangesloten. De Achtersluispolder acht
- 1120 hij daarom mogelijk minder geschikt bij woningen, maar wel passend nabij bedrijven.
- De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Van der Klis voor zijn inspraak.
-
- 1125 De heer **Smit** spreekt op persoonlijke titel als inwoner van Amsterdam–Noord en vermeldt dat hij geen lid is van een energiecoöperatie. Onder de titel ‘De klap van de molen’ vergelijkt hij moderne windturbines met historische Nederlandse molens, die volgens hem bijdroegen aan voedselproductie, houtbouw, waterbeheer, welvaart en onafhankelijkheid. Hij roept op moderne
- 1130 turbines niet uitsluitend als overlastgevers te zien, maar als symbolen van duurzame energie, minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en regimes die deze leveren, en meer nationale en

regionale weerbaarheid. Volgens hem maakt iedere draaiende turbine Nederland en Noord-Holland sterker en voorkomt tijdige investering hogere kosten in de toekomst. Hij pleit daarom voor lokale windenergie.

1135

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer **Nijman** (FvD) vraagt wat er gebeurt met turbinewieken wanneer zij buiten gebruik worden gesteld.

1140

De heer **Smit** antwoordt dat afgedankte wieken volgens hem nu soms worden begraven. Hij wijst daarnaast op innovaties waarmee de samengestelde materialen door chemische processen beter van elkaar kunnen worden gescheiden en gerecycled.

1145

Mevrouw **Bakker** (VVD) onderschrijft het belang van duurzame energie, maar merkt op dat de besluitvorming specifiek gaat over de ruimtelijke onderbouwing van turbines bij de Noorder IJplas. Zij vraagt hoe de heer Smit tegenover deze locatie staat.

De heer **Smit** antwoordt dat het debat volgens hem te sterk vanuit overlast wordt gevoerd. Hij vertrouwt erop dat regelgeving die overlast zo veel mogelijk beperkt en is voor maatregelen om hinder tegen te gaan. Zijn kernpunt is echter dat windturbines ook positief kunnen worden gewaardeerd als zichtbare lokale energieopwekking die de afhankelijkheid van geïmporteerd gas en olie vermindert. Daarmee spreekt hij steun uit voor de turbines op deze locatie.

1150

De heer **Becker** (BBB) wijst op het verschil tussen historische graanmolens met een tiphoogte van circa veertig meter en de voorgenomen turbines van 200 meter. Hij vraagt hoe de heer Smit dit schaalverschil en de gevolgen voor de leefomgeving van inwoners meeweegt.

1155

De heer **Smit** antwoordt dat een turbine van 200 meter van grotere afstand zichtbaar is en beschouwt dat juist als een positief teken van eigen energieopwekking. Hij erkent dat overlast moet worden beperkt en vertrouwt daarvoor op de geldende regels, maar vindt dat de maatschappelijke betekenis van windenergie zwaarder moet wegen dan de visuele impact.

1160

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Smit voor zijn inspraak.

1165

Mevrouw **Bong** spreekt op persoonlijke titel. Zij pleit ervoor de verklaring van geen bedenkingen (VVGB) voor windturbines bij de Noorder IJplas opnieuw te weigeren. Volgens haar rechtvaardigen recente ontwikkelingen een nieuwe beoordeling: de Stedelijke Adviesraad RES Amsterdam adviseerde unaniem de haven te prioriteren, Amsterdam wees de haven in het Programma Windenergie 2030 aan als voorkeursgebied en wil geen onomkeerbare besluiten nemen zolang de mogelijke windopwek daar onvoldoende duidelijk is, en Port of Amsterdam diende plannen in voor mogelijk 25 nieuwe en veertien te vervangen windturbines. De rechtbank oordeelde volgens haar dat de eerdere weigering onvoldoende was gemotiveerd, waardoor Provinciale Staten opnieuw een belangenafweging moeten maken. Zij vraagt waarom nu zestien megawatt bij de Noorder IJplas moet worden vastgelegd zolang onduidelijk is hoeveel van de windopgave in het havengebied kan worden gerealiseerd. Bij die afweging moeten volgens haar niet alleen de technische mogelijkheden, maar ook natuur, landschap, recreatie, leefomgeving en alternatieven worden betrokken.

1170

1175

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

- De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt hoe mevrouw Bong beoordeelt dat Amsterdam dertien
1180 oorspronkelijke zoekgebieden, onder meer vanwege geluidsoverlast voor omwonenden, heeft
laten vervallen, terwijl de vier overgebleven locaties aan de stadsranden liggen en
buurgemeenten daarvan volgens hem de gevolgen ondervinden.
- Mevrouw **Bong** antwoordt dat zij als bewoner van Amsterdam-Noord zeven jaar bij het proces
betrokken is geweest en dat de A10 als zoekgebied gelukkig is vervallen. Zij acht windturbines in de
1185 rest van Amsterdam niet verantwoord omdat zij niet dicht bij de stad kunnen worden geplaatst, en
wil ook buurgemeenten niet met het Amsterdamse probleem belasten. Daarom pleit zij ervoor niet
alleen voor de Noorder IJplas, maar ook voor andere delen van Amsterdam geen VVGB af te geven.
De haven heeft volgens haar veel potentie en moet eerst nader worden onderzocht.
- 1190 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt mevrouw Bong voor
haar inspraak.
-
- De heer **De Ruiter** spreekt namens TIVO Amsterdam. Hij benadrukt dat Provinciale Staten voor een
1195 lastige afweging staan, omdat veel verschillende argumenten en belangen spelen. Hoewel hij
aangeeft niet inhoudelijk deskundig te zijn op dit specifieke project, steunt hij het uitgangspunt van
het doorlopen participatieproces. Volgens hem is binnen de energietransitie bewust ruimte
gecreëerd voor burgerinitiatieven en betrokkenheid van omwonenden. Hij beschouwt het
voorliggende project als een mogelijke stap vooruit en vraagt Provinciale Staten bewoners die zich
1200 inzetten voor de energietransitie daadwerkelijk de ruimte te geven. Ook wijst hij erop dat een
afwijzing gevolgen kan hebben voor het vertrouwen in toekomstige burgerinitiatieven en dat de
urgentie van de energietransitie groot blijft
- De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*
- 1205 Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) merkt op dat omwonenden onderling verdeeld
zijn en vraagt of de uiteindelijke afweging daarom niet bij Provinciale Staten hoort te liggen.
De heer **De Ruiter** antwoordt dat dit inderdaad de verantwoordelijkheid van Provinciale Staten is en
dat hij dat ook in zijn bijdrage heeft benadrukt.
- 1210 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt of de heer De Ruiter vindt dat ieder ingediend project
gerealiseerd zou moeten worden.
- De heer **De Ruiter** antwoordt dat dit niet zijn standpunt is. Hij geeft aan de inhoudelijke details van
dit project niet volledig te kennen, maar stelt dat het project op het eerste gezicht past binnen de
procedure voor burgerbetrokkenheid bij de energietransitie. Volgens hem moeten Provinciale Staten
1215 zelf de voor- en nadelen afwegen. Daarbij wijst hij erop dat het besluit niet alleen gevolgen heeft
voor deze drie windturbines, maar ook voor toekomstige burgerinitiatieven. Volgens hem is de
eerder gestelde deadline voor vergunningverlening inmiddels verstreken en blijft de urgentie van de
energietransitie hoog.
- 1220 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer De Ruiter
voor zijn inspraak.
-

- De heer **Mager** spreekt in namens Triple Solar, waarvan hij directeur en oprichter is. Het bedrijf
1225 produceert warmtepompsystemen op het Cornelis Douwesterrein op de voormalige NDSM-werf. Hij

schetst hoe Amsterdam en Amsterdam-Noord in de afgelopen decennia zijn veranderd en stelt dat een stad die aan haar toekomst bouwt niet kan vasthouden aan een vroegere situatie. Verandering, zoals de volgens hem noodzakelijke kadevernieuwing bij zijn woonboot, kan tijdelijk ingrijpend zijn, maar dient volgens hem een groter belang: een leefbare en toegankelijke stad.

1230 Vanuit die ontwikkeling benadrukt de heer Mager dat woningbouw en bedrijvigheid in Amsterdam-Noord hand in hand gaan en dat daarvoor lokaal voldoende energie beschikbaar moet zijn. Triple Solar wil geen fossiele brandstoffen gebruiken, ook niet voor personen- en bedrijfsvervoer. Het bedrijf heeft tachtig medewerkers en wacht met onzekere uitkomst op een aansluiting voor dertig laadpalen. Volgens hem laat de energiemarkt zien dat energie moet worden opgewekt waar deze

1235 wordt verbruikt.

Als de huidige groei doorzet, kan Triple Solar volgens de heer Mager over vijf jaar mogelijk werk bieden aan 150 mensen. Tegen de achtergrond van de groeiende netcongestie noemt hij de geplande windturbines daarom noodzakelijk voor zijn bedrijf. Hij hoopt dat de inwoners van Noord-Holland voor verandering kiezen om de leefbaarheid voor iedereen te vergroten.

1240 *De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.*

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt wat er met de ontwikkelingsplannen van Triple Solar gebeurt als de netcongestie op het huidige niveau blijft.

De heer **Mager** antwoordt dat hij in dat geval waarschijnlijk uit Amsterdam moet vertrekken en zijn

1245 bedrijfsactiviteiten moet verplaatsen naar Drenthe of Flevoland, waar wel energie beschikbaar is. Hij zegt dat dit vooruitzicht hem zeer verdrietig maakt.

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Mager voor zijn inspraak.

1250

Mevrouw **Wijtzes** spreekt op persoonlijke titel. Zij woont in Amsterdam, is lid van energiecoöperatie Amsterdam Energie en spreekt haar steun uit voor de drie windturbines bij de Noorder IJplas. Volgens haar bestaat brede overeenstemming over de noodzaak om vaart te maken met de

1255 energietransitie, terwijl het in en rond Amsterdam zeer moeilijk is om ruimte voor duurzame energie te vinden.

Mevrouw Wijtzes wijst erop dat binnen de Regionale Energiestrategie zorgvuldig is gezocht naar locaties waar windenergie mogelijk is en dat de Noorder IJplas als een van die locaties is

1260 aangewezen. Zij vindt dat de energietransitie alleen serieus wordt genomen als de schaarse aangewezen locaties uiteindelijk ook daadwerkelijk worden gebruikt. Anders blijft het volgens haar bij zoeken, onderzoeken en plannen maken, zonder dat de energieopwek tot stand komt.

Zij erkent dat windturbines gevolgen hebben voor hun omgeving en dat de belangen van

1265 omwonenden, natuur en veiligheid zorgvuldig moeten worden afgewogen. Die zorgvuldigheid moet volgens haar echter uiteindelijk wel tot een besluit leiden. Zij waardeert daarnaast de betrokkenheid van lokale energiecoöperaties, omdat het project daardoor niet alleen bijdraagt aan duurzame energie, maar ook aan lokaal eigenaarschap en zeggenschap.

1270 Mevrouw Wijtzes vindt dat het tijd is om van overleg en planvorming over te gaan naar uitvoering. Zij roept Provinciale Staten daarom op ruimte te geven aan de drie windturbines bij de Noorder IJplas.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

1275 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen vragen heeft en dankt mevrouw Wijtzes voor haar inspraak.

1280 Mevrouw **Müller** spreekt in namens APEC, de koepel van 26 energiegemeenschappen in Amsterdam. Zij benadrukt dat bij de afweging over de windturbines belangen van mensen en dieren aan beide zijden spelen, maar vindt dat ook tempo nodig is vanwege de volgens haar snel toenemende klimatschade. Drie windturbines lossen het klimaatprobleem niet op, maar zonder versnelling worden volgens haar de RES-doelstellingen voor zon en wind niet gehaald en nemen de kosten toe. Zij steunt aanvullend onderzoek naar windturbines op bedrijventerreinen, maar verwacht dat dit tijd kost en hoopt daarom dat de provincie de VVGB verleent. Volgens mevrouw Müller moet de daarna
1285 benodigde natuurvergunning door deskundigen en bevoegde instanties worden beoordeeld.

1290 Zij stelt dat bewoners windenergie nodig hebben naast zonne-energie, omdat de combinatie de energievoorziening veerkrachtiger en minder afhankelijk van het buitenland kan maken. Niet alle windturbines moeten volgens haar uitsluitend aan bedrijven ten goede komen; energiegemeenschappen moeten kunnen deelnemen en opbrengsten delen met iedereen die wil meedoen. Zij vraagt Provinciale Staten bij hun besluit de korte en lange termijn zorgvuldig af te wegen.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

1295 Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt hoe kansrijk mevrouw Müller de verlening van de natuurvergunning acht.

Mevrouw **Müller** antwoordt dat zij dit niet kan inschatten en daarover niet wil speculeren.

1300 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt mevrouw Müller voor haar inspraak.

1305 De heer **Van der Stelt** spreekt op persoonlijke titel. Hij presenteert zich als ingenieur werktuigbouwkunde en biomedische technologie, docent in onder meer natuurkunde, ergonomie en wiskunde, wetenschappelijk onderzoeker en deskundige op het gebied van windturbinegeluid. Hij verwijst naar publicaties van WindWiki en NLVOW en stelt dat de wetenschappelijke onderbouwing van de Nederlandse milieunormen voor windturbines nooit voldoende is geweest. Volgens hem worden sinds 2011 verouderde geluidsmodellen gebruikt, stelde de Raad van State de normen in 2021 buiten werking en kunnen lopende realisatieprocessen alleen door een overbruggingsregeling
1310 doorgaan.

1315 Hij stelt dat het landelijke traject voor betere normen via een milieueffectrapportage al meer dan vijf jaar duurt. Op de in oktober 2023 gepubliceerde conceptnormen kwamen volgens hem meer dan vijfhonderd zienswijzen, waarna de verplichte reactienota nog altijd niet is verschenen. Verder vindt hij dat bestuurders via de RES en de Helpdesk Wind op Land gekleurde informatie ontvangen. Volgens hem heeft de Commissie Wetenschappelijke Integriteit van het RIVM geoordeeld dat de wetenschappelijke onderbouwing van de RIVM-factsheet over windturbinegeluid fundamenteel moet worden herzien; dit zou een maand eerder via een LOWI-procedure en een nieuwe publicatie op de RIVM-website bekend zijn geworden, terwijl de factsheet nog steeds wordt gebruikt.

1320

De heer Van der Stelt betoogt daarnaast dat de onderbouwing van de hindernorm niet klopt en dat bij de beoordeling het volledige geluidsspectrum moet worden betrokken. Bij de Noorder IJplas vraagt volgens hem vooral de verspreiding van gewoon, laagfrequent en infrageluid over water bijzondere aandacht.

1325

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer **Becker** (BBB) vraagt of de heer Van der Stelt het op basis van zijn expertise verantwoord vindt om voor de windturbines een VVGB af te geven.

1330

De heer **Van der Stelt** antwoordt dat de windturbines volgens hem niet kunnen worden geplaatst, bij de Noorder IJplas en op veel andere locaties evenmin. Hij stelt dat de Tweede Kamer nog over nieuwe normen moet besluiten en noemt de voorgestelde afstand van tweemaal de tiphoogte slechts een voornemen. Ter vergelijking wijst hij erop dat Denemarken volgens hem viermaal de tiphoogte hanteert; bij de Noorder IJplas zou dat neerkomen op 800 meter. Ook verwijst hij naar een rapport waarin volgens hem 79% van de mensen binnen 500 meter van windturbines zelf ernstige slaapstoornissen meldt.

1335

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt welke gevolgen de door de heer Van der Stelt genoemde nieuwe informatie over het RIVM heeft voor de rapporten waarop Provinciale Staten nu hun besluit moeten baseren.

1340

De heer **Van der Stelt** verwijst voor die vraag naar de ministeries in Den Haag en zegt niet te begrijpen waarom de informatie niet actief bekend wordt gemaakt. Hij stelt dat het RIVM al vijf jaar onvoldoende kenbaar maakt welke nieuwe rapporten relevant zijn. Volgens hem ontbreekt het energiecoöperaties, ondanks hun goede bedoelingen, aan kennis over de gevolgen van windenergie op land in het dichtbevolkte Nederland. Hij wijst erop dat Denemarken betere normen en veel landen afstandsnormen zouden hebben, terwijl Nederland werkt met de berekende Lden-norm. De vraag naar de concrete invloed op alle voorliggende rapporten beantwoordt hij daarmee niet rechtstreeks. Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt vervolgens of zij mag concluderen dat de milieueffectrapportage op dit punt achterhaald is.

1345

1350

De heer **Van der Stelt** bevestigt die conclusie. Volgens hem is de milieueffectrapportage drie jaar oud en niet alleen om die reden achterhaald, maar ook omdat de onderliggende kennis en wetenschap inmiddels meer inzicht bieden en gebruikt zouden moeten worden. Hij vindt dat deze beoordeling niet aan lokale deskundigen kan worden overgelaten.

1355

De heer **Nijman** (FvD) vraagt wat de laatste zin van de heer Van der Stelt zou zijn geweest.

De heer **Van der Stelt** adviseert Provinciale Staten onafhankelijke onderzoekers te vragen recente rapporten te bestuderen, zodat zijn standpunt niet als dat van één persoon tegenover de rest wordt behandeld. Hij verwijst opnieuw naar WindWiki en NLVOW, waaraan hij zelf heeft bijgedragen, en naar andere diepgaandere rapporten over gezondheidseffecten.

1360

Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt waarom de heer Van der Stelt vanuit Twente inspreekt over een project in Amsterdam, terwijl in het debat veel nadruk ligt op de bijdrage van direct omwonenden.

1365

De heer **Van der Stelt** antwoordt dat hij is gevraagd door een deskundige uit Amsterdam die oorspronkelijk zou inspreken en contact heeft met direct omwonenden. Deze jeugdpsychiater was volgens hem betrokken bij de LOWI-procedure rond het RIVM, waardoor informatie zichtbaar is geworden. Zij wisselen informatie uit; de heer Van der Stelt benadrukt dat hij onafhankelijk is.

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt welke afstandsnorm de heer Van der Stelt redelijk vindt voor windturbines op land.

- 1370 De heer **Van der Stelt** antwoordt dat een redelijke afstand volgens hem meer dan viermaal de tiphoogte bedraagt, maar adviseert om in elk geval viermaal de tiphoogte te hanteren en daarbij realistische geluidswaarnemingen te verrichten, ook binnenshuis. Hij wijst erop dat constructieonderdelen in woningen, waaronder houtskeletbouw, eigenfrequenties en resonanties kunnen hebben die extra trillingen veroorzaken.

1375

Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) vraagt of zij goed begrijpt dat het RIVM in de factsheet met verouderde hindercurves werkt.

De heer **Van der Stelt** bevestigt dit en stelt dat de gebruikte gegevens zelfs uit 2008 dateren.

- 1380 Mevrouw **Vonck** (PvdD) vraagt hoe het volledige geluidsspectrum, en in het bijzonder laagfrequent geluid, zich boven water ontwikkelt.

De heer **Van der Stelt** antwoordt dat geluid zich volgens hem gemakkelijker over water en via een waterrijke bodem voortplant, ook door trillingen in de grond. Hij wijst vooral op infrageluid door de wiekpassagefrequentie, ongeveer eenmaal per seconde. Dit kan volgens hem resonanties

- 1385 veroorzaken in het beter hoorbare laagfrequente gebied; laagfrequent geluid kan als bromtoon worden waargenomen en infrageluid zelf bij voldoende sterkte eveneens. Hij stelt dat hiervoor wel wordt gemeten, maar dat in het rapport van Bosch & Van Rijn en in de conceptnormen wordt teruggегреpen op de Vercammen-curve, die uit de vorige eeuw stamt en volgens hem niet geschikt is voor windturbinegeluid. Hij verwijst naar een door hem toegestuurde bijlage en biedt aan na de vergadering beschikbaar te zijn.
- 1390

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen verdere vragen heeft en dankt de heer Van der Stelt voor zijn inspraak.

1395

Mevrouw **Westendorp**, Energiecommissaris van de gemeente Amsterdam, lid van energiecoöperaties en woonachtig op een woonboot in Amsterdam, erkent dat bij windturbines uiteenlopende standpunten bestaan, waaronder ook tussenposities. Zij wenst Provinciale Staten succes met de besluitvorming en hoopt dat later kan worden teruggekeken op een zorgvuldig, zij het volgens haar

1400 veel te lang durend proces. Uit de discussie maakt zij op dat de betrokkenen nog ver van elkaar afstaan, maar ook dat ieder zijn rol serieus neemt. Zij vraagt Provinciale Staten daarom het proces zorgvuldig af te ronden.

- 1405 Als toekomstbeeld schetst mevrouw Westendorp een gezamenlijke energievoorziening met voldoende schone stroom voor alle Amsterdammers, zowel voor bewoners als voor bedrijven. Zij hoopt dat inwoners bij zon en wind kunnen ervaren dat zonnepanelen en windturbines gezamenlijk voldoende elektriciteit mogelijk maken. Daarmee presenteert zij de windturbines als onderdeel van een bredere omschakeling naar schone energie.

- 1410 Mevrouw Westendorp licht toe dat coöperatie Oranje Energie als doel heeft de regio van schone energie te voorzien en al 25 jaar startende initiatieven ondersteunt. Volgens haar hebben de betrokken initiatiefnemers het langdurige proces zorgvuldig doorlopen en onderwerpen als geluid, wieken en slagschaduw met betrokkenen besproken. Zij typeert hen als integer en vindt dat zij, als

1415 bestuurders of medewerkers van een energiecoöperatie, een eerlijk proces en een duidelijk antwoord verdienen.

1420 Zij verbindt hun inzet aan de wens om gevolgen van klimaatverandering, zoals smeltende gletsjers, zware regenval en branden in Frankrijk, tegen te gaan. Mevrouw Westendorp vraagt Provinciale Staten de initiatiefnemers na het volgens haar integere proces een eerlijk antwoord te geven en alle belangen zo eerlijk mogelijk af te wegen.

De commissie krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

1425 De **voorzitter** constateert dat de commissie geen vragen heeft en dankt mevrouw Westendorp voor haar inspraak.

Schorsing van 21.26 uur tot 21.40 uur.

1430 De voorzitter hervat de commissiebehandeling van het voorstel over het al dan niet afgeven van een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) voor drie windturbines bij de Noorder IJplas.

Eerste termijn commissie

1435 Mevrouw **Schneemann** (Volt) schetst de afweging als een botsing tussen grote publieke belangen. Aan de ene kant staan netcongestie, woningbouw, de European energy act en de groeiende behoefte aan energie-autonomie; aan de andere kant staat een mogelijk groter verkeersveiligheidsrisico op een weg die door reclamezuilen en andere omstandigheden al complex en onveilig is. Volgens Volt kan de ruimtelijke beoordeling niet los worden gezien van het algemene publieke belang. Zij vindt het moeilijk te begrijpen dat de verantwoordelijkheid voor mitigerende maatregelen niet bij de initiatiefnemer ligt en krijgt uit de stukken de indruk

1440 dat Rijkswaterstaat mogelijke maatregelen vooral heeft afgewezen. De gespreksverslagen bieden volgens haar weinig inzicht in wat wél is onderzocht.

1445 Mevrouw Schneemann vraagt Gedeputeerde Staten of in het overleg met Rijkswaterstaat en de initiatiefnemers concreet is gekeken naar uitvoerbare maatregelen, in het bijzonder naar verwijdering van de reclamezuilen. Uit de documentatie blijkt volgens haar niet duidelijk wie daarvoor verantwoordelijk is, terwijl het verkeersrisico mogelijk aanvaardbaarder wordt als de zuilen verdwijnen. Zij vraagt of de provincie partijen bijeen kan brengen en een rol kan spelen bij een oplossing. Daarbij wijst zij erop dat het extra verkeersveiligheidsrisico niet is gekwantificeerd, terwijl de gevolgen voor netcongestie en woningbouw bij het niet doorgaan van

1450 het project volgens haar wel duidelijk zijn.

1455 Over het proces is mevrouw Schneemann zeer kritisch. Zij vindt dat de gemeente Amsterdam gedurende drie jaar op een onhandige manier besluiten heeft proberen af te dwingen, eerst door een volgens haar te vroege indiening van het ontwerpbesluit en vervolgens via de rechter. Daardoor moesten Provinciale Staten naar haar oordeel herhaaldelijk beslissen zonder alle informatie tijdig te hebben. Zij vraagt Gedeputeerde Staten te reflecteren op de communicatie met Amsterdam en toe te lichten wat is gedaan om een gang naar de rechter te voorkomen.

1460 Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) noemt het gênant dat het onderwerp opnieuw op de agenda staat nadat de rechtbank het eerdere besluit heeft vernietigd wegens een gebrekkige besluitvorming.

1465 Zij onderschrijft de voordelen van duurzame energieopwekking en vermindering van netcongestie, maar concentreert zich op de mogelijke gevolgen voor de verkeersveiligheid. Het onderzoek uit 2021 beschrijft volgens haar een complexe situatie en een zwaardere rijtaak, maar de deskundigen zijn niet eensgezind over de vraag of dit daadwerkelijk tot een onaanvaardbaar hoger verkeersrisico leidt. Zij wijst daarnaast op recenter onderzoek van Rijkswaterstaat, waarin in algemene zin geen verhoogd ongevalsrisico door windturbines langs rijkswegen is aangetoond, al moet per locatie worden beoordeeld of er geen onaanvaardbaar risico ontstaat. Omdat Rijkswaterstaat desondanks bij het negatieve locatieadvies blijft, vraagt zij hoe Gedeputeerde Staten het nieuwe onderzoek waarderen en of dit onderzoek in de motivering van 1470 het besluit wordt betrokken.

1475 De heer **Nijman** (FvD) heeft kritiek op de wijze waarop de besluitvorming is verlopen. Hij plaatst vraagtekens bij een situatie waarin Provinciale Staten opnieuw over hetzelfde project moeten spreken nadat het eerdere besluit door de rechtbank is vernietigd. Volgens hem raakt de rechter daarmee aan een politieke afweging die door gekozen volksvertegenwoordigers is gemaakt. Hij ervaart de hernieuwde behandeling als juridische inmenging in de democratische besluitvorming en benadrukt dat zijn fractie haar eigen inhoudelijke en politieke oordeel over het project blijft vormen.

1480 Vervolgens plaatst de heer Nijman het voorstel in zijn bredere kritiek op de energietransitie. Hij stelt fundamentele vragen bij het nut, de betaalbaarheid en de leveringszekerheid van een energiesysteem dat sterker afhankelijk wordt van weersafhankelijke bronnen. Volgens hem worden netcongestie en energieschaarste in het debat gebruikt om de indruk te wekken dat instemming met windturbines onvermijdelijk is. Zijn fractie verzet zich tegen die redenering en 1485 vindt dat ook de nadelen en alternatieven volwaardig moeten worden gewogen. In dat verband plaatst hij ook vraagtekens bij de betrouwbaarheid van de energievoorziening.

1490 Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) vraagt hoe betrouwbaar Forum voor Democratie gas uit Rusland vindt.

De heer **Nijman** (FvD) antwoordt dat de betrouwbaarheid afneemt als een pijpleiding wordt opgeblazen.

1495 De heer Nijman vervolgt dat windenergie volgens hem weersafhankelijk en daardoor niet stabiel beschikbaar is. Hij noemt daarnaast horizonvervuiling en vogelsterfte als bezwaren.

1500 De heer Nijman gaat vervolgens in op de materialen en afvalstromen van windturbines. Hij noemt het vrijkomen van microplastics en BPA en betwist de stelling van een inspreker dat turbinebladen recyclebaar zijn. Hij zegt dit zelf te hebben onderzocht en stelt dat dit volgens zijn bevindingen niet het geval is.

De heer **Mülder** (D66) vraagt hoe het afvalprobleem van windturbines verschilt van dat van kernenergie.

1505 De heer **Nijman** (FvD) antwoordt dat kernenergie naar zijn oordeel per hoeveelheid gebruikt materiaal veel meer energie oplevert dan windturbines met bladen van epoxy. Hij zegt open te staan voor een inhoudelijke discussie hierover.

1510 De heer Nijman wijst vervolgens op de concrete omgeving van de Noorder IJplas, waaronder de woonboten nabij de beoogde locatie en de plannen voor circa 2.000 woningen in de Achtersluispolder. Volgens hem mogen mogelijke gevolgen voor de gezondheid en leefkwaliteit van huidige en toekomstige omwonenden niet ondergeschikt worden gemaakt aan de energieopbrengst van het project. Hij verwijst in dat verband naar onderzoek waaruit volgens hem een verband blijkt tussen laagfrequent windturbinegeluid en een verminderde kwaliteit van
1515 leven.

Vervolgens spreekt de heer Nijman over de locatiespecifieke beoordeling. Hij stelt dat het Coenplein een complex verkeersknooppunt is en dat Rijkswaterstaat waarschuwt voor een verdere verhoging van de taakbelasting van weggebruikers. Hij leest dit als een reële mogelijkheid dat het
1520 veiligheidsrisico toeneemt. Daarbij verwijst hij naar een inspreker die heeft gezegd dat negatieve effecten op de verkeersveiligheid niet kunnen worden uitgesloten. Voor hem komt dit risico boven op de eerder genoemde bezwaren over landschap, betrouwbaarheid van de energievoorziening, afval, gezondheid en de gevolgen voor omwonenden.

1525 Alles afwegend ziet de heer Nijman geen aanleiding om zijn eerdere politieke oordeel te herzien. Forum voor Democratie wil geen VVGB afgeven.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) benadert het voorstel vanuit het criterium van goede ruimtelijke ordening. Volgens haar vraagt dit niet om een geïsoleerde beoordeling van één vergunning of één risico,
1530 maar om een samenhangende afweging van de verschillende functies en belangen die op en rond de Noorder IJplas spelen. Zij ordent haar bijdrage rond natuur en ecologie, wonen en recreatie en verkeersveiligheid.

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt hoe dit betoog zich verhoudt tot de rechterlijke uitspraak, die volgens hem bepaalt dat natuurtoestemmingen alleen mogen meewegen als vooraf vaststaat dat zij negatief zullen uitvallen.
1535

Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat de rechtbank weliswaar heeft uitgesloten dat de ontbrekende natuurvergunning als zelfstandige weigeringsgrond wordt gebruikt, maar dat dit volgens haar niet betekent dat natuur als breder ruimtelijk belang buiten beschouwing moet blijven.
1540

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt in een vervolginterruptie hoe zij deze twee lijnen met elkaar rijmt.
1545

Mevrouw **Vonck** (PvdD) herhaalt dat de natuurvergunning niet als grond voor weigering mag worden gebruikt, maar dat het algemene natuurbelang en het belang van het natuurnetwerk volgens haar deel blijven uitmaken van goede ruimtelijke ordening.

1550 De heer **Mülder** (D66) vraagt of mevrouw Vonck erkent dat in de technische sessie is gezegd dat Provinciale Staten nu uitsluitend het belang van vermindering van netcongestie en het belang van verkeersveiligheid tegen elkaar moeten afwegen.

1555 Mevrouw **Vonck** (PvdD) verwijst naar de twee voorgelegde routes, die beide beginnen met de beoordeling van goede ruimtelijke ordening. Zij vindt dat daarbij brede ruimtelijke belangen moeten worden betrokken en kondigt aan later terug te komen op de door de heer Mülder genoemde tegenstelling.

1560 De Noorder IJplas is volgens haar geen losstaand groengebied, maar een schakel in een groter natuurnetwerk in de richting van Natura 2000-gebied. Juist de noordelijke turbine is volgens haar voorzien op een plek die als ecologische flessenhals fungeert. Zij vindt dat de beschikbare ecologische informatie en natuurtoestemmingen nog geen volledig beeld geven. Daarbij wijst zij erop dat de aanvraag voor een ontheffing voor de meervleermuis door de aanvrager is ingetrokken, terwijl recente waarnemingen uit 2025 volgens haar wijzen op veelvuldig
1565 voorkomen van deze soort en op een kraamkolonie in de omgeving van Oostzaan. Voor haar benadrukt dit dat de natuurbelangen op deze locatie niet als afgedaan kunnen worden beschouwd.

1570 Mevrouw **Schneemann** (Vlt) verwijst naar de spreker van Urgenda, die de urgentie van voortzetting van de energietransitie benadrukte om verdere opwarming en verdroging tegen te gaan. Zij vraagt wat bescherming van een kraamkolonie betekent als de klimaatcrisis het leefgebied uiteindelijk aantast.

1575 Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat het IPCC volgens haar benadrukt dat klimaat- en natuurcrisis in samenhang moeten worden opgelost. De afweging dat de klimaatcrisis in dit geval urgenter is, laat zij bij Urgenda; de Partij voor de Dieren deelt die prioritering niet en wil het natuurgebied niet voor drie windturbines opofferen.

1580 Mevrouw Vonck vervolgt dat de Noorder IJplas zich volgens haar kan ontwikkelen tot een groene oase in een gebied dat de komende jaren verder verstedelijkt. Zij verbindt dit niet alleen aan bestaande omwonenden en recreanten, maar ook aan toekomstige bewoners en recreanten van Haven-Stad, de Achtersluispolder en mogelijk de Kolkweg. Daarmee betoogt zij dat het gebied op langere termijn een grotere betekenis kan krijgen voor natuur, leefomgeving en recreatie.

1585 Over de verkeersveiligheid merkt zij op dat twee van de drie turbines volgens de beschikbare beoordeling een risico vormen in relatie tot het Coenplein. Zij beroept zich daarbij op het oordeel van Rijkswaterstaat en op een recent aan de commissie toegestuurde reactie vanuit de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Zij presenteert dit niet als een exact gekwantificeerde kans op ongevallen, maar als een serieus, locatiespecifiek risico dat voor haar fractie niet los kan
1590 worden gezien van de overige ruimtelijke en ecologische bezwaren.

In samenhang bezien zijn deze belangen voor haar voldoende reden om geen VVGB af te geven.

1595 De heer **Mülder** (D66) vraagt of één e-mail van een ambtenaar zonder meer als standpunt van de gehele Omgevingsdienst kan worden aangemerkt.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat, als die e-mail niet namens de organisatie kan worden gelezen, zij terugvalt op het eerdere rapport van Rijkswaterstaat, dat volgens haar tot dezelfde conclusie komt.

1600

Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt of de Partij voor de Dieren nog achter de doelen van de Regionale Energiestrategie staat en, zo ja, hoe zij die doelen wil realiseren als deze locatie afvalt.

1605 Mevrouw **Vonck** (PvdD) bevestigt steun voor de RES-doelen, maar niet noodzakelijk voor de huidige wijze van uitvoering. De ontstane situatie is volgens haar mede het gevolg van onvoldoende provinciale regie bij potentiële conflicten, vooral bij locaties aan gemeentegrenzen. Zij wil windturbines plaatsen waar dat ruimtelijk zorgvuldig kan.

1610 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) concludeert dat mevrouw Vonck afstand neemt van het advies van Urgenda, onvoldoende naar de lange termijn kijkt en de conclusie van de advocaat-generaal over de Europese noodverordening niet zwaar genoeg laat wegen. Zij betwijfelt of haar fractie bereid is concrete klimaatmaatregelen te steunen.

1615 Mevrouw **Vonck** (PvdD) verwerpt die conclusie en laat de verwijten bij GroenLinks.

De heer **Nijman** (FvD) is er kritisch op dat de mening van Urgenda een leidraad is in het debat.

De **voorzitter** merkt op dat dit een stelling is, en geen vraag.

1620 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt hoe een partij die de provincie vaak tot meer klimaatactie oproept, een project kan afwijzen dat volgens hem in één keer ongeveer 18.000 woningen van groene stroom kan voorzien.

1625 Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat het niet alleen om ruimtelijke inpassing gaat, maar om goede ruimtelijke ordening. Volgens haar komen meerdere belangen op deze locatie in de knel.

1630 Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) vraagt waarom de Partij voor de Dieren Rijkswaterstaat volgt terwijl deskundigen niet eensgezind zijn over de vraag of de verkeersveiligheid daadwerkelijk verslechtert.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat geen onomstotelijk onderzoek beschikbaar is waaruit blijkt dat de verkeersveiligheid verslechtert, verbetert of onveranderd blijft. Zolang aanvullend onderzoek en harde gegevens ontbreken, wil zij de veiligheid van inwoners niet in de waagschaal stellen.

1635 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt in een nadere interruptie of de benadering van mevrouw Vonck er niet toe leidt dat vrijwel ieder concreet klimaatproject strandt zodra geen volledige zekerheid bestaat over alle mogelijke risico's. Hij legt haar voor hoe de klimaatdoelen volgens haar dan nog uitvoerbaar blijven.

1640 Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat haar fractie klimaat en natuur niet tegenover elkaar wil zetten, maar beide crises in samenhang wil aanpakken. Zij vindt dat voorzichtigheid op deze locatie niet gelijkstaat aan afwijzing van klimaatbeleid in algemene zin. Volgens haar zijn de ruimtelijke en ecologische omstandigheden bij de Noorder IJplas zodanig dat hier zwaarwegende bezwaren bestaan.

1645

1650 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt daarop hoe groot en concreet het verkeersveiligheidsrisico volgens mevrouw Vonck werkelijk is. Zij wijst erop dat de beschikbare onderzoeken geen eenduidig empirisch bewijs voor een toename van ongevallen geven en vraagt waarom dit onzekere risico dan zwaarder moet wegen dan de aantoonbare opbrengst van duurzame energie.

1655 Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat zij niet stelt dat de omvang van het risico exact bekend is. Voor haar is juist van belang dat Rijkswaterstaat op deze complexe locatie een aanvullend risico ziet en dat niet overtuigend is aangetoond dat dit risico afwezig of aanvaardbaar is. Zolang die duidelijkheid ontbreekt, wil zij de veiligheid van weggebruikers niet afhankelijk maken van een inschatting die volgens haar onvoldoende hard is onderbouwd.

1660 Mevrouw **Schneemann** (Vlt) vraagt welke concrete alternatieve locaties de Partij voor de Dieren voor ogen heeft als de Noorder IJplas afvalt. Zij verbindt die vraag aan de eerdere bevestiging van mevrouw Vonck dat haar fractie de RES-doelen blijft steunen.

1665 Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat zij zelf geen locatieonderzoek heeft uitgevoerd en daarom geen uitgewerkt alternatief kan aanwijzen. Zij verwijst wel naar andere RES-zoekgebieden, bedrijventerreinen en ruimte in havengebieden. Volgens haar ligt het bovendien op de weg van de provincie om eerder regie te voeren wanneer zoekgebieden aan gemeentegrenzen tot conflicten kunnen leiden.

1670 De heer **Mülder** (D66) vraagt vervolgens hoe geloofwaardig steun voor windenergie nog is als bij concrete locaties telkens nieuwe bezwaren worden aangevoerd. Hij wijst erop dat ook op bedrijventerreinen en andere voorgestelde locaties belangen zullen botsen.

1675 Mevrouw **Vonck** (PvdD) antwoordt dat de genoemde bezwaren voor haar niet willekeurig of ondergeschikt zijn, maar inhoudelijk zwaar wegen. Zij erkent dat de uitkomst voor de initiatiefnemers zuur kan zijn, maar verwerpt de suggestie dat haar fractie in algemene zin geen windturbines zou willen. In reactie op de door de heer Mülder gebruikte vergelijking benadrukt zij dat een meervleermuis geen 'bromvlieg' is. Ook herinnert zij aan een eerdere motie van haar fractie om windturbines juist op bedrijventerreinen te plaatsen.

1680 Mevrouw Vonck rondt haar bijdrage af met de constatering dat de rechterlijke uitspraak het debat volgens haar te sterk terugbrengt tot een tegenstelling tussen verkeersveiligheid en netcongestie. De Partij voor de Dieren steunt zowel verkeersveiligheid als de overgang naar hernieuwbare energie, maar vindt dat zon- en windprojecten moeten worden gerealiseerd op plaatsen waar natuur, gezondheid, landschap en veiligheid niet onevenredig worden geraakt. Zij benadrukt
1685 daarnaast energiebesparing als zelfstandig onderdeel van de oplossing. Als voorbeelden noemt zij het beperken van het energiegebruik door datacenters, het ontwikkelen van energieneutrale woonwijken en een sterkere provinciale regie op de locatiekeuze. Wanneer de politieke keuze bij dit voorstel desondanks wordt beperkt tot het verkeersveiligheidsbelang tegenover een bijdrage aan vermindering van netcongestie, laat haar fractie de veiligheid van mensen zwaarder wegen.
1690 Zij kwalificeert de bijdrage van drie turbines aan de netcongestie als gedeeltelijk en vindt die bijdrage onvoldoende om de onzekerheden en overige bezwaren op deze locatie te aanvaarden. De Partij voor de Dieren concludeert daarom dat de Noorder IJplas niet de juiste locatie is en dat onvoldoende grond bestaat om een VVGB af te geven.

1695 Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) heeft een punt van orde en vraagt de commissie het debat op een respectvolle manier te voeren.

De **voorzitter** geeft aan dat dit geen punt van orde is, dat niet in stemming gebracht kan worden.

1700 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt waarom de afgifte van natuurvergunningen – wat een apart proces is – door Partij voor de Dieren wordt meegenomen in de afwegingen.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) herhaalt het standpunt van Partij voor de Dieren dat de verschillende belangen – natuur en ecologie, wonen en recreëren, en de verkeersveiligheid – in balans met
1705 elkaar moeten worden afgewogen.

De heer **Wagelaar** (PvdA) citeert de rechtelijke uitspraak waarin staat dat Provinciale Staten in de beoordeling alleen de gevolgen voor de verkeersveiligheid mee mag wegen. De vraag is waarom Partij voor de Dieren tegen deze rechtelijke uitspraak ingaat.

1710 Mevrouw **Vonck** (PvdD) herhaalt haar eerdere woorden dat met deze rechtelijke uitspraak het debat wordt teruggebracht tot een valse tegenstelling tussen verkeersveiligheid en het oplossen van netcongestie. Volgens mevrouw Vonck moeten deze doelen elkaar juist verdragen.

1715 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) plaatst het project nadrukkelijk in de context van eerder gemaakte afspraken binnen de Regionale Energiestrategie en van het streven naar 100% coöperatief eigendom. Volgens haar gaat het daardoor niet uitsluitend om de ruimtelijke aanvaardbaarheid van drie afzonderlijke turbines, maar ook om de vraag hoe betrouwbaar de overheid is in de uitvoering van vastgestelde ambities voor lokale duurzame opwek en lokaal
1720 eigendom. Zij memoreert dat de rechtbank de eerdere weigering van de VVGB heeft vernietigd. Provinciale Staten moeten daarom opnieuw een besluit nemen en daarbij de grenzen en aanwijzingen uit de uitspraak respecteren. In haar lezing kunnen de natuurtoestemmingen, die in een afzonderlijk vergunningentraject worden beoordeeld, in deze fase niet opnieuw als zelfstandige weigeringsgrond worden gebruikt. Dat betekent volgens haar niet dat uitsluitend
1725 naar één belang mag worden gekeken, maar wel dat de vernieuwde motivering zich moet richten op de belangen die juridisch nog relevant zijn, waaronder de verkeersveiligheid en ontwikkelingen die zich sinds het eerdere besluit hebben voorgedaan.

Wat de verkeersveiligheid betreft zegt Statenlid Van der Waart het negatieve locatieadvies van
1730 Rijkswaterstaat serieus te nemen. Tegelijk benadrukt zij dat de deskundigen in het eerdere onderzoek niet tot een eensluidend oordeel kwamen over de vraag of de turbines daadwerkelijk tot een onaanvaardbare toename van het ongevalsrisico leiden. Ook het nieuwere onderzoek biedt volgens haar geen empirisch bewijs voor een aantoonbaar verband tussen windturbines en meer verkeersongevallen. Zij maakt daarmee onderscheid tussen een mogelijke extra
1735 rijtaakbelasting en een bewezen verslechtering van de verkeersveiligheid. In dat verband wijst zij op de reeds aanwezige grote, bewegende reclamezuilen bij het Coenplein. Zij vraagt waarom zulke opvallende visuele prikkels kennelijk wel worden geaccepteerd, terwijl mogelijke afleiding door de turbines als reden voor weigering wordt aangevoerd. Haar punt is niet dat het veiligheidsadvies kan worden genegeerd, maar dat het gewicht ervan moet worden gezien in

1740 verhouding tot de onzekerheid over de feitelijke omvang van het risico en tot de andere publieke belangen die met het project zijn gemoeid.

Statenlid Van der Waart betreft vervolgens drie ontwikkelingen in de vernieuwde belangenafweging. Ten eerste noemt zij de woningbouwvisie voor de Achtersluispolder–
1745 Sluiskwartier in Zaanstad. Naar haar oordeel vormt die visie geen zelfstandige juridische belemmering voor de turbines. Zij plaatst daar bovendien tegenover dat lokaal opgewekte elektriciteit juist behulpzaam kan zijn bij de realisatie en aansluiting van nieuwe woningen.

Ten tweede wijst zij op de verder toegenomen netcongestie en energieschaarste. Zij brengt in
1750 herinnering dat de energiecrisis inmiddels is uitgeroepen en gebruikt dit om te benadrukken dat de situatie sinds de eerdere besluitvorming wezenlijk urgenter is geworden. De energieproblematiek is volgens haar daardoor niet slechts een algemeen beleidsdoel, maar een actuele crisis die bij de nieuwe belangenafweging zwaar moet meewegen. Zij verwijst daarbij naar ondernemers die hebben aangegeven dat extra lokale opwek van belang is voor hun
1755 bedrijfsvoering en naar de brief van Liander over de bijdrage die productie nabij het verbruik kan leveren aan vermindering van de druk op het elektriciteitsnet. Zij presenteert het project daarmee niet als volledige oplossing voor netcongestie, maar wel als een concrete bijdrage binnen een bredere aanpak.

1760 Als derde ontwikkeling noemt Statenlid Van der Waart de conclusie van de advocaat–generaal over de Europese noodverordening voor energie. Zij voert dit aan als onderdeel van de bredere juridische en bestuurlijke context waarin versnelling van hernieuwbare energieopwekking zwaar weegt. Zij roept de fracties op om niet uitsluitend hun eerdere politieke positie te herhalen, maar de veranderde omstandigheden, de rechterlijke uitspraak en de actuele energieproblematiek
1765 opnieuw en in samenhang te beoordelen. In haar conclusie verbindt zij instemming met de VVGB aan bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de RES, de verduurzaming van de energievoorziening, vermindering van netcongestie en de mogelijkheid om woningbouw en economische activiteit van voldoende energie te voorzien. Zij vraagt de commissie daarom vóór verlening van de VVGB te stemmen.

1770 De heer **Wagelaar** (PvdA) noemt het debat politiek spannend, maar inhoudelijk in de kern overzichtelijk. Volgens hem draait de vernieuwde besluitvorming om de vraag of de extra rijtaakbelasting die de turbines mogelijk veroorzaken, wanneer die wordt afgezet tegen de andere relevante belangen, nog aanvaardbaar is. Hij beschrijft de afweging als een weegschaal
1775 met aan de ene kant de urgente klimaatopgave en vermindering van netcongestie en aan de andere kant verkeersveiligheid.

De heer Wagelaar benadrukt dat de noodzaak om de uitstoot terug te dringen en de energievoorziening te verduurzamen niet naar de achtergrond mag verdwijnen doordat aan ieder
1780 concreet project nadelen of onzekerheden zijn verbonden. De klimaatverandering vraagt volgens hem om handelen op korte termijn; uitstel van concrete duurzame opwek heeft gevolgen voor het vermogen om de klimaatdoelen te halen.

Andere belangen, waaronder natuur, behoren volgens hem in deze fase niet tot de beslissende
1785 afweging, omdat de natuurtoestemmingen in een afzonderlijk traject worden beoordeeld en de rechtbank grenzen heeft gesteld aan het gebruik daarvan in de motivering van de VVGB.

1790 Aan de klimaat- en energiekant kent hij veel gewicht toe aan de geraamde jaarlijkse productie van 29 tot 48 GWh. Hij vertaalt die bandbreedte naar het elektriciteitsgebruik van ongeveer 12.000 tot 18.000 woningen en gebruikt die omvang om te onderstrepen dat het project volgens hem een wezenlijke, concrete bijdrage kan leveren aan de verduurzaming. Dat het project volledig in lokaal eigendom is voorzien, maakt het voor zijn fractie extra waardevol.

1795 Daarnaast wijst hij erop dat de provincie zelf heeft aangedrongen op behandeling van netcongestie als nationale crisis – een motie (mede) ingediend door VVD, BBB, D66 en GroenLinks – en dat Liander schriftelijk heeft toegelicht dat lokale opwek kan bijdragen aan verlichting van het net.

1800 De heer Wagelaar zegt de verkeersveiligheid niet te bagatelliseren. Hij erkent dat het Coenplein een complex verkeersknooppunt is en dat de turbines de rijtaak mogelijk zwaarder maken. Tegelijk vindt hij niet overtuigend aangetoond dat het ongevalsrisico daardoor onaanvaardbaar toeneemt. De geraadpleegde deskundigen zijn volgens hem niet unaniem en het nieuwere onderzoek toont op basis van de beschikbare gegevens geen aantoonbaar verband tussen de aanwezigheid van windturbines en meer ongevallen. De al aanwezige grote reclamezuilen
1805 gebruikt hij als vergelijking: als bewegende of opvallende reclamemiddelen in deze omgeving mogelijk zijn, vindt hij het niet vanzelfsprekend dat het risico van de turbines zonder nadere kwantificering doorslaggevend is. Hij kwalificeert het eventuele extra risico daarom als gering en, afgezet tegen de urgente noodzaak om klimaatmaatregelen daadwerkelijk uit te voeren en tegen de bijdrage aan vermindering van netcongestie, als aanvaardbaar.

1810 De PvdA vindt dat Provinciale Staten de VVGB moeten afgeven. Over het proces spreekt hij zich scherp uit. Zowel omwonenden als initiatiefnemers verkeren volgens hem al jaren in onzekerheid. Hij heeft de indruk dat in opeenvolgende fasen verschillende argumenten zijn gebruikt om het project tegen te houden en noemt die argumentatie gelegenheidsmatig. Omdat een locatie
1815 zonder enig nadeel volgens hem niet bestaat, kan de politiek concrete klimaatmaatregelen niet blijven uitstellen in afwachting van een volledig probleemloze locatie. Provinciale Staten moeten volgens hem uiteindelijk verantwoordelijkheid nemen en het urgente langetermijnbelang van klimaat en energie zichtbaar meewegen.

1820 De heer **Becker** (BBB) stelt dat de menselijke maat centraal staat voor BBB. Hij verwijst naar zijn maidenspeech als Statenlid in 2023, waarin hij aandacht vroeg voor de omwonenden van de Noorder IJplas. Volgens hem namen Provinciale Staten op 18 november 2024 bij meerderheid een gemotiveerd democratisch besluit om geen verklaring van geen bedenkingen (VVGB) af te geven voor drie windturbines. Hij zegt dat toen niet was voorzien dat het debat opnieuw zou moeten
1825 worden gevoerd, omdat de rechtbank een betere motivering verlangt van de beoordeling van de verkeersrisico's en van de overige ruimtelijke belangen die tegenover het belang van de initiatiefnemers worden geplaatst.

1830 Hij benadrukt dat Statenleden voor hun controlerende taak tijdig en onbeperkt over alle relevante informatie moeten kunnen beschikken. Volgens hem was dat in dit dossier niet het geval. Hij vindt dat de informatievoorziening in toekomstige procedures moet verbeteren. De heer Becker plaatst kritische kanttekeningen bij de rechtsgang die de gemeente Amsterdam en Stichting Windontwikkeling Amsterdam Noord (WOAN) zijn begonnen om alsnog een VVGB te

1835 verkrijgen. Hij ervaart dit als het niet respecteren van het eerdere besluit van Provinciale Staten en wijst op de proceskosten voor de belastingbetaler. Daartegenover stelt hij dat omwonenden aan de Noorder IJplas — waarbij hij woonboten nadrukkelijk als woningen beschouwt — op eigen kosten juridische bijstand hebben ingeschakeld en al jarenlang bij commissies inspreken over de volgens hen aantoonbare risico's voor hun woon- en leefomgeving en gezondheid. Hij spreekt waardering uit voor hun langdurige inzet.

1840 Vervolgens zet hij zijn lezing van de uitspraak uiteen. Volgens hem verlangt de rechtbank dat de betrokken belangen opnieuw worden afgewogen, dat wordt beoordeeld of de windturbines verenigbaar zijn met een goede ruimtelijke ordening en dat bepaalde onderdelen beter worden gemotiveerd. Hij complimenteert Gedeputeerde Staten met het instellen van hoger beroep
1845 namens Provinciale Staten en stelt dat intussen uitvoering moet worden gegeven aan de uitspraak. Voor de verkeersveiligheid op het Coenplein acht hij het negatieve advies van Rijkswaterstaat doorslaggevend. Hij zegt dat Rijkswaterstaat waarschuwt voor een onaanvaardbare verslechtering van de veiligheid en bij die waarschuwing blijft. Volgens hem past het provinciale doel om verkeersdoden te voorkomen daarbij, en wordt de waarschuwing tevens
1850 onderschreven door de Omgevingsdienst.

Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) vraagt of BBB, gelet op het belang dat de fractie aan verkeersveiligheid hecht, een voorstel zou steunen waarin Gedeputeerde Staten zich inzetten voor verwijdering van de reclamezuilen. Zij merkt daarbij op dat die zuilen, anders dan
1855 windturbines, volgens haar aantoonbaar effect hebben op de verkeersveiligheid.

De heer **Becker** (BBB) antwoordt dat BBB een dergelijk voorstel mogelijk zou kunnen steunen.

1860 Over natuur stelt de heer Becker dat vereiste natuurtoestemmingen ontbraken en later afzonderlijk worden getoetst. Hij vindt het desondanks ruimtelijk relevant dat turbines mogelijk worden toegestaan terwijl hun impact op het natuurgebied nog groot kan blijken en realisatie daardoor alsnog kan uitblijven.

1865 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt of de heer Becker zich ervan bewust is dat het project hoe dan ook geen doorgang vindt wanneer de afzonderlijke natuurvergunning niet wordt verleend.

1870 De heer **Becker** (BBB) antwoordt eerst dat dit bij de rechtbank zal blijken. Hij erkent dat de natuurtoets een afzonderlijk traject is. Hij herhaalt echter dat Provinciale Staten eerder een democratisch besluit hebben genomen en dat dit besluit nu, na rechterlijke toetsing, op onderdelen beter moet worden gemotiveerd. Aanvullende informatie over natuur kan volgens hem in het afzonderlijke traject opnieuw worden beoordeeld.

1875 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) merkt in een vervolgintrruptie op dat juist een nieuwe afweging met een deugdelijke onderbouwing nodig is. Zij zegt die onderbouwing op dat moment nog niet te hebben gehoord, maar wacht het vervolg van het betoog af.

1880 De heer **Becker** (BBB) voert vervolgens aan dat de geldigheid van eerder ecologisch onderzoek (de MER) is verstreken en dat nieuw ecologisch onderzoek nodig is. Daarnaast noemt hij als ruimtelijke bezwaren de korte afstand tot woonboten, de aantasting van het recreatiegebied en

mogelijke belemmeringen voor woningbouw. Hij verwijst daarbij naar provinciaal beleid over lijnopstellingen, gelijke turbinehoogten en afstandsnormen. Ook stelt hij dat, wanneer de rechter Gedeputeerde Staten in het gelijk stelt en geen VVGB wordt verleend, de proceskosten volgens hem op de eisende partijen moeten worden verhaald.

1885

Hij stelt verder dat bouw en gebruik van de turbines in strijd zijn met de bestemmingsplannen Noorder IJplas, Westrandweg en Tweede Coentunnel, en volgens hem ook botsen met afspraken met Zaanstad en Oostzaan in de zogenoemde windladder. In zijn lezing is een lagere trede nog niet uitgeput: eerst zouden geluidsschermen langs de A8 en A10 met zonnepanelen moeten worden benut voordat het natuurgebied Noorder IJplas wordt overwogen. Hij stelt dat de keuze voor een lagere trede volgens de instructieregels moet worden gemotiveerd. Ook wijst hij erop dat Oostzaan een juridische procedure is begonnen, mede omdat de turbines volgens die gemeente de bouw van circa 2.000 woningen zouden belemmeren.

1890

1895

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt of BBB de rechtelijke uitspraak heeft gelezen dat in de huidige afweging uitsluitend het belang van netcongestie en klimaat aan de ene kant en verkeersveiligheid aan de andere kant mogen worden betrokken.

1900

De heer **Becker** (BBB) antwoordt dat BBB alle stukken heeft gelezen en dat hij de eerdere weigering op deze wijze probeert te onderbouwen.

1905

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt in een vervolginterruptie of BBB niet vreest dat herhaling van dezelfde fout opnieuw tot een voor de provincie ongunstige rechterlijke uitspraak en mogelijk omvangrijke schadeclaims leidt.

1910

De heer **Becker** (BBB) antwoordt dat Provinciale Staten eerder een democratisch besluit hebben genomen dat is aangevochten. Volgens hem moeten nu twee onderdelen beter worden onderbouwd. Hij verwacht dat de betrokken juristen die onderbouwing zorgvuldig zullen uitwerken.

1915

Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) legt daartegenover haar lezing van de uitspraak voor: één eerder argument is volgens haar hoe dan ook ongeldig en voor het overige moet een nieuwe belangenafweging worden gemaakt. Zij vraagt of de heer Becker de uitspraak eveneens zo leest.

1920

De heer **Becker** (BBB) antwoordt dat hij twee punten ziet: natuur als afzonderlijk traject en daarnaast verkeersveiligheid en ruimtelijke ordening als onderdelen van de huidige beoordeling.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt, naar aanleiding van zijn opmerking dat de juristen hun best moeten doen, of de heer Becker vindt dat zij dat in het eerdere proces niet hebben gedaan.

1925

De heer **Becker** (BBB) antwoordt dat hij dat niet heeft gezegd.

De heer Becker rondt zijn inhoudelijke argumentatie af met de stelling dat de Omgevingsdiensten eerder hebben geadviseerd de VVGB niet te verlenen en dat dit standpunt volgens hem niet is gewijzigd. Hij benadrukt dat drie turbines van circa 200 meter hoogte geen pilot is, maar naar verwachting gedurende minstens dertig jaar het aanzicht en de leefomgeving rond de Noorder IJplas zullen bepalen. Volgens hem tast dit het woongenot en de landschappelijke kwaliteit aan.

- 1930 In zijn conclusie zegt de heer Becker dat BBB het vertrouwen tussen burgers en politiek niet verder wil schaden en verdere besteding van belastinggeld wil voorkomen. Hij roept de juridische vertegenwoordigers van Provinciale Staten op in hoger beroep alle beschikbare argumenten te benutten, met als doel rust voor de omwonenden, borging van de verkeersveiligheid, voorkoming van onnodige ecologische schade en handhaving van de weigering van de VVGB. Deze formulering betreft een politieke oproep van BBB.
- 1935 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt waarop de heer Becker doelt wanneer hij spreekt over verspilling van gemeenschapsgeld.
- 1940 De heer **Becker** (BBB) antwoordt dat hij doelt op de proceskosten die ontstaan doordat de gemeente Amsterdam het eerdere democratisch genomen besluit aanvecht. Hij stelt dat omwonenden hun juridische bijstand zelf betalen, terwijl Amsterdam volgens hem blijft procederen totdat zij gelijk krijgt.
- 1945 De heer **Wagelaar** (PvdA) werpt in een vervolginterruptie tegen dat het in een democratische rechtsstaat juist een recht is om op basis van geldende wet- en regelgeving tegen een overheidsbesluit op te komen. Hij vraagt waarom de heer Becker het uitoefenen van dat recht als verspilling aanduidt.
- 1950 De heer **Becker** (BBB) erkent dat het recht om te procederen bij de democratie hoort. Hij handhaaft wel zijn eerdere uitleg dat zijn financiële kritiek ziet op de daarmee gemoeide proceskosten.
- 1955 Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) zegt in verschillende bijdragen empathie voor de omwonenden te missen. Zij vindt dat de lange duur van het dossier, de onzekerheid over de uitkomst en de mogelijke gevolgen voor de leefomgeving nadrukkelijker in de politieke afweging moeten terugkomen.
- 1960 Zij benadrukt dat haar fractie niet principieel tegen windturbines of tegen de energietransitie is. De afwijzing ziet volgens haar uitsluitend op deze locatie en op het gewicht van het verkeersveiligheidsrisico. Zij vraagt waarom Gedeputeerde Staten Provinciale Staten naar haar indruk pas kort voor de vergadering uitvoerig hebben geïnformeerd, terwijl de rechtbank op 1 juni een termijn van zestien weken had gesteld voor een nieuw besluit.
- 1965 De eerdere provinciale keuze voor een nulrisicobenadering bij verkeersveiligheid blijft voor haar richtinggevend: wanneer een locatie al ingewikkeld en belast is, moet naar haar oordeel grote terughoudendheid worden betracht met een extra risicofactor. Omdat sinds de eerdere beoordeling inmiddels ongeveer twee jaar zijn verstreken, zou zij meer vervolgonderzoek willen naar de verhouding tussen verkeersveiligheid en plaatsing van turbines op deze specifieke locatie. Zolang die nadere zekerheid ontbreekt, wil 50PLUS geen VVGB afgeven.
- 1970 Mevrouw **Bakker** (VVD) opent met het uitgangspunt dat duurzame energieopwekking moet samengaan met voorspelbaar, zorgvuldig en juridisch houdbaar ruimtelijk beleid. Zij leest de rechterlijke uitspraak niet als een opdracht om de VVGB – en daarmee de komst van drie windturbines – alsnog te verlenen. Volgens haar is de eerdere weigering vernietigd vanwege een

1975 tekortschietende motivering en behouden Provinciale Staten de ruimte om opnieuw tot weigering te besluiten, mits die keuze deugdelijk wordt onderbouwd.

In die nieuwe afweging kent de VVD doorslaggevend gewicht toe aan verkeersveiligheid. Zij verwijst naar het negatieve advies en de actualisering daarvan door Rijkswaterstaat en het advies van de omgevingsdienst. Uit de deskundigenadviezen leidt zij af dat de turbines de rijtaak op een reeds complex knooppunt verder kunnen belasten en daarmee het veiligheidsrisico vergroten. Zij verbindt dat aan de provinciale ambitie van nul verkeersslachtoffers: juist wanneer de omvang van het extra risico niet exact kan worden vastgesteld, vindt zij het niet verantwoord om dat risico op deze locatie te accepteren.

1985 De heer **Mülder** (D66) vraagt of alternatieve verkeersmaatregelen, zoals een lagere maximumsnelheid van 80 kilometer per uur, kunnen worden ingezet om zowel de verkeersveiligheid als de energieopgave te dienen.

1990 Mevrouw **Bakker** (VVD) antwoordt dat nu de goede ruimtelijke ordening en het advies van Rijkswaterstaat voorliggen, niet andere verkeersmaatregelen. Zij wijst erop dat Rijkswaterstaat ook na een tegenonderzoek van Goudappel bij het negatieve advies blijft.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) memoreert dat de reclamezuil onderdeel is van de problematiek aldaar. Zij vraagt wat de VVD belangrijker vindt: behoud van de reclamezuil of vermindering van netcongestie.

Mevrouw **Bakker** (VVD) antwoordt dat zij op een ander moment wil meedenken over reclamezuilen, maar dat deze in de voorliggende vergadering niet ter besluitvorming staan.

2000 Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) vraagt of de VVD erkent dat deskundigen niet unaniem zijn over de verslechtering van de verkeersveiligheid.

Mevrouw **Bakker** (VVD) antwoordt dat Rijkswaterstaat voor haar de aangewezen deskundige is en dat Gedeputeerde Staten in de technische briefing hebben aangegeven dat er geen sluitend tegenadvies beschikbaar is.

Mevrouw Bakker betreft naast verkeersveiligheid ook de ruimtelijke inpassing in het landschap in haar oordeel. Zij verwijst naar de provinciale Handreiking Wind op Land en naar afspraken met buurgemeenten. Volgens haar is de opstelling als lijn onvoldoende herkenbaar en zijn de beoogde turbines niet gelijk van hoogte, waardoor geen rustig of eenduidig landschappelijk beeld ontstaat. Ook noemt zij negatieve effecten of beoordelingen voor de nabijgelegen woonboten, omliggende woonwijken, recreatief gebruik en het Dam-tot-Damfietspad. Deze punten zijn voor haar geen vervanging van het veiligheidsargument, maar aanvullende bevestiging dat de locatie ruimtelijk onvoldoende passend is. Daarmee plaatst zij tegenover het energiebelang een breder pakket van locatiespecifieke bezwaren.

2020 Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt waarom de VVD landschappelijke aspecten opnieuw betreft, terwijl de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling de ontwikkeling eerder landschappelijk aanvaardbaar achtte en dit argument destijds niet doorslaggevend was.

Mevrouw **Bakker** (VVD) antwoordt dat Provinciale Staten een nieuw besluit moeten nemen en daarbij volgens haar alle relevante feiten en omstandigheden mogen betrekken. Zij ziet de ruimtelijke beoordeling daarom niet als afgesloten.

2025

Mevrouw **Schneemann** (Volt) verwijst naar de technische briefing, waarin de keuze volgens haar expliciet is beperkt tot netcongestie en verkeersveiligheid. Zij vraagt of de VVD verkeersveiligheid boven vermindering van netcongestie plaatst.

2030

Mevrouw **Bakker** (VVD) bevestigt dat de VVD in deze specifieke situatie, op basis van de ruimtelijke afweging voor deze locatie, voor verkeersveiligheid kiest.

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt of het zoeken van de grenzen van de toegestane afweging niet kan leiden tot een schadeclaim van de initiatiefnemers van mogelijk miljoenen euro's.

2035

Mevrouw **Bakker** (VVD) antwoordt dat de vrees voor een schadeclaim volgens haar geen overweging behoort te zijn die ten grondslag ligt aan de ruimtelijke belangenafweging.

2040

Mevrouw **Schneemann** (Volt) spreekt haar teleurstelling uit over het standpunt van de VVD. Zij verwijst daarbij naar de ondernemers die tijdens de vergadering om een oplossing voor de netcongestie hebben gevraagd.

2045

Mevrouw **Bakker** (VVD) reageert dat mevrouw Van der Waart eerder een vraag over de positie van de ondernemers heeft gesteld. Zij kondigt aan daarop aan het einde van haar betoog terug te komen.

Mevrouw **Bakker** geeft vervolgens aan dat de drie turbines ruimtelijk onvoldoende in het landschap passen. Zij verwijst naar provinciale uitgangspunten voor een herkenbare lijnopstelling en gelijke turbinehoogte en naar de landschappelijke beoordeling uit 2023, waarin voor onder meer het Oostzanerveld, woonboten, woonwijken, recreatie en het Dam tot Dam-fietspad sterke negatieve effecten zijn aangegeven. Volgens haar moeten deze ruimtelijke aspecten prominent worden meegewogen in het nieuwe besluit.

2055

De heer **Wagelaar** (PvdA) plaatst daartegenover dat de rechtbank heeft aangegeven welke onderdelen van de eerdere motivering geen stand hielden. Volgens hem gaat de hernieuwde politieke afweging in hoofdzaak over verkeersveiligheid tegenover klimaat en vermindering van netcongestie. Hij vraagt waarom de VVD ruimtelijke aspecten die eerder niet doorslaggevend waren, nu alsnog zwaar in de motivering wil betrekken.

2060

Mevrouw **Bakker** (VVD) houdt vast aan haar uitleg dat de besluitvorming opnieuw moet plaatsvinden en dat relevante actuele omstandigheden daarin mogen worden betrokken.

2065

Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) vraagt waarom de VVD het landschap opnieuw in de afweging betreft, terwijl daarover eerder onderzoek is gedaan en volgens haar geen nieuwe inzichten zijn.

Mevrouw **Bakker** (VVD) antwoordt dat bij het nieuwe besluit alle feiten en omstandigheden opnieuw moeten worden afgewogen.

2070 De heer **Mülder** (D66) stelt de VVD voor om samen met BBB en de Partij voor de Dieren een amendement op te stellen waarin de door deze fracties genoemde ruimtelijke aspecten expliciet aan het voorliggende besluit worden toegevoegd.

2075 Mevrouw **Bakker** (VVD) bedankt de heer Mülder voor zijn suggestie en verwijst vervolgens naar Statenmotie M127 uit 2021 over windturbines nabij gemeentegrenzen. Deze motie strekt volgens haar tot het vooraf opstellen van een gezamenlijk afsprakenkader met buurgemeenten. Uit de inspraakreacties van Zaanstad en Oostzaan blijkt naar haar oordeel niet dat aan die motie bij het windpark Noorder IJplas uitvoering is gegeven. De VVD vindt dat op deze locatie negatief moet worden besloten over de verklaring van geen bedenkingen, omdat de voorgestelde opstelling
2080 volgens de fractie fors afwijkt van zowel de eigen provinciale ruimtelijke uitgangspunten als het afsprakenkader uit motie M127. In de belangenafweging moeten volgens mevrouw Bakker vooral de verkeersveiligheid, de provinciale ambitie van nul verkeersdoden in 2050 en de ruimtelijke kwaliteit doorslaggevend zijn. De VVD concludeert daarom dat het belang van verkeersveiligheid op deze locatie zwaarder weegt dan het belang van duurzame energieopwekking met de
2085 voorgestelde, afwijkende opstelling in de Noorder IJplas.

Mevrouw Bakker reageert tevens op de eerdere vraag van Statenlid Van der Waart (GroenLinks) over het belang van de drie windturbines voor ondernemers die met netcongestie te maken hebben. Zij stelt dat zij niet kan beoordelen of juist deze turbines de problemen van de
2090 betreffende ondernemers zullen oplossen, omdat zij daarover niet over de benodigde informatie beschikt. Zij legt deze vraag daarom voor aan Gedeputeerde Staten.

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt hoe het standpunt van de VVD zich verhoudt tot motie M59–2026, ‘Oproep tot nationale crisis netcongestie’, die door de VVD is ingediend. Hij wil weten of
2095 deze motie volgens de VVD slechts voor de Bühne was, of dat de aanpak van netcongestie voor de fractie nog steeds een zwaarwegend belang vormt.

Mevrouw **Bakker** (VVD) antwoordt dat zij haar bijdrage is begonnen met de constatering dat de VVD voor duurzame energie is. Volgens haar ligt echter de concrete vraag voor of deze drie
2100 windturbines, gelet op de ruimtelijke afwegingen, juist op deze locatie moeten worden geplaatst. De VVD beantwoordt die vraag ontkennend.

De heer **Mülder** (D66) zegt zich te schamen voor het provinciebestuur en vraagt hoe het proces rond de windturbines zo ver heeft kunnen komen. Volgens hem staan de afgelopen vier jaar
2105 symbool voor bestuurlijke stilstand: de coalitie heeft ook in dit dossier geen tijdige keuze gemaakt en de besluitvorming vooruitgeschoven. Hij begrijpt daarom de boosheid van zowel initiatiefnemers als bewoners. Naar zijn oordeel hebben alle betrokkenen gedurende vier jaar veel tijd en geld besteed aan een ondeugdelijk proces. Hij vindt dat zowel de voor- als de tegenstanders binnen de coalitie zich rekenschap moeten geven van het uitblijven van
2110 duidelijkheid.

Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) vraagt of D66 in 2023 niet eveneens heeft gestemd tegen het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen. Zij wil weten of de door de heer Mülder uitgesproken schaamte daarmee ook betrekking heeft op de eigen opstelling van
2115 D66 destijds.

De heer **Mülder** (D66) antwoordt dat hij later in zijn bijdrage uitgebreid op die eerdere opstelling van D66 zal terugkomen en vraagt mevrouw Van der Helm–Chandansingh daarop te wachten.

- 2120 De heer Mülder vervolgt dat de bestuursrechtelijke uitspraak volgens D66 uitzonderlijk en beschamend is. Hij noemt de tijdlijnen en de opeenvolging van late, onderling tegenstrijdige rapporten onaanvaardbaar en wijt dit aan een provinciebestuur dat niet durfde te kiezen. Volgens hem laat dit dossier zien dat bestuurlijke stilstand tot provinciale achteruitgang leidt. D66 heeft naar eigen zeggen zelf eveneens moeten zoeken door de gebrekkige informatievoorziening. De heer
- 2125 Mülder verwijt het college dat eerdere vragen van zijn fractie over de juridische houdbaarheid van het besluit zijn afgedaan als onnodige zorgen. D66 stemde bij de vorige behandeling met grote moeite tegen de verklaring van geen bedenkingen, omdat de natuurtoets toen voor de fractie doorslaggevend was. Hij vindt het beschamend dat de rapportages van de Omgevingsdienst, waarvoor het college volgens hem verantwoordelijkheid draagt, nog steeds niet op orde zijn.

- 2130 Nu de rechter duidelijk heeft gemaakt dat een afweging tussen twee belangen moet worden gemaakt, is de keuze voor D66 volgens hem wel helder. De fractie beschouwt netcongestie als mogelijk het grootste probleem van de provincie en acht projecten als dit daarom dringend nodig. D66 erkent de bezwaren en ziet dat de kwaliteit van leven van sommige omwonenden kan afnemen.

- 2135 De heer **Van Haasen** (PVV) betwist dat de drie windturbines de netcongestie oplossen. Volgens hem wordt netcongestie aangepakt door het elektriciteitsnet uit te breiden en te verzwaren, zoals op dat moment in Oostzaan gebeurt. Hij vraagt de heer Mülder of deze dat met hem eens is.

- 2140 De heer **Mülder** (D66) antwoordt dat hij het daarmee niet eens is. Hij erkent dat uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnet eveneens nodig zijn, maar verwijst naar de brief van Liander, waarin volgens hem duidelijk is toegelicht welke bijdrage de windturbines aan de aanpak van netcongestie kunnen leveren. Hij vraagt de heer Van Haasen die brief opnieuw te lezen.

- 2145 De heer Mülder vervolgt dat D66 onderkent dat de kwaliteit van leven van sommige omwonenden mogelijk verslechtert en dat de zorgen over de verkeersveiligheid serieus moeten worden genomen. De rechter verlangt volgens hem echter dat Provinciale Staten de betrokken belangen tegen elkaar afwegen. Gelet op de bestaande situatie op het verkeersplein, waar al reclamezuilen staan, concludeert D66 dat de opgave rond netcongestie en duurzame energie zwaarder weegt. De fractie
- 2150 vindt dat een keuze voor de windturbines nodig is om de woningbouw te bevorderen, de economie te versterken en te voorkomen dat Noord–Holland verder vastloopt. D66 is daarom voor het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen.

- 2155 Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) stelt dat de commissie volgens haar geen wezenlijk nieuwe politieke discussie voert. De rechtbank heeft niet geoordeeld dat Provinciale Staten de verklaring van geen bedenkingen niet mochten weigeren, maar dat de motivering van die weigering tekortschoot. De natuurtoestemmingen zijn volgens haar ten onrechte bij het eerdere besluit betrokken. De verkeersveiligheid mag daarentegen wel worden meegewogen, waarbij Provinciale Staten volgens haar zwaar gewicht mogen toekennen aan het advies van Rijkswaterstaat. Zij wijst erop dat
- 2160 Rijkswaterstaat voor het Coenplein spreekt van een onaanvaardbaar verhoogd verkeersveiligheidsrisico.

- 2165 Mevrouw Uiterwijk vervolgt dat de rechtbank Provinciale Staten opdraagt zelf een expliciete belangenafweging te maken tussen verkeersveiligheid enerzijds en duurzame energieopwekking anderzijds. Die afweging moet volgens haar inzichtelijk worden gemotiveerd en leiden tot een besluit dat past binnen een goede ruimtelijke ordening. Zij wijst erop dat Gedeputeerde Staten daarvoor twee voordrachten hebben voorbereid: één voor en één tegen het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen.
- 2170 Volgens mevrouw Uiterwijk ligt de kern daarmee bij een juridisch deugdelijk onderbouwde keuze. Bij de eerdere behandeling heeft volgens haar al een uitgebreide politieke discussie plaatsgevonden en is een besluit genomen; nu moet vooral de juridische onderbouwing worden verbeterd. JA21 kent groot gewicht toe aan de verkeersveiligheid op het Coenplein. Een verdere verhoging van de rijtaakbelasting op een verkeerspunt dat volgens de fractie al onveilig is, acht
- 2175 zij zeer onwenselijk. Binnen een goede ruimtelijke ordening wegen veiligheid en lichamelijke integriteit voor JA21 het zwaarst. De fractie wil geen risico nemen op een toename van het aantal verkeersslachtoffers en verwerpt de redenering dat aan een bestaande onveilige situatie nog een extra belastende factor kan worden toegevoegd.
- 2180 JA21 concludeert daarom dat het belang van de verkeersveiligheid rond het Coenplein zwaarder moet wegen dan het belang van duurzame energieopwekking op deze locatie. Mevrouw Uiterwijk nuanceert dat windturbines volgens de aangehaalde onderzoeken niet in alle omstandigheden onverenigbaar zijn met verkeersveiligheid. Voor deze specifieke locatie vindt zij echter dat de bestaande, zorgwekkende verkeerssituatie geen verdere verhoging van de rijtaakbelasting
- 2185 verdraagt. Op grond van deze belangenafweging kiest JA21 voor verkeersveiligheid en zal de fractie niet instemmen met het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen.
- 2190 De heer **Mülder** (D66) complimenteert mevrouw Uiterwijk met de helderheid en zorgvuldigheid van haar bijdrage. Hoewel hij haar inhoudelijke conclusie nadrukkelijk niet deelt, vindt hij haar belangenafweging begrijpelijk en passend bij de opdracht om de relevante belangen gemotiveerd tegen elkaar af te wegen. Hij vraagt haar, met een kritische verwijzing naar andere tegenstanders van de verklaring van geen bedenkingen, om ook aan hen toe te lichten hoe deze afweging volgens haar juridisch en inhoudelijk moet worden gemaakt.
- 2195 Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) reageert met humor dat het niet haar taak is om de overige Statenleden afzonderlijk uitleg te geven; zij heeft naar eigen zeggen al voldoende aan haar eigen werkzaamheden. Zij suggereert dat de heer Mülder die toelichting zelf nogmaals kan geven, met hetzelfde enthousiasme als in zijn eerdere bijdrage.
- 2200 Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) komt terug op haar eerdere punt van orde over de omgangsvormen in het debat. Zij benadrukt dat Statenleden elkaar kritisch mogen bevragen en politieke verschillen mogen benoemen, maar vindt dat de heer Mülder een grens nadert door te suggereren dat collega's die zijn standpunt niet delen de voorliggende afweging niet zouden hebben begrepen. Zij roept hem daarom op zich tegenover zijn collega's fatsoenlijker uit te spreken.
- 2205

De **voorzitter** antwoordt dat zij niet de indruk heeft dat de heer Mülder met zijn woorden een grens heeft overschreden. Zij neemt kennis van de opvatting van mevrouw Van der Helm–Chandansingh.

2210 De heer **Van Haasen** (PVV) stelt dat Amsterdam bij de voorgenomen windturbines in de Noorder IJplas onvoldoende rekening houdt met de bezwaren van Zaanstad en Oostzaan.

Voor de PVV is de verkeersveiligheid op het Coenplein doorslaggevend. Hij verwijst naar het negatieve advies van Rijkswaterstaat en het onderzoek van Goudappel, waarin de verkeerssituatie als
2215 complex tot zeer complex wordt omschreven en extra afleiding door de turbines wordt voorzien. Volgens Rijkswaterstaat ontstaat een onaanvaardbaar verhoogd risico dat alleen met een volledige reconstructie van het knooppunt voldoende kan worden beperkt. Omdat daarvoor geen plannen bestaan, vraagt de heer Van Haasen waarom Provinciale Staten dit risico nu wel zouden moeten aanvaarden. De PVV kent aan het advies van Rijkswaterstaat zwaar gewicht toe.

2220 Daarnaast wijst de heer Van Haasen op de concrete woningbouw- en gebiedsontwikkeling in Zaanstad. In de woondeal geldt volgens hem een inspanningsverplichting voor bijna tienduizend woningen tot 2030, waaronder ongeveer tweeduizend woningen in het Sluiskwartier. Hij noemt de vastgestelde plannen, € 11,5 miljoen uit het Zaanse Transformatiefonds, ruim € 64 miljoen
2225 rijksbijdrage voor woningbouw en infrastructuur, en de aanwijzing van de Achtersluispolder als doorbraaklocatie. Tegen deze achtergrond vindt de PVV dat windturbines geen nieuwe belemmering mogen vormen. Hij vraagt Gedeputeerde Staten welk gewicht zij aan deze ontwikkeling toekennen, mede gezien de provinciale woningbouwafspraken met Zaanstad.

2230 Hoewel de PVV principieel tegen windturbines is, stelt de heer Van Haasen dat ook los daarvan de verkeersveiligheid en de Zaanse gebiedsontwikkeling zwaarder wegen dan de energieambities van Amsterdam. De fractie wil geen risico nemen met weggebruikers en geen ruimte bieden aan turbines die woningbouw of de ontwikkeling van de Achtersluispolder kunnen belemmeren. De PVV stemt daarom tegen het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen voor de windturbines in de
2235 Noorder IJplas.

Mevrouw **Engels** (CDA) zegt dat het CDA de rechterlijke uitspraak serieus neemt en de stukken opnieuw heeft beoordeeld. De fractie blijft zwaar tillen aan de verkeersveiligheid op het Coenplein en ziet in de nieuwe informatie geen aanleiding haar eerdere standpunt te wijzigen. Zij
2240 leidt uit de twee door Gedeputeerde Staten voorbereide voordrachten af dat een weigering van de verklaring van geen bedenkingen op grond van verkeersveiligheid juridisch verdedigbaar kan worden gemotiveerd. Mevrouw Engels vraagt daarnaast of de provincie eerder meer regie had kunnen nemen om het langdurige proces beter te begeleiden en initiatiefnemers eerder duidelijkheid te bieden.

2245 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt waarom het CDA de door hem als beperkt omschreven extra rijtaakbelasting zwaarder laat wegen dan de aanpak van netcongestie en de klimaatcrisis.

Mevrouw **Engels** (CDA) antwoordt dat het CDA de energietransitie en de aanpak van netcongestie belangrijk vindt, maar betwijfelt of de extra rijtaakbelasting werkelijk beperkt is. Gezien het
2250 duidelijke negatieve advies van Rijkswaterstaat wil de fractie geen risico nemen met de verkeersveiligheid en acht zij dit geen geschikte locatie voor de windturbines.

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt in een vervolgintrruptie of het CDA erop vertrouwt dat de RES-doelstellingen worden gehaald wanneer projecten als dit worden afgewezen, ook als de locatie
2255 niet perfect maar volgens hem wel voldoende geschikt is.

2260 Mevrouw **Engels** (CDA) antwoordt dat de RES-doelstellingen volgens het CDA ook op andere manieren en locaties binnen Amsterdam kunnen worden gerealiseerd. Zij verwijst naar plannen voor het Westelijk Havengebied en stelt dat een voortvarende uitvoering en goede procesondersteuning daaraan kunnen bijdragen.

2265 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) benadrukt dat een aangewezen zoekgebied niet automatisch een geschikte locatie is. Zij noemt het Westelijk Havengebied als alternatief en handhaaft de drie afwegingspunten die de SP ook in 2023 hanteerde: verkeersveiligheid, gezondheid en natuur. Hoewel natuur volgens haar in deze besluitvorming niet mag worden meegewogen, wil zij dit onderwerp later toch benoemen.

2270 Voor deze locatie laat de SP de verkeersveiligheid zwaarder wegen dan de energietransitie, mede omdat duurzame energie volgens de fractie ook elders kan worden opgewekt.

2275 Daarnaast vraagt mevrouw Bouhlef-Lascaris aandacht voor de gezondheid en overlast van omwonenden. Zij verwijst naar de inspraakbijdrage van de heer Van der Stelt over volgens hem verouderde RIVM-factsheets en een achterhaalde milieueffectrapportage (MER). De SP vraagt hoe Provinciale Staten zorgvuldig kunnen besluiten als de beschikbare informatie mogelijk niet actueel is.

2280 De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt of de SP de omvangrijke milieueffectrapportage, waaraan meerdere deskundigen hebben gewerkt, niet te snel terzijde schuift op basis van de bijdrage van één inspreker.

2285 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) antwoordt dat zij niet inhoudelijk over natuur wil uitweiden. Zij noemt de natuurvergunning uitsluitend als opmaat naar een voorstel en vraagt de heer Wagelaar haar bijdrage eerst te laten afronden.

2290 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) erkent dat de afzonderlijke natuurvergunning op grond van de rechterlijke uitspraak buiten de voorliggende afweging valt. Omdat een positieve verklaring van geen bedenkingen niet garandeert dat de turbines ook daadwerkelijk kunnen worden gebouwd, stelt zij voor de verklaring pas af te geven zodra duidelijkheid bestaat over de natuurvergunning.

De heer **Wagelaar** (PvdA) vraagt hoe dit voorstel zich verhoudt tot de rechterlijke opdracht aan Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten om binnen zestien weken duidelijkheid te geven.

2295 Mevrouw **Bouhlef-Lascaris** (SP) antwoordt dat zij de actuele stand van de natuurvergunning niet kent en daarom niet uitsluit dat daarover binnen de termijn van zestien weken duidelijkheid kan ontstaan.

2300 De **voorzitter** constateert dat alle fracties in eerste termijn aan het woord zijn geweest. Zij meldt voor kijkers thuis dat de onlineverbinding mogelijk beter werkt via Chrome.

Omdat het inmiddels 23.10 uur is en de vergadering naar verwachting niet die avond kan worden afgerond, stelt zij voor de behandeling te schorsen en donderdagavond voort te zetten. Zij wijst daarbij op de lange vergaderduur en het feit dat aanwezigen nog naar huis moeten.

2305

Statenlid **Van der Waart** (GroenLinks) stelt voor de behandeling die avond toch af te ronden. Volgens haar zijn aan Gedeputeerde Staten relatief weinig vragen gesteld en hebben veel fracties nog maar weinig spreektijd, waardoor een korte beantwoording mogelijk zou moeten zijn. Mevrouw **Schneemann** (Volt) sluit zich daarbij aan.

2310

De **voorzitter** schorst de vergadering voor vijf minuten om over het vervolg te overleggen.

Schorsing van 23.11 uur tot 23.18 uur.

2315

De **voorzitter** hervat de vergadering. Zij meldt dat de behandeling doorgaat, maar dat het gebouw om 23.30 uur moet worden verlaten, zodat iedereen uiterlijk om 23.50 uur buiten is. Omdat zij geen bezwaar constateert, geeft zij gedeputeerde Rommel het woord voor de beantwoording in eerste termijn.

2320

Eerste termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt op de vragen over de reclamezuilen dat Rijkswaterstaat de voorgestelde mitigerende maatregelen, waaronder verwijdering of afscherming van de zuilen, al in het advies van 12 februari 2024 heeft beoordeeld. Omdat deze maatregelen de inrichting van het knooppunt betreffen en niet de turbines zelf, nemen zij volgens Rijkswaterstaat het verhoogde verkeersveiligheidsrisico niet volledig weg. De rechtbank heeft dit oordeel gevolgd. Gedeputeerde Staten zien daarom geen toegevoegde waarde in nieuw overleg hierover; bovendien moet Provinciale Staten uiterlijk 21 september 2026 besluiten.

2325

De gedeputeerde meldt verder dat veelvuldig bestuurlijk en ambtelijk contact heeft plaatsgevonden met de omliggende gemeenten.

2330

Gedeputeerde Rommel reageert op de vraag van mevrouw Buit (ChristenUnie) over het nieuwe onderzoek van Rijkswaterstaat uit 2025. Dat onderzoek laat volgens haar langs wegen geen algemeen verhoogd ongevalsrisico door windturbines zien, maar bevestigt dat bij knooppunten een locatiespecifieke beoordeling nodig blijft. De onderzochte situaties voldeden al aan de beleidsregels voor het plaatsen van windturbines langs wegen in beheer bij het Rijk en betroffen geen op- en afritten of verbindingswegen. Rijkswaterstaat blijft daarom voor het complexe Coenplein, waar de rijtaakbelasting al hoog is, bij het eerdere negatieve advies.

2335

Mevrouw **Buit** (ChristenUnie) verduidelijkt dat zij niet vraagt naar het standpunt van Rijkswaterstaat, maar of Gedeputeerde Staten het nieuwe onderzoek verwerken in de motivering van het besluit. Mevrouw Buit is van mening dat dit meegenomen moet worden in de onderbouwing omdat het over een nieuw onderzoek betreffende de verkeersveiligheid in combinatie met windturbines gaat.

2345

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat Gedeputeerde Staten in de twee voordrachten mogelijke motiveringen hebben voorgelegd. Het is aan Provinciale Staten om een voordracht te steunen en de onderbouwing zo nodig te amenderen.

- 2350 Op de vraag van mevrouw Van der Helm–Chandansingh (50PLUS) over de informatievoorziening antwoordt gedeputeerde Rommel dat Gedeputeerde Staten Provinciale Staten op 25 juni 2026, vóór het zomerreces, al schriftelijk hebben gereflecteerd op de gerechtelijke uitspraak van 1 juni 2026.
- 2355 In reactie op de PVV benadrukt zij dat Gedeputeerde Staten bewust geen eigen belangenafweging hebben gemaakt: de keuze tussen de voorliggende belangen is aan Provinciale Staten.
- Over de Zaanse woningbouwplannen merkt zij op dat voor woonboten en woningen dezelfde normen gelden en dat Gedeputeerde Staten daarom geen directe woningbouwbeperking
- 2360 verwachten. Provinciale Staten moeten zelf afwegen of de turbines woningbouw belemmeren of juist kansen bieden door lokaal energieaanbod.
- De heer **Mülder** (D66) vraagt of gedeputeerde Rommel Provinciale Staten daarmee oproept de woningbouwplannen in Zaanstad in de afweging te betrekken.
- 2365 Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat zij die oproep niet doet. Zij benadrukt opnieuw dat Provinciale Staten zelf bepalen of en hoe zij woningbouw en de relatie met energievoorziening meewegen; Gedeputeerde Staten hebben daarover geen nadere afweging gemaakt.
- 2370 Op de vraag van mevrouw Engels (CDA) of de provincie eerder meer regie had kunnen nemen, antwoordt gedeputeerde Rommel dat de provincie als bevoegd gezag al de regie voerde en zij niet ziet welke grotere rol mogelijk was.
- Mevrouw **Engels** (CDA) verduidelijkt dat zij doelt op eerder gemaakte afspraken over de
- 2375 provinciale rol bij windprojecten nabij gemeentegrenzen.
- Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat de provincie onder het toenmalige stelsel bevoegd gezag was en die regierol heeft vervuld; onder de Omgevingswet kan de gemeente de regie nemen.
- 2380 Mevrouw **Engels** (CDA) licht toe dat de verschillende opvattingen van Amsterdam, Zaanstad en Oostzaan volgens haar kunnen wijzen op een gemiste kans voor de provincie om de gemeenten eerder bij elkaar te brengen.
- Gedeputeerde **Rommel** kan achteraf niet beoordelen of eerder gezamenlijk overleg tot een betere
- 2385 uitkomst had geleid. Zij vraagt gedeputeerde Gielen de afstemming in RES-verband nader toe te lichten.
- Gedeputeerde **Gielen** stelt dat verschil van inzicht tussen gemeenten niet betekent dat het proces onvoldoende is verlopen. De standpunten van Amsterdam en de buurgemeenten zijn volgens haar
- 2390 duidelijk. Binnen de Regionale Energiestrategie (RES), de windladder en de afspraken uit het coalitieakkoord vindt regelmatig overleg plaats om projecten nabij gemeentegrenzen zorgvuldig af te stemmen.
- Op de vraag van de VVD antwoordt zij dat de windturbines de netcongestie kunnen verminderen
- 2395 doordat vraag en aanbod dichterbij elkaar komen, zoals Liander heeft toegelicht. Daarmee is echter

niet verzekerd dat specifieke ondernemers een aansluiting krijgen; dat hangt ook af van netuitbreidingen en de ontwikkeling van vraag en gebruik. De turbines lossen de netcongestie dus niet zelfstandig op, maar kunnen wel onderdeel van de oplossing zijn.

2400 *Tweede termijn commissie*

Mevrouw **Bakker** (VVD) erkent dat de turbines aan de vermindering van netcongestie kunnen bijdragen, maar vraagt of daarmee voor de aanwezige ondernemers daadwerkelijk een oplossing wordt geboden. Voor haar blijft daarnaast de vraag centraal staan of de turbines juist op deze locatie in de Noorder IJplas moeten komen.

2405

Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) zegt dat de brief van 25 juni 2026 haar is ontgaan. Haar eerdere vraag ging vooral over een voortvarende behandeling van het proces. Zij dankt gedeputeerde Rommel voor het antwoord, maar kan de brief op dat moment nog niet terugvinden.

2410

Mevrouw **Bouhlef–Lascaris** (SP) verduidelijkt dat de SP tegen het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen is.

2415 Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) roept Provinciale Staten op om bij de besluitvorming de door de rechtbank aangegeven juridische kaders nauwgezet te volgen. Hoewel fracties verschillend wegen tussen verkeersveiligheid en duurzame energieopwekking, vindt zij het essentieel dat het uiteindelijke besluit ditmaal juridisch deugdelijk wordt gemotiveerd.

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

2420 Gedeputeerde **Gielen** antwoordt mevrouw Bakker dat het college ondernemers geen toezeggingen heeft gedaan. De turbines kunnen in bredere zin bijdragen aan het verminderen van netcongestie door vraag en aanbod dicht bij elkaar te brengen, maar geen afzonderlijk project is op zichzelf noodzakelijk of voldoende voor de oplossing.

2425 De **voorzitter** constateert dat er geen openstaande vraag aan gedeputeerde Rommel resteert en concludeert dat het agendapunt voldoende is besproken s. Zij dankt de sprekers voor hun bijdragen.

2430 De voordrachten Vvgb Noorder IJplas tegen en Vvgb Noorder IJplas vóór zullen als bespreekstuk worden doorgeleid naar de Provinciale Statenvergadering van 7 september 2026. De samenvatting van deze bespreking zal aan de stukken van de Provinciale Statenvergadering worden toegevoegd.

16 Rondvraag gedeputeerde Gielen (Klimaat en Energie)

2435 Voorafgaand aan de vergadering zijn er geen rondvragen ingediend aan gedeputeerde Gielen. Dit agendapunt is vervallen.

20 Sluiting

2440 De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.32 uur.

Sluiting om 23.32 uur.

Num mer	Onderwe rp	Fracti e	Datu m PS	Portef euille houde r	Inhoud	Stand van zaken GS
M93– 2026	Wind op bedrijven terreinen verkenne n en facilitere n	PvdD, D66, Groen Links, PvdA, Christ enUni e, Volt, CDA	29– 06– 2026	Gielen , A.	Provinciale Staten verzoeken het college: – om het windenergiebeleid op bedrijfenterreinen samen met gemeentes verder uit te werken, volgens de RES systematiek; – in beeld te krijgen op welke bedrijfenterreinen het realistisch is dit uit te voeren; op basis hiervan met een inschatting te komen voor hoeveel windturbines dit ruimte biedt; – PS de resultaten van deze verkenning voor te leggen vóór de behandeling van de begroting2027;	
M83– 2026	Stimulan s geother mie gebouwd e	Groen Links, D66, Volt, PvdA, CDA,	29– 06– 2026	Gielen , A.	PS verzoekt GS: • In te zetten op de stimulans van gebruik van geothermie als warmtebron in de gebouwde omgeving; • een regeling van €600.000 uit te werken om de ontwikkeling van geothermie te bevorderen	

	omgeving	SP, PvdD			• te onderzoeken op welke wijze de provincie deze ontwikkeling het best kan bevorderen • waarbij dit niet verstorend werkt voor de natuur en niet kostenverhogend is voor de eindgebruiker, • dit bedrag van €600.000 op te nemen in de begroting 2027 en te dekken uit de algemene reserve.	
M81 – 2026	Voortzetting en verbredening 'Ontzorgingsprogramma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed'	CDA, D66, PvdA, Groen Links, VVD, BBB, Volt	29 – 06 – 2026	Olthoff, J.	Provinciale Staten verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: • in de begroting 2027 € 900.000,- te reserveren voor het continueren van het provinciale 'Ontzorgingsprogramma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed' voor de duur van 3 jaar (€ 300.000,- per jaar); • de provinciale regeling te laten aansluiten bij de landelijke regeling DUMAVA; • de verduurzaming van sportaccommodaties door sportverenigingen toe te voegen aan het provinciale ontzorgingsprogramma;	

					• te overwegen of een nieuwe gerichte provinciale subsidie vergelijkbaar met de eerdere subsidie 'verduurzaming sportaccommodaties Noord-Holland' van toegevoegde waarde kan zijn, waarbij de subsidie per project gemaximeerd is.	
M67–2026	M67–2026 Tata Steel Uitstoot chroom–6 frequent en onafhankelijk meten	PvdD, SP, Volt, JA21	29–06–2026	Olthof, J.	Provinciale Staten verzoeken Gedeputeerde Staten: – de uitstoot van chroom–6 frequent en onafhankelijk te meten en PS in de U&H-brief hierover te informeren	
M61–2026	Laat de molens weer draaien	D66, Groen Links, Volt, Partij voor de	01–06–2026	Gielen, A.	Provinciale Staten verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: • Bij het Rijk aan te dringen om zo snel mogelijk definitieve landelijke regels voor windenergie op land vast te stellen, met name op het gebied van geluid, slagschaduw en afstandsnormen en	20–08–2026: Het Rijk werkt nog aan de definitieve landelijke milieunormen voor windenergie op land. In recente Kamerstukken is bevestigd dat landelijke normen voor onder meer geluid, slagschaduw en afstandseisen in voorbereiding zijn. Definitieve vaststelling heeft echter nog niet plaatsgevonden. Bij het IPO is

		Dieren			daarover terug te koppelen aan Provinciale Staten;	onlangs bevestigd dat er voor de zomer meer informatie volgt. Provincies volgen dit traject via het IPO en de Bestuurlijke Adviescommissie Klimaat & Energie. Gedeputeerde Gielen zal in lijn met de motie bij de volgende BZC om duidelijkheid vragen. Zodra het Rijk een definitief besluit neemt over de landelijke normen, zullen Provinciale Staten hierover nader worden geïnformeerd.
M59-2026	Oproep nationale crisis netcongestie	VVD, D66, BBB, Groen Links	01-06-2026	Gielen, A.	Provinciale Staten verzoeken het College: • Zich aan te sluiten bij de oproep van het bedrijfsleven en de gemeente Eindhoven om netcongestie als nationale crisis te behandelen en dit standpunt, onderbouwd met specifieke voorbeelden uit onze provincie, over te brengen aan het kabinet; • Provinciale Staten te informeren over de reactie van het kabinet; • Op basis van de reactie van het kabinet, samen met het Noord-Hollandse bedrijfsleven en relevante partners zoals netbeheerders, te verkennen hoe deze crisisaanpak concreet kan worden	20-08-2026: De brief aan het Rijk om de netcongestie tot nationale crisis te benoemen maakt onderdeel uit van de stukken behorende bij de rapport Impactanalyse netcongestie en stikstof.

					uitgewerkt voor Noord-Holland en welke aanvullende maatregelen nodig zijn;	
M56-2026	Inclusieve verenigingen zonder onnodige regeldruk	CDA, JA21, VVD, BBB, D66, 50PLUS	01-06-2026	Olthof, J.	PS verzoeken GS: • Bij de uitvoering van het Regenboog stembusakkoord de administratieve druk voor verenigingen zoveel mogelijk te voorkomen.	20-08-2026: We zijn volop bezig met de verkenning van dit voorstel, na het reces vindt een bestuurlijk overleg hierover plaats.
M49-2026	Gelijk speelveld industrie en gezondere leefomgeving	VVD, BBB	30-03-2026	Olthof, J.	PS verzoekt het college: 1. Om conform het coalitieakkoord de landelijke wet- en regelgeving uit te voeren en in principe geen kop te zetten op landelijk en Europees beleid en vooral met het Rijk in gesprek te blijven om de gezondheidsaspecten nog duidelijker te verankeren in wet- en regelgeving. 2. Zich actief in te zetten – via het Rijk en interregionale samenwerking – voor zo veel mogelijk harmonisatie en afstemming van normen en uitvoeringspraktijk, in het belang van een gelijk speelveld voor ondernemingen en duidelijkheid en rechtsbescherming voor inwoners;	20-08-2026: Gedeputeerde Staten geven uitvoering aan de in deze motie opgenomen verzoeken en nemen deze mee in het handelen van de provincie. De uitwerking en concretisering hiervan worden opgenomen in het programma Gezonde Leefomgeving.

					3. Indien er geen landelijke of EU norm is vastgesteld, om bij zogenaamde RIE1 – installaties, de Best Beschikbare Techniek als uitgangspunt te nemen voor vergunningsverlening; 4. En bij het ontbreken van landelijke of EU normen voor (specifieke) zeer zorgwekkende stoffen, geur of luchtkwaliteit, in te zetten op het ontwikkelen van nationale of Europese normen. En hier de interregionale samenwerking voor te benutten.	
M38–2026	Veilige en Toegankelijke Kledkamer (Noord-Holland)	PvdA, Groen Links, PvdD, SP, ChristenUnie, CDA, Volt, VVD, D66, BBB	02–03–2026	Olthoff, J.	PS verzoeken Gedeputeerde Staten: 1. Te verkennen richting de uitvoeringsagenda hoe een soortgelijke aanpak als De Veilige Kledkamer uitgewerkt kan worden in Noord-Holland, om bij te dragen aan de sociale veiligheid, inclusie en fysieke toegankelijkheid van sport in Noord-Holland; 2. Daarbij aan te sluiten bij de bestaande initiatieven; 3. en hierover in gesprek te treden met gemeenten, Team Sportservice Noord–	20–08–2026: Geen wijziging t.o.v. vorige update. We zijn volop bezig met de verkenning van dit voorstel, na het reces vindt een bestuurlijk overleg hierover plaats. 21–04–2026: Aan de initiatiefnemers van de campagne Nu Niet Nooit Niet, gericht op sociale veiligheid bij verenigingen, hebben wij een projectplan gevraagd om een eventuele samenwerking te bespreken. In gesprekken met Team Sportservice is sociale veiligheid bij verenigingen besproken. Er zal binnenkort een gesprek plaatsvinden met een afgevaardigde van

					Holland, NOC*NSF en relevante belangen- en kennisorganisaties	de Veilige Kleedkamer uit de provincie Drenthe om meer informatie in te winnen over dat initiatief. Verdere acties worden verwerkt in het Actieprogramma Sport dat in 2026 klaar moet zijn.
M37-2026	Vermind eren regeldruk voor verenigingen	CDA, D66, PvdA, BBB, JA21, ChristenUnie	02-03-2026	Olthof, J.	PS verzoeken GS: • Inzichtelijk te maken hoe de provincie aansluit bij de landelijke inzet om regeldruk voorverenigingen te verminderen; • Regeldruk voor verenigingen structureel te agenderen in gesprekken met gemeenten, met aandacht voor de lokale toepassing van landelijke wetgeving; • Dit expliciet op te nemen in het Actieprogramma Sport Noord-Holland dat in 2026 verschijnt.	20-08-2026: Geen wijzigingen, t.o.v. vorige update. 21-04-2026: Het signaal van de regeldruk gaan wij aankaarten tijdens onze regionale gesprekken met gemeenten, bonden en NOC*NSF. Tevens gaan wij Team Sportservice vragen de regeldruk voor verenigingen te monitoren. In het nog op te stellen Actieprogramma Sport dit jaar, werken wij de kennisontsluiting van acties gericht op dit thema nader uit.
M114-2025	Verklein achterstand CO2 reductie	Volt, ChristenUnie, PvdD	03-11-2025	Gielen, A.	PS vraagt Gedeputeerde Staten om: ● In de begroting 2026 rekening te houden met extra inzet op intensivering van controle en handhaving op het energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven; ● hierbij een voorstel te doen voor de benodigde middelen en hiervoor een	21-04-2026: Wordt in juni behandeld bij debat Kaderbrief . 06-02-2026: Uitvoering motie wordt samen met gemeenten en Omgevingsdiensten opgepakt. Begin december 2025 zijn aan wethouders diverse opties voor versnelling voorgelegd. Januari/februari 2026 worden voorkeuropties

					dekkingsvoorstel te doen bij de eerste begrotingswijziging 2026	bekend. Na uitwerking zal PS worden geïnformeerd.
M72-2025	Onderzoek naar samenwerking Omgevingsdienst en Noord-Holland	VVD, Groen Links, D66, BBB, CDA, PvdA, Volt	30-06-2025	Beemsterboer, J.	Provinciale Staten verzoeken Gedeputeerde Staten: • Te inventariseren wat we kunnen leren van het (beslissings-)proces in de provincie Gelderland, waar gekozen is om te komen tot 1 Omgevingsdienst; • Met alle in Noord-Holland betrokken partijen (zoals OD's en gemeenten) te bepalen hoe we tot een betere samenwerking dan wel fusie van de OD's in Noord-Holland kunnen komen; • Hierbij nadrukkelijk mee te wegen hoe de robuustheid en kwaliteit van de OD's het beste gewaarborgd kunnen worden en hierbij de financiële en bestuurlijke consequenties van alternatieven duidelijk in kaart te brengen; • En de externe functiescheiding tussen vergunningsverlening en handhaving hierin te betrekken; • PS hierover zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval in het eerste kwartaal van 2026, nader te informeren.	20-08-2026: De uitwerking van het rapport van Onno Hoes zit na het zomerreces in de commissie. 21-04-2026: Brief met de voortgang van het proces is verstuurd naar de commissie. 6-02-2026: PS heeft het rapport van Onno Hoes ontvangen. Over de verdere uitwerking van het rapport Hoes informeren wij PS eind Q1 begin Q2 2026.

M105 -2024	Onderzoek naar voorkómen combinaties van bestrijdingsmiddelen	PvdD D66 ChristenUnie	11- 11- 2024	Olthof , J.	PS vraagt GS: - bij de uitwerking van de Beleidsontwikkeling Gezonde Leefomgeving te onderzoeken op welke wijze effecten van blootstelling aan een combinatie van gewasbeschermingsmiddelen onderdeel van het provinciale beleid Gezonde Leefomgeving kan uitmaken; - de uitkomsten van het onderzoek met Provinciale Staten te delen.	20-08-2026: Geen wijzigingen, t.o.v. vorige update. 21-04-2026: De motie is niet als afgedaan beschouwd door de Commissie Leefomgeving 16-3-26. Er wordt verder gewerkt aan de motie binnen de kaders van het beleidskader Gezonde Leefomgeving. Om vervolgens met een afdoeningsvoorstel te komen 12-02-2026: Uit besluitenlijst GS d.d. 10-02-2026: Beleidskader Gezonde Leefomgeving Een gezonde en veilige fysieke leefomgeving voor iedereen in Noord-Holland, dat is waar wij naar streven. Daarom stelt de provincie het beleidskader Gezonde Leefomgeving op. Het beleidskader omvat ambities, doelen, het provinciaal belang en prioritering die we hanteren voor gezonde leefomgeving. Doel van het beleid voor gezonde leefomgeving is om blootstelling van onze inwoners aan schadelijke stoffen en hinder in hun leefomgeving te verminderen. Dit doen we onder andere door in te zetten op ambitieus bronbeleid en door
---------------	---	-----------------------------	--------------------	----------------	--	--

						gezonde leefomgeving volwaardig mee te wegen bij ruimtelijke besluitvorming. Dit kader vormt de beleidsgrondslag en krijgt uitwerking in een programma Gezonde Leefomgeving. Besluit: 1. PS met bijgaande statenvoordracht voor te stellen om het beleidskader Gezonde Leefomgeving vast te stellen; 2. PS voor te stellen om moties M73-2024 en M105-2024 als afgedaan te beschouwen. 29-08-2025: Geen wijzigingen 28-04-2025: Motie is in behandeling. 07-02-2025: Motie is in behandeling.
M95-2024	Motie bij de Noord-Hollands e Klimaata anpak Meetbare en	D66 CDA Volt	30-09-2024	Gielen , A.	PS verzoekt het college: – in het vervolgproces (na de provinciale klimaat en energieverkenning (pKEV)) per transitiepad onder verantwoordelijkheid van de betreffende gedeputeerde concrete, meetbare doelen en keuzes aan Provinciale Staten voor te leggen, waarbij het duidelijk is wat de rol van de provincie is.	20-08-2026: Geen wijzigingen 21-04-2026: De uitvoering van de motie wordt opgepakt in de klimaatbeleidscyclus. De brief met afdoeningsvoorstel volgt bij de pKEV 2027 5-02-2026: De uitvoering van de motie wordt opgepakt in de klimaatbeleidscyclus. De brief met afdoeningsvoorstel volgt in Q2 '26.

	concrete doelen in het vervolgpr oces					11-11-2025: geen wijzigingen 28-04-2025: geen wijzigingen. 07-02-2024: geen wijzigingen 19-11-2024: In de pKEV rapportage, als de voortgang van de provinciale inzet op de huidige doelen bekend is, wordt toegelicht hoe deze motie wordt uitgevoerd.
M17- 2024	Vastlegg en sluiting kooksga sfabriek 2 Tata Steel 2029	BBB, VVD, Groen Links, PvdA	04- 03- 2024	Olthof , J.	PS verzoekt het college van Gedeputeerde Staten: •Zorg te dragen dat er dit jaar nog, mogelijk in samenspraak met het ministerie van EZK (mbt de zogenoemde maatwerkafspraken), bestaande afspraken worden geformaliseerd en er dus een volledige overeenstemming is met Tata dat de KGF2 uiterlijk in 2029 sluit. •Zorg te dragen dat de gemaakte afspraken hierover worden vastgelegd in overeenkomst met Tata, alvorens deze overeenkomst ter goedkeuring voor te leggen aan Provinciale Staten van N-H.	05-02-2026 t/m 20-08-2026: Geen wijzigingen, er zijn nog geen maatwerkafspraken. Die zijn voorzien (zie JLOI) eind 2026. 19-11-2024 t/m 11-11-2025: Geen wijzigingen. 11-09-2024: Hangt samen met de maatwerkafspraken, proces loopt. 15-05-2024 Geen ontwikkelingen

M99– 2023	Motie: Ook bij OD NHN scherp aan de wind varen voor welzijn inwoners	PvdD	10– 07– 2023	Beems terboe r, J.	PS verzoeken de OD NHN – voor de nieuwe VTH–strategie de mogelijkheden te verkennen om scherper te vergunnen en te handhaven, in het belang van het welzijn van inwoners en hun leefomgeving.	21–04–2026 t/m 20–08–2026: Geen wijzigingen, de uitvoering van de motie wordt meegenomen in de actualisatie van de UenH Nota naar verwachting 2027 5–02–2026: Geen wijzigingen 11–11–2025: Geen wijzigingen 28–04–2025: Deze motie wordt meegenomen in de actualisatie van de U&H nota welke voor 2026 voorzien is 10–02–2025: Geen wijzigingen 19–11–2024: Motie is uitgevoerd, formele afdoening volgt nog. Hoofdstuk 6 van de Nota Uitvoering en Handhaving 2024–2028 beschrijft de voortzetting van scherp vergunnen om bronemissies te minimaliseren. 11–09–2024; Motie is uitgevoerd, formele afdoening volgt nog. Hoofdstuk 6 van de Nota Uitvoering en Handhaving 2024–2028 beschrijft de voortzetting van scherp vergunnen om
--------------	---	------	--------------------	--------------------------	---	---

					bronemissies te minimaliseren. 15-05-2024; De Nota Uitvoering en Handhaving 2024 – 2028 wordt medio 2024 aan PS gestuurd. 08-02-2024: De motie wordt meegenomen in twee documenten: 1. Nota Uitvoering en Handhaving Noord-Holland 2024 – 2028. In de huidige nota is voorgeschreven dat scherp wordt vergund voor de milieucompartimenten. We actualiseren deze Nota (besluitvorming voorzien eerste kwartaal 2024). De mogelijkheden om te verkennen om scherper te vergunnen en te handhaven op onder meer de onderwerpen natuurbescherming zijn hierin meegenomen. 2. Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024–2028. De beleidsopgaven, werkwijzen en methoden voor uitvoering en handhaving van de Noord-Hollandse omgevingsdiensten staan hierin beschreven. Deze is in werking getreden per 1 januari 2024. PS is hierover geïnformeerd 13 december 2023 (2145250/2145255). 20-11-2023: Geen wijzigingen.
--	--	--	--	--	---

						10-08-2023: De motie wordt meegenomen in twee documenten: 1. Beleidsnota Uitvoering en Handhaving Noord-Holland 2024 – 2028. In de huidige nota is voorgeschreven dat scherp wordt vergund voor de milieucompartimenten. We actualiseren deze Beleidsnota (besluitvorming voorzien eind 2023). De mogelijkheden om te verkennen om scherper te vergunnen en te handhaven op de onderwerpen natuurbescherming worden hierin meegenomen. 2. Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024–2028. Deze is in voorbereiding en wordt in het najaar aan PS toegezonden. De beleidsopgaven, werkwijzen en methoden voor uitvoering en handhaving van de Noord-Hollandse omgevingsdiensten staan hierin beschreven.
M42–2023	Borging maatwerkafspraken en EZK-TSN in	JA21, PvdD, CDA, D66, Groen Links,	30-05-2023	Olthof, J.	Provinciale Staten roept Gedeputeerde Staten op: – Bij het ministerie van EZK het belang te benadrukken om daar waar het mogelijk is maatwerkafspraken te borgen in vergunningen;	05-02-2026 t/m 20-08-2026: Geen wijzigingen, motie kan niet worden afgerond voordat de maatwerkafspraken er zijn. Er zijn nog geen maatwerkafspraken. 19-11-2024 t/m 11-11-2025: geen

	vergunningen	ChristenUnie			– Het ministerie van EZK te verzoeken waar mogelijk (de effecten van) maatwerkafspraken op de gezondheid en leefomgeving zo te formuleren dat deze opgenomen kunnen worden in de vergunningen van TSN; – TSN te verzoeken om de maatwerkafspraken met betrekking tot gezondheid en leefomgeving op te nemen in een vergunningsaanvraag.	wijzigingen. 11-09-2024; Geen nieuwe ontwikkelingen, proces loopt nog. 15-05-2024: Er wordt gewerkt aan de maatwerkafspraken, de provincie is daarbij betrokken. Motie wordt daarin meegenomen. 08-02-2024: Geen wijzigingen. 20-11-2023: Voortgang opgenomen in brief van 25 september 2023 (kenmerk 2102310/2102316) 09-10-2023: uit besluitenlijst GS d.d. 12-09-2023: Provinciale Staten hebben verschillende moties aangenomen rond het dossier Tata Steel. Gedeputeerde Staten geven een overzicht van deze moties en stellen voor om een aantal moties als afgedaan te beschouwen (afdoeningsvoorstel voor moties 23-2022 en 45-2023). Voor andere moties wordt de stand van zaken weergegeven (stavaza moties M252-2022,
--	--------------	--------------	--	--	--	--

						M170-2022 en M42-2023). Besluit GS: De brief "Moties Provinciale Staten Tata Steel" vast te stellen en aan Provinciale Staten te zenden. 02-08-2023: Wordt waar relevant meegenomen in gesprekken met EZK en Tata Steel.
M170-2022	Haalbaarheid Planning Groen Staal	VVD, D66, Groen Links, PvdA, ChristenUnie, PvdD, CDA, DENK, JA21	19-09-2022	Olthof, J.	PS Verzoeken GS: • Voor 1 januari 2023 Provinciale Staten te informeren over de route richting Groen Staal; • Voor 1 januari 2023 ook de (resultaats-)verantwoordelijkheden van de provincie in deze route naar Groen Staal duidelijk te hebben en bij EZK en Tata (en overige betrokken partijen) duidelijk te maken hetzelfde van hen te verwachten, zodat voor 1 maart 2023 tot een gezamenlijke concrete integrale planning op hoofdlijnen kan worden gekomen met termijnen, deadlines en (financiële, economische, gezondheids- en milieu) consequenties, opdat duidelijk wordt hoe Tata binnen de	20-08-2026: Geen wijzigingen, er zijn nog geen maatwerkafspraken. 08-02-2024 t/m 02-04-2026: Geen wijzigingen 20-11-2023: Voortgang opgenomen in brief van 25 september 2023 (kenmerk 2102310/2102316) 09-10-2023: uit besluitenlijst GS d.d. 12-09-2023: Provinciale Staten hebben verschillende moties aangenomen rond het dossier Tata Steel. Gedeputeerde Staten geven een overzicht van deze moties en stellen voor om een aantal moties als afgedaan te beschouwen (afdoeningsvoorstel voor moties 23-2022 en 45-

					gestelde datum van eind 2029 Groen Staal zal produceren. En hiermee rekening te houden met de uitgestelde uitkomsten van het emissieonderzoek; • In aanvulling op het door G5 aangekondigde onderzoek naar het sluiten van de Kookgasfabriek en in navolging van het Expression of Principles er bij Tata Steel op aan te dringen de Kookgasfabriek zo spoedig mogelijk te sluiten. • Er bij de staatssecretaris en TATA op aan te dringen dat er voordat er onomkeerbare besluiten worden genomen eerst duidelijkheid is over de effecten van het Groen Staalplan (en de andere scenario's, waaronder die genoemd in de brief van september 2021 van de staatssecretaris) op de gezondheid en leefomgeving.	2023). Voor andere moties wordt de stand van zaken weergegeven (stavaza moties M252–2022, M170–2022 en M42–2023). Besluit GS: De brief “Moties Provinciale Staten Tata Steel” vast te stellen en aan Provinciale Staten te zenden. 6–9–2023: de interimcommissie van 15–05–2023 heeft niet ingestemd met het afdoen van deze motie. De motie blijft nog openstaan. 05–06–2023 Op 22 maart 2023 is een verzoek aan PS gedaan om deze motie af te doen. (kenmerk 1987567/ 1987583). 02–01–2023 De voortgang van deze motie is opgenomen in brief 14 december 2022 (kenmerk 1938667/1943884). Reactie wordt opgenomen in aanbiedingsbrief aan PS over PCR en projectbesluit Heracless (onderdeel groen staal) 18–10–2022 Op dit moment is nog steeds de planning om PS
--	--	--	--	--	--	--

						hier voor 1 januari 2023 nader over te informeren.
M23-2022	Zicht op verbetering leefomgeving	D66, PvdA, Groen Links, VVD	07-03-2022	Olthof, J.	PS verzoeken GS: • voor 1 april 2022 duidelijkheid te bieden m.b.t. de procedures en termijnen voor de afgifte van vergunningen om tot groen staal te komen; • er bij het Rijk op aan te dringen voorwaarden aan mogelijke subsidieregelingen te verbinden m.b.t.: – gezondheid; een termijn te verbinden waarbinnen de DRI gerealiseerd moet zijn en de KooksGasFabriek en de Hoogoven gesloten worden; • voor 1 april 2022 duidelijk te maken welke maatregelen in de Roadmap+ wettelijke afdwingbaar zijn; • met Tata en het Rijk in overleg te treden om te komen tot harde afspraken aangaande de niet afdwingbare maatregelen uit de Roadmap+ en de daarbij geformuleerde resultaten; waarbij tevens wordt vastgelegd wat de	05-02-2026 t/m 20-08-2026: Geen wijzigingen (aantal onderdelen dictum nog onderdeel lopend proces maatwerkafspraken). Er zijn nog geen maatwerkafspraken. 19-11-2024 t/m 11-11-2025: geen wijzigingen 15-05-2024: Geen wijzigingen. Verschillende onderdelen van het dictum zijn onderdeel van het lopend proces voor de maatwerkafspraken. 17-05-2023: de interimcommissie van 15-05-2023 heeft niet ingestemd met het afdoen van deze motie. De motie blijft nog openstaan. 17-10-23 – Cie Leefomgeving heeft niet ingestemd met afdoen van motie 23-2022. 09-10-2023: uit besluitenlijst GS d.d. 12-09-2023: Provinciale Staten hebben verschillende moties aangenomen rond het dossier Tata Steel.

					gevolgen zijn als doelen niet –binnen de gestelde termijn– worden behaald; • de Staten te informeren over de voortgang van de Roadmap+.	Gedeputeerde Staten geven een overzicht van deze moties en stellen voor om een aantal moties als afgedaan te beschouwen (afdoeningsvoorstel voor moties 23–2022 en 45–2023). Voor andere moties wordt de stand van zaken weergegeven (stavaza moties M252–2022, M170–2022 en M42–2023). Besluit GS: De brief “Moties Provinciale Staten Tata Steel” vast te stellen en aan Provinciale Staten te zenden. 6–9–2023: de interimcommissie van 15–05–2023 heeft niet ingestemd met het afdoen van deze motie. De motie blijft nog openstaan. De planning is dat de afhandeling van deze motie in GS van 12 sept aan de orde komt. 05–06–2023 Op 22 maart 2023 is een verzoek aan PS gedaan om deze motie af te doen. (kenmerk 1987567/ 1987583). 02–01–2023 Zie stavaza motie M170/2022. In de daar bedoelde brief wordt ook nader ingegaan op het
--	--	--	--	--	--	---

						punt uit deze motie inzake de DRI en een Kooksfabriek en een Hoogoven. 18-10-2022 De voortgang op deze motie zal voortaan gezamenlijk/in samenhang met die op motie 170 worden gecommuniceerd. 15-08-2022 GS hebben op 30 maart 2022 per brief op de motie gereageerd (kenmerk 1796357/1796358). Als er nieuwe ontwikkelingen zijn worden PS daar opnieuw over geïnformeerd. 16-03-2022 GS werken aan een brief in reactie op de motie.
--	--	--	--	--	--	---

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

Onderwerp	Behandeld in	d.d.	Pfh	Inhoud	Stand van zaken
Fusie omgevingsdiensten	Leefomgeving	27- 08- 2026	Beemst erboer	Gedeputeerde zegt toe dat bij het fusieproces aandacht zal zijn voor de medewerkers. Gedeputeerde zegt toe om vóór het einde van het jaar een update te geven over de besluitvorming rond de omgevingsdiensten. Hij verwacht dat deze informatie eventueel in de eerste maand van het nieuwe jaar met PS kan worden besproken. Als er in december nog geen duidelijkheid is, zal hij aangeven waarom.	
Cultuurkaart Noord-Holland	PS – Kaderbrief 2027	29- 06- 2026	Olthof	Nogmaals, volgens mij zijn we het niet oneens, maar ik vraag alleen: geef me even de tijd om dit goed uit te werken. Of dat dan de cultuurkaart wordt zoals u haar noemt, of dat het een ander product gaat worden, dat wil ik de komende maanden benutten om met een goed voorstel te komen. Dus nogmaals, ik ben er niet tegen. Alleen ga ik het niet redden in Q3 of Q4. Dat wordt op zijn vroegst Q1 2027. Dan kunt u ook van mij verwachten dat er een gedegen onderbouwing komt.	

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

Fusie omgevingsdiensten	Leefomgeving – Jaarstukken Omgevings- diensten	15– 06– 2026	Beemst erboer	PS ontvangen aan het eind van het jaar een update over het fusieproces	
Onaangekondigde metingen kunstmestfabriek ICL	Leefomgeving – Jaarstukken 2025	15– 06– 2026	Olthof	Resultaten onaangekondigde metingen volgen nog, waarna deze met PS worden gedeeld.	
Gezonde Leefomgeving In IJmond Concept- programma Gezonde Leefomgeving in commissie Leefomgeving	PS – Beleidskader Gezonde Leefomgeving	30– 03– 2026	Olthof	Ik zal u ook toezeggen dat ik uiteindelijk ook zo snel mogelijk weer in overleg ga met de collega's van IJmond, wat het effect is van het beleidskader op specifieke situaties binnen de IJmond. Dus met andere woorden: ja, ik zeg u toe om zo snel mogelijk met de IJmond- gemeenten in gesprek te gaan over het effect en de mogelijkheden van dit beleidskader. Maar ik doe u wel een toezegging, laat ik daar duidelijk over zijn, dat ik het conceptprogramma – niet het programma wat vastgesteld wordt door GS, maar het conceptprogramma – op de B-agenda met u bespreek. Dat u vervolgens ook uw bedenkingen, uw opmerkingen mee kan nemen. Die kunnen we wel of niet verwerken in	

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

Opname terugkoppeling inzet (harmonisatie) in Programma gezonde Leefomgeving				het definitieve programma. Dan wordt daarna door GS het programma vastgesteld. Wanneer informatie over het programma? Daar heeft u inderdaad om gevraagd. Wanneer komt er een terugkoppeling over onze inzet, als het gaat over die harmonisatie? Ik zoek daar even naar, omdat we natuurlijk meerdere plekken hebben waar we met u communiceren over de U&H-brief die we met elkaar bespreken. We zijn bezig met de omgevingsdiensten. Mag ik u toezeggen dat we in het programma ook gaan opnemen hoe we uiteindelijk de terugkoppeling gaan verzorgen? Dat zal hierop zijn, maar dat kan op meer plekken zijn. Dan kunnen we het er ook met elkaar over hebben.	
Kennisdeling cultuur	Leefomgeving	19-03-2026	Olthof, J.	Gedeputeerde OLT Hof zegt toe dat hij komt met een beknopte startnotitie over kennisdeling. Interruptie van statenlid Laport (GL), hij vraagt naar de planning, waarop gedeputeerde Olthof aangeeft de urgentie te voelen maar nog geen termijn te kunnen geven. Mevrouw Vroom (D66) steunt de aanpak, mits ook de cultuursector en Plein C worden betrokken. Gedeputeerde Olthof geeft	Update september: B-agenda Leefomgeving 27 augustus 2026. Hiermee kan deze toezegging worden afgedaan. Update 26-05-2026: Na de zomer ontvangen de Staten de startnotitie over kennisdeling.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				aan dat de rolverdeling met gemeenten leidend blijft en dat de provincie niet in de plaats treedt van gemeenten richting culturele instellingen. Hij erkent dat de cultuursector breder is en niet altijd direct aan gemeenten gekoppeld en zegt toe hier in beperkte mate aandacht aan te besteden.	
Reden van keuzes voor te realiseren bezuiniging aangeven bij begroting 2027 OD NHN	PS	02– 03– 2026	Beemsterboer, J.	De heer KLEIN (ChristenUnie): Ja, dank aan GS voor de nadere toelichting en het advies over het amendement. U zegt dat u bij de begroting van de OD terug gaat komen op de uitslag van die gesprekken. Kan ik er dan ook van uitgaan dat we daar expliciet niet alleen dat we de begroting krijgen, want daar is hij uiteindelijk in verwerkt, maar dat er ook een toelichting is over welke keuzes er zijn gemaakt om die bezuiniging te realiseren? Gedeputeerde BEEMSTERBOER: Dat kan. Dus we kunnen prima in die begrotingen toelichten hoe die afweging is gemaakt en waar die bezuiniging op zien. Om de verwachtingen duidelijk te maken. Dus we kunnen niet aangeven: deze dingen zijn onderzocht en deze drie hebben we gekozen.	

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				We kunnen aangeven: dit is de reden waarom we deze drie hebben gekozen. Ja.	
Vervolgonderzoek Small Modular Reactors (SMR's)	Leefomgeving	19-02-2026	Gielen, A.	Binnen het IPO wordt nu besproken of en hoe vervolgonderzoek plaatsvindt. Er zijn nog geen concrete plannen of tijdslijnen. Zodra er meer duidelijkheid is, of een vervolgonderzoek wordt gestart, zal zij PS daarover informeren. De heer De Wit (VVD) vraagt om vóór de zomer een update over de stand van zaken rond de samenwerkingsagenda in IPO-verband. Gedeputeerde Gielen zegt toe dat zij vóór de zomer, via een mededeling over IPO, terugkomt op de voortgang van de werkgroep.	
Ondersteuning van verenigingen en vrijwilligers meenemen in het uitvoeringsprogramma Sportief Noord-Holland	Leefomgeving	16-02-2026	Olthof, J.	Interruptie van de heer Heijnen (CDA), hij geeft aan dat hij de woorden van de gedeputeerde over ondersteuning van verenigingen en vrijwilligers waardeert, maar constateert dat dit in de notitie niet expliciet terugkomt bij de oplossingsrichtingen. Het staat wel in de probleemanalyse, maar niet concreet bij de maatregelen. Gedeputeerde Olthof antwoordt dat kennisdeling breder moet worden opgevat en dat ondersteuning van verenigingen en vrijwilligers nadrukkelijk wordt meegenomen	Update 02-06-2026: Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de verenigingen. In de regionale sessie hebben zij expliciet gevraagd niet op de stoel van de gemeenten plaats te nemen, maar hen juist te ondersteunen d.m.v. de kennisfunctie van de provincie. Dit onderwerp komt daarom in het uitvoeringsprogramma sport (planning Q4 2026) terug bij het hoofdstuk:

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				in het uitvoeringsprogramma. Daarin zullen de genoemde knelpunten terugkomen. Hij zegt toe dat hij daar opnieuw naar zal kijken.	regionale samenwerking en kennisdeling versterken tussen Noord-Hollandse gemeenten. D.m.v. het organiseren van provinciale kennis-bijeenkomsten waarin de genoemde knelpunten op de agenda staan.
Terugkoppeling BAC Cultuur over verdeling van cultuurgelden en de toegankelijkheid van cultuur in landelijke gebieden	Leefomgeving	16-02-2026	Olthof, J.	Gedeputeerde Olthof geeft aan dat in IPO-verband, binnen de bestuurlijke adviescommissie Cultuur, wordt gesproken over de verdeling van cultuurgelden en de toegankelijkheid van cultuur in landelijke gebieden. Hij schetst dat Noord-Holland daarin een dubbele positie heeft: enerzijds Amsterdam met nationale culturele instellingen van betekenis voor heel Nederland, anderzijds landelijke regio's waar de behoefte aan betere bereikbaarheid en spreiding van cultuur groeit. Die spanning speelt ook in andere provincies. De discussie is nog niet afgerond en gedeputeerde Olthof zegt toe de Staten te informeren zodra er meer duidelijkheid of richting is.	Update 04-06-2026: Recent is door OCW het onderzoek naar geografische spreiding van cultuur in Nederland gepubliceerd. Voor (of net na) de zomer worden de Staten geïnformeerd over wat dit onderzoek betekent voor de provincie Noord-Holland.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

Technische briefing juridisch handelingsperspectief	Leefomgeving	24-11-2025	Olthof, J.	Statenlid Laport (GL) vraagt bij het planningsoverzicht om uitleg over het juridisch handelingsperspectief voor gewasbeschermingsmiddelen en of de stukken van Natuur & Milieu en Urgenda in de oordeelsvormende fase kunnen worden meegenomen. Gedeputeerde Olthof geeft aan dat dit onderwerp terugkomt binnen het beleid Gezonde Leefomgeving en dat hierover een oordeelsvormend gesprek zal plaatsvinden, waarbij ook de genoemde stukken worden betrokken. De gedeputeerde zal met de griffie bespreken of hiervoor eventueel een technische briefing kan worden georganiseerd.	Update 26-05-2026: Geen update t.o.v. onderstaande. Update 20-02-2026: In de eerste helft van 2025 is aangekondigd dat wij met u, op basis van een integraal beeld van de provinciale handelingsperspectieven en de daarbij behorende afwegingen, aan het einde van dat jaar in gesprek zouden gaan over dit onderwerp. De aanhoudende actualiteiten en onzekerheden in het speelveld maken het momenteel niet mogelijk om een volledig en afgerond integraal beeld voor te leggen. Op 11 februari 2026 heeft u een brief ontvangen, kenmerk GLK150126SB1, waarin GS PS informeren over het dossier.
Gemeenten wijzen op Europees Sociaal Klimaatfonds	PS	03-11-2025	Gielen, A.	Gedeputeerde GIELEN: Ik had nog één vraag van Volt over motie M115, het Europees Sociaal Klimaatfonds, en of daar nog wat meer reflectie over kan komen over het mogelijk nemen van een actieve rol. Nou, dat zouden	

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				we zeker kunnen doen. Zoals ik net eigenlijk ook al aangaf, zijn we ook al een aantal werkgroepen actief rondom lobby activiteiten richting Europa, maar ook onder andere richting het HNP, in het IPO en de VNG. Uw specifieke vraag was: kunt u nou ook gemeenten erop wijzen dat dit fonds bestaat en wat ze daarmee kunnen doen. Nou, dat kunnen wij best wel doen. Dat zullen we dan doen via het Servicepunt Duurzame Energie, want daarin liggen die contacten op dit punt toch al met de gemeenten.	
Discussienota GL, PvdA, D66 en ChristenUnie over provinciale Klimaat- en Energieverkenning (pKEV)	Leefomgeving	15-09-2025	Kocken, R.	Gedeputeerde Kocken zegt dat in algemene zin de commissie niet alles tot in detail nu hoeft vast te leggen, maar dat zij de opmerkingen en voorstellen serieus neemt. Zij herinnert aan de toezegging om met een procesvoorstel te komen en bereidt nu een voortgangsrapportage voor die in het tweede kwartaal van 2026 naar PS gaat, met daarin concrete maatregelen. Het doel is om met PS het gesprek te voeren over bijsturing en versnelling in alle transitiepaden. De opmerking dat het moet gaan om maatregelen	Update 03-02-2026: Wordt afgedaan met de voortgangsrapportage pKEV en kaderbrief.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				met significante opbrengst en binnen de eigen provinciale bevoegdheden, wordt verwerkt in de menukaart. Gedeputeerde vindt het verstandig dat de commissie een voorzet van het college krijgt over waar bijsturing mogelijk is. De gedeputeerde zegt toe dat zij hierover gesprekken met collega-gedeputeerden zal voeren, waarna dit in Q2 in de voortgangsrapportage wordt verwerkt. De heer Klein (ChristenUnie) noemt het spannend hoe de discussie met de kaderbrief samenhangt en vraagt of de toezegging geldt dat begin Q2 een plan beschikbaar is. Gedeputeerde Kocken antwoordt dat dit in de kaderbrief zal landen, met een plan voor bijsturing. Over de haalbaarheid van het bod van de RES'en zegt zij dat gemeenten hier in november over beslissen en dat GS werkt aan de regieroute. Zij kan nu nog niet concreet antwoorden, maar neemt de gedane suggesties mee.	
Randstedelijke Rekenkamer rapport Een vol stroomnet	Leefomgeving	15–09–2025	Kocken, R.	GS onderschrijft de aanbevelingen en wil deze uitvoeren. De commissie krijgt in de zomer van 2026 een update over de implementatie.	

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

Zienswijze begroting OD Noord-Holland Noord	PS	30- 06- 2025	Beemst erboer, J.	Dan neem ik meteen maar even die 690.000 euro in de VTH-reserve mee. Ja, natuurlijk zullen we daar netjes verslag over doen hoe dat geld besteed wordt. Dus dat kan ik u toezeggen.	Update 04-02-2026: Hoe de ODNHN de middelen voor de uitvoering van de provinciale taken over 2025 heeft besteed wordt verantwoord in de jaarrekening 2025. Naar verwachting wordt deze voor de vergadering van Provinciale Staten op 29 juni 2026 inclusief de voordracht voor de zienswijze op de begroting 2027 van de ODNHN geagendeerd.
Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen / handreiking	Leefomgeving	26- 06- 2025	Olthof, J.	De heer Heijnen ziet dat de gedeputeerde ook bereid is om een handreiking te schrijven. Daarom besluit hij op dit moment geen motie in te dienen. Wel vraagt hij om de Staten eind dit jaar of begin volgend jaar te informeren over de inhoud van die handreiking. Gedeputeerde Olthof zegt toe de besproken handreiking op te pakken. Hij wil hierin geen normenkader opnemen, maar wel onderwerpen benoemen die volgens hem relevant zijn bij het bespreken van voorzieningen. Denk daarbij aan vragen zoals: is er behoefte aan een zwembad, op welke schaal en welk type zwembad past bij de	Update 02-06-2026: Zoals vermeld in 2e Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen werken we aan de ontsluiting van de informatie via o.a. de provinciale website. Update 20-02-2026: In 2e Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen gaan we hierop in. Update 07-08-2025: Op 13 november 2025 vindt het kennis- en netwerkevent Voorzieningen plaats: De kunst van het ontmoeten in

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				regio? Zo wil hij richting geven aan het gesprek zonder rigide normen op te leggen. Daarbij biedt hij aan om de fracties hierbij te betrekken. Gedeputeerde Olthof verwijst ook naar het cultuurinitiatief van D66, een dossier wat raakt aan het voorzieningenniveau. Hij benadrukt dat dit geen opgave is van het college alleen, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de hele Staten. Op verzoek van de voorzitter bevestigt gedeputeerde Olthof dat hij rond de jaarwisseling een terugkoppeling geeft over de handreiking.	beweging. Genodigden hiervoor zijn wethouders en ambtenaren die betrokken zijn bij sport, cultuur en kernenbeleid (dorpswerk), statenleden en betrokken partners cultuur/sport/dorpswerk. Potentiële onderdelen van een handreiking worden onderdeel van het programma. Zo kunnen wij en de potentiële gebruikers verkennen wat in lijn is met hun behoefte aan handvatten voor voorzieningen en wat de gebruikswaarde is van deze onderdelen. Nieuwe informatie over de handreiking zelf is nog niet beschikbaar.
Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen / pilot	Leefomgeving	26– 06– 2025	Olthof, J.	Gedeputeerde Olthof zegt concreet toe dat de provincie samen met Dorpswerk aan de slag gaat met een pilot in Medemblik, gericht op de dorpshuizen. Daarnaast wil hij kijken of de provincie een rol kan spelen in de regio Hilversum–Wijdemerem, een fusiegemeente waar behoefte is aan ondersteuning rond de inrichting van voorzieningen.	Update 26–05–2026: Zie 2e Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen. In het najaar informeren we PS met een eindrapportage van de pilot handreiking Voorzieningendialoog. Update 20–02–2026:

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

					In 2e Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen worden PS hierover geïnformeerd. Update 21-08-2025: De contacten met Medemblik zijn gelegd door Dorpswerk-NH. Invulling van de pilot is onderwerp van overleg. De mogelijkheden via het fusieproces Wijdemeren-Hilversum worden nu verkend.
Herijking van de RES / kleine windmolens	Leefomgeving	19-06-2025	Kocken, R.	De gedeputeerde zegt toe dat zij in Q3 op het Groningse onderzoek naar kleine windmolens terug zal komen.	Update 03-02-2026: Het rapport is vanuit Groningen vertraagd. Zou eind januari 2026 opgeleverd worden, maar is teruggetrokken. Nieuwe datum nog niet bekend.
Herijking van de RES / behalen doelstelling	Leefomgeving	19-06-2025	Kocken, R.	GroenLinks vroeg op welk moment je kunt vaststellen of je de doelstelling al dan niet gaat halen. Gedeputeerde Kocken komt hier na de zomer op terug. D66 had gevraagd of er meer actie nodig is. Gedeputeerde Kocken zegt dat het best	

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				ingewikkeld is om tot goede afspraken te komen. Zij komt hier na de zomer graag op terug.	
Jaarstukken 2024	Leefomgeving	19-06-2025	Beemsterboer, J.	Statenlid Laport (GL) had nog gevraagd naar een overzicht van de juridische zaken rondom Tata Steel. Is dat niet een van de factoren waardoor de bijdrage van de provincie steeds verder oploopt? Gedeputeerde Beemsterboer kan zo'n overzicht toezeggen.	Update 20-02-2026: In iedere Uitvoering & Handhaving (U&H) brief is een dergelijke overzicht van juridische zaken opgenomen. Binnenkort deelt de OD een staafdiagram met een overzicht van de juridische zaken rondom Tata Steel.
Provinciale Klimaat- en Energieverkenning (pKEV)	Leefomgeving	19-05-2025	Beemsterboer, J.	In reactie op de vraag van de ChristenUnie geeft gedeputeerde Beemsterboer aan dat de agenda duurzame circulaire economie op dit moment nog niet is verwerkt in het beleid en aanvullend daarop nog zal worden meegenomen. Gedeputeerde Beemsterboer zegt toe met een overzicht te komen van cijfers over de omvorming naar regeneratieve technieken en plantaardige landbouw. De evaluatie van de voedselvisie is in voorbereiding en wordt in september verwacht.	
Provinciale Klimaat- en	Leefomgeving	19-05-2025	Kocken, R.	Na de zomer volgt een brief met de inventarisatie van koolstofverwijdering en een reflectie op de provinciale rol daarin. Deze	Update 03-02-2026: Afdoening volgt in de

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

Energieverkenning (pKEV)				sluit aan bij de routekaart koolstofverwijdering van het Rijk, zodra die beschikbaar is	voortgangsrapportage klimaat welke eind maart in GS wordt behandeld.
Toezegging in PS 16-12-2024 over energiebesparingsplicht	Leefomgeving	24-03-2025	Kocken, R.	De heer Van der Heijden (D66) vraagt naar de status van de toezegging die op 16 december jl. is gedaan in de Provinciale Statenvergadering over het extra budget ter ondersteuning van de handhaving van de energiebesparingsplicht. De voorzitter zegt toe dat hierop schriftelijk wordt teruggekomen met een antwoord door de gedeputeerde.	Update 27-05-2025: Wordt meegenomen bij de behandeling van de Kaderbrief.
Onderzoek TNO Klimaatrechtvaardigheid	Leefomgeving	13-02-2025	Kocken, R.	Over de vraag van de ChristenUnie naar de indicatoren per transitiepad geeft gedeputeerde Olthof aan dat in Q2 2025 de provincie terugkomt met een provinciaal klimaat- en energieverhaal, waarin per transitiepad wordt bekeken welke indicatoren van toepassing zijn. Dit zal besproken worden met Provinciale Staten en met andere bestuurslagen. In Q3 2025 zal een dashboard worden gepresenteerd om inzicht te bieden in de voortgang.	Update 03-02-2026: In de pKEV is rekening gehouden met rechtvaardigheid. Echter nog niet in de mogelijke maatregelen. Dit zal voor de pKEV 2027 beter in kaart worden gebracht. De aanbeveling om indicatoren op te stellen wordt meegenomen in het dashboard klimaat & energie. Dit wordt via een brief aan PS in Q3 gedeeld.
Onderzoek publiek warmtebedrijf en	Leefomgeving	20-01-2025	Kocken, R.	De heer Karar (PvdA) vraagt of in het vervolgonderzoek een vergelijking meegenomen kan worden tussen een	Update 27-05-2025: Wordt meegenomen in het onderzoek.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

mogelijke rolneming provincie				individualistische aanpak door gemeenten en een aanpak waarin de provincie een grotere rol vervult. Dit hoeft niet alleen te gaan over de rol als aandeelhouder (rol vijf), maar ook over de financiële aspecten en het beperken van de onrendabele top (rol vier). Gedeputeerde Kocken bevestigt dat het financieel participeren als aandeelhouder verder wordt uitgezocht en dat dit vergelijk zal worden meegenomen in het vervolgonderzoek.	
Onderzoek publiek warmtebedrijf en mogelijke rolneming provincie	Leefomgeving	20-01-2025	Kocken, R.	Gedeputeerde Kocken reageert op de suggestie van BBB om de rapporten over warmtenetten minder omvangrijk te maken. Ze geeft aan de wens mee te nemen, maar benadrukt dat het onderwerp complexe en belangrijke beslissingen betreft. Daarom acht zij een gedegen en uitgebreide onderbouwing noodzakelijk om tot goede besluiten te komen. Wel belooft zij dat er een korte en krachtige samenvatting zal worden toegevoegd, zodat de kern van het rapport toegankelijk blijft. De omvang van het uiteindelijke rapport zal nog worden bepaald.	Update 27-05-2025: Wordt meegenomen in het onderzoek.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

Onderzoek publiek warmtebedrijf en mogelijke rolneming provincie	Leefomgeving	20-01-2025	Kocken, R.	De gedeputeerde geeft vervolgens aan dat de rechtsvorm van een mogelijke warmte-entiteit deel uitmaakt van het onderzoek en later opnieuw in de Staten besproken zal worden op basis van de resultaten.	Update 27-05-2025: Wordt meegenomen in het onderzoek.
Herijking van de RES, Milieueffectrapport Wind op land 2024	Leefomgeving	20-01-2025	Kocken, R.	Ten slotte beantwoordt de gedeputeerde een eerdere vraag van de PVV over Bisfenol A (BPA). Ze meldt dat volgens onderzoek van de provincie Flevoland nauwelijks BPA vrijkomt bij windturbines. Het RIVM voert momenteel aanvullend onderzoek uit, en de provincie volgt dit nauwlettend. Ze voegt toe dat de hoeveelheid BPA die vrijkomt bij windturbines lager is dan wat men in een gemiddelde broodtrommel aantreft. De gedeputeerde zegt toe de bron van deze informatie te delen met de commissie.	
Laatste begrotingswijziging 2024	PS	16-12-2024	Kocken, R.	Dhr. Kanik (D66 verzoekt gedeputeerde: -In 2025 voor de behandeling van de kaderbrief met een voorstel te komen voor een structurele dekking na 2025 voor de handhaving door de omgevingsdiensten op de energiebesparingsplicht van bedrijven. Daarbij rekening te houden met de aanbevelingen uit	Update 27-05-2025: Wordt meegenomen bij de behandeling van de kaderbrief.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				de tussentijdse evaluatie 'uitvoering energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025'. Gedeputeerde KOCKEN: Ik neem uw suggestie wel mee en ik zal er in ieder geval vanuit mijn eigen Portefeuille zeker op aandringen dat we hier ook naar kijken.	
Concept Energievisie 2.0	Leefomgeving	09-12-2024	Kocken, R.	Mevrouw Vonck (PvdD) wijst erop dat juist de opschaling van decentrale, kleinschalige opwek, zoals door Liander benoemd, grote impact kan hebben op het netwerk. Ze pleit ervoor om in toekomstige energievisies meer aandacht te besteden aan deze ontwikkeling. Gedeputeerde Kocken vraagt verduidelijking of het vooral om bewonersinitiatieven gaat, of om het principe dat opwek en verbruik zoveel mogelijk lokaal moeten worden gekoppeld. Mevrouw Vonck (PvdD) ziet deze zaken als een samenhangende kwestie en stelt dat een koppeling tussen kleinschalige decentrale opwek en bewonerscollectieven een win-winsituatie kan opleveren. Gedeputeerde Kocken belooft de suggestie mee te nemen, maar geeft aan nog niet te	Update 12-03-2025: Dit zal in de discussie rondom de Energievisie 3.0 (2027) terugkomen.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				kunnen zeggen in welke vorm dit zal worden uitgewerkt. Ze sluit af met de belofte om het onderwerp op de agenda te houden voor verdere overweging.	
Rondvraag VVD Normering uitstoot stof, geur en lawaai op basis van werkbezoek NRW (Noordrijn-Westfalen)	Leefomgeving	02-12-2024	Olthof, J.	Gedeputeerde Olthof geeft aan dat aanvullende normeringen, zoals die in Noordrijn-Westfalen, mogelijk interessant zijn, maar dat het lastig wordt als Noord-Holland zelfstandig normen opstelt die juridisch niet afdwingbaar zijn binnen de huidige wetgeving. Hij wil onderzoeken wat de Duitse normen kunnen betekenen binnen de Nederlandse context, inclusief hoe die praktisch toepasbaar zijn en wat de juridische mogelijkheden zijn. Daarnaast belooft gedeputeerde Olthof om dit onderwerp op nationaal niveau aan de orde te stellen. Hij wil samen met andere partijen verkennen of er aspecten van de Duitse aanpak zijn die in Nederland gebruikt kunnen worden, met specifieke aandacht voor de toepassing in Noord-Holland. De gedeputeerde vraagt daarbij wel om realistische verwachtingen, omdat het proces tijd vergt en afhankelijk is van bredere regelgeving en samenwerking.	Update 26-05-2026: Het externe bureau is nog bezig met de verkenning. Update 20-02-2026: Er is een extern bureau ingehuurd om een verkenning te doen naar de mogelijkheden en beperkingen van Duitse normen, zoals in Noordrijn-Westfalen, voor depositie van grofstof. Update 18-04-2025: Op 15 april 2025 is het laatste depositieonderzoek (najaar 2024) met Provinciale Staten gedeeld. In de begeleidende brief (2394477/2394480) geven wij een update hoe we normen en bijbehorende handelingsperspectief voor depositie van grofstof verkennen.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				Gedeputeerde Olthof erkent het belang van een level playing field op Europees niveau en ondersteunt het idee om dit onderwerp breder te trekken naar nationale en Europese schaal. Hij stelt voor om de normen te bespreken in bredere samenwerkingsverbanden, zoals de Expertgroep Gezonde Leefomgeving, om te verkennen hoe deze richtlijnen een rol kunnen spelen in het Nederlandse en Europese beleid. Gedeputeerde Olthof belooft de Staten op de hoogte te houden van de ontwikkelingen.	Update 07-03-2025: Geen update Update 24-01-2025: Geen update
Noord-Hollandse Klimaataanpak	PS	30-09-2024	Kocken, R.	Dan kom ik bij Volt. Daar is gevraagd volgens mij om participatie en draagvlak en krijgen wij de analyse? De analyse gaat, als het goed is, voor de kerst naar de Staten toe. Zie Participatie Noord-Hollandse Klimaataanpak (C-agenda Leefomgeving 20-01-2025) 27-05-2025: Geen update. Dan volgens mij meneer Teeuwen. Hij vroeg of er over aardwarmte een update kan komen in	Update 03-02-2026 (Volt): Zie Participatie Noord-Hollandse Klimaataanpak (C-agenda Leefomgeving 20-01-2025). Hiermee kan dit deel van deze toezegging als afgedaan worden beschouwd.

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

				de commissie Leefomgeving. Dat lijkt me prima. Dat doen we graag.	
Kaderbrief 2025	PS	08-07-2024	Olthof, J.	Motie 56 van JA21, D66 en de SP over een actieve houding ten aanzien van de Tweede Kamermotie onafhankelijk meten Tata Steel: Gedeputeerde Olthof: Ja, ik maak een afspraak met de staatssecretaris en met de minister; ja, ik ga vragen wat hij met deze motie gaat doen; ja, ik ben bereid om de informatie en alles wat hij nodig heeft om advies te krijgen over deze motie ook beschikbaar te stellen. Dus in die zin, om nu vooraf al die informatie op te zoeken en wat er allemaal nodig is, dat doe ik dan even niet. Maar ik ga wel dat gesprek aan.	Update 26-05-2026: In juni (U&H brief) volgt een voorstel tot afdoening van de motie. Wanneer de motie is afgedaan kan deze toezegging ook als afgedaan worden beschouwd. Update 20-02-2026: Geen update. Update 07-08-2025: Geen update. Update 18-04-2025: Geen update. Update 07-03-2025: Geen update. Update 24-01-2025: Geen update op onderstaande (ligt nog

					bij het ministerie van IenW). Update 22-11-2024: Geen update op onderstaande. Update sept. 2024: In de brief "Voortgangsbrief Actieagenda OVV Industrie en Omwonenden" van 5 september 2024 gaat de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat in op de motie Teunissen. De brief is hier te vinden: pdf (overheid.nl). Aangegeven wordt dat als onderdeel van de Actieagenda Industrie en omwonenden een onderzoek wordt uitgevoerd wat in kaart brengt wat nodig is om onafhankelijke emissiemetingen de standaard te maken binnen het VTH-stelsel, welke verbeteringen er mogelijk zijn ten aanzien van het meten en controleren van schadelijke emissies bij bedrijven die de gezondheid van
--	--	--	--	--	---

Openstaande toezeggingen commissie Leefomgeving 21 september 2026

					omwonenden nadelig kunnen beïnvloeden en wat hiervan de voor- en nadelen zijn.
--	--	--	--	--	--

Planningsoverzicht commissie Leefomgeving

21 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na laatste commissievergadering

	'26					Do.				'27			Behandeling
	19-01	16+19-02	16+19-03	18-05	15-06	27-08	21-09	26-10	30-11	18-01	15-02	GS	

Algemeen													
Eerste Begrotingswijziging												allen	16 feb. 2026 in cie., 2 mrt. in PS
												allen	15 feb. 2027 in cie., 8 mrt. In PS
Jaarstukken (Kaderbrief alleen in commissie Bestuur)												allen	15 juni 2026 in cie., 29 juni in PS
Tweede begrotingswijziging												allen	21 sept. 2026 in cie., 5 okt. in PS
Begroting												allen	26 okt. 2026 in cie., 9 nov. in PS
Laatste begrotingswijziging												allen	30 nov. 2026 in cie., 14 dec. in PS
Portefeuille Klimaat en Energie													
NH Klimaataanpak – def.												Gielen	30-09-2024 vaststelling PS (1xp.4 jaar) 18-05-2026 Voortgangsrapportage – B-agenda Deze rapportage bestaat uit een korte stand van zaken per transitiepad met aanvullende maatregelen vanuit GS. De kansrijke maatregelen kunnen worden meegenomen in de Kaderbrief 2027 en uiteindelijk de begroting met daarbij de klimaatbijlage.
Klimaatbegroting (v/h Prognose CO2- reductie). De Klimaatbegroting wordt gelijktijdig met de begroting aangeboden												Gielen	Zie klimaatbijlage bij begroting (A-ag.13-10-2025, PS 03-11-2025) 26-10-2026 in cie, 9 nov. in PS
Jaarlijkse update Dashboard Klimaat & Energie 2025												Gielen	24-11-2025 - C-agenda

Planningsoverzicht commissie Leefomgeving

21 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na laatste commissievergadering

	'26					Do.				'27			Behandeling
	19-01	16+19-02	16+19-03	18-05	15-06	27-08	21-09	26-10	30-11	18-01	15-02	GS	

TNO-onderzoek evaluatie van klimaatrechtvaardigheid in provinciaal beleid												Gielen	02-12-2024 brief Klimaatrechtvaardigheid - C-agenda 20-01-2025 technische briefing TNO-onderzoek 13-02-2025 TNO onderzoek B-agenda 2026 dashboard t.b.v. inzicht in voortgang - C-agenda
Startnotitie van de actualisatie pMIEK Uitvoeringsprogramma pMIEK 2.0												Gielen	24-11-2025 B-agenda: de commissie heeft input meegegeven Volgende actualisatie pMIEK zal vanaf januari 2026 starten met een startnotitie. De actualisatie zal afgerond zijn in feb. 2027.
Provinciale Klimaat en Energieverkenning (pKEV)												Gielen	14-04-2025 Technische briefing 19-05-2025 B-agenda 15-09-2025 Discussienota GL, PvdA, D66, CU ? De nieuwe pKEV prognoses op basis van de landelijke KEV. Met aanvullende maatregelen vanuit GS
Netcongestie												Gielen	10-09 -2025 toelichting onderzoek Netcongestie door Randstedelijke Rekenkamer 15-09-2025 voordracht RRK onderzoek Netcongestie in cie., 29-09 in PS Zomer 2026 update implementatie aanbevelingen RRK Impactanalyse Stikstof en Netcongestie (C-naar B-verzoek D66)
Resultaat onderzoek governance publiek warmtebedrijf en provinciale rolneming												Gielen	02-12-2024 technische briefing 20-01-2025 B-agenda 18-05-2026 Vervolgverkenning provinciale rolneming in collectieve warmte Q3/Q4 2026 technische briefing Q4 2026 /Q1 2027 besluitvorming GS/PS

21 september 2026

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

	'26					Do.				'27			Behandeling
	19-01	16+ 19-02	16+ 19-03	18-05	15-06	27-08	21-09	26-10	30-11	18-01	15-02	GS	

[illegible]

Planningsoverzicht commissie Leefomgeving

21 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na laatste commissievergadering

	'26					Do.				'27			Behandeling
	19-01	16+19-02	16+19-03	18-05	15-06	27-08	21-09	26-10	30-11	18-01	15-02	GS	

Omgevingsdiensten (OD's)													
• Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) • Omgevingsdienst (Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) • Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) • Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtsreek (OFGV)												Beemsterboer	19-01-2026 C-agenda Rapport bestuurlijke verkenning Onno Hoes naar samenwerking omgevingsdiensten Noord-Holland; 16-02-2026 agenderingsverzoek VVD, BBB, GL rapport O. Hoes 16-02 in cie., 02-03 in PS Zienswijze PS kadernota 2027 OD NHN 16-03 in cie., 30-03 in PS Wijziging GR OD IJmond en Kadernota 2027 OD IJmond 15-06-2026 in cie, 29-06-2026 in PS jaarstukken alle OD's 27-08-2026 Zienswijze op Resultaatbestemming 2025, begrotingswijzigingen 2026+2027 + wijziging GR OFGV 27-08-2026 reactie GS op Rapport Hoes, B-agenda 21-09-2026 Voordracht Toestemming wijziging GR OD IJmond
Gezamenlijk onderzoek Randstedelijke Rekenkamer (RRK) en gemeentelijke rekenkamers naar ODIJ												Beemsterboer / Olthof	Wo. 21-01-2026 technische toelichting RRK en gemeentelijke rekenkamers op rapport OD IJmond (met 8 deelnemende IJmond raden en gemeentelijke rekenkamers) 16-02-2026 VD rapport RRK met reactie GS in cie., 02-03 in PS
Viermaandelijke brief Uitvoering & Handhaving (U&H-brief, v/h VTH-brief)												Olthof	3 x per jaar op B-agenda (gelijk aan P&C cyclus: bij 1 ^e begrotingswijziging, kadernota en begroting)
Overeenkomsten en uitvoeringsprogramma's 2026 Omgevingsdiensten												Olthof	19-01-2026 C-agenda

Planningsoverzicht commissie Leefomgeving

21 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na laatste commissievergadering

	'26					Do.				'27			Behandeling
	19-01	16+19-02	16+19-03	18-05	15-06	27-08	21-09	26-10	30-11	18-01	15-02	GS	

Tata Steel													
Voortgangsrapportage programma Tata Steel 2024-2030												Olthof	19-06-2025 C-agenda 26-10-2026 C-agenda
-Voortgang project Heracless-Groen Staal Tata Steel -MER en vergunningaanvragen Tata Steel Heracless-Groen Staal												Olthof	16-03-2026 C-agenda 15-09-2025 C-agenda (recente brief n.a.v. publiceren MER met toelichting verdere proces) 19-01-2026 C-ag. toetsingsadvies tussentijdse MER rapportage
Eerste concept monitoring rond Tata Steel												Olthof	Dashboard Tata Steel: Er wordt gewerkt aan een dashboard met gegevens uit openbare bronnen rond Tata Steel. Dit wordt eerst aan bewoners voorgelegd om te toetsen op begrijpelijkheid en toegankelijkheid. Als het dashboard voor eenieder toegankelijk is worden PS daarover geïnformeerd, dit is naar verwachting in de loop van 2027.
RIVM depositieonderzoek (monsternamen najaar 2025)												Olthof	21-09-2026 C-agenda
RIVM-rapportage 'Gezonde leefomgeving in Noord-Holland Zuid'												Olthof	21-09-2026 C-agenda
Gezonde Leefomgeving													
Jaarrapportages luchtmeetnetten												Olthof	15-09-2025 voortgang (C-agenda) 13-10-2025 vaststelling (C-agenda)

Planningsoverzicht commissie Leefomgeving

21 september 2026

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na laatste commissievergadering

	'26					Do.				'27			Behandeling
	19-01	16+19-02	16+19-03	18-05	15-06	27-08	21-09	26-10	30-11	18-01	15-02	GS	

													19-01-2026 Voortgang vervolgacties voortkomend uit de Evaluatie provinciale luchtmeetnetten (C-agenda)
Stortplaats Nauerna												Olthof	16-03-2026 Brief met toelichting op persbericht 18-12-2025 vanuit provinciale belangen (C-agenda)
Beleidsvoorstel Gezonde Leefomgeving: beleidskader												Olthof	16-02-2026 technische briefing 16-03-2026 voordracht in cie., 30-03 in PS
Beleidsvoorstel Gezonde Leefomgeving: programma												Olthof	Q1 2027 B-agenda (vaststelling door GS)
Onderzoeksrapport Randstedelijke Rekenkamer over Gezonde Leefomgeving												Olthof	Q2/Q3 2027 in cie. en PS
Portefeuille Voorzieningen, Cultuur en Sport													
Beleidskader Nota Sportief Noord-Holland												Olthof	16-02-2026 in cie, 02-03-2026 in PS 30-11-2026 Actieagenda Sport (C-agenda)
Wijziging Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) en bibliotheekmonitor 2024												Olthof	26-10-2026 C- naar B-verzoek PvdA (C-agenda 21-09-2026)
Onderzoeksrapport Randstedelijke Rekenkamer over Cultuurbeleid												Olthof	Onderzoek gestart. Voordracht in cie. en PS n.n.b.
Voortgangsbericht Agenda Voorzieningen												Olthof	18-05-2026 svz maatwerk in de regio + kennisontwikkeling (C-ag) Q4 2026 Eindrapportage pilot handreiking Voorzieningendialoog (C-agenda)

Geachte gedeputeerde en statenleden,

Graag vraag ik uw aandacht namens alle belanghebbenden in het gebied tussen het knooppunt Muiderberg en de Hollandse Brug.

Voor een visualisatie van de problematiek hebben we u een pagina met afbeeldingen gemaild. TenneT wil tussen Diemen - Ens een 2^e 380kV verbinding realiseren en u heeft het aanvullende regioadvies van 27 augustus 2026 daarover ontvangen. In het najaar 2026 volgt een eerste besluitvorming omtrent de zogenaamde paarse variant. Dat deze verbinding er moet komen en dat gekozen wordt voor de paarse variant vinden wij logisch. Ook wij gebruiken electriciteit en dat het tracé in de buurt van onze achtertuin komt begrijpen wij ook. Ons gaat het er om dat binnen de paarse variant voor het meest optimale tracé gekozen gaat worden. Hiertoe hebben wij in samenspraak met alle partijen een eigen tracé binnen de paarse variant aangereikt met minder impact op mens en milieu. Dit noemen we de optie 1. Als TenneT deze uitgestoken hand aanneemt (en dit alternatief serieus oppakt) ontstaat een win-win situatie van doorpakken met draagvlak.

Er is nu nog tijd om het beste tracé te kiezen waarmee alle belangen in het gebied tussen het knooppunt Muiderberg en de Hollandse Brug worden gewaarborgd. Het uitgebrachte regioadvies van PNH onderschrijft dat de Minister alles in het werk dient te stellen om het tracé met de bestaande infrastructuur te bundelen. Daar zijn we heel blij mee. Wij bepleiten dat ook, en de door ons voorgestelde optie 1 sluit daar naadloos op aan.

Helaas doet TenneT vooralsnog juist het tegenovergestelde in dit gebied. Er ligt namelijk een gasleiding langs de A6. Een gasleiding die RWS enkele jaren geleden probleemloos opzij heeft gelegd voor een A6 snelwegverbreding. TenneT zegt in de nieuwste IEA rapporten dat omleggen van de gasleiding niet wordt overwogen of onderzocht. De reden? TenneT heeft de paarse variant zo breed gemaakt dat er voldoende nieuwe paarse ruimte gereserveerd is om de hoogspanningsverbinding ook ver van de snelweg af te kunnen gaan aanleggen. De IEA laat zien dat het tracé 300 meter wordt verschoven vanaf de snelweg. Daarmee gaat de beoogde nieuwe verbinding opeens onnodig ver het Naardermeer in, over een ecopassage, langs woonhuizen, dwars door een NNN gebied, over een golfbaan heen, en vlak langs gebouw Waterfront en appartementen Buitenplaats Naarderbos. En die wijziging is verder niet onderzocht in de IEA en is ook geen onderdeel van het plan-MER. Dit staat haaks op het uitgangspunt om de nieuwe verbinding te bundelen met reeds bestaande infrastructuur.

TenneT heeft haast met de besluitvorming, maar de oplevering van deze 380kV is in de jaarplanning van 2026 van TenneT ver naar achteren verschoven, naar 2038-2041. Het gaat hier dus niet om netcongestie en er is dus voldoende tijd om hier de meest optimale verbinding te kiezen. Voor iedereen. Voor de komende 100 jaar. En dan is de snelste weg die met het meeste draagvlak. Met ons alternatief voorkomt TenneT bezwaren, procedures en weerstand. Een oude Afrikaanse wijsheid zegt dat je samen verder komt, we zouden daar graag het praktische Nederlandse inzicht aan toevoegen dat dat in dit geval ook veel sneller gaat. De keus waar TenneT voor staat is dus feitelijk een eenvoudige: snel, zonder procedures en met draagvlak of traag, met tegenstand en doorduwen?

Wij zouden u willen vragen om richting de politiek in Den Haag signalen af te geven om de voor dit gebied minst belastende optie 1 te gaan onderzoeken en uit te werken vanuit een positieve grondhouding van TenneT. Weliswaar heeft het ministerie TenneT inmiddels gevraagd optie 1 te onderzoeken, maar uit reacties van TenneT hebben we al begrepen dat zij allerlei onmogelijkheden zullen gaan opwerpen om zo

bij hun eigen plan te kunnen blijven, met veel onnodige aantasting van natuurgebied en belangen als gevolg.

We hebben hierover zeer goed contact met de ambtenaren van PNH en zij delen onze zorgen ten aanzien van het volledig doorkruizen van de natuurgebieden.

We hopen dat u iets wilt betekenen om TenneT te bewegen om alle belangen van natuur en partijen te beschermen. Dan ontstaat een win-win situatie.

Dank voor uw aandacht.

2e verbinding 380kV Diemen-Ens: tracé tekeningen knooppunt Muiderberg -> Hollandse Brug

2024

Paarse tracé zoals door TenneT gepubliceerd, direct langs de snelweg (conform de wens van PNH)

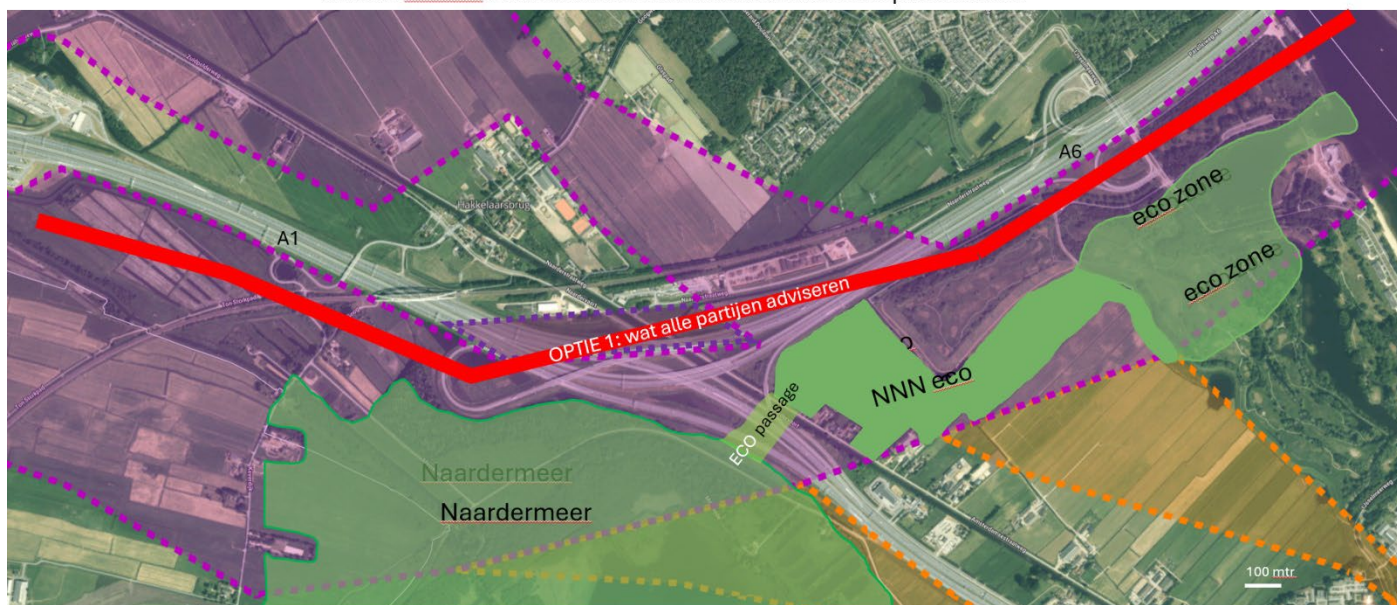
2026

TenneT, in de IEA 2026, 300mtr vanaf de snelweg

Het alternatief: optie 1.

OPTIE 1: de beste route voor een extra hoogspanningsverbinding 380kV
Dit kan TenneT ook realiseren als we allemaal hierop aansturen

Rondvraag

Recht van Statenleden om aan GS inlichtingen te vragen over het door hen gevoerde bestuur door het stellen van een rondvraag in een commissievergadering.

De vragen zijn beknopt en politiek van aard.

De fractie van Partij voor de Dieren

heeft de onderstaande rondvraag over RIVM-depositieonderzoek IJmond najaar 2025¹⁾²⁾ en artikel Follow the Money over incidentmeldingen Tata Steel³⁾,

aan gedeputeerde J. Olthof.

Commissievergadering Leefomgeving d.d. 21 september 2026.

De vragen luiden als volgt:

1. Welke concrete acties – gericht op het verlagen van de uitstoot van PAK's en metalen – verbinden GS eraan richting Tata Steel nu het RIVM-onderzoek laat zien dat er geen substantiële verbetering is vastgesteld in de depositie, ondanks de maatregelen die Tata in de afgelopen jaren heeft genomen?
2. Het verontrust ons dat er gekozen wordt voor het verlagen van het aantal meetlocaties en dat het juist de meetpunten bij bewoners zijn die weggelaten worden. Dit lijkt in tegenspraak met de adviezen van de expertgroep. Hoe verantwoorden GS dit?
3. Hoe kijken GS ertegenaan om ILT te betrekken bij het brede monitoringsonderzoek in de IJmond voor advies?
4. Follow the Money publiceerde een artikel naar het opmerkelijke verschil in het aantal incidentmeldingen door Tata 's nachts ten opzichte van overdag, terwijl de fabriek 24 uur per dag draait. De omgevingsdienst gaat dit nader onderzoeken. Kunnen wij hierover geïnformeerd worden in de eerstvolgende U&H-brief?

Bronnen:

1) [Document NoordHolland – RIVM-rapport 2026-0103_september 2026_ Depositieonderzoek IJmond najaar 2025_versie 8-9-26 – iBabs Publieksportaai](#)

2) [Document NoordHolland – Brief aan PS over Depositieonderzoek IJmond Najaar 2025 \(1\) – iBabs Publieksportaai](#)

3) [Overdag meldt Tata braaf ontsnappende gifwolken – 's nachts blijft het opvallend stil – Follow the Money – Platform voor onderzoeksjournalistiek](#)

etc.

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

A.W. Voordenhout

CZ/FIN

Telefoonnummer +31235143137

voordenhouta@noord-holland.nl

1 | 1

Verzenddatum

27 AUG. 2026

Kenmerk

FIN260813WV1

Uw kenmerk

Betreft: Omgevingsdienst IJmond

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het ontwerpbesluit, met bijlagen, over de voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
M.J.H. van Kuijk
3 bijlage(n):

voorzitter
E.A.S. Rommel

- Voordracht
- Voorstel Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond
- Was/wordt overzicht wijzigingen

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 23 juni 2026

Onderwerp: Wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond

Kenmerk: FIN100626WV2

Bijlagen: 2

1. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond na wijziging
2. Was-wordt tabel met wijzigingen.

1. Inleiding

Het bestuur van de Omgevingsdienst IJmond (hierna: ODIJ) heeft een voorstel voor wijziging van de Gemeenschappelijk regeling Omgevingsdienst IJmond opgesteld.

Op 30 maart 2026 zijn uw Staten in staat gesteld een zienswijze naar voren te brengen op het ontwerp van de GR-wijziging. Vanuit de provincie is geen zienswijze ingediend. Mede op basis van de zienswijzen van de deelnemers is het thans voorliggende definitieve voorstel voor wijziging van de GR opgesteld.

Met deze voordracht vragen wij uw toestemming voor het wijzigen van de GR ODIJ.

2. Wijziging gemeenschappelijke regeling ODIJ

Sinds eind 2023 voert de ODIJ het programma Toekomstbestendig OD IJmond uit. Het programma is erop gericht om de organisatie operationeel en financieel in controle te brengen om zo de opdracht, met tenminste het huidige niveau van dienstverlening, met borging van kwaliteit en continuïteit, te kunnen blijven uitvoeren. Allereerst is daartoe de basis op orde gebracht. Voor de ODIJ betekent dit het actualiseren van de GR en de structuur van Dienstverleningsovereenkomsten (DVO), het herijken van de financieringsstructuur en de doorontwikkeling van de interne organisatie. Met het op orde brengen van de basis, werkt de ODIJ naar een toekomstbestendige organisatie. Om ook te kunnen gaan voldoen aan alle robuustheidscriteria waaraan Omgevingsdiensten dienen te voldoen, onderzoekt het bestuur van de ODIJ via een parallel spoor enkele toekomstscenario's.

Met het 9^e wijzigingsvoorstel van de Gemeenschappelijk regeling Omgevingsdienst IJmond worden de volgende zaken geborgd voor de deelnemers:

- Herstellen van de stemverhoudingen op de huidige situatie. Door aansluiting te zoeken bij de omvang van het totale takenpakket dat een deelnemer bij de ODIJ belegt, ontstaat een gelijk vertrekpunt, namelijk inspraak op basis van inbreng;
- De deelnemers participeren via mandaat op basis van hetzelfde uitgangspunt in de GR. Dit zorgt voor een gelijk speelveld tussen de deelnemers en een duidelijke positie en taak voor de ODIJ;
- Door voor alle deelnemers eenduidige, uniforme uitgangspunten te formuleren voor onderwerpen als continuïteit, flexibiliteit en uniformiteit versus maatwerk ontstaat stabiliteit en evenredige risico's binnen de GR. Het collectief wordt daardoor sterker en krijgt meer samenhang;
- Uittreding en desintegratie worden specifiek geregeld. Uitgangspunt is 'wie breekt, betaalt' op basis van redelijkheid en billijkheid. Hiermee ontstaat duidelijkheid voor de deelnemers, maar worden ook de collectieve en individuele posities beschermd;
- De herijkte financieringsstructuur en bijbehorende spelregels zijn ingebed in de GR;
- Het geeft een basis om de complexe structuur van DVO's en contracten om te zetten naar een uniforme DVO-structuur. Dit leidt tot overzicht, inzicht en een stuurbare situatie voor opdrachtgever en opdrachtnemers;
- De rolscherpte tussen opdrachtgevers en opdrachtnemer zal bijdragen aan het professionaliseren van de samenwerking tussen deelnemers en de ODIJ.

Bijlage 1 bevat de tekst van de GR na wijziging. In bijlage 2 zijn de verschillen tussen de huidige en de nieuwe tekst opgenomen.

3. Proces en procedure

Het voorstel tot wijziging van de GR ODIJ wordt aan alle deelnemers gestuurd en er wordt toestemming gevraagd aan PS en de deelnemende raden voor het wijzigen van de GR. Na het besluit van PS kunnen GS de gewijzigde GR vaststellen.

4. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 48-2026

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 23 juni 2026;

gelet op artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluiten:

toestemming aan Gedeputeerde Staten te geven voor het treffen van de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Besluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond (9e wijziging)

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Velsen, Waterland, Wormerland, Uitgeest en Zandvoort, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft;

Overwegende dat

- het Omgevingsbesluit deelnemers verplicht taken onder te brengen bij een omgevingsdienst;
- het algemeen bestuur op 9 juli 2025 besloot om de financiering van Omgevingsdienst IJmond te herijken en hiervoor uitgangspunten vaststelde;
- het algemeen bestuur op 9 juli 2025 uitgangspunten vaststelde voor het wijzigen van de regeling;
- hierdoor wijziging en het opnieuw nummeren van de regeling nodig is;

Gelet op

- de toestemming van provinciale staten van de provincie Noord-Holland;
- de toestemmingen van de raden van de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Velsen, Waterland, Wormerland, Uitgeest en Zandvoort;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluiten:

de **Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond** als volgt te wijzigen:

Artikel I

- A. De artikelen 1 tot en met 43, 44 eerste, derde en vierde lid en 44a worden vervangen. Artikel 44 lid 2 wordt vernummerd tot artikel 42, tweede lid.
De tekst van de regeling zal als volgt luiden:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze gemeenschappelijke regeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- basistakenpakket: de activiteiten genoemd in bijlage VI van het Omgevingsbesluit en de daarbij horende werkzaamheden genoemd in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit;
- colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie;
- deelnemer(s): de aan deze regeling deelnemende bestuursorganen van de gemeenten en provincie;
- dienst: het openbaar lichaam, als bedoeld in artikel 2;
- dienstverleningsovereenkomst: de overeenkomst tot opdracht die een deelnemer of derde partij met de dienst kan sluiten over de uit te voeren taken en de voorwaarden waaronder die uitvoering plaatsvindt;
- facultatieve taken: taken die niet verplicht zijn om in de regeling onder te brengen;
- gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van provincie;
- gemeente: gemeente Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Velsen, Waterland, Wormerland, Uitgeest en Zandvoort;
- provincie: provincie Noord-Holland;
- projecten: alle activiteiten waar de looptijd minder dan twee jaar van is, en waar geen vaste financieringsbron in de begroting is opgenomen;
- regeling: deze gemeenschappelijke regeling;
- samenwerkingsgebied: het gezamenlijk grondgebied van de deelnemende gemeenten aan deze regeling;
- verplichte taken: taken die alle deelnemers in de regeling afnemen, behalve de provincie. Het verplichte takenpakket omvat het basistakenpakket en de gespecificeerde advisering voor de milieutaken. De omvang is in Bijlage I van deze regeling vastgelegd;
- wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam genaamd Omgevingsdienst IJmond.
2. Het openbaar lichaam is gevestigd in Beverwijk.

Artikel 3 Belang

Deze regeling is ter ondersteuning van de colleges bij de uitvoering van hun taken en bevoegdheden voor de fysieke leefomgeving in het algemeen, de Omgevingswet in het bijzonder en vergunningverlening, toezicht en handhaving op grond van het omgevingsrecht.

Hoofdstuk 2 Inrichting, samenstelling en werkwijze van het bestuur

Paragraaf 2.1 Algemeen bestuur

Artikel 4 Samenstelling

1. Het algemeen bestuur bestaat uit vijftien leden.
2. De colleges wijzen ieder uit hun midden één lid van het algemeen bestuur aan.
3. De colleges wijzen ieder uit hun midden één plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan. Het plaatsvervangend lid vervangt het lid, als bedoeld in het tweede lid, bij afwezigheid.
4. Bepalingen in deze regeling voor leden van het algemeen bestuur zijn van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangende leden.

Artikel 5 Zittingsperiode en beëindiging lidmaatschap

1. Het aanwijzen van een lid ter vervulling van een plaats die door ontslag, overlijden of om een andere reden openvalt, vindt plaats binnen twee maanden na dit openvallen.
2. Een tussentijds benoemd lid treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd volgens de Gemeentewet of de Provinciewet aftreedt.
3. De colleges kunnen ieder het door hen in het algemeen bestuur aangewezen lid te allen tijde ontslaan, wanneer dit lid het vertrouwen van het betreffende college niet langer bezit.
4. Een lid van het algemeen bestuur kan altijd ontslag nemen en deelt dit schriftelijk mee aan de voorzitter van de dienst en het college dat hem heeft aangewezen. Een lid dat ontslag neemt, blijft de functie waarnemen, totdat in de opvolging is voorzien.
5. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt op het moment van uittreding uit deze regeling van de deelnemer die het lid vertegenwoordigt.

Artikel 6 Taken en bevoegdheden

Het algemeen bestuur is in aanvulling op de wet bevoegd tot:

- a. het vaststellen van het strategische beleidsplan, inclusief organisatieontwikkelings- en kwaliteitsborgingsplan;
- b. het vaststellen van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma en evaluatieverslag;
- c. het doen van voorstellen aan de deelnemers over toetreden tot, wijzigen van of opheffen van de regeling;
- d. het doen van voorstellen aan de deelnemers naar aanleiding van een besluit tot uittreding van een of meerdere deelnemers;
- e. het aanwijzen van een plaatsvervangend voorzitter uit haar leden;
- f. het ontslaan van de plaatsvervangend voorzitter als deze het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Dit geldt niet voor zijn rol als lid van het algemeen bestuur.

Artikel 7 Incompatibiliteit

In aanvulling op de wet is het lidmaatschap van het algemeen bestuur onverenigbaar met een betrekking van ambtenaar of werknemer bij een van de deelnemers van deze regeling of van de dienst.

Artikel 8 Orde

1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste vier keer per jaar.
2. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over het vaststellen van de begroting en de jaarrekening.

Artikel 9 Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen bij tweederde meerderheid van stemmen met een gewogen stemverhouding per deelnemer, tenzij deze regeling anders bepaalt.
2. De gewogen stemverhouding per deelnemer wordt bepaald op basis van de jaarlijkse financiële bijdrage van de deelnemer aan de dienst. Dat zijn zowel de verplichte taken als de facultatieve taken van de deelnemer, als percentage van de totale begroting. Projecten worden hierin niet meegerekend.
3. Deze gewogen stemverhouding wordt jaarlijks bepaald op basis van de vastgestelde begroting voor het volgende jaar. Als de begroting gedurende een jaar wordt gewijzigd, stelt het algemeen bestuur de stemverhouding opnieuw vast direct met het besluit tot vaststelling van de gewijzigde begroting.

Artikel 10 Inlichtingen en verantwoording

1. Een lid van het algemeen bestuur is aan het college dat dit lid heeft aangewezen en aan de eigen raad of staten verantwoording schuldig voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.
2. In de dienstverleningsovereenkomsten kunnen afspraken worden vastgelegd over de manier waarop verantwoording en het verstrekken van inlichtingen plaatsvindt.

Artikel 11 Participatie

1. Inwoners van de deelnemers en belanghebbenden kunnen door de deelnemers bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van de dienst betrokken worden.
2. In afwijking van het eerste lid kan het algemeen bestuur in overleg met de deelnemers tot een andere participatieprocedure besluiten.

Artikel 12 Opdrachtgeversplatform

1. Het algemeen bestuur kan besluiten een opdrachtgeversplatform in te richten.
2. Het opdrachtgeversplatform richt zich op zaken die alle deelnemers betreffen en dient als plek om de samenwerking tussen deelnemers en dienst te bevorderen.
3. Het opdrachtgeversplatform bestaat uit een (ambtelijke) vertegenwoordiging van alle deelnemers.
4. Als een opdrachtgeversplatform wordt ingericht, wordt ook een jaarplan opgesteld met daarin de voorgenomen activiteiten.

Paragraaf 2.2 Dagelijks Bestuur

Artikel 13 Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier andere leden.
2. In het dagelijks bestuur neemt tenminste één lid zitting uit regio Zuid-Kennemerland (Bloemendaal, Haarlem, Heemstede, Zandvoort), één lid uit regio IJmond (Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest, Velsen) en één lid uit regio Zaanstreek-Waterland (Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Oostzaan, Waterland, Wormerland).

Artikel 14 Zittingsperiode en beëindiging lidmaatschap

1. De leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het algemeen bestuur aangewezen in de eerste vergadering van het algemeen bestuur in nieuwe samenstelling na de dag van aftreden van de colleges.
2. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt op het moment dat het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt.
3. Het aanwijzen van een lid ter vervulling van een plaats die door ontslag, overlijden of om andere redenen openvalt, vindt plaats binnen twee maanden na dit openvallen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan altijd ontslag nemen en deelt dit schriftelijk mee aan het algemeen bestuur. Een lid dat ontslag neemt, blijft lid, totdat in de opvolging is voorzien.

Artikel 15 Orde

1. Het dagelijks bestuur kan voor zijn vergaderingen een reglement van orde vaststellen. Dit reglement wordt aan het algemeen bestuur ter informatie toegezonden.
2. Het dagelijks bestuur vergadert zo vaak als de voorzitter dit nodig oordeelt of wanneer twee leden hem dit schriftelijk verzoeken onder opgave van de te behandelen onderwerpen. Als een vergadering is gevraagd door twee leden, wordt zij binnen twee weken gehouden.
3. De vergaderingen van het dagelijks bestuur vinden achter gesloten deuren plaats.

Artikel 16 Besluitvorming

1. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
2. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan alleen worden beraadslaagd en besloten als meer dan de helft van het aantal leden aanwezig is.
3. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen.
4. Bij staking van de stemmen heeft de voorzitter een doorslaggevende stem.

Paragraaf 2.3 Zienswijzen

Artikel 17 Zienswijzen bij voorgenomen besluiten

Buiten de in wet- en regelgeving bepaalde gevallen zijn er geen besluiten van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter waarvoor eerst aan de raden en staten van de deelnemers een zienswijze als bedoeld in artikel 10, vijfde lid van de wet wordt gevraagd.

Paragraaf 2.4 Secretaris

Artikel 18 Secretaris

1. Het algemeen bestuur benoemt de secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur en kan de secretaris schorsen of ontslaan.
2. De secretaris ondersteunt het algemeen en dagelijks bestuur, de voorzitter en eventuele commissies in de uitoefening van hun taak.
3. Alle stukken die van het algemeen en dagelijks bestuur uitgaan worden door de secretaris mede ondertekend.
4. De secretaris is in de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig, tenzij het algemeen of dagelijks bestuur bepaalt dat de secretaris bij bepaalde (delen van) vergaderingen niet aanwezig is.

5. De secretaris zorgt voor de verslagen van de vergaderingen van het algemeen en het dagelijks bestuur.

Hoofdstuk 3 Taken en bevoegdheden

Artikel 19 Taken en bevoegdheden dienst

1. De dienst voert voor de deelnemers het verplichte takenpakket uit en kan daarnaast facultatieve taken uitvoeren.
2. De colleges kunnen het dagelijks bestuur of de directeur van de dienst mandaat geven voor hun bevoegdheden binnen het belang van deze regeling.
3. Voor de uitvoering van de verplichte taken is mandaat van de colleges aan het dagelijks bestuur en de directeur van de dienst nodig.
4. Voor het uitbreiden of afbouwen van taken is instemming van het algemeen bestuur vereist.

Artikel 20 Verplichte taken

1. De uitwerking van het verplichte takenpakket wordt overeengekomen in een dienstverleningsovereenkomst.
2. Voor aanpassing van deze dienstverlening is instemming van het algemeen bestuur nodig. Het dagelijks bestuur bereidt daar een voorstel toe voor.

Artikel 21 Facultatieve taken

1. De uitwerking van de facultatieve taken wordt overeengekomen in een dienstverleningsovereenkomst.
2. Indien een deelnemer besluit tot aanpassing van de dienstverlening, worden de frictiekosten gedragen door de betreffende deelnemer. In de dienstverleningsovereenkomst worden hier afspraken over vastgelegd. Over de gevolgen van de aanpassing van deze dienstverlening besluit het algemeen bestuur als het financiële effect meer dan 3% van de facultatieve taken van de betreffende deelnemer is.

Artikel 22 Dienstverleningsovereenkomst

1. De dienstverleningsovereenkomst bestaat in elk geval uit drie delen:
 - a. Deel A: Algemeen juridische bepalingen en afspraken;
 - b. Deel B: Product–dienstencatalogus verplichte en facultatieve taken;
 - c. Deel C: Financiën.
2. De dienstverleningsovereenkomst wordt ten minste eens in de vijf jaar geëvalueerd door het algemeen bestuur.

Artikel 23 Beleidskader

1. Op basis van het beleid van de deelnemers stelt de dienst jaarlijks een uitvoeringsprogramma conform artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit op.
2. In het uitvoeringsprogramma legt de dienst vast welke diensten en producten op grond van de dienstverleningsovereenkomsten worden uitgevoerd voor de deelnemers of derden.

Hoofdstuk 4 Directie en personeel

Artikel 24 Directeur

1. De dienst heeft een directeur die onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur leiding geeft aan de ambtelijke organisatie en zorgt voor een juiste uitvoering van de taken van de dienst.
2. De directeur fungeert als secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur, nadat hij door het algemeen bestuur is benoemd tot secretaris.

Artikel 25 Rechtspositie en bezoldiging

Het algemeen bestuur beslist op voorstel van het dagelijks bestuur over de toepassing van de arbeidsvoorwaarden.

Hoofdstuk 5 Financiële bepalingen

Artikel 26 Boekjaar

1. Het boekjaar van de dienst is gelijk aan het kalenderjaar.
2. Het eerste boekjaar loopt vanaf de datum van inwerkingtreding van deze regeling tot en met 31 december daaraanvolgend.

Artikel 27 Begroting

1. Voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting wordt uitgegaan van de in de laatst vastgestelde begroting opgenomen ramingen en wijzigingen en wordt ook rekening gehouden met de laatst bekende cao-Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties, het prijsindexcijfer voor de overheidsconsumptie en autonome ontwikkelingen.
2. De begroting wordt voorzien van een toelichting waarin inzicht wordt gegeven in de kosten in relatie tot de te leveren diensten of producten en waarin de hoofdlijnen van de (gewenste) (beleids)ontwikkelingen in het samenwerkingsgebied worden aangegeven.
3. Aan de begroting wordt een meerjarenprognose toegevoegd.
4. De meerjarenprognose omvat een globale raming van uitgaven en inkomsten en wordt van een toelichting voorzien.
5. De in de meerjarenprognose op te nemen ramingen worden gebaseerd op het loon- en kostenpeil dat geldt voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting.
6. Op het wijzigen van de begroting zijn het tweede tot en met het vijfde lid van overeenkomstige toepassing, tenzij het technische begrotingswijzigingen betreft die niet zorgen voor een verhoging van de bijdragen van de deelnemers. Voor laatstgenoemde begrotingswijzigingen is het algemeen bestuur bevoegd deze vast te stellen zonder daarvoor een zienswijze van de raden en de provinciale staten van de deelnemers te verzoeken.

Artikel 28 Rekening

1. Van de baten en lasten van de dienst legt het dagelijks bestuur over elk dienstjaar verantwoording af aan het algemeen bestuur met de jaarrekening en het jaarverslag en de daarbij behorende bescheiden. Het algemeen bestuur onderzoekt de jaarrekening en het jaarverslag zonder uitstel en stelt haar binnen de wettelijke termijn vast.
2. De SiSa-verantwoordingsbijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen maakt deel uit van de toelichting op de jaarrekening. Het dagelijks bestuur verantwoordt zich met de

jaarrekening over de uitvoering van de regelingen van de specifieke uitkeringen volgens artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet.

3. Het dagelijks bestuur stuurt de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag ter kennisneming aan de raden en provinciale staten van de deelnemers.

Artikel 29 Tussenrapportage

1. Het algemeen bestuur stelt een keer per jaar een tussenrapportage vast met daarin informatie over het lopende begrotingsjaar.
2. In de tussenrapportage staan:
 - a. de beleidsmatige en financiële tussenstand;
 - b. de afwijkingen in de geleverde prestaties ten opzichte van de geraamde prestaties met een toelichting.
 - c. overige relevante zaken voor de stand van zaken.
3. Het algemeen bestuur stuurt de tussenrapportage van het betreffende jaar aan de deelnemers.

Artikel 30 Rekeningresultaat

1. Verrekening van het verschil tussen de betaalde voorschotten en het jaarrekeningresultaat volgt meteen na vaststelling van de rekening. Negatieve resultaten worden verrekend met de algemene reserve. Positieve resultaten vullen eerst de algemene reserve aan tot door het algemeen bestuur vastgestelde weerstandsratio bereikt is en worden daarna verrekend met de deelnemers.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot verhoging van de algemene reserve tot boven voornoemd bedrag bij toetreding van nieuwe deelnemers of uitbreiding van ingebrachte taken door bestaande deelnemers.

Artikel 31 Financiering

1. De dienst verantwoordt zich in de begroting en de jaarstukken over de in artikel 8 van de Wet financiering decentrale overheden genoemde gegevens, conform de bij of krachtens die wet gestelde normen en regels. Bij afwijkingen of dreigende overschrijding van de in de Wet financiering decentrale overheden genoemde normen, wordt daarover afzonderlijk en onverwijld gerapporteerd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Als garantstelling van één of meer deelnemers nodig is voor een geldlening of een rekening-courant overeenkomst of het uitlenen van geld, dan wordt het conceptbesluit hiervoor aan de betrokken deelnemer of aan alle deelnemers ter besluitvorming voorgelegd.
3. De betrokken deelnemers staan garant voor het betalen van rente en aflossing van de geldlening en in rekening-courant op te nemen gelden voor zover door andere overheidsorganen geen garantie is verstrekt. De betrokken deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding van de omzet van die deelnemer in het voorgaande jaar.

Artikel 32 Verdeling van baten en lasten

1. De lasten van de dienst worden gedekt door:
 - a. bijdragen van de deelnemers voor de uitoefening van verplichte taken, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst;
 - b. bijdragen van de deelnemers voor de uitoefening van facultatieve taken, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst;
 - c. bijdragen van de deelnemers aan schadevergoedingen. Deze schadevergoedingen komen volledig ten laste van de deelnemer voor wie de dienst de taak uitvoert.

- d. subsidies, andere bijdragen dan de onder a. bedoelde bijdragen en schenkingen;
 - e. overige inkomsten;
 - f. reserves.
2. Het algemeen bestuur stelt de hoogte van de bijdragen in het eerste lid, aanhef en onder a en b steeds voor vijf jaar vast op basis van de door de dienst jaarlijks vastgelegde tijdschrijfgegevens.

Hoofdstuk 6 Archiefbescheiden

Artikel 33 Archiefbescheiden

1. Het dagelijks bestuur zorgt voor de archiefbescheiden van de dienst volgens de geldende Archiefwet en de door het algemeen bestuur vastgestelde regels op basis van de geldende Archiefwet.
2. Voor de bewaring van de op grond van de geldende Archiefwet over te brengen archiefbescheiden is de gemeente waar de dienst is gevestigd, aangewezen als archiefbewaarplaats.
3. Voor de door de deelnemers gemandateerde taken berust de zorg voor de archiefbescheiden bij deze deelnemers.
4. De archivaris van de deelnemers houdt toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de gemandateerde taken.
5. De secretaris-directeur beheert de archiefbescheiden, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
6. De archivaris houdt toezicht op het beheer van de archiefbescheiden, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

Hoofdstuk 7 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 34 Toetreding

Het algemeen bestuur doet na een verzoek tot toetreding een voorstel over toetreding aan de deelnemers en kan daarbij voorwaarden stellen. Toetreding is alleen mogelijk bij unaniem besluit van het algemeen bestuur.

Artikel 35 Uittreding

1. De procedure van uittreding begint zodra het algemeen bestuur het uittredingsbesluit van de deelnemer ontvangt.
2. De uittredingstermijn is drie jaar. De termijn start na ontvangst van het uittredingsbesluit. De feitelijke uittreding gaat in op 1 januari. Het algemeen bestuur kan van deze termijn afwijken.
3. Bij uittreding komen de gevolgen voor rekening van de uittredende deelnemer. De gevolgen voor het vermogen bestaan in ieder geval uit personeelslasten en overige financiële lasten.
4. Uitgangspunt is dat het personeel, dat toe te rekenen is aan de werkzaamheden voor de uittredende deelnemer, in dienst treedt van de uittredende deelnemer. Als dit niet mogelijk is dan komen de afvloeiingskosten voor rekening van de uittredende deelnemer.
5. Onder overige financiële lasten, als bedoeld in het derde lid, wordt onder meer verstaan financiële, juridische, en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.
6. Het dagelijks bestuur geeft aan een onafhankelijke derde de opdracht om een impactanalyse of uittredingsplan op te stellen. Over deze opdracht heeft het dagelijks bestuur overleg met de uittredende deelnemer.

7. De kosten voor deze impactanalyse of uittredingsplan zijn voor de uittredende deelnemer.
8. Na de impactanalyse of uittredingsplan wordt een projectgroep samengesteld die het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer op basis van de impactanalyse of uittredingsplan adviseert.
9. De projectgroep bestaat in ieder geval uit:
 - a. de financiële controller van de uittredende deelnemer;
 - b. de financiële controller van de dienst;
 - c. een afgevaardigde van het dagelijks bestuur;
 - d. een afgevaardigde van de uittredende deelnemer.
10. De uittreedsom is gelijk aan de afvloeiingskosten, als bedoeld in het vierde lid, en de overige financiële lasten, als bedoeld in het vijfde lid.
11. Het algemeen bestuur stelt de uittreedsom vast met in achtneming van het advies van de projectgroep.
12. De uittreedsom kan door de uittredende deelnemer gespreid betaald worden gedurende een periode van drie jaar na vaststelling van de uittreedsom.

Artikel 36 Wijziging

Als het algemeen bestuur een wijziging van deze regeling wenst, doet het een voorstel aan de deelnemers.

Artikel 37 Opheffing

1. Deze regeling wordt opgeheven wanneer het algemeen bestuur daartoe besluit.
2. De in het eerste lid bedoelde besluitvorming vindt pas plaats nadat het algemeen bestuur een liquidatieplan heeft vastgesteld en de raden en provinciale staten van de deelnemers heeft gehoord.
3. Het liquidatieplan bevat tenminste de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing en in de gevolgen voor het personeel van de dienst, inclusief de toewijzing van personeel van de dienst aan de deelnemers.

Artikel 38 Vereffening vermogen

1. De dienst blijft na zijn ontbinding voortbestaan zolang dit voor de vereffening van zijn vermogen nodig is. Bij de vereffening wordt het liquidatieplan betrokken.
2. Het dagelijks bestuur wordt als vereffenaar aangewezen.

Hoofdstuk 8 Aansprakelijkheid

Artikel 39 Aansprakelijkheid

1. De dienst verzekert zich tegen:
 - a. civielrechtelijke aansprakelijkheid voor schade aan personen en goederen en
 - b. wettelijke aansprakelijkheid voor vermogensschade.
2. Als de verzekering een voor rekening van de dienst komende schade niet dekt, komt deze voor rekening van de deelnemer wiens takenpakket de schade veroorzaakte.
3. De afzonderlijke deelnemers verzekeren zich tegen het risico van bestuurdersaansprakelijkheid voor structurele of incidentele bedrijfsschade en vermogensschade.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 40 Evaluatie

1. Het algemeen bestuur evalueert iedere vier jaar het functioneren van de dienst en de dienstverlening aan de deelnemers en bepaalt hierbij de specifieke onderwerpen waar de evaluatie over gaat.
2. Het algemeen bestuur rapporteert aan de colleges het resultaat en de conclusies van de evaluatie.
3. Het algemeen bestuur bepaalt de wijze waarop de evaluatie en de rapportage plaatsvindt.

Artikel 41 Overgangsrecht

Als door wijziging van wettelijke regelingen de door de dienst uit te voeren taken onder een andere regeling vallen of niet wezenlijk veranderen, blijven het taken die aan de dienst zijn opgedragen.

Artikel 42 Bekendmaking en inwerkingtreding

1. Gedeputeerde staten zorgen voor bekendmaking van deze regeling en van besluiten tot toe- en uittreding, wijziging of opheffing.
2. Deze regeling treedt in werking op 1 januari 1998 dan wel later op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin goedkeuring door gedeputeerde staten en inschrijving in het gemeentelijk register overeenkomstig artikel 27 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft plaats gevonden.

Artikel 43 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

B Bijlage 1

Bijlage 1 Bevoegdheden en Taken vervalt.

Bijlage 1 zal als volgt luiden:

Bijlage 1 Dienstverlening ODIJmond

Toezicht	
(voorm.) C / controle locatie met vergunningspl. MBA	B
Indirecte lozingen (ex. externe kosten)	B
24 uren bereikbaarheid	B
(voorm.) A / eerste controle	V+
(voorm.) A / hercontrole	V+
Administratieve controle	B
(voorm.) B / controle locatie m. meldingen en maatwerk	B
(voorm.) B / hercontrole locatie met maatwerk	B
Beoordelen van klachten	B
Bodem	B
(voorm.) C / hercontrole locatie m. vergunningspl. MBA	B
Energiecontroles	B
Evenementen advies	B
Evenementen controle	B
Label C	B
Ondermijning	B
Strafrecht (milieu, bodem, asbest, etc.)	B
Toezicht asbest / sloop	B
Bodem overgangsrecht	B
Vergunningverlening en meldingen	
Procedure omgevingsvergunning MBA	B
Actualisatietoets	B
Advies omgevingsplannen	+
Bodem maatwerk en gelijkwaardigheid	B
Bodem MBA informatieplicht	B
Bodem MBA meldingsplicht	B
Melding / advies asbest	B
Procedure informatieplicht MBA	B
Procedure maatwerk / gelijkwaardigheid MBA	B
Procedure meldingsplicht MBA	B
Vragen van derden / adviseren van derden	B
Wettelijk adviseursschap	+
Bodem overgangslocaties / nazorg	B
Advies	
Advisering omgevingsplannen	V+

Omgevingswet en verordeningen	V+
Beleid	+
Ruimtelijke ontwikkelingen en omgevings-vergunningen (Variant A / generiek overleg)	V+
Ruimtelijke ontwikkelingen en omgevings-vergunningen (Variant B / specifieke overleggen)	V+
Juridisch milieu	
Bezwaar, beroep, hoger beroep, vovo's	B
Handhavingszaken	B
Projecten & kwaliteit	B
Juridische ondersteuning	B
Bouwvergunningverlening, toezicht en handhaving	
Bouwen vergunningverlening & toezicht	+
Projecten	
Uitvoering stimuleringsprojecten	Pr
GreenBiz IJmond	Pr
Gezonde leefomgeving IJmond	Pr
IJmond Bereikbaar	Pr
Overig	
Beheer Inrichtingen bestand	B
Contactfunctionaris	B
Data analisten VTH	B
Fondsenwerving	B
Projectleider regionale projecten en programma's	B
Schiphol	+
Alcoholwet	+
Brandveiligheid	+
Natuur en Milieu Educatie (NME)	+
Havens	+

LEGENDA VERPLICHTE / NIET VERPLICHTE TAKEN

Verplichte taken:

- B** Basistaak (B)
- V+** Verplichte (milieugerelateerde) Plustaak (V+)

Niet verplichte taken:

- +** Plustaak (+)
- Pr** Projecten (Pr)

C Toelichting

De toelichting vervalt.

De toelichting zal als volgt luiden:

Toelichting

Algemene toelichting

Deelnemende gemeenten en DVO-partners

In 1997 richtten de raden, colleges en burgemeesters van gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen de Gemeenschappelijke Regeling Milieudienst IJmond (hierna: de regeling) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: wet) op. Per 1 januari 1999 was de dienst operationeel. In 2001 traden ook de raad, het college en de burgemeester van gemeente Uitgeest toe tot de regeling. De dienst is opgericht voor een efficiënte en kwalitatieve uitvoering van de milieutaken van de deelnemers en volgt het samenwerkingsverband Gewest IJmond op.

De dienst richtte zich vanaf het begin op uitvoering van taken voor meer gemeenten dan alleen de deelnemers en onderzocht de mogelijkheden daartoe. Vanaf 2001 voert de dienst ook taken uit voor de gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede, Noordwijkerhout en Zandvoort en vanaf 2005 voor de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Waterland en Wormerland. Deze taken voerde de dienst uit op basis van afspraken en dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

In 2014 traden de colleges van gemeente Haarlem en provincie Noord-Holland toe en in 2015 de colleges van de gemeenten Beemster en Purmerend. Door de Wet dualisering gemeentebestuur en de wijziging van de wet zijn per 1 januari 2016 de raden en burgemeesters van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen uit de regeling geschreven. Deze bestuursorganen brachten geen eigen taken of bevoegdheden in de dienst en hadden daarom hier geen plaats meer. De regeling werd vanaf 1 april 2016 met de zesde wijziging een collegeregeling.

In 2017 traden de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort toe voor het basistakenpakket door een wijziging van de toenmalige regeling Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Later brachten gemeenten meer taken in de dienst.

Het takenpakket voert de dienst vanaf de negende wijziging in 2027 alleen nog uit op basis van dienstverleningsovereenkomsten. Dit is vastgelegd in de regeling.

Doel en taakuitvoering dienst

Oorspronkelijk luidde het belang waarvoor de dienst is ingesteld: 'het belang van de bescherming van het milieu in het samenwerkingsgebied'. Dit is later uitgebreid naar 'het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit'. Deze omschrijving sloot meer aan bij de Omgevingswet en het takenpakket dat de dienst uitvoert, dat breder is dan alleen milieu. De dienst voert ook taken uit voor brandveiligheid, bouw- en woningtoezicht, verkeer en mobiliteit, de Alcoholwet en de Algemene Plaatselijke Verordening. Daarom wijzigde vanaf 1 januari 2015 de naam van de dienst in Omgevingsdienst IJmond. Het belang is bij de negende wijziging in 2027 aangescherpt en vastgelegd in artikel 3.

Kern van de door de deelnemers in de regeling ingebrachte taken was het milieutaken (waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving, beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering op milieugebied,

begeleiden van bodemsaneringen) van de IJmondgemeenten. In 2014 is hier het basistakenpakket voor regionale uitvoeringsdiensten in verwerkt. Dit betrof de complexere milieutaken waarvan door het Rijk, samen met IPO en VNG overeen kwamen dat de uitvoering hiervan door uitvoeringsdiensten op schaalgrootte van een veiligheidsregio dient te geschieden. Op verzoek kan de dienst ook taken uitvoeren voor bijvoorbeeld brandveiligheid, Alcoholwet of de Algemene Plaatselijke Verordening.

In 2027 is de regeling grondig gewijzigd en is het onderscheid tussen verplichte en facultatieve taken in de regeling vastgelegd. Dit onderscheid betekent ook uniformering van afname van taken door de deelnemers. De verplichte taken zijn het basistakenpakket en enkele plustaken (met name de gespecificeerde advisering op milieu). De facultatieve taken zijn alle andere taken die binnen de regeling uitgevoerd worden (met name op bouw- en woningtoezicht).

Bevoegdheden: delegatie en mandaat

Deelnemers en derden kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht en de regeling bevoegdheden aan het dagelijks bestuur, een bestuurscommissie of de directeur op- of overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet.

Om de ingebrachte taken goed en efficiënt uit te kunnen voeren, droegen de colleges van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen bij de oprichting van de regeling een deel van hun beslissingsbevoegdheden over aan het algemeen bestuur (delegatie). Daarnaast hadden zij ook, net als andere deelnemers aan de regeling en partijen waar de dienst op DVO-basis taken voor uitvoert, in mandaat handhavende of vergunningverlenende bevoegdheden aan het dagelijks bestuur of de directeur opgedragen.

Door de wijziging in 2027 vervalt de combinatie voor deelname aan de regeling via delegatie. Vanaf 2027 kunnen deelnemers hun bevoegdheden voor het uitvoeren van taken alleen mandateren aan de dienst. Hierdoor nemen alle deelnemers op dezelfde wijze deel aan de regeling, namelijk via een mandaat. Van een gelijke deelname in de regeling was vóór 2027 geen sprake.

Beleidskaders en algemeen verbindende voorschriften

Het vaststellen van beleidskaders en algemeen verbindende voorschriften is aan de deelnemers voorbehouden. In de regeling vindt geen rechtstreekse overdracht of mandatering van bevoegdheden voor het vaststellen van beleid plaats, zodat de politieke verantwoordelijkheid voor het (milieu)beleid onaangetast blijft. De door de deelnemers vastgestelde beleidskaders en algemeen verbindende voorschriften zijn kaders die ook bepalend zijn voor de wijze waarop door de dienst aan de haar gemandateerde taken en bevoegdheden invulling wordt gegeven. De dienst vervult wel een rol in de voorbereiding van beleidsplannen en kaders van haar deelnemers en stelt daarnaast periodiek een uitvoeringskader op en jaarlijks een uitvoeringsprogramma vast (conform artikelen 13.5 en 13.8 van het Omgevingsbesluit).

Bij Omgevingsdienst IJmond zijn contactfunctionarissen aangesteld voor direct contact met de deelnemers en derden, opdrachten ophalen en terugkoppelen over de uitvoering.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2 Openbaar lichaam

De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond is een regeling op grond van de wet. Bij het treffen van de regeling is gekozen voor de meest vergaande vorm, waarbij een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid is ingesteld. De rechtspersoonlijkheid is geregeld in artikel 8 van de wet en is

daarom uit de regeling gehaald. De regeling is met de zesde wijziging omgevormd naar een collegeregeling. Alleen colleges van gemeenten en provincie brengen namelijk taken en bevoegdheden in de dienst. Artikel 12 lid 1 van de wet regelt dat het bestuur van de dienst uit een algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter bestaat. Daarom is dit uit de regeling gehaald waardoor het artikel, zoals gold na de 8e wijziging, vervalt.

Artikel 3 Belang

Volgens de wet kan een gemeenschappelijke regeling alleen worden opgericht voor het behartigen van een of meer bepaalde belangen van de deelnemers. Bij de negende wijziging is het belang niet meer ondergebracht bij de definities in artikel 1, maar in een apart artikel en herschreven, zodat alle taken die de dienst uitvoert eronder vallen.

Artikel 4 tot en met 10, 13 tot en met 16 Algemeen en dagelijks bestuur

In deze artikelen komt de relatie tussen het algemeen en dagelijks bestuur en de voorzitter en secretaris naar voren. De wet regelt grotendeels al deze samenwerking. Bij de negende wijziging zijn alleen bepalingen opgenomen, die niet in de wet zijn geregeld.

De colleges van de deelnemende gemeenten en provincie wijzen ieder één lid aan dat hun college vertegenwoordigt in het algemeen bestuur van de dienst. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur loopt gelijk met de periode waarvoor het college waarin het betreffende lid zitting heeft benoemd is. Het college dat een lid heeft aangewezen als lid van het algemeen bestuur, kan dit lid wegens het ontbreken van vertrouwen ook weer ontslaan. De Gemeentewet en Provinciewet regelen al het aftreden van leden van het algemeen en dagelijks bestuur en het is daarom niet verder in de regeling uitgewerkt.

In het algemeen bestuur geldt een gewogen stemverhouding tussen de deelnemers, die gebaseerd is op de financiële inbreng van de betreffende deelnemer in de regeling. De stemverhouding wordt door het algemeen bestuur vastgesteld op grond van de vastgestelde begroting. De projecten wegen niet meer voor de stemverhouding. Wat onder projecten wordt verstaan is daarom in artikel 1 van deze regeling gedefinieerd.

Samenwerking in een gemeenschappelijke regeling is primair een vorm van verlengd lokaal bestuur. De leden van het algemeen en dagelijks bestuur zijn in dat kader primair vertegenwoordiger van hun gemeente of provincie die niet zonder last of ruggespraak tot besluitvorming komen. Deze politieke verantwoordelijkheid krijgt op twee manieren vorm, namelijk een interne verantwoordings- en informatierelatie tussen dagelijks en algemeen bestuur en een externe verantwoordings- en informatierelatie tussen (de leden van) het bestuur van het openbaar lichaam en het gemeente- en provinciebestuur.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

De blauwe pijlen geven een inlichtingen- en verantwoordingsplicht aan, de rode pijlen het recht van het bestuursorgaan om een door haar aangewezen lid te ontslaan. De informatieplicht van het dagelijks aan het algemeen bestuur is een actieve informatieplicht. Dit laat onverlet de verantwoordingsplicht van de colleges van de gemeenten en provincie aan de raden en provinciale staten.

Een verzoek om inlichtingen te ontvangen kan alleen worden geweigerd of onder geheimhouding worden gegeven als dit is vastgelegd in wetgeving. De Wet gemeenschappelijke regelingen, Provinciewet en Gemeentewet bevatten bepalingen over het opleggen van geheimhouding op grond van de belangen genoemd in de Wet open overheid. Daarnaast bepalen artikel 169, derde lid, van de Gemeentewet en artikel 167, derde lid, van de Provinciewet dat informatie niet wordt gegeven als dit in strijd is met het openbaar belang. Van belang bij het toedelen van bevoegdheden aan het algemeen bestuur recht wordt gedaan aan het principe van een daadwerkelijke interne bestuurlijke aansturing en controle door het algemeen bestuur (als hoogste orgaan binnen een regeling) op het dagelijks bestuur en dat het dagelijks bestuur in beginsel bestuursbevoegdheden uitoefent. Het algemeen bestuur heeft in beginsel alle bevoegdheden die niet bij het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn belegd.

De wet staat het algemeen bestuur toe om bestuurs- of adviescommissies in te stellen. Het dagelijks bestuur mag volgens de wet alleen adviescommissies en geen bestuurscommissies instellen.

Het algemeen bestuur wijst, naast de voorzitter, minimaal drie en maximaal vier andere leden van het dagelijks bestuur uit haar midden aan. Het algemeen bestuur kan de leden van het dagelijks bestuur wegens gebrek aan vertrouwen ook weer ontslaan. In het dagelijks bestuur heeft ieder lid één stem. Sinds de zevende wijziging kan het algemeen bestuur een vijfde lid van het dagelijks bestuur aanwijzen uit haar midden. Met de negende wijziging is de samenstelling van het dagelijks bestuur opengesteld voor alle deelnemers.

De wet regelt in de artikelen 12, 13, 19a de rol van de voorzitter en is daarom niet in de regeling opgenomen. De voorzitter is hierdoor ook een zelfstandig bestuursorgaan van de regeling en kan de dienst naar buiten toe vertegenwoordigen. De procedure hoe de voorzitter wordt aangewezen uit en door het algemeen bestuur kan worden geregeld in een door het algemeen bestuur vastgesteld reglement van orde of protocol.

Artikel 13, negende lid, van de wet regelt dat het algemeen bestuur de (plaatsvervangend) voorzitter aanwijst uit zijn midden. Het algemeen bestuur kan de voorzitter bij gebrek aan vertrouwen ontslaan. De plaatsvervangend voorzitter kan ook in die hoedanigheid worden ontslagen.

Artikel 20 van de wet regelt de onverenigbaarheid van functies van leden van het algemeen bestuur. Met de aanvulling in artikel 7 van deze regeling wordt ook uitgesloten dat een lid van het algemeen bestuur ook een arbeidsovereenkomst heeft of aangaat bij een van de andere deelnemende gemeenten of provincie, dan de gemeente of provincie die het lid vertegenwoordigt.

Artikel 11 Participatie

Op uitdrukkelijke wens van de raden is deze bepaling in 2024 opgenomen in de regeling na de achtste wijziging. De wetswijziging in 2022 versterkte de positie van de raden. Als in de regeling niets bepaald is over participatie, dan gelden de algemene regels uit de Algemene wet bestuursrecht. Dit is geregeld in artikel 10, zevende en achtste lid, van de wet.

Artikel 12 Opdrachtgeversplatform

Voor het versterken van de goede samenwerking tussen Omgevingsdienst IJmond en de gemeenten en provincie is bij de negende wijziging in 2027 de mogelijkheid voor een formeel opdrachtgeversplatform in de regeling vastgelegd (artikel 12). Hiermee kunnen gemeenten en provincie als opdrachtgever en Omgevingsdienst IJmond als opdrachtnemer de gezamenlijke doelen, de onderlinge samenhang in de uit te voeren taken en de gevolgen van aanpassingen in de dienstverlening voor een of meer deelnemers bespreken. Deze formalisering beoogt dus om het opdrachtgeversplatform een duidelijker positie te geven en afstemming tussen de deelnemers makkelijker te maken.

Artikel 17 Zienswijzen bij voorgenomen besluiten

Artikel 10, vijfde lid, van de wet regelt dat de regeling een bepaling inhoudt over welke voorgenomen besluiten van het bestuur van de dienst een zienswijze wordt gevraagd. In deze regeling is gekozen om alleen verplicht om een zienswijze te vragen als dit wettelijk is voorgeschreven.

Artikel 18 en 24 Secretaris en directeur

De secretaris ondersteunt het algemeen en dagelijks bestuur en wordt benoemd door het algemeen bestuur. De secretaris is in de praktijk vaak ook de directeur van de dienst. Het algemeen bestuur is niet bevoegd om de directeur te benoemen. Het aangaan van een arbeidsovereenkomst met de directeur is een privaatrechtelijke rechtshandeling en is daarom een bevoegdheid van het dagelijks bestuur. Dit is in de wet geregeld. Het algemeen bestuur kan de secretaris schorsen of ontslaan, maar schorst of ontslaat daarmee niet de directeur van de dienst. Deze twee rollen zijn wel verenigd in één persoon, maar het algemeen en dagelijks bestuur hebben dus verschillende bevoegdheden.

In praktijk wordt eerst de secretaris benoemd door het algemeen bestuur en daarna wordt met de directeur een arbeidsovereenkomst door het dagelijks bestuur aangegaan.

Artikel 19 tot en met 21 Taken en bevoegdheden

Bij de negende wijziging is onderscheid aangebracht tussen verplichte en facultatieve taken. Verplichte taken worden door alle deelnemers afgenomen. De Omgevingswet verplicht deelnemers om deze taken onder te brengen bij een omgevingsdienst. Het niet afnemen van deze taken betekent uittreding uit de regeling. Bij uittreding is de uittredende deelnemer verplicht om de taken onder te brengen bij een andere omgevingsdienst.

De verplichte taken omvatten het basistakenpakket en enkele gespecificeerde adviestaken, conform bijlage 1. Dit is de basis van de samenwerking binnen de regeling. De facultatieve taken omvatten verschillende plustaken, de bouw- en woningtoezichtstaken en enkele aanvullende taken. In bijlage I zijn deze taken uitgewerkt.

De deelnemers en derden waarvoor taken worden uitgevoerd, kunnen mandaat verlenen aan het dagelijks bestuur, als uitvoerend orgaan, of rechtstreeks aan de directeur. De Algemene wet bestuursrecht regelt het verlenen van een mandaat.

Een deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond kan besluiten om de dienstverlening te willen aanpassen door minder of meer taken door Omgevingsdienst IJmond te laten uitvoeren. Dit kan financiële gevolgen hebben voor de overige deelnemers. In de Gemeenschappelijke Regeling en de daarop gebaseerde dienstverleningsovereenkomsten wordt geregeld hoe deze financiële gevolgen verrekend kunnen of moeten worden. Bij het Algemeen Bestuur ligt de verantwoordelijkheid om hierbij de collectieve (financiële) belangen van de deelnemers in het samenwerkingsverband te behartigen en te zorgen dat de omgevingsdienst zijn taken goed kan blijven uitvoeren. Daar is de vereiste instemming van het Algemeen bestuur voor bedoeld. De vereiste instemming kan nooit de autonome bevoegdheden van de deelnemers opzijzetten en een besluit tot vermindering van taken van de deelnemers tegenhouden. De verplichte taken betreffen de basis van de samenwerking binnen de regeling. Voor aanpassing van het niveau van uitvoering van de verplichte taken is instemming van het algemeen bestuur nodig omdat een gezamenlijk niveau van uitvoering is afgesproken (level playingfield is een verplichting vanuit de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht). Het beëindigen van verplichte taken door een individuele deelnemer betekent uittreding uit de gemeenschappelijke regeling.

Bij facultatieve taken heeft iedere deelnemer keuze in het uitbreiden of afbouwen van taken volgens de

bepalingen in de GR en de DVO.

Artikel 22 Dienstverleningsovereenkomst

De taken uit Bijlage I worden uitgewerkt in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Deze is voor alle deelnemers in opzet en inrichting gelijk en omvat ook een product–dienstencatalogus van de verplichte en facultatieve taken. De DVO wordt in principe voor onbepaalde tijd aangegaan. De wijze waarop aanpassingen kunnen plaatsvinden wordt in de DVO verder uitgewerkt. Het dagelijks bestuur is bevoegd om de dienstverleningsovereenkomst aan te gaan met de colleges van de deelnemers, omdat het een privaatrechtelijke rechtshandeling is.

Invulling van de concrete uitvoering per jaar vindt plaats in het uitvoeringsprogramma dat door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.

Facultatieve taken kunnen voor zowel deelnemers als niet–deelnemers op grond van een dienstverleningsovereenkomst worden uitgevoerd. Bij deelname aan de regeling zijn de deelnemers verplicht om het basistakenpakket en de gespecificeerde adviestaken conform Bijlage 1 te laten uitvoeren door de dienst. Voor de facultatieve taken hebben de deelnemers de keuze om deze door de dienst te laten uitvoeren.

Artikel 23 Beleidskader

Artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit bepaalt dat bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst gezamenlijk een uniforme uitvoerings– en handhavingsstrategie vaststellen voor de werkzaamheden, Vervolgens regelt artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit dat deze bestuursorganen de vastgestelde uitvoerings– en handhavingsstrategie uitwerken in een uitvoeringsprogramma. De regeling legt aanvullend op de bepalingen uit de Omgevingswet vast dat alles wordt meegenomen in het door de wet vereiste uitvoeringsprogramma.

Artikel 25 Rechtspositie en bezoldiging

Vanaf 1 januari 2020 geldt de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren. Hierdoor vallen ambtenaren onder het private arbeidsrecht, geregeld in Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en stelt het bestuur de rechtspositie niet meer vast. Ambtenaren worden ook niet meer benoemd, maar krijgen een arbeidsovereenkomst. Dit is een private rechtshandeling, die wordt uitgevoerd door het dagelijks bestuur of (in mandaat) de directeur. De CAR–UWO is vervangen door de CAO gemeenten en de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (CAO SGO). De Cao Gemeenten geldt voor werknemers in dienst bij gemeenten en de Cao SGO geldt voor werknemers in dienst bij (aangesloten) gemeentelijke organisaties. Voor omgevingsdiensten geldt het laatste. Als een CAO verbindend is verklaard, dan geldt deze automatisch. Het bestuur kan alleen nog overige arbeidsvoorwaarden vaststellen.

Artikel 26 tot en met 32 Financiële bepalingen

Jaarlijks stelt het algemeen bestuur, voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt, de begroting vast. Van de baten en lasten van de dienst wordt in de rekening tenslotte door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur verantwoording afgelegd. Vaststelling van de begroting kan slechts plaatsvinden nadat de betrokken raden/Provinciale Staten van de deelnemers in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze hierover uit te spreken. De regels en termijnen die de wet al dwingend voorschrijft, zijn uit de regeling geschrapt. In de regeling staan alleen aanvullende bepalingen.

Deze artikelen regelen de financiële planning– en controlcyclus van de dienst in aanvulling op de regels in de artikelen 58, 58a, 58b en 59 van de wet. In de wet staan ook de termijnen genoemd wanneer het

bestuur van de dienst de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting toezendt aan de raden en provinciale staten. Omgevingsdienst IJmond stuurt meestal begin april de ontwerpbegroting, inclusief meerjarenprognose, beleidsmatige ontwikkelingen en de voorlopige jaarrekening. De ontwerpbegroting geldt dus ook als stuk waarin de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het komende jaar of jaren zijn opgenomen.

In artikel 31 staat waar de inkomsten van de dienst uit bestaan. Vanaf 2027 worden de bijdragen door de deelnemers steeds voor vijf jaar vastgesteld op basis van de door de dienst jaarlijks vastgelegde tijdschrijfgegevens.

Een keer per jaar wordt een tussenrapportage vastgesteld door het algemeen bestuur en aangeboden aan de colleges van de deelnemers, zodat de informatie beter is afgestemd op de planning & control cyclus van de deelnemers.

Onder technische wijzigingen, genoemd in artikel 27 lid 6, worden verstaan wijzigingen die niet van invloed zijn op de opgedragen bevoegdheden en taken of (financiële) gevolgen hebben voor de deelnemers aan de regeling. Het gaat om het in overeenstemming brengen van de regeling met veranderde wet- en regelgeving.

Artikel 33 Archiefbescheiden

De Archiefwet verplicht om in een gemeenschappelijke regeling bepalingen op te nemen over de gevormde en te vormen archiefbescheiden. De bepaling is afgestemd met de archiefinspecteurs van de deelnemers.

De Tweede Kamer stemde op 18 februari 2025 in met het wetsvoorstel voor een nieuwe Archiefwet en deze ligt ter behandeling bij de Eerste Kamer. Inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet wordt medio 2026 verwacht. Hierom is in de regeling gekozen voor 'geldende' Archiefwet.

Artikel 34 tot en met 38 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Volgens artikel 9, eerste lid, van de wet bevat de regeling bepalingen over het toetreden tot, uittreden uit, wijzigen en opheffen van de regeling. Voor toetreden en wijzigen geldt unanieme besluitvorming. Voor uittreden geldt de unanimiteit van besluitvorming alleen voor het bepalen van de financiële en overige gevolgen van het uittreden. Een deelnemer beslist zelfstandig over het uittreden, maar heeft wel te maken met de financiële en overige gevolgen hiervan. De bevoegdheid van de colleges om een regeling te wijzigen is vastgelegd in artikel 51 van de wet. Het algemeen bestuur kan geen wijzigingen in de regeling vaststellen, maar wel voorstellen hierover doen aan de colleges, omdat zij hiervoor een aanleiding zien in de gewijzigde wet- en regelgeving of als de praktijk niet meer overeenstemt met de regeling.

De termijn van drie jaar in artikel 35 lid 2 van de regeling is voor volledige uittreding uit de regeling, omdat een uittreding flinke consequenties heeft voor de deelnemers. Dit is iets anders dan een wijziging in het takenpakket van de deelnemers, dat in de artikelen 19 tot en met 22 van deze regeling is geregeld.

Vervolgens is geregeld dat de uittreding feitelijk pas per 1 januari volgend op de drie jaar termijn ingaat. Deze datum hangt samen met het boekjaar, dat van 1 januari tot en met 31 december loopt, zoals in artikel 26 van deze regeling is geregeld.

Artikel 39 tot en met 43 Aansprakelijkheid en slotbepalingen

Deze bepalingen regelen algemene zaken als aansprakelijkheid, evaluatie, overgangsregeling, bekendmaking, inwerkingtreding en de citeertitel. Wat de wet en de Algemene bestuursrecht hierover zelf regelen is niet meer opgenomen in de regeling.

Volgens artikel 26, eerste lid, van de wet mogen de deelnemers in de regeling bepalen wie het bekendmaakt. Als hierover in de regeling geen bepaling staat, dan is het de verantwoordelijkheid van gemeente Beverwijk, omdat het openbaar lichaam in Beverwijk is gevestigd. In artikel 42 van de regeling is bepaald dat gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland de regeling bekendmaakt. Ook regelt gedeputeerde staten dat de geconsolideerde versie beschikbaar komt. De andere colleges kunnen er facultatief voor kiezen om de negende wijziging van de GR ook in het Gemeenteblad te publiceren OD IJmond zorgt voor de verwerking in het GR-register (artikel 26, tweede lid, van de wet).

Artikel II

Dit wijzigingsbesluit treedt in werking op 1 januari 2027.

Ondertekening

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beverwijk op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bloemendaal op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Edam-Volendam op
[DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlem op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heemskerk op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heemstede op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Landsmeer op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oostzaan op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Purmerend op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waterland op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wormerland op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Uitgeest op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zandvoort op [DATUM]

De secretaris,

De burgemeester

Vastgesteld door het college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland op [DATUM]

De secretaris,

De commissaris van de koning,

Bijlage bij wijziging Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond

Was-wordt-tabel artikelen

Leeswijzer

Om de Was-Wordt lijst goed te interpreteren is het van belang dat u de leeswijzer goed doorneemt.

De bestaande tekst is de tekst zoals die luidt na de 8^e wijziging 19 juli 2024.

De nieuwe tekst is de tekst zoals vast te stellen door de deelnemers. Deze is volgens de Aanwijzingen voor de regelgeving opgesteld.

In de bestaande tekst zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet.

In de bestaande tekst is de tekst die vervalt omdat het al in een wet of AMVB staat, *cursief* en onderstreept gezet.

In de nieuwe tekst zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt en ook **onderstreept** als de bestaande tekst al vet was gedrukt.

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 1 <i>Begrippen</i> In deze gemeenschappelijke regeling en de daarop berustende besluiten wordt verstaan onder: a. basistakenpakket: de activiteiten <i>zoals</i> genoemd in bijlage VI van het Omgevingsbesluit en de daarbij horende werkzaamheden <i>zoals</i> genoemd in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit. b. <i>belang van het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit: zorg voor milieu, bodem, lucht, water(systemen), bouwwerken, infrastructuur, landschappen en natuur in ruime zin waarbij in samenspel met andere beleidsterreinen van de deelnemers aan duurzame ontwikkeling vorm wordt gegeven;</i> c. colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten <i>onderscheidenlijk</i> het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland; d. deelnemer(s): de aan deze <i>gemeenschappelijke</i> regeling deelnemende bestuursorganen van de gemeenten, <i>te weten Beemster, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland en Zandvoort</i> en van provincie Noord-Holland;	Artikel 1 <u>Definities</u> In deze gemeenschappelijke regeling en de daarop berustende besluiten wordt verstaan onder: – basistakenpakket: de activiteiten genoemd in bijlage VI van het Omgevingsbesluit en de daarbij horende werkzaamheden genoemd in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit. – colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie ; – deelnemer(s): de aan deze regeling deelnemende bestuursorganen van de gemeenten en provincie; – dienst: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2; – dienstverleningsovereenkomst: de overeenkomst tot opdracht die een deelnemer of derde partij met de dienst kan sluiten over de uit te voeren taken en de voorwaarden waaronder die uitvoering plaatsvindt; – facultatieve taken: taken die niet verplicht zijn om in de regeling onder te brengen ; – gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van provincie; – gemeenten: gemeente Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan,

e. dienst: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2; f. dienstverleningsovereenkomst: de <i>opdrachtovereenkomst</i> die een deelnemer of derde partij met de dienst kan sluiten over <i>door de dienst voor een deelnemer of derde partij</i> uit te voeren taken en de voorwaarden waaronder die uitvoering plaatsvindt, <u>daaronder mede begrepen de financiële voorwaarden</u>; g. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van provincie Noord-Holland; h. provincie: provincie Noord-Holland; i. milieutakenpakket: de <i>adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Waaronder alle vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken in het kader van de Omgevingswet en de Wetmilieubeheer en daaruit voortvloeiende regelgeving en taken op het gebied van milieu. Dit omvat ook de advisering op het gebied van klimaat, duurzaamheid, lucht, geluid, externe veiligheid, bodem, water, natuur en biodiversiteit bij beleidsplannen, omgevingsvisies, omgevingsplannen, regelgeving, programma's en projectbesluiten</i>; j. plustaken: taken op het gebied van de Omgevingswet, zoals <i>bouwtaken, de Alcoholwet, de algemene plaatselijke verordening, het omgevingsplan en/of andere taken die een relatie hebben met de fysieke leefomgeving</i>; k. regeling: deze gemeenschappelijke regeling; l. samenwerkingsgebied: het gezamenlijk grondgebied van de <i>deelnemers</i> aan deze regeling; m. uitvoering: <i>het anders dan via algemeen verbindende voorschriften effectueren van genomen besluiten</i>; n. Wgr: Wet gemeenschappelijke regelingen.	Purmerend, Velsen, Waterland, Wormerland, Uitgeest en Zandvoort; – provincie: provincie Noord-Holland; – regeling: deze gemeenschappelijke regeling; – samenwerkingsgebied: het gezamenlijk grondgebied van de deelnemende gemeenten aan deze regeling; – verplichte taken: taken die alle deelnemers in de regeling afnemen, behalve de provincie. Het verplichte takenpakket omvat het basistakenpakket en de gespecificeerde adviestaken voor de milieutaken. De omvang is in Bijlage I van deze regeling vastgelegd; – wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.
---	---

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 2 Openbaar lichaam 1. Er is een openbaar lichaam, genaamd "Omgevingsdienst IJmond". 2. Het openbaar lichaam is <i>rechtspersoon</i> en gevestigd te Beverwijk. 3. <i>Het openbaar lichaam is primair ingesteld in het belang van het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke</i>	Artikel 2 Openbaar lichaam 1. Er is een openbaar lichaam genaamd Omgevingsdienst IJmond. 2. Het openbaar lichaam is gevestigd in Beverwijk.

<i>leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit in het samenwerkingsgebied.</i>	
---	--

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<u>Artikel 3 Bestuur van de dienst</u> <i>Het bestuur van de dienst bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.</i>	[Geen nieuwe tekst: is geregeld in artikel 12 lid 1 van de wet.]

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
[Zie art 1 onder b]	Artikel 3 Belang De regeling is ter ondersteuning van de colleges bij de uitvoering van hun taken en bevoegdheden voor de fysieke leefomgeving in het algemeen, de Omgevingswet in het bijzonder en vergunningverlening, toezicht en handhaving op grond van het omgevingsrecht.

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
ALGEMEEN BESTUUR Artikel 4 Samenstelling 1. Het algemeen bestuur bestaat uit vijftien leden. 2. De colleges wijzen ieder uit hun midden één lid van het algemeen bestuur aan. 3. De colleges wijzen ieder uit hun midden één plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan. Het plaatsvervangend lid vervangt het lid, bedoeld in <i>lid 1</i>, bij afwezigheid. 4. <i>Het in deze regeling ten aanzien van leden van het algemeen bestuur bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangende leden.</i>	<u>Paragraaf 2.1 Algemeen bestuur</u> Artikel 4 Samenstelling 1. Het algemeen bestuur bestaat uit vijftien leden. 2. De colleges wijzen ieder uit hun midden één lid van het algemeen bestuur aan. 3. De colleges wijzen ieder uit hun midden één plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan. Het plaatsvervangend lid vervangt het lid, bedoeld in het tweede lid, bij afwezigheid. 4. Bepalingen in deze regeling voor leden van het algemeen bestuur zijn van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangende leden.

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 5 Zittingperiode en beëindiging lidmaatschap <i>De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen voor een periode gelijk aan de periode waarvoor het college wordt benoemd. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt op de dag waarop de zittingsperiode van het betreffende college afloopt.</i> <i>Hij die ophoudt collegelid te zijn, houdt daarmee tevens op lid van het algemeen bestuur te zijn.</i> - Het aanwijzen van een lid ter vervulling van een plaats die door ontslag, overlijden of om een andere reden openvalt, vindt plaats binnen twee maanden na dit openvallen. - Een plaatsvervangend lid treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd, <i>zou hebben moeten aftreden.</i> - De colleges kunnen ieder het door hen in het algemeen bestuur aangewezen lid te allen tijde ontslaan wanneer dit lid het vertrouwen van het betreffende college niet langer bezit. <i>Artikel 50 van de Gemeentewet onderscheidenlijk artikel 50 van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing. Op het ontslagbesluit zijn artikel 4:8 en 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.</i> <i>De leden van het algemeen bestuur kunnen te allen tijde ontslag nemen. Van dit ontslag stellen zij de voorzitter van het algemeen bestuur alsmede de raad die onderscheidenlijk het college dat hen heeft benoemd, schriftelijk op de hoogte. Leden van het algemeen bestuur die ontslag hebben genomen, behouden hun lidmaatschap totdat in hun opvolging is voorzien.</i> - Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt <i>tevens</i> op het moment van uittreding uit de regeling van de deelnemer die het lid vertegenwoordigt.	Artikel 5 Zittingsperiode en beëindiging lidmaatschap - Het aanwijzen van een lid ter vervulling van een plaats die door ontslag, overlijden of om een andere reden openvalt, vindt plaats binnen twee maanden na dit openvallen. - Een tussentijds benoemd lid treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd volgens de Gemeentewet of de Provinciewet aftreedt. - De colleges kunnen ieder het door hen in het algemeen bestuur aangewezen lid te allen tijde ontslaan, wanneer dit lid het vertrouwen van het betreffende college niet langer bezit. - Een lid van het algemeen bestuur kan altijd ontslag nemen en deelt dit schriftelijk mee aan de voorzitter van het algemeen bestuur en het college of staten dat hem heeft benoemd. Een lid dat ontslag neemt, blijft de functie waarnemen, totdat in de opvolging is voorzien. - Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt op het moment van uittreding uit deze regeling van de deelnemer die het lid vertegenwoordigt.

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 6 Incompatibiliteit	Artikel 7 Incompatibiliteit

Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar *door of vanwege het bestuur van een deelnemer dan wel door of vanwege het bestuur van de dienst aangesteld of daaraan ondergeschikt. Met ambtenaar worden voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld zij die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn voor een deelnemer of de dienst.*

In aanvulling op de wet is het lidmaatschap van het algemeen bestuur onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar **of werknemer bij een van de deelnemers van deze regeling of van de dienst.**

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 7 Orde <u>Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.</u> - Het algemeen bestuur vergadert tenminste viermaal per jaar. <u>De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.</u> <u>De deuren worden gesloten wanneer een vijfde gedeelte der aanwezige leden daarom verzoeken of de voorzitter het nodig oordeelt. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.</u> - In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of worden besloten over: - de vaststelling van de begroting en de jaarrekening; <u>het toetreden tot en het uittreden uit de regeling;</u> <u>het wijzigen en beëindigen van de regeling.</u>	Artikel 8 Orde - Het algemeen bestuur vergadert tenminste vier keer per jaar. - In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over het vaststellen van de begroting en de jaarrekening.

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 8 Stemrecht - In geval van stemming heeft ieder van de leden van het algemeen bestuur één stem. - Voor het nemen van een besluit geldt, indien de voorzitter of een van de leden om hoofdelijke oproeping verzoekt, een gewogen stemverhouding tussen de deelnemers.	Artikel 9 Besluitvorming Besluiten worden genomen bij tweederde meerderheid van stemmen met een gewogen stemverhouding per deelnemer, tenzij deze regeling anders bepaalt. De gewogen stemverhouding per deelnemer wordt bepaald op basis van de jaarlijkse financiële bijdrage van de deelnemer aan de dienst. Dat zijn zowel de verplichte taken als de facultatieve taken van

3. De <i>verhouding</i> van de stemmen over de leden van <i>de verschillende deelnemers</i> wordt bepaald op basis van de jaarlijkse financiële bijdrage van <i>iedere</i> deelnemer aan het openbaar lichaam. 4. Het algemeen bestuur stelt deze verhouding vast op basis van de vastgestelde begroting voor het volgende jaar. <i>Indien</i> de begroting gedurende een jaar wordt gewijzigd, stelt het algemeen bestuur de stemverhouding opnieuw vast direct met het besluit tot vaststelling van de gewijzigde begroting.	de deelnemer, als percentage van de totale begroting. Projecten worden hierin niet meegerekend. 3. Deze gewogen stemverhouding wordt jaarlijks bepaald op basis van de vastgestelde begroting voor het volgende jaar. Als de begroting gedurende een jaar wordt gewijzigd, stelt het algemeen bestuur de stemverhouding opnieuw vast direct met het besluit tot vaststelling van de gewijzigde begroting.
--	--

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 9 Inlichtingen en verantwoording 1. <u>Het bestuur van de omgevingsdienst verstrekt aan gedeputeerde staten, de colleges, provinciale staten en de raden van de deelnemers alle inlichtingen die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. De inlichtingen worden verstrekt bij de periodieke rapportages.</u> 2. Een lid van het algemeen bestuur is aan het college dat dit lid heeft aangewezen en de eigen raad verantwoording schuldig voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid. 3. <u>Een verzoek om inlichtingen te verschaffen of verantwoording af te leggen kan uitsluitend worden geweigerd op grond van de Wet open overheid.</u>	<u>Artikel 10</u> Inlichtingen en verantwoording 1. Een lid van het algemeen bestuur is aan het college dat dit lid heeft aangewezen en de eigen raad of staten verantwoording schuldig voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid. 2. In de dienstverleningsovereenkomsten kunnen afspraken worden vastgelegd over de manier waarop verantwoording en het verstrekken van inlichtingen plaatsvindt.

Artikel 9a wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 9a Participatie 1. Inwoners van de deelnemers en belanghebbenden kunnen door de deelnemers bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van het openbaarlichaam betrokken worden. 2. Het algemeen bestuur kan in overleg met de deelnemer tot een participatieprocedure besluiten <i>die afwijkt van het eerste lid</i>.	<u>Artikel 11</u> Participatie 1. Inwoners van de deelnemers en belanghebbenden kunnen door de deelnemers bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van het openbaarlichaam betrokken worden. 2. In afwijking van het eerste lid kan het algemeen bestuur in overleg met de deelnemers tot een participatieprocedure besluiten.
Bestaande tekst	Nieuwe tekst

	<u>Artikel 12 Opdrachtgeversplatform</u> 1. Het algemeen bestuur kan besluiten een opdrachtgeversplatform in te richten. 2. Het opdrachtgeversplatform richt zich op zaken die alle opdrachtgevers betreffen en dient als plek om de samenwerking tussen deelnemers en dienst te bevorderen. 3. Het opdrachtgeversplatform bestaat uit een (ambtelijke) vertegenwoordiging van alle deelnemers. 4. Als een opdrachtgeversplatform wordt ingericht, wordt ook een jaarplan opgesteld met daarin de voorgenomen activiteiten.
--	--

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
DAGELIJKS BESTUUR <i>Artikel 10 Samenstelling</i> 1. Het dagelijks bestuur bestaat uit vier leden, inclusief de voorzitter, met inachtneming van de mogelijkheid tot benoeming van een vijfde lid op grond van het derde lid. 2. De in het eerste lid bedoelde leden worden, naast de voorzitter, door het algemeen bestuur aangewezen uit de leden van het algemeen bestuur die zijn aangewezen door de colleges van de gemeenten Beverwijk, Haarlem, Heemskerk en Velsen. 3. Het algemeen bestuur kan uit de leden van het algemeen bestuur die zijn aangewezen door de colleges van de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Waterland, Wormerland en Zandvoort en van provincie Noord-Holland een vijfde lid van het dagelijks bestuur aanwijzen.	<u>Paragraaf 2.2 Dagelijks bestuur</u> <u>Artikel 13 Samenstelling</u> 1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier andere leden. 2. In het dagelijks bestuur neemt tenminste één lid zitting uit regio Zuid-Kennemerland (Bloemendaal, Haarlem, Heemstede, Zandvoort), één lid uit regio IJmond (Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest, Velsen) en één lid uit regio Zaanstreek-Waterland (Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Oostzaan, Waterland, Wormerland).

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<i>Artikel 11 Zittingperiode en beëindiging lidmaatschap</i>	Artikel 14 Zittingsperiode en beëindiging lidmaatschap

1. De leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen in de eerste vergadering van het algemeen bestuur in nieuwe samenstelling, <i>volgend op</i> de dag van aftreden van de colleges. 2. <i>Hij die ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt daarmee tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn. Hij blijft, indien en voor zover hij nog lid is van het college, als lid van het dagelijks bestuur functioneren tot het moment waarop in zijn opvolging is voorzien.</i> 3. Het aanwijzen van een lid ter vervulling van een plaats die door ontslag, overlijden of om andere reden openvalt, vindt plaats binnen twee maanden na dit openvallen. 4. <u>Een plaatsvervangend lid treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd zou hebben moeten aftreden.</u> 5. <u>Het algemeen bestuur kan één of meer door hem aangewezen leden van het dagelijks bestuur ontslaan indien deze het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezitten. Artikel 50 van de Gemeentewet onderscheidenlijk artikel 50 van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing. Op het ontslagbesluit zijn artikel 4:8 en 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.</u> 6. Een lid van het dagelijks bestuur kan <i>te allen tijde</i> ontslag nemen. <i>Hij doet hiervan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Een lid dat ontslag heeft genomen, neemt zijn betrekking waar totdat zijn opvolger het lidmaatschap van het dagelijks bestuur heeft aanvaard.</i>	1. De leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het algemeen bestuur aangewezen in de eerste vergadering van het algemeen bestuur in nieuwe samenstelling na de dag van aftreden van de colleges. 2. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt op het moment dat het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt. 3. Het aanwijzen van een lid ter vervulling van een plaats die door ontslag, overlijden of om andere reden openvalt, vindt plaats binnen twee maanden na dit openvallen. 4. Een lid van het dagelijks bestuur kan altijd ontslag nemen en deelt dit schriftelijk mee aan het algemeen bestuur. Een lid dat ontslag neemt, blijft lid, totdat in de opvolging is voorzien.
--	--

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 12 Orde 1. Het dagelijks bestuur <i>stelt</i> voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast. Dit reglement wordt aan het algemeen bestuur <i>medegedeeld</i>. 2. Het dagelijks bestuur vergadert zo <i>dikwijls</i> als de voorzitter dit nodig oordeelt of wanneer twee leden hem dit schriftelijk verzoeken onder opgave van de te behandelen onderwerpen. <i>Indien</i> een vergadering is gevraagd door <i>het vereiste aantal</i> leden, wordt zij binnen twee weken gehouden. 3. De vergaderingen van het dagelijks bestuur <i>zijn niet openbaar</i>.	Artikel 15 Orde 1. Het dagelijks bestuur kan voor zijn vergaderingen een reglement van orde vaststellen. Dit reglement wordt aan het algemeen bestuur ter informatie toegezonden. 2. Het dagelijks bestuur vergadert zo vaak als de voorzitter dit nodig oordeelt of wanneer twee leden hem dit schriftelijk verzoeken onder opgave van de te behandelen onderwerpen. Als een vergadering is gevraagd door twee leden, wordt zij binnen twee weken gehouden. 3. De vergaderingen van het dagelijks bestuur vinde achter gesloten deuren plaats.

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 13 Stemmen en besluitvorming 1. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem. 2. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan <i>slechts</i> worden beraadslaagd en besloten <i>indien</i> meer dan de helft van het aantal <i>zitting hebbende</i> leden tegenwoordig is. 3. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. 4. Bij staking <i>der</i> stemmen heeft de voorzitter een doorslaggevende stem.	Artikel 16 Besluitvorming 1. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem. 2. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan alleen worden beraadslaagd en besloten als meer dan de helft van het aantal leden aanwezig is. 3. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. 4. Bij staking van de stemmen heeft de voorzitter een doorslaggevende stem.

Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 14 Inlichtingen en verantwoording 1. <u>Het dagelijks bestuur geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.</u> 2. <u>Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.</u> 3. <u>Het reglement van orde van het algemeen bestuur regelt de wijze waarop aan het eerste en tweede lid invulling wordt gegeven.</u> 4. <u>Over al hetgeen het openbaar lichaam betreft dient het dagelijks bestuur de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het provinciebestuur desgevraagd van bericht en raad.</u> 5. <u>Het dagelijks bestuur doet mededeling van het in het vierde lid bedoelde verzoek en de inhoud daarvan aan de deelnemers.</u>	[Geen nieuwe tekst: Eerste lid is geregeld in artikel 19a, tweede lid van de wet Tweede lid is geregeld in artikel 19a, eerste lid van de wet Derde lid is geregeld in artikel 19b, eerste lid van de wet Vierde lid is geregeld in artikel 19b, tweede lid van de wet]

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 15 De voorzitter	

1. <u>Het algemeen bestuur wijst uit haar leden, aangewezen door de colleges van Beverwijk, Haarlem, Heemskerk en Velsen, de voorzitter aan.</u> 2. <u>Het algemeen bestuur wijst uit haar leden, aangewezen door de colleges van Beverwijk, Haarlem, Heemskerk en Velsen, een plaatsvervangend voorzitter aan.</u> 3. <u>De voorzitter is aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hem gevoerde bestuur. Hij geeft het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door één of meer leden gevraagde inlichtingen. Indien het algemeen bestuur dit wenselijk acht, worden deze inlichtingen periodiek verstrekt.</u> 4. <u>Het algemeen bestuur kan de voorzitter ontslaan indien deze het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Artikel 50 van de Gemeentewet onderscheidenlijk artikel 50 van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing. Op het ontslagbesluit zijn artikel 4:8 en 7:1 van de Algemene wetbestuursrecht niet van toepassing.</u> 5. <u>Lid 3 is van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangend voorzitter. Lid 4 is niet van toepassing op de plaatsvervangend voorzitter in diens rol als lid van het algemeen bestuur.</u>	[Geen nieuwe tekst: is geregeld in de artikelen 10:9 en 16 van de wet. Aanvullende regels over de plaatsvervangend voorzitter zijn verplaatst: Zie artikel 6 onder e en f (nieuw) bij artikel 20 (bestaand)]
--	---

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
HOOFDSTUK III TAKEN EN BEVOEGDHEDEN Artikel 16 Taken en bevoegdheden dienst 1. De deelnemers uit de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen dragen bij deze regeling de bevoegdheden beschreven in Bijlage I bij deze regeling aan het algemeen bestuur over. 2. Deelnemers en derden als bedoeld in artikel 18 kunnen aan het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de directeur mandaat verlenen ter uitvoering van de bevoegdheden van de betreffende deelnemer. 3. Het nemen van zelfstandige besluiten op verzoeken om schadevergoedingen die veroorzaakt zouden zijn binnen het kader van de uitoefening van de onder de leden 1 en 2 van dit artikel genoemde bevoegdheden, is aan de deelnemers voorbehouden. Het nemen van deze besluiten wordt noch aan de bestuursorganen van de dienst overgedragen, noch opgedragen.	<u>Hoofdstuk 3</u> Taken en bevoegdheden <u>Artikel 19</u> Taken en bevoegdheden dienst 1. De dienst voert voor de deelnemers het verplichte takenpakket uit en kan daarnaast facultatieve taken uitvoeren. 2. De colleges kunnen het dagelijks bestuur of de directeur van de dienst mandaat geven voor hun bevoegdheden binnen het belang van deze regeling. 3. Voor de uitvoering van de verplichte taken is mandaat van de colleges aan het dagelijks bestuur en de directeur van de dienst nodig. 4. Voor het uitbreiden of afbouwen van taken is instemming van het algemeen bestuur vereist.

4. De dienst voert voor de deelnemers in ieder geval het basistakenpakket uit en kan daarnaast ook het milieutakenpakket en/of plustaken uitvoeren. Bijlage I benoemt welke taken de dienst uitvoert. 5. Voor een uitbreiding van de door de dienst uit te voeren taken en/of van de aan de dienst overgedragen bevoegdheden, is de goedkeuring van de raad, onderscheidenlijk provinciale staten van de betreffende deelnemer, alsmede unanieme instemming van zowel het dagelijks bestuur als het algemeen bestuur vereist. 6. Na besluitvorming als bedoeld in het vijfde lid wordt Bijlage I bij deze regeling aangepast zonder dat sprake is van een wijziging als bedoeld in artikel 37 van deze regeling. 7. Een deelnemer kan een verzoek tot vermindering van het takenpakket schriftelijk ter kennis brengen van de dienst, hetgeen wordt gelijkgesteld met een verzoek tot gedeeltelijke uittreding voor wat betreft deze taken zoals bedoeld in artikel 36 van de regeling. 8. Het voorgaande lid is niet van toepassing, wanneer wijzigingen in nationale en bovennationale wet- en regelgeving nopen tot wijzigingen in de bevoegdheidsverdeling ten aanzien van het takenpakket.	<u>Artikel 20 Verplichte taken</u> 1. De uitwerking van het verplichte takenpakket wordt overeengekomen in een dienstverleningsovereenkomst. 2. Voor aanpassing van deze dienstverlening is instemming van het algemeen bestuur nodig. Het dagelijks bestuur bereidt daar een voorstel toe voor. <u>Artikel 21 Facultatieve taken</u> 1. De uitwerking van de facultatieve taken wordt overeengekomen in een dienstverleningsovereenkomst. 2. Indien een deelnemer besluit tot aanpassing van de dienstverlening, worden de frictiekosten gedragen door de betreffende deelnemer. In de dienstverleningsovereenkomst worden hier afspraken over vastgelegd. Over de gevolgen van de aanpassing van deze dienstverlening besluit het algemeen bestuur als het financiële effect meer dan 3% van de facultatieve taken van de betreffende deelnemer is.
---	---

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 17 Relatie deelnemers – dienst 1. Met betrekking tot de uitvoering en nadere invulling van de taken en bevoegdheden genoemd in artikel 16 worden door of namens het dagelijks bestuur en de deelnemers schriftelijke afspraken gemaakt in de vorm van een afsprakenkader. 2. In het afsprakenkader kunnen bepalingen komen te staan inzake: - de omvang en kwaliteit van de te verlenen diensten en te leveren producten door de dienst; - de uitvoering in relatie tot de bepalingen in artikel 33; - de samenwerkingsstructuur en het -overleg; - informatieverstrekking en rapportages; - verplichtingen en kwaliteitsborging, daaronder begrepen de verordeningen als bedoeld in artikel 18.23 van de Omgevingswet;	<u>Artikel 22 Dienstverleningsovereenkomst</u> 1. De dienstverleningsovereenkomst bestaat in elke geval uit drie delen: Deel A: Algemeen juridische bepalingen en afspraken; Deel B: Product-dienstencatalogus verplichte en facultatieve taken; Deel C: Financiën. 2. De dienstverleningsovereenkomst wordt ten minste eens in de vijf jaar geëvalueerd door het algemeen bestuur. <u>Artikel 23 Beleidskader</u>

f. mandaten en machtigingen; g. archivering; h. aansprakelijkheden en risico's; i. gegevensbeveiliging en klachten; j. duur, wijziging en opzegging van het afsprakenkader. 3. Elke deelnemer stelt periodiek beleid vast, waarin de ontwikkelingsrichtingen in het te voeren beleid met betrekking tot de in deze regeling ingebrachte taken uiteen wordt gezet. Mede op basis van dit beleid stelt de dienst jaarlijks een uitvoeringsprogramma op. 4. In het uitvoeringsprogramma legt de dienst vast welke diensten en producten op grond van de dienstverleningsovereenkomsten bedoeld in het eerste lid van dit artikel worden geleverd aan de deelnemer of derde.	1. Op basis van het beleid van de deelnemers stelt de dienst jaarlijks een uitvoeringsprogramma conform artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit op. 2. In het uitvoeringsprogramma legt de dienst vast welke diensten en producten op grond van de dienstverleningsovereenkomsten worden uitgevoerd voor de deelnemers of derden.
---	---

Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 18 Taken op verzoek 1. De in artikel 16 aangeduide taken kunnen door de dienst op verzoek voor deelnemers en derden op grond van een dienstverleningsovereenkomst worden uitgevoerd. 2. In de dienstverleningsovereenkomst worden in ieder geval bepalingen opgenomen met betrekking tot de kosten van de uitvoering van de taak en de bepalingen zoals genoemd in artikel 17 tweede lid. 3. In het uitvoeringsprogramma bedoeld in artikel 20 tweede lid onder b, legt de dienst vast welke diensten en producten op grond van de afsprakenkaders bedoeld in het eerste lid van dit artikel worden geleverd aan de deelnemer of derde.	[Zie artikelen 19-21 (nieuw) bij artikel 16 (bestaand)]

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 19 Delegatie en mandaat door de deelnemers Vervallen.	[Geen nieuwe tekst]

Artikel 20 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Gewijzigde tekst
Artikel 20 Algemeen bestuur 1. <i>Bij het algemeen bestuur berusten alle bevoegdheden die niet bij of krachtens deze regeling aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn voorbehouden.</i> 2. Het algemeen bestuur is <i>in ieder geval belast met en</i> bevoegd tot: - het vaststellen van het <i>tweejaarlijkse</i> strategische beleidsplan (inclusief organisatie-ontwikkelings- en kwaliteitsborgingsplan); - het vaststellen van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma; - het doen van voorstellen aan de deelnemers <i>omtrent toetreding tot, uittreding uit,</i> wijziging van of opheffing van de regeling; <u>het besluiten tot deelname aan en samenwerken met gemeenschappelijke regelingen en het (mede) oprichten van privaatrechtelijke rechtspersonen, nadat de raden en provinciale staten van de deelnemers in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen;</u> <u>het instellen van commissies met het oog op de behartiging van bepaalde belangen zoals bedoeld in artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;</u> <i>tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling indien en voor zover nieuwe wetten en/of regels hiertoe nopen en het uitsluitend technische wijzigingen betreft. Voor een wijziging als hier bedoeld behoeft niet de procedure als omschreven in artikel 37 te worden gevolgd.</i> 3. <u>Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur of aan een bestuurscommissie als bedoeld in het tweede lid onder e bevoegdheden van het algemeen bestuur over- of opdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich tegen deze overdracht verzet. Het dagelijks bestuur kan deze bevoegdheden mandateren aan de directeur.</u>	Artikel 6 Taken en bevoegdheden Het algemeen bestuur is in aanvulling op de wet bevoegd tot: - het vaststellen van het strategische beleidsplan, inclusief organisatieontwikkelings- en kwaliteitsborgingsplan; - het vaststellen van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma en evaluatieverslag; - het doen van voorstellen aan de deelnemers over toetreden tot, wijzigen van of opheffen van de regeling; het doen van voorstellen aan de deelnemers naar aanleiding van een besluit tot uittreding van een of meerdere deelnemers; het aanwijzen van een plaatsvervangend voorzitter uit haar leden; het ontslaan van de plaatsvervangend voorzitter als deze het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Dit geldt niet voor zijn rol als lid van het algemeen bestuur.

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
-----------------	--------------

Artikel 21 Commissies Vervallen.	[Geen nieuwe tekst]
--	---------------------

Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 22 Dagelijks bestuur 1. Het dagelijks bestuur is <i>in ieder geval bevoegd en/of belast met:</i> a. <u>het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet of de regeling het algemeen bestuur hiermee is belast;</u> b. <u>beslissingen van het algemeen bestuur voor te bereiden en uit te voeren;</u> c. <u>regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de dienst;</u> d. <u>ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan;</u> e. <u>tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de dienst te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 55 van de Wgr;</u> f. <u>te besluiten, namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.</u> 2. <u>Het dagelijks bestuur neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding, alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van bezit of recht.</u> 3. <u>In aanvulling op het eerste lid onder e kan het dagelijks bestuur slechts besluiten tot het aangaan van geldleningen tot een totaalbedrag van 113.445,- euro per jaar. Voor het aangaan van geldleningen die dat bedrag overstijgen dient goedkeuring van het algemeen bestuur te worden verkregen.</u>	[Geen nieuwe tekst: is geregeld in de artikelen 57b van de wet en Boek 7, titel 710 van het Burgerlijk wetboek (overeenkomsten). Zie verder paragraaf 2.2 Dagelijks bestuur, artikelen 13 tot en met 16 (nieuw).]

Artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
-----------------	--------------

Artikel 23 Voorzitter <u>1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.</u> <u>2. De stukken die van het algemeen bestuur of van het dagelijks bestuur uitgaan, worden door de voorzitter ondertekend. Het dagelijks bestuur kan hem toestaan de ondertekening op te dragen aan een ander lid van dit bestuur, aan de secretaris-directeur of aan een of meer andere ambtenaren van de dienst.</u> <u>3. De voorzitter vertegenwoordigt de dienst in en buiten rechte. Indien de voorzitter behoort tot het bestuur van een deelnemer die partij is in een geding waarbij de dienst betrokken is, oefent een ander door het dagelijks bestuur uit zijn midden aan te wijzen lid deze bevoegdheid uit.</u>	[Geen nieuwe tekst: is geregeld in de artikelen 12 en 57d van de wet en voor het verlenen van mandaat in de Algemene wet bestuursrecht.]
---	---

Artikel 24 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 24 Secretaris 1. Het algemeen bestuur benoemt de secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur en <i>kan hem tevens</i> schorsen en ontslaan. 2. De secretaris <i>staat</i> het algemeen, en <i>het</i> dagelijks bestuur, de voorzitter en eventuele commissies <i>bij</i> de uitoefening van hun taak <i>terzijde</i>. 3. Alle stukken die van het algemeen en dagelijks bestuur uitgaan worden door de secretaris mede ondertekend. 4. De secretaris is in de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig, tenzij het algemeen <i>en/of</i> dagelijks bestuur bepaalt dat de secretaris bij bepaalde (<i>onderdelen</i> van) vergaderingen niet aanwezig <i>dient te zijn</i>. 5. De secretaris <i>is verantwoordelijk voor het opmaken van</i> de verslagen van de vergaderingen van het algemeen en het dagelijks bestuur.	<u>Paragraaf 2.4 Secretaris</u> <u>Artikel 18 Secretaris</u> 1. Het algemeen bestuur benoemt de secretaris en kan de secretaris schorsen of ontslaan. 2. De secretaris ondersteunt het algemeen en dagelijks bestuur, de voorzitter en eventuele commissies in de uitoefening van hun taak. 3. Alle stukken die van het algemeen en dagelijks bestuur uitgaan worden door de secretaris mede ondertekend. 4. De secretaris is in de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig, tenzij het algemeen of dagelijks bestuur bepaalt dat de secretaris bij bepaalde (delen van) vergaderingen niet aanwezig is. 5. De secretaris zorgt voor de verslagen van de vergaderingen van het algemeen en het dagelijks bestuur.

Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
-----------------	--------------

HOOFDSTUK IV DIRECTIE EN PERSONEEL Artikel 25 Directeur 1. De directeur is het hoofd van de dienst. 2. De secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur wordt door het dagelijks bestuur benoemd en ontslagen als directeur. 3. De directeur kan worden geschorst door het dagelijks bestuur. 4. De directeur kan zich in zijn taken en onder zijn verantwoording laten bijstaan door door hem aan te wijzen personen.	<u>Hoofdstuk 4 Directie en personeel</u> <u>Artikel 24 Directeur</u> 1. De dienst heeft een directeur die onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur leiding geeft aan de ambtelijke organisatie en zorgt voor een juiste uitvoering van de taken van de dienst. 2. De directeur fungeert als secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur, nadat hij door het algemeen bestuur is benoemd tot secretaris.
--	--

Artikel 26 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 26 Rechtspositie en bezoldiging 1. Het algemeen bestuur stelt voor het personeel van het openbaar lichaam de rechtspositie vast conform de CAR/UWO voor het gemeentepersoneel. 2. Met betrekking tot tussentijdse wijzigingen van de CAR/UWO is het dagelijks bestuur bevoegd deze reeds toe te passen voor het personeel. Het algemeen bestuur stelt deze tussentijdse wijzigingen in de rechtspositie periodiek vast, waar nodig met terugwerkende kracht. 3. Het algemeen bestuur beslist op voorstel van het dagelijks bestuur over de toepassing van overige arbeidsvoorwaarden.	<u>Artikel 25 Rechtspositie en bezoldiging</u> Het algemeen bestuur beslist op voorstel van het dagelijks bestuur over de toepassing van de arbeidsvoorwaarden.

Artikel 27 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
HOOFDSTUK V FINANCIËLE BEPALINGEN <u>Artikel 27 Financieel beheer</u> <u>Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot:</u> a. de organisatie van de administratie en het kasbeheer;	<u>Hoofdstuk 5 Financiële bepalingen</u> [Geen nieuwe tekst. Is geregeld in de Provinciewet.]

*b. de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding.
De artikelen 216 tot en met 219 van de Provinciewet zijn van
overeenkomstige toepassing.*

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 28 Boekjaar 1. Het boekjaar van de dienst is gelijk aan het kalenderjaar. 2. Het eerste boekjaar loopt vanaf de datum van inwerkingtreding van deze regeling tot en met 31 december daaraanvolgend.	Artikel 26 Boekjaar 1. Het boekjaar van de dienst is gelijk aan het kalenderjaar. 2. Het eerste boekjaar loopt vanaf de datum van inwerkingtreding van deze regeling tot en met 31 december daaraanvolgend.

Artikel 29 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 29 Begroting 1. <u>Het algemeen bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.</u> 2. <u>Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 september van het jaar voorafgaande dat waarvoor de begroting dient, toe aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.</u> 3. <u>Het dagelijks bestuur zendt de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening vóór 30 april toe aan de raden van de deelnemende gemeenten resp. provinciale staten van de provincie.</u> 4. Voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting wordt uitgegaan van de in de laatst vastgestelde begroting opgenomen ramingen en wijzigingen en wordt tevens rekening gehouden met de laatst bekende <i>cao-afspraken zoals deze gelden voor de gemeentelijke overheid</i>, het prijsindex-cijfer voor de overheidsconsumptie en inclusief autonome ontwikkelingen. 5. De begroting wordt voorzien van een <i>memorie van toelichting</i> waarin voldoende inzicht wordt gegeven in de kosten in relatie tot de te leveren diensten en/of producten.	Artikel 27 Begroting 1. Voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting wordt uitgegaan van de in de laatst vastgestelde begroting opgenomen ramingen en wijzigingen en wordt ook rekening gehouden met de laatst bekende cao-Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties, het prijsindexcijfer voor de overheidsconsumptie en inclusief autonome ontwikkelingen. 2. De begroting wordt voorzien van een toelichting waarin voldoende inzicht wordt gegeven in de kosten in relatie tot de te leveren diensten of producten en waarin de hoofdlijnen van de gewenste (beleids)ontwikkelingen in het samenwerkingsgebied worden aangegeven. 3. Aan de begroting wordt een meerjarenprognose toegevoegd. 4. De meerjarenprognose omvat een globale raming van uitgaven en inkomsten en wordt van een toelichting voorzien. 5. De in de meerjarenprognose op te nemen ramingen worden gebaseerd op het loon- en kostenpeil dat geldt voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting. 6. Op het wijzigen van de begroting zijn het tweede tot en met het vijfde lid zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing, tenzij het technische begrotingswijzigingen betreft die niet zorgen voor een

6. De begroting gaat vergezeld van een beredeneerde toelichting, waarin de hoofdlijnen van de gewenste (beleids)ontwikkelingen in het samenwerkingsgebied worden aangegeven. 7. Aan de begroting wordt een meerjarenprognose toegevoegd. 8. De meerjarenprognose omvat een globale raming van uitgaven en inkomsten en wordt van een toelichting voorzien. 9. De in de meerjarenprognose op te nemen ramingen worden gebaseerd op het loon- en kostenpeil dat geldt voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting. 10. <u>De raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie kunnen binnen twaalf weken na de datum van toezending van de ontwerpbegroting bij het dagelijks bestuur hun zienswijze naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin die zienswijze is vevat, bij de begroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.</u> 11. Op het wijzigen van de begroting zijn <i>de leden 2 tot en met 7</i> zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing, tenzij het technische begrotingswijzigingen betreft die niet zorgen voor een verhoging van de bijdragen van de deelnemers. Voor laatstgenoemde begrotingswijzigingen is het algemeen bestuur bevoegd deze vast te stellen zonder daarvoor een zienswijze van de deelnemers te verzoeken.	verhoging van de bijdragen van de deelnemers. Voor laatstgenoemde begrotingswijzigingen is het algemeen bestuur bevoegd deze vast te stellen zonder daarvoor een zienswijze van de deelnemers te verzoeken.
---	--

Artikel 29a wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 29a Zienswijzen bij voorgenomen besluiten Buiten de <i>bij of krachtens de wet</i> bepaalde gevallen zijn er geen besluiten van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter, waarvoor aan de raden <i>van de deelnemende gemeenten of provinciale staten van de deelnemende provincies</i> een zienswijze, als bedoeld in artikel 10, vijfde lid <i>jº artikel 52 eerste lid</i>, van de wet wordt gevraagd.	<u>Artikel 17</u> Zienswijzen bij voorgenomen besluiten Buiten de in wet- en regelgeving bepaalde gevallen zijn er geen besluiten van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter waarvoor eerst aan de raden en staten van de deelnemers een zienswijze als bedoeld in artikel 10, vijfde lid van de wet wordt gevraagd.

Artikel 30 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
-----------------	--------------

Artikel 30 Rekening 1. Van de baten en lasten van de dienst <i>wordt</i> door het dagelijks bestuur over elk dienstjaar verantwoording <i>afgelegd</i> aan het algemeen bestuur <i>onder overlegging van</i> de jaarrekening en het jaarverslag met de daarbij behorende bescheiden. Het algemeen bestuur onderzoekt de jaarrekening en het jaarverslag zonder uitstel en stelt haar vast <u>vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de rekening en het verslag betrekking hebben.</u> 2. De SiSa-verantwoordingsbijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen maakt onderdeel uit van de toelichting op de jaarrekening. Het dagelijks bestuur verantwoordt zich door middel van de jaarrekening over de uitvoering van de regelingen van de specifieke uitkeringen <i>overeenkomstig het bepaalde in</i> artikel 17a van de Financiële- verhoudingswet <u>uiterlijk 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.</u> 3. Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag ter kennisneming aan de raden <i>van de gemeenten</i> en provinciale staten <i>van de provincie.</i>	Artikel 28 Rekening 1. Van de baten en lasten van de dienst legt het dagelijks bestuur over elk dienstjaar verantwoording af aan het algemeen bestuur met de jaarrekening en het jaarverslag en de daarbij behorende bescheiden. Het algemeen bestuur onderzoekt de jaarrekening en het jaarverslag zonder uitstel en stelt haar binnen de wettelijke termijn vast. 2. De SiSa-verantwoordingsbijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen maakt deel uit van de toelichting op de jaarrekening. Het dagelijks bestuur verantwoordt zich met de jaarrekening over de uitvoering van de regelingen van de specifieke uitkeringen volgens artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet. 3. Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag ter kennisneming aan de raden en provinciale staten van de deelnemers.
---	--

Artikel 30a wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 30a Tussenrapportage 1. Het algemeen bestuur stelt tweemaal per jaar een tussenrapportage vast met daarin informatie over het lopende begrotingsjaar. 2. In <i>deze</i> rapportage <i>wordt ingegaan op</i> de beleidsmatige en financiële tussenstand. 3. In de rapportage <i>worden</i> de afwijkingen in de geleverde prestaties ten opzichte van de geraamde prestaties <i>benoemd en toegelicht.</i> 4. In de rapportage <i>wordt ingegaan op</i> de overige zaken die van belang zijn om kennis te kunnen nemen van de stand van zaken. 5. De vastgestelde rapportages worden door het algemeen bestuur <i>vóór 15 juli en 15 december aan de colleges gezonden.</i>	Artikel 29 Tussenrapportage 1. Het algemeen bestuur stelt een keer per jaar een tussenrapportage vast met daarin informatie over het lopende begrotingsjaar. 2. In de rapportage staan: a. de beleidsmatige en financiële tussenstand; b. de afwijkingen in de geleverde prestaties ten opzichte van de geraamde prestaties met een toelichting; c. overige relevante zaken voor de stand van zaken. 3. Het algemeen bestuur stuurt de tussenrapportage van het betreffende jaar aan de deelnemers.

Artikel 31 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 31 Rekeningresultaat Verrekening van het verschil tussen de betaalde voorschotten en het jaarrekeningresultaat <i>vindt plaats onmiddellijk</i> na vaststelling van de rekening, <i>waarbij</i> negatieve resultaten worden verrekend met de algemene reserve <i>en positieve resultaten eerst dienen tot aanzuivering van de algemene reserve tot 260.000,-euro en waarna verrekening dient plaats te vinden</i> met de deelnemers. <i>Ophoging van de algemene reserve tot boven voornoemd bedrag ten gevolge van toetreding van nieuwe deelnemers of de uitbreiding van ingebrachte taken door bestaande deelnemers kan plaatsvinden bij besluit van het algemeen bestuur.</i>	Artikel 30 Rekeningresultaat 1. Verrekening van het verschil tussen de betaalde voorschotten en het jaarrekeningresultaat volgt meteen na vaststelling van de rekening. Negatieve resultaten worden verrekend met de algemene reserve. Positieve resultaten vullen eerst de algemene reserve aan tot door het algemeen bestuur vastgestelde weerstandsratio bereikt is en worden daarna verrekend met de deelnemers. 2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot verhoging van de algemene reserve tot boven voornoemd bedrag bij toetreding van nieuwe deelnemers of uitbreiding van ingebrachte taken door bestaande deelnemers.

Artikel 32 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 32 Financiering 1. De dienst verantwoordt zich in de begroting en de jaarstukken over de in artikel 8 van de Wet financiering decentrale overheden genoemde gegevens, conform de bij of krachtens die wet gestelde normen en regels. Bij afwijkingen dan wel dreigende overschrijding van de in de Wet financiering de centrale overheden genoemde normen, wordt daarover afzonderlijk en onverwijld gerapporteerd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. 2. Als de garantstelling van één of meer deelnemers nodig is, <i>in verband met het aangaan van geldleningen en/of rekening courantovereenkomsten</i>, dan wordt het conceptbesluit <i>tot het aangaan van een geldlening, een rekening-courant-overeenkomst of het uitlenen van geld</i>, aan de <i>desbetreffende respectievelijk</i> aan alle deelnemers ter goedkeuring voorgelegd. 3. Voor het betalen van rente en aflossing van <i>aan te gane</i> geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden staan de deelnemers garant voor zover <i>ter zake</i> door andere overheidsorganen geen garantie is verstrekt. De deelnemers nemen aan de garantie deel in de	Artikel 31 Financiering 1. De dienst verantwoordt zich in de begroting en de jaarstukken over de in artikel 8 van de Wet financiering decentrale overheden genoemde gegevens, conform de bij of krachtens die wet gestelde normen en regels. Bij afwijkingen of dreigende overschrijding van de in de Wet financiering decentrale overheden genoemde normen, wordt daarover afzonderlijk en onverwijld gerapporteerd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. 2. Als garantstelling van één of meer deelnemers nodig is voor een geldlening of een rekening-courant overeenkomst of het uitlenen van geld, dan wordt het conceptbesluit hiervoor aan de betrokken deelnemer of aan alle deelnemers ter besluitvorming voorgelegd. 3. De betrokken deelnemers staan garant voor het betalen van rente en aflossing van de geldlening en in rekening-courant op te nemen gelden voor zover door andere overheidsorganen geen garantie is verstrekt. De betrokken deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding van de omzet van de deelnemer in het voorgaande jaar.

verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het jaar voorafgaande aan dat waarin de garantie is verleend.	
---	--

Artikel 33 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 33 Verdeling van baten en lasten 1. De lasten van de dienst worden gedekt door: a. bijdragen van de deelnemers voor de uitoefening van <i>taken zoals bedoeld in artikel 16</i>; b. bijdragen van de deelnemers aan schadevergoedingen. Deze schadevergoedingen komen volledig ten laste van de deelnemer <i>binnen wiens aan de dienst opgedragen of overgedragen takenpakket, besluiten als bedoeld in artikel 22 zijn genomen</i>; c. <i>inkomsten uit de uitvoering van dienstverleningsovereenkomsten, onder meer op grond van artikel 18</i>; d. subsidies, andere bijdragen dan de onder a van dit artikel bedoelde bijdragen en schenkingen; e. overige inkomsten; f. reserves. 2. <i>De hoogte van de bijdragen bedoeld in het eerste lid onder a wordt voor de gemeenten Beverwijk, Haarlem, Heemskerk, Uitgeest, Velsen en de provincie Noord-Holland voor de uitoefening van taken als bedoeld in artikel 16 per deelnemer telkens voor een periode van 3 jaar op basis van de door de dienst jaarlijks vastgelegde tijdschrijfgegevens door het algemeen bestuur vastgesteld.</i> 3. <i>De hoogte van de bijdragen bedoeld in het eerste lid onder a wordt voor de gemeenten Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Purmerend, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort voor de uitoefening van taken als bedoeld in artikel 16 gesteld op jaarlijks een bedrag in een keer. De som in een keer wordt jaarlijks door het algemeen bestuur vastgesteld. De basis voor de berekening van de som in een keer is de minimale afname van 1.115 uur voor gemeente Bloemendaal, 1.917 uur voor gemeente Edam-Volendam, 1.115 uur voor gemeente Heemstede, 680 uur voor gemeente Landsmeer, 621 uur voor gemeente Oostzaan, 1.070 uur</i>	Artikel 32 Verdeling van baten en lasten 1. De lasten van de dienst worden gedekt door: a. bijdragen van de deelnemers voor de uitoefening van verplichte taken, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst; b. bijdragen van de deelnemers voor de uitoefening van facultatieve taken, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst; c. bijdragen van de deelnemers aan schadevergoedingen. Deze schadevergoedingen komen volledig ten laste van de deelnemer voor wie de dienst de taak uitvoert. d. subsidies, andere bijdragen dan de onder a. bedoelde bijdragen en schenkingen; e. overige inkomsten; f. reserves. 2. Het algemeen bestuur stelt de hoogte van de bijdragen in het eerste lid, aanhef en onder a en b steeds voor vijf jaar vast op basis van de door de dienst jaarlijks vastgelegde tijdschrijfgegevens.

voor gemeente Waterland, 1.384 uur voor gemeente Wormerland en 1.346 uur voor gemeente Zandvoort.

Artikel 34 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
HOOFDSTUK VI ARCHIEFBESCHEIDEN Artikel 34 Archiefbescheiden 1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de organen van de dienst, overeenkomstig een door het algemeen bestuur, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet 1995 vast te stellen <i>regeling (Archiefverordening), die aan gedeputeerde staten moet worden medegedeeld.</i> 2. <i>Het dagelijks bestuur is tevens belast met de zorg voor de archiefbescheiden die worden gevormd krachtens de aan het samenwerkingsverband gedelegeerde taken.</i> 3. Voor de bewaring van de op grond van <i>artikel 12, eerste lid en artikel 13 van de Archiefwet 1995</i> over te brengen archiefbescheiden <i>van de in deze regeling genoemde bestuursorganen is aangewezen de archiefbewaarpplaats van de gemeente waarbinnen de dienst is gevestigd.</i> 4. Voor de door <i>deelnemende gemeenten of provincie(s)</i> gemandateerde taken berust de zorg voor de <i>desbetreffende</i> archiefbescheiden bij deze <i>gemeenten of provincie(s).</i> 5. De <i>secretaris (-directeur)</i> is belast met het beheer van de archiefbescheiden, voor zover <i>deze archiefbescheiden</i> niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarpplaats. 6. De archivaris <i>is belast met het</i> toezicht op het beheer van de archiefbescheiden, voor zover <i>deze archiefbescheiden</i> niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarpplaats. 7. <i>Met het toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de gemandateerde taken is belast de archivaris van de desbetreffende gemeente of provincie.</i> 8. <u><i>Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform artikel 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.</i></u>	<u>Hoofdstuk 6 Archiefbescheiden</u> <u>Artikel 33</u> Archiefbescheiden 1. Het dagelijks bestuur zorgt voor de archiefbescheiden van de dienst volgens de geldende Archiefwet en de door het algemeen bestuur vastgestelde regels op basis van de geldende Archiefwet. 2. Voor de bewaring van de op grond van de geldende Archiefwet over te brengen archiefbescheiden is de gemeente waar de dienst is gevestigd, aangewezen als archiefbewaarpplaats. 3. Voor de door de deelnemers gemandateerde taken berust de zorg voor de archiefbescheiden bij deze deelnemers. 4. De archivaris van de deelnemers houdt toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de gemandateerde taken. 5. De directeur beheert de archiefbescheiden, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarpplaats. 6. De archivaris houdt toezicht op het beheer van de archiefbescheiden, die nog niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarpplaats.

Artikel 35 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
HOOFDSTUK VII TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING Artikel 35 Toetreding 1. Het algemeen bestuur doet <i>naar aanleiding van</i> een verzoek tot toetreding een voorstel <i>omtrent</i> toetreding aan de deelnemers en kan daarbij voorwaarden stellen. 2. <i>Toetreding vindt plaats bij daartoe strekkende besluiten van de bevoegde bestuursorganen van alle deelnemers.</i> 3. <i>De toetreding gaat in met ingang van een nader te bepalen datum, vastgesteld door het algemeen bestuur en de nieuwe deelnemer, een en ander met inachtneming van bekendmaking van de benodigde besluiten conform artikel 44 van deze regeling.</i>	<u>Hoofdstuk 7 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing</u> <u>Artikel 34 Toetreding</u> Het algemeen bestuur doet na een verzoek tot toetreding een voorstel over toetreding aan de deelnemers en kan daarbij voorwaarden stellen. Toetreding is alleen mogelijk bij unaniem besluit van het algemeen bestuur.

Artikel 36 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 36 Uittreding 1. <i>Een deelnemer kan besluiten uit de regeling te treden.</i> 2. De procedure van uittreding begint zodra het algemeen bestuur het uittredingsbesluit van de deelnemer heeft ontvangen. 3. De uittredingstermijn is drie jaar. De termijn begint te lopen na het uittredingsbesluit. De feitelijke uittreding gaat in op 1 januari. Het algemeen bestuur kan van deze termijn afwijken. 4. Uitgangspunt bij uittreding is dat de gevolgen voor rekening komen van de uittredende deelnemer. De gevolgen voor het vermogen bestaan in ieder geval uitpersoneelslasten en overige financiële lasten. 5. Uitgangspunt is dat het personeel, dat toe te rekenen is aan de werkzaamheden voor de uittredende deelnemer, in dienst treedt van de uittredende deelnemer. Als dit niet mogelijk is dan komen de afvloeiingskosten voor rekening van de uittredende deelnemer.	<u>Artikel 35 Uittreding</u> 1. De procedure van uittreding begint zodra het algemeen bestuur het uittredingsbesluit van de deelnemer ontvangt. 2. De uittredingstermijn is drie jaar. De termijn start na ontvangst van het uittredingsbesluit. De feitelijke uittreding gaat in op 1 januari. Het algemeen bestuur kan van deze termijn afwijken. 3. Bij uittreding komen de gevolgen voor rekening van de uittredende deelnemer. De gevolgen voor het vermogen bestaan in ieder geval uit personeelslasten en overige financiële lasten. 4. Uitgangspunt is dat het personeel, dat toe te rekenen is aan de werkzaamheden voor de uittredende deelnemer, in dienst treedt van de uittredende deelnemer. Als dit niet mogelijk is dan komen de afvloeiingskosten voor rekening van de uittredende deelnemer. 5. Onder overige financiële lasten als bedoeld in het derde lid, wordt onder meer verstaan financiële, juridische, en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.

6. Onder overige financiële lasten als bedoeld in het <i>vierde</i> lid, wordt onder meer verstaan financiële, juridische, en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding. 7. Het dagelijks bestuur geeft aan een onafhankelijke derde de opdracht om een impactanalyse op te stellen. Over deze opdracht heeft het dagelijks bestuur overleg met de uittredende deelnemer. 8. De kosten voor de impactanalyse zijn voor de uittredende deelnemer. 9. Na de impactanalyse wordt een projectgroep samengesteld die het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer op basis van de impactanalyse adviseert. 10. De projectgroep bestaat in ieder geval uit: - de financiële <i>controllers</i> van de uittredende deelnemer; - de financiële controller van de dienst; - een afgevaardigde van het dagelijks bestuur; - een afgevaardigde van de uittredende deelnemer. 11. De uittreedsom is gelijk aan de afvloeiingskosten als bedoeld in <i>lid 4</i>, de overige financiële lasten als bedoeld in <i>lid 6</i>. 12. Het algemeen bestuur stelt de uittreedsom vast met in achtneming van het advies van de projectgroep. 13. De uittreedsom kan door de uittredende deelnemer gespreid betaald worden gedurende een periode van drie jaar na vaststelling van de uittreedsom.	6. Het dagelijks bestuur geeft aan een onafhankelijke derde de opdracht om een impactanalyse of uittreedingsplan op te stellen. Over deze opdracht heeft het dagelijks bestuur overleg met de uittredende deelnemer. 7. De kosten voor deze impactanalyse of uittreedingsplan zijn voor de uittredende deelnemer. 8. Na de impactanalyse of uittreedingsplan wordt een projectgroep samengesteld die het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer op basis van de impactanalyse of uittreedingsplan adviseert. 9. De projectgroep bestaat in ieder geval uit: - de financiële controller van de uittredende deelnemer; - de financiële controller van de dienst; - een afgevaardigde van het dagelijks bestuur; - een afgevaardigde van de uittredende deelnemer. 10. De uittreedsom is gelijk aan de afvloeiingskosten als bedoeld in het vierde lid, de overige financiële lasten als bedoeld in het vijfde lid. 11. Het algemeen bestuur stelt de uittreedsom vast met in achtneming van het advies van de projectgroep op basis van unanimititeit. 12. De uittreedsom kan door de uittredende deelnemer gespreid betaald worden gedurende een periode van drie jaar na vaststelling van de uittreedsom.
--	--

Artikel 37 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 37 Wijziging 1. <u>De regeling kan worden gewijzigd indien de deelnemers hiertoe besluiten.</u> 2. <i>Indien</i> het algemeen bestuur wijziging <i>wenselijk acht</i>, doet het een <i>daartoe strekkend</i> voorstel aan de deelnemers. 3. <u>Een wijziging treedt in werking op een nader te bepalen datum, vastgesteld door het algemeen bestuur, een en ander met inachtneming van bekendmaking van de benodigde besluiten conform artikel 44 van deze regeling.</u>	Artikel 36 Wijziging <i>Als</i> het algemeen bestuur een wijziging van de regeling <i>wenst</i>, doet het een voorstel aan de deelnemers.

Artikel 38 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 38 Opheffing 1. De regeling wordt opgeheven wanneer <i>tenminste tweederde van het aantal deelnemers</i> daartoe besluit. 2. De in het eerste lid bedoelde besluitvorming vindt <i>niet plaats dan</i> nadat het algemeen bestuur een liquidatieplan heeft vastgesteld, de raden <i>onderscheidenlijk</i> provinciale staten van de deelnemers gehoord. 3. Het liquidatieplan <i>voorziet</i> tenminste <i>in</i> de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing en <i>voorziet tevens</i> in de gevolgen <i>die de opheffing heeft</i> voor het personeel van de dienst, <i>waaronder mede wordt verstaan</i> de toewijzing van personeel van de dienst aan de deelnemers.	Artikel 37 Opheffing 1. De regeling wordt opgeheven wanneer het algemeen bestuur daartoe besluit. 2. De in het eerste lid bedoelde besluitvorming vindt pas plaats nadat het algemeen bestuur een liquidatieplan heeft vastgesteld en de raden en provinciale staten van de deelnemers heeft gehoord. 3. Het liquidatieplan bevat tenminste de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing en in de gevolgen voor het personeel van de dienst, inclusief de toewijzing van personeel van de dienst aan de deelnemers.

Artikel 39 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 39 Vereffening vermogen 1. De dienst blijft na zijn ontbinding voortbestaan <i>voor zover dit tot</i> vereffening van zijn vermogen <i>noodzakelijk</i> is. Bij de vereffening wordt het liquidatieplan betrokken. 2. Het dagelijks bestuur wordt als vereffenaar aangewezen.	Artikel 38 Vereffening vermogen 1. De dienst blijft na zijn ontbinding voortbestaan zolang dit voor de vereffening van zijn vermogen nodig is. Bij de vereffening wordt het liquidatieplan betrokken. 2. Het dagelijks bestuur wordt als vereffenaar aangewezen.

Artikel 40 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
HOOFDSTUK VIII GESCHILLEN Artikel 40 <i>Vervallen.</i>	[Geen nieuwe tekst]

Artikel 41 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
-----------------	--------------

HOOFDSTUK IX AANSPRAKELIJKHEID Artikel 41 Aansprakelijkheid 1. De dienst verzekert zich tegen: - civielrechtelijke aansprakelijkheid voor schade aan personen en goederen; - wettelijke aansprakelijkheid voor vermogensschade. 2. <i>Indien en voor zover de verzekering een voor rekening van de dienst komende schade niet dekt, komt deze voor rekening van de desbetreffende deelnemer binnen wiens aan de dienst overgedragen of opgedragen takenpakket de schadeveroorzakende gebeurtenis is voorgevallen of de dienst.</i> 3. De afzonderlijke deelnemers verzekeren zich tegen het risico van bestuurdersaansprakelijkheid voor structurele <i>en/of</i> incidentele bedrijfsschade en vermogensschade.	<u>Hoofdstuk 8 Aansprakelijkheid</u> Artikel 39 Aansprakelijkheid 1. De dienst verzekert zich tegen: - civielrechtelijke aansprakelijkheid voor schade aan personen en goederen; - wettelijke aansprakelijkheid voor vermogensschade. 2. Als de verzekering een voor rekening van de dienst komende schade niet dekt, komt deze voor rekening van de deelnemer wiens takenpakket de schade veroorzaakte . 3. De afzonderlijke deelnemers verzekeren zich tegen het risico van bestuurdersaansprakelijkheid voor structurele of incidentele bedrijfsschade en vermogensschade.
--	--

Artikel 42 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
HOOFDSTUK X OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN Artikel 42 Titel en looptijd regeling 1. <i>De regeling wordt aangehaald als: de</i> Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond. 2. <u><i>De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.</i></u>	Artikel 43 Citeertitel Deze regeling wordt aangehaald als: Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

Artikel 43 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 43 Wijziging wettelijke regelingen <i>Indien ten gevolge van wijziging van wettelijke regelingen werkzaamheden als bedoeld in artikel 16 gaan strekken ter uitvoering van een andere</i>	Artikel 41 <u>Overgangsrecht</u> Als door wijziging van wet- en regelgeving de door de dienst uit te voeren taken onder een andere wet- of regelgeving vallen, of niet

<i>regeling dan ter uitvoering waarvan zij ten tijde van het van kracht worden van deze gemeenschappelijke regeling strekten, dan wel indien in deze werkzaamheden ten gevolge van een dergelijke wijziging veranderingen optreden, blijven zij, voor zover hun strekking en omvang door die wijziging niet wezenlijk veranderen, behoren tot de taken die overeenkomstig artikel 16 aan de dienst zijn opgedragen en overgedragen.</i>	wezenlijk veranderen, blijven het taken die aan de dienst zijn opgedragen.
---	---

Artikel 44 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 44 Toezending, bekendmaking en inwerkingtreding <i>Het provinciebestuur draagt zorg voor de toezending van deze regeling en van de besluiten tot toe- en uittreding, wijziging of opheffing aan gedeputeerde staten.</i> - Deze regeling treedt in werking op 1 januari 1998 dan wel later op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin goedkeuring doorgedeputeerde staten en inschrijving in het gemeentelijk register overeenkomstig artikel 27 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft plaatsgevonden. <u>De colleges van de deelnemers dragen op de gebruikelijke wijze zorg voor bekendmaking van besluiten tot toe- en uittreding, wijziging of opheffing.</u> <i>Het provinciebestuur maakt de (gewijzigde) regeling tijdig in de provincie en alle deelnemende gemeenten bekend in het provincieblad.</i>	Artikel 42 Bekendmaking en inwerkingtreding Gedeputeerde staten zorgen voor bekendmaking van deze regeling en van besluiten tot toe- en uittreding, wijziging of opheffing. - Deze regeling treedt in werking op 1 januari 1998 dan wel later op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin goedkeuring door gedeputeerde staten en inschrijving in het gemeentelijk register overeenkomstig artikel 27 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft plaats gevonden.

Artikel 44a wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 44a Evaluatie Het algemeen bestuur evalueert iedere vier jaar het functioneren van de omgevingsdienst en de dienstverlening aan de deelnemers en bepaalt hierbij de specifieke onderwerpen waar de evaluatie over gaat.	<u>Hoofdstuk 9 Slotbepalingen</u> <u>Artikel 40 Evaluatie</u> Het algemeen bestuur evalueert iedere vier jaar het functioneren van de dienst en de dienstverlening aan de deelnemers en bepaalt hierbij de specifieke onderwerpen waar de evaluatie over gaat.

2. Het algemeen bestuur rapporteert <i>aan gedeputeerde staten en de colleges wat het resultaat is</i> van de evaluatie en <i>vermeld daarbij</i> de conclusies. 3. <i>De wijze waarop de evaluatie en de rapportage plaatsvindt, wordt nader bepaald door het algemeen bestuur.</i>	2. Het algemeen bestuur rapporteert aan de colleges het resultaat en de conclusies van de evaluatie. 3. Het algemeen bestuur bepaalt de wijze waarop de evaluatie en de rapportage plaatsvindt.

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier dhr. R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. Zweers

CZ/FIN

Telefoonnummer +31235143573

jeroen.zweers@noord-holland.nl

1 | 1

Betreft: Tweede begrotingswijziging 2026

Verzenddatum

01 SEP. 2026

Geachte leden,

Kenmerk

[END5ZVFTENNW-1076595607-9826](#)

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, met bijlagen, over de Tweede begrotingswijziging 2026.

Uw kenmerk

Met het toevoegen van budget voor de wildopvang locaties in 2026 stellen wij u voor om Motie M108-2024 'steun voor wildopvang' als afgehandeld te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter 10

J.C.J. Beemsterboer

2 bijlage(n)

- Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026
- Tweede begrotingswijziging 2026

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Tweede begrotingswijziging 2026

Provincie Noord-Holland

Versie – 25 augustus 2026

Inhoudsopgave

Tweede begrotingswijziging 2026	1
Inhoudsopgave.....	2
1. Samenvatting Tweede begrotingswijziging.....	3
2. Inleiding en leeswijzer	5
3 Financieel overzicht	6
4 Overzicht per programma	12
4.1 Geactualiseerde Programmabegroting in één oogopslag.....	12
___Programma 1 Bestuur	13
___Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving	15
___Programma 3 Ruimte en Wonen.....	19
___Programma 4 Bereikbaarheid.....	22
___Programma 5 Natuur en landelijk gebied.....	32
___Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur.....	41
___Programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie.....	45
5 Lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling.....	52

1. Samenvatting Tweede begrotingswijziging

Begrotingsresultaat

Met de Tweede Begrotingswijziging wordt de begroting 2026 geactualiseerd op basis van de meest recente financiële inzichten, de voortgang van de uitvoering en ontwikkelingen die zich sinds de Eerste Begrotingswijziging hebben voorgedaan.

Per saldo verbetert het verwachte begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen, waardoor het voordelige begrotingssaldo toeneemt van € 9,7 miljoen naar € 31,4 miljoen. Dit positieve resultaat zal worden gebruikt voor het versterken van het eigen vermogen.

Deze verbetering is het saldo van een groot aantal financiële ontwikkelingen binnen de verschillende programma's. De grootste positieve bijdragen worden geleverd door een dwangsom (via de Omgevingsdienst: € 9,0 miljoen), een gunstiger renteresultaat (€ 4,8 miljoen), de actualisatie van afschrijvingslasten (€ 4,3 miljoen) en hogere dividendopbrengsten (€ 3,5 miljoen). Daarnaast dragen onder meer hogere opbrengsten uit grondverkoop en overige financiële actualisaties bij aan de verbetering van het begrotingsresultaat.

Tegenover deze voordelen staan echter ook nadelige ontwikkelingen. De grootste betreft de hogere lasten voor variabel onderhoud (€ 13,0 miljoen). Daarnaast nemen de lasten toe door Europese landbouwprojecten (€ 6,7 miljoen), een bijstelling van de raming van de opcenten (€ 3,6 miljoen), gladheidbestrijding (€ 1,0 miljoen) en hogere uitgaven voor verkeersmanagement en incidentmanagement.

Verwerking meicirculaire 2026

In deze begrotingswijziging is de meicirculaire 2026 van het Provinciefonds verwerkt. De actualisatie leidt per saldo tot een voordelig effect op het begrotingsresultaat. De wijzigingen worden voornamelijk veroorzaakt door hogere accressen, de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds en nieuwe decentralisatie-uitkeringen.

Actualisatie van de begroting

De Tweede Begrotingswijziging is primair een actualisatie van de begroting en geen moment waarop nieuw beleid wordt vastgesteld. De begrotingswijziging zorgt ervoor dat de begroting gedurende het jaar aansluit bij de meest recente financiële inzichten, gewijzigde uitvoeringsplanningen en actuele ontwikkelingen.

Een belangrijk deel van de mutaties heeft betrekking op de verwerking van Rijksmiddelen, waaronder de Meicirculaire 2026, actualisaties van rente-, dividend- en afschrijvingsramingen, wijzigingen in projectplanningen en kasritmes, actualisaties van specifieke uitkeringen (SPUK's) en subsidies en aanpassingen in de inzet van bestemmingsreserves. Hierdoor sluit de begroting beter aan op de actuele planning en de verwachte uitvoering in 2026.

Financiële analyse

Om de financiële ontwikkelingen beter inzichtelijk te maken zijn de mutaties onderscheiden naar technische bijstellingen, autonome ontwikkelingen en beleidsvoorstellen. Deze indeling helpt om inzicht te geven in de aard van de wijzigingen en de factoren die het begrotingsresultaat beïnvloeden.

Vanwege een verslechtering van de financiële kengetallen, met name door oplopende leningportefeuille, is bij de Kaderbrief 2027 besloten om positieve begrotingssaldi toe te voegen aan het eigen vermogen, zie onderste regel van tabel hieronder.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo	
Saldo begroting 2026	-9.667	V
Technische bijstellingen	-19.879	V
Autonome ontwikkelingen	-2.896	V
Beleidsvoorstellen	1.029	N
Saldo Tweede begrotingswijziging 2026	-31.413	V
<i>Versterken Eigen Vermogen</i>	<i>31.418</i>	<i>N</i>

2. Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Voor u ligt de Tweede Begrotingswijziging 2026 (TBW). Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de Begroting 2026 op basis van de meest recente inzichten in de uitvoering, financiële ontwikkelingen en bestuurlijke besluitvorming sinds de Eerste Begrotingswijziging 2026.

De Tweede Begrotingswijziging is onderdeel van de planning- en controlcyclus en heeft als doel de begroting gedurende het jaar actueel te houden. Hierbij worden zowel technische als beleidsmatige ontwikkelingen verwerkt, zodat de begroting blijft aansluiten op de verwachte uitvoering.

Belangrijke actualisaties betreffen onder andere:

- verwerking van de Meicirculaire 2026;
- actualisatie van rente- en dividendopbrengsten;
- wijzigingen in Rijksmiddelen;
- actualisatie van subsidies en specifieke uitkeringen;
- herijking van projectplanningen en kasritmes;
- verwerking van enkele nieuwe beleidsvoorstellen.

Door bovenstaande ontwikkelingen kan in totaal € 31,4 miljoen worden toegevoegd aan het eigen vermogen.

Deze verbetering is grotendeels het gevolg van incidentele ontwikkelingen, actualisaties van bestaande ramingen en gewijzigde uitvoeringsinzichten. Tegelijkertijd laat deze begrotingswijziging zien dat beschikbare middelen niet altijd volgens de oorspronkelijke planning worden ingezet. Projecten kunnen vertragen of versnellen, Rijksmiddelen worden geactualiseerd en nieuwe financiële inzichten vragen om bijstelling van de begroting.

Door deze ontwikkelingen gedurende het jaar te verwerken, ontstaat een begroting die beter aansluit bij de verwachte uitvoering, een realistischer beeld geeft van de financiële positie van de provincie en Provinciale Staten beter ondersteunt bij hun kaderstellende en controlerende rol.

Leeswijzer

- Hoofdstuk 1 bevat een bestuurlijke samenvatting van de Tweede Begrotingswijziging 2026, inclusief de belangrijkste financiële ontwikkelingen en de duiding van het begrotingsresultaat.
- Hoofdstuk 2 bevat de inleiding en leeswijzer en beschrijft het doel en de opbouw van deze begrotingswijziging.
- Hoofdstuk 3 bevat het financiële overzicht, inclusief het verloop van de begroting, de belangrijkste financiële ontwikkelingen en de financiële analyse.
- Hoofdstuk 4 geeft per begrotingsprogramma een overzicht van de financiële wijzigingen. Per beleidsdoel worden de belangrijkste mutaties toegelicht. Financiële ontwikkelingen groter dan € 100.000 worden afzonderlijk beschreven.
- Hoofdstuk 5 bevat de geactualiseerde lijst van subsidies buiten de uitvoeringsregeling 2026

De financiële tabellen in hoofdstuk 3 vormen het budgetrechtelijke onderdeel van deze begrotingswijziging.

3 Financieel overzicht

3.1 Verloop begroting 2026

De Tweede Begrotingswijziging actualiseert de begroting op basis van de meest recente financiële en uitvoeringsmatige inzichten. Per saldo verbetert het begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen. Deze verbetering is grotendeels het gevolg van technische actualisaties, Rijksmiddelen en gewijzigde uitvoeringsinzichten en leidt niet tot eenzelfde omvang aan structurele financiële ruimte.

Daarmee bedraagt het voordelige begrotingssaldo voor 2026 € 31,4 miljoen. Bij de Kaderbrief 2027 is besloten om voordelige begrotingssaldi de komende jaren ter reserveren. Het positief begrotingssaldo wordt daarom volledig ingezet voor het versterken van het eigen vermogen.

Deze verbetering wordt grotendeels veroorzaakt door incidentele financiële ontwikkelingen en actualisaties van bestaande ramingen. Het betreft onder andere de verwerking van de Meicirculaire 2026, hogere dividendopbrengsten, een gunstiger renteresultaat, een dwangsom en actualisatie van afschrijvingslasten n.a.v. lagere investeringen de afgelopen jaren.

Tegelijkertijd zijn ook hogere lasten verwerkt voor onder meer Europese landbouwprojecten, gladheidbestrijding, verkeersmanagement en diverse beleidsmatige ontwikkelingen.

De structurele maatschappelijke opgaven waarvoor de provincie staat blijven daarmee onverminderd aanwezig.

Verloop begroting 2026 (x € 1.000)	Saldo	
Begrotingssaldo 2026	-5.157	V
Eerste begrotingswijziging 2026	-4.510	V
Tweede begrotingswijziging 2026	-21.746	V
Begrotingssaldo totaal na tweede begrotingswijziging	-31.413	V

Financieel kader

Technische bijstellingen hebben voornamelijk betrekking op actualisaties van bestaande ramingen, kasritmes, Rijksmiddelen en administratieve begrotingsaanpassingen. Autonome ontwikkelingen zijn het gevolg van externe factoren, zoals prijsontwikkelingen, marktomstandigheden of gewijzigde uitvoeringsinzichten. Beleidsvoorstellen betreffen nieuwe bestuurlijke keuzes die in deze begrotingswijziging worden verwerkt.

Deze analyse laat zien dat de verbetering van het begrotingsresultaat niet door één ontwikkeling wordt veroorzaakt, maar het resultaat is van een combinatie van financiële actualisaties, autonome ontwikkelingen en beleidsmatige keuzes. Daarmee ontstaat een transparanter beeld van de financiële ontwikkelingen gedurende het begrotingsjaar.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo	
Saldo begroting 2026	-9.667	V
Technische bijstellingen	-19.879	V
Autonome ontwikkelingen	-2.896	V
Beleidsvoorstellen	1.029	N
Eindstand Tweede begrotingswijziging 2026	-31.413	V
<i>Versterken Eigen Vermogen</i>	<i>31.418</i>	<i>N</i>

Vanwege een verslechtering van de financiële kengetallen op de langere termijn, met name door oplopende leningportefeuille, is bij de Kaderbrief 2027 besloten om het positieve begrotingssaldo van 2026 na wijzigingen toe te voegen aan het eigen vermogen, zie onderste regel van tabel hierboven.

Van de totale verbetering van € 21,7 miljoen wordt circa 90% veroorzaakt door technische bijstellingen.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo	
Saldo begroting 2026	-9.667	V
1 Meicirculaire 2026	-7.980	V
2 Renteresultaat	-4.770	V
3 Dividendopbrengsten	-3.481	V
4 Mutaties Kaderbrief 2027	-412	V
5 Actualisatie afschrijvingslasten	-4.266	V
6 Vast onderhoud wegen	256	N
7 Verkeersmanagement vaarwegen	825	N
8 IPO BIJ12	118	N
9 Omgevingsdiensten	-10.033	V
10 Correcties reserves Mobiliteit	7.005	N
11 Gladheidbestrijding	990	N
12 Verkopen Strategische Gronden Groen	-60	V
13 Verkopen Grond	-1.650	V
14 Ligplaatsenbeleid	100	N
15 Verkeerseducatie onderwijs	-850	V
16 Vrijval reserve Laag Holland	-3	V
17 Vrijval reserve mobiliteitsbeleid	-102	V
18 Omzetten Reserve Monumenten naar exploitatie	-2.019	V
19 Overige mutaties < € 100.000	-45	V
20 Raming opcenten o.b.v. meicirculaire 2026	3.606	N
21 Bijstelling OV concessies naar aanleiding van aangepast voorschot	-2.843	V
22 VRI bijdrage gemeentes	-81	V

23	Europese landbouwprojecten	6.700	N
24	Vrijval reserve Waterrecreatie	-760	V
25	Leges wegenverordening	-270	V
26	Verkeersmanagement	202	N
27	Herinrichting Zandvoort Nieuw Noord	-568	V
28	Pont Ilpendam	-104	V
29	Incidentmanagement	616	N
<i>Subtotaal Technische bijstellingen</i>		<i>-19.879</i>	<i>V</i>
Saldo meerjarenraming na technische bijstellingen		-29.546	V
1	Afrekeningsverschillen	-1.642	V
2	Randstedelijke Rekenkamer	-59	V
3	Beëindiging verhuur Elan Wonen	108	N
4	Pachten en Huren	-752	V
5	Doorschuif BTW	-400	V
6	Mutaties Kaderbrief 2027	400	N
7	Verschuiving last vennootschapsbelasting	-551	V
<i>Subtotaal Autonome ontwikkelingen</i>		<i>-2.896</i>	<i>V</i>
Saldo meerjarenraming na Autonome ontwikkelingen		-32.442	V
1	Mutaties Kaderbrief 2027	529	N
2	Onderzoek Vrouwenveiligheid	100	N
3	Wildopvang	400	N
<i>Subtotaal Beleidsvoorstellen</i>		<i>1.029</i>	<i>N</i>
Saldo meerjarenraming na Beleidsvoorstellen		-31.413	V

Toelichting Technische bijstellingen

1 Meicirculaire 2026

Op basis van de meicirculaire is het provinciefonds geactualiseerd.

De mutaties worden veroorzaakt door:

- mutaties in de algemene uitkering als gevolg van hogere accressen en omdat de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds hoger is gebleken dan verwacht;
- nieuwe decentralisatie uitkeringen;
- de eindafrekening van de algemene uitkering van 2025 is toegevoegd in 2026

2 Renteresultaat

Op basis van de geactualiseerde liquiditeitsprognose kunnen de rentelasten naar beneden worden bijgesteld met €4,7 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door lagere dan verwachte uitgaven over 2025 en een lagere omvang van de opgenomen geldleningen en te verwachten opnames van leningen in 2026.

De rentebaten op de Schatkist worden met €0,1 miljoen opgehoogd.

De doorbelaste rentelasten zijn gemuteerd op de verschillende beleidsdoelen en op het renteresultaat.

3 Dividendopbrengsten

De dividendopbrengsten worden naar boven bijgesteld. Dit wordt per saldo veroorzaakt door een tweetal mutaties:

- een hogere opbrengst van Alliander (€4,2 miljoen);
- een lagere opbrengst van Life Science Fund Amsterdam (€0,2 miljoen);
- een lagere opbrengst van Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG) (€0,5 miljoen);
- een lagere opbrengst van Nederlandse Waterschapsbank (NWB) (€0,01 miljoen).

4 Mutaties Kaderbrief 2027

In de Kaderbrief 2027 zijn een aantal technische mutaties doorgevoerd voor 2026. Het gaat hierbij om:

- Indexering ad €1,1 miljoen (regel C Kaderbrief)
- Verhoging onderhoudsbudgetten vast en variabel onderhoud i.v.m. areaaluitbreiding ad +/- €0,5 miljoen (regel D Kaderbrief)
- Bijstelling rentebaten en lasten per saldo €1 miljoen (regel F Kaderbrief)

5 Actualisatie afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten op de materiele vaste activa zijn geactualiseerd. De mutatie ten opzichte van de Begroting 2026 komt voort uit:

- De afschrijvingen zijn berekend op basis van gerealiseerde investeringen t/m 2025;

6 IPO BIJ12

De budgetten voor het Interprovinciaal Overleg (IPO) worden bijgesteld op basis van de geactualiseerde verdeelsleutel van IPO, waardoor de bijdrage per programma wordt aangepast.

7 Vast onderhoud wegen

Werkzaamheden zijn deels doorgeschoven van 2025 naar 2026. De reclameopbrengsten zijn lager geraamd, aangezien voor de periode september tot en met december nog geen prognose is opgenomen vanwege een lopende nieuwe aanbesteding.

8 Verkeersmanagement vaarwegen

De geplande uitgaven voor de ophoging ten behoeve van serververvanging in de bediencentrale zijn verplaatst van 2025 naar 2026.

9 Omgevingsdiensten

De ontvangen baten van € 9 miljoen hebben betrekking op ontvangen dwangsommen. Daarnaast is € 1 miljoen van het budget Omgevingsdiensten n.a.v. een ontvangen decentralisatie uitkering (DU) van het Rijk in 2026 nog niet nodig in 2026. Op basis van het bestedingsplan van de Decentralisatie Uitkering Versterking Vergunningsverlening maatwerk voor de omgevingsdiensten wordt dit budget herverdeeld over toekomstige jaren.

10 Correcties reserves Mobiliteit

Met deze wijzigingen worden de standen van een drietal reserves in het bereikbaarheidsdomein rechtgezet, zodat de stortingen en onttrekkingen aansluiten op het actuele bestedingsplan.

11 Gladheidbestrijding

De lasten zijn hoger uitgevallen als gevolg van een strenger winterseizoen, waardoor vaker is gestrooid.

12 Verkopen Strategische Gronden Groen

Bijstelling begrote baten strategische grond verkopen op basis van verwachte realisatie 2026.

13 Verkopen Grond

Aanpassing raming verkopen Grond op basis dat de verwachte realisatie hoger is dan de originele aankoopprijs.

14 Ligplaatsenbeleid

De uitvoering van het ligplaatsenbeleid is nog niet gestart.

15 Verkeerseducatie onderwijs

Bijstelling van het budget door omzetting financieringswijze van subsidieregeling naar Europese aanbesteding en het ontbreken van subsidieaanvragen voortvloeiend uit schooljaar 2025-2026

16 Vrijval reserve Laag Holland

Zoals op 15/7/25 (Begroting 2026, eerste lezing) in GS besloten is kan de reserve Laag Holland opgeheven worden en kan de eindstand van de reserve in 2025 vrijvallen. Hiervoor was er al een bedrag van € 435.000 geraamd, dat moet nu een totaal bedrag van € 438.000 worden.

17 Vrijval reserve mobiliteitsbeleid

Vanuit het doorlichten van de bestemmingsreserves in 2025 is bepaald dat de Reserve Mobiliteitsbeleid in zijn geheel vrijvalt in 2026

18 Omzetten Reserve Monumenten naar exploitatie

Conform GS-besluit bij begroting 2026 wordt het monumentenbeleid voortaan gefinancierd vanuit de exploitatie i.p.v. de reserve. Met deze begrotingswijziging valt het restant eind 2026 vrij naar de algemene reserve. Dit restant wordt bij begroting 2027 toegevoegd aan het monumentenbudget

19 Overige mutaties < € 100.000

Onder dit bedrag zijn een aantal bijstellingen opgenomen die per bijstelling kleiner dan € 100.000 zijn.

20 Raming opcenten o.b.v. meicirculaire 2026

De raming van de opcenten wordt geactualiseerd op basis van de meicirculaire 2026 van het provinciefonds.

21 Bijstelling OV concessies naar aanleiding van aangepast voorschot

Bijstelling OV concessies naar aanleiding van aangepast voorschot

22 VRI bijdrage gemeentes

De baten voor VRI's gemeenten.

23 Europese landbouwprojecten

Aangevraagde subsidies bij het RVO worden in hetzelfde jaar als last verantwoord. Hierop wordt de raming voor de Europese landbouwprojecten aangepast.

24 Vrijval reserve Waterrecreatie

Zoals op 15/7/25 (Begroting 2026, eerste lezing) in GS besloten is kan de reserve Waterrecreatie opgeheven worden en kan de eindstand van de reserve in 2025 vrijvallen. Hiervoor was er al een bedrag van € 1.530.000 geraamd, dat moet nu een totaalbedrag van € 2.290.000 worden.

25 Leges wegenverordening

De hogere legesopbrengsten op grond van de Wegenverordening gaan gepaard met hogere lasten voor de benodigde capaciteit.

26 Verkeersmanagement

De lasten en baten vallen hoger uit dan 2025 conform de afspraken in de SOK Verkeersmanagement. Dit blijft binnen de kaders van de overeenkomst, waarbij de bijdrage van de provincie niet toeneemt.

27 Herinrichting Zandvoort Nieuw Noord

Dit betreft een onttrekking van de reserve om subsidie te verlenen aan gemeente Zandvoort, waarvoor al eerder de lasten waren genomen.

28 Pont Ilpendam

Dit betreft een verlaging van de subsidie voor de pont Ilpendam.

29 Incidentmanagement

Er is sprake van structureel hogere lasten voor incidentmanagement wat ook de laatste jaren te zien is.

Toelichting Autonome ontwikkelingen

1 Afrekeningsverschillen

In de jaarrekening 2025 zijn voor een aantal posten kosten opgenomen op basis van een raming. In 2026 zijn facturen voor lagere bedragen binnen gekomen. Tevens zijn er in 2026 subsidies vastgesteld voor een lager bedrag dan het bedrag dat in voorgaande jaren als kosten is opgenomen in de jaarrekeningen. Beiden leiden tot een financieel voordeel in het huidige jaar.

2 Randstedelijke Rekenkamer

Conform de Begroting 2026 van de Randstedelijke rekenkamer wordt de bijdrage van de provincie Noord-Holland verlaagd naar €616.000

3 Beëindiging verhuur Elan Wonen

Per 1 juli beëindigt Elan Wonen de huur van de 1e etage van het pand Houtplein 33.

4 Pachten en Huren

Bijstelling begrote baten pacht en huur op basis van realisatie 2025 en verwachting 2026.

5 Doorschuif BTW

Op basis van de cijfers over 2024 en 2025 mag verwacht worden dat de doorschuif BTW naar boven kan worden bijgesteld. Doorschuif BTW ontstaat doordat de provincie deelneemt in gemeenschappelijke regelingen die zelf niet de BTW over hun kosten kunnen declareren bij het BTW-compensatiefonds. Deze BTW kan dan worden doorgeschoven naar de provincie.

6 Mutaties Kaderbrief 2027

Bij de Kaderbrief 2027 is extra budget toegekend voor stijgende huisvestingslasten €0,4 miljoen (regel J Kaderbrief)

7 Verschuiving last vennootschapsbelasting

De uitgiften van gronden van CV Polanenpark zal niet meer in 2026 plaatsvinden, maar pas in 2027. Daardoor verschuift de VPB-last ook naar 2027.

Toelichting Beleidsvoorstellen

1 Mutaties Kaderbrief 2027

Bij de Kaderbrief 2027 is extra budget beschikbaar gesteld voor:

- Evenementsponsoring €0,5 miljoen (regel X Kaderbrief)
- Waddengebied €0,1 miljoen (regel Y Kaderbrief)

2 Onderzoek Vrouwenveiligheid

Er worden onderzoekskosten gemaakt om de impact van de lange termijn maatregelen te vergroten. Met het onderzoek wordt beoogd om de knelpunten op het gebied van sociale veiligheid in beeld hebben en daarbij de maatregelen in de openbare ruimte om de sociale veiligheid te verbeteren.

3 Wildopvang

In M108-2024 wordt GS verzocht om de wildopvangcentra in Noord-Holland eenmalig te steunen met € 400.000,- uit het resultaat van 2025. Om uitvoering te geven aan deze motie wordt er in 2026 een subsidieregeling voor wildopvangcentra in Noord-Holland opgesteld.

4 Overzicht per programma

4.1 Geactualiseerde Programmabegroting in één oogopslag

De Tweede Begrotingswijziging 2026 actualiseert de begroting op basis van de meest recente financiële en uitvoeringsmatige inzichten. Per saldo verbetert het begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen, waardoor het voordelige begrotingssaldo toeneemt van € 9,7 miljoen naar € 31,4 miljoen. Deze verbetering wordt voornamelijk veroorzaakt door de verwerking van de Meicirculaire 2026, hogere dividendopbrengsten, een gunstiger renteresultaat, actualisaties van afschrijvingslasten en diverse technische begrotingsaanpassingen.

De mutaties verschillen per programma. Binnen de programma's Klimaat en gezonde leefomgeving, Natuur en landelijk gebied en Overzicht Algemene middelen en organisatie is sprake van een voordelige ontwikkeling, terwijl binnen de programma's Bestuur, Ruimte en Wonen, Bereikbaarheid en Economie, leefbaarheid en cultuur per saldo hogere lasten worden verwerkt. Een belangrijk deel van deze wijzigingen betreft actualisaties van Rijksmiddelen, projectplanningen, kasritmes en de inzet van reserves, waardoor de begroting beter aansluit bij de verwachte uitvoering in 2026.

De onderstaande tabel geeft het financiële effect van de Tweede Begrotingswijziging weer per begrotingsprogramma, inclusief de mutaties in de reserves en het uiteindelijke begrotingsresultaat. Hiermee wordt inzichtelijk hoe de verschillende ontwikkelingen doorwerken in de provinciale begroting en hoe deze gezamenlijk leiden tot een actueler en realistischer financieel beeld.

Saldo van lasten en baten per programma (x €1.000)

min is voordelig	Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotings- wijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
1 Bestuur	28.298	N	652	N	28.950	N
2 Klimaat en gezonde leefomgeving	73.540	N	-7.368	V	66.172	N
3 Ruimte en Wonen	18.871	N	7.841	N	26.712	N
4 Bereikbaarheid	275.738	N	33.206	N	308.944	N
5 Natuur en landelijk gebied	195.220	N	-5.891	V	189.329	N
6 Economie, leefbaarheid en cultuur	40.286	N	7.384	N	47.670	N
7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-559.215	V	-36.050	V	-595.265	V
Totaal saldo van lasten en baten	72.737	N	-226	V	72.511	N
Stortingen	222.772	N	16.453	N	239.225	N
Onttrekkingen	-305.176	V	-37.973	V	-343.149	V
Totaal mutaties reserves	-82.404	V	-21.520	V	-103.924	V
Begrotingsresultaat	-9.667	V	-21.746	V	-31.413	V

Programma 1 Bestuur

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

	Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging		
Lasten									
1.1	Faciliteren van het provinciaal bestuur	14.541	N	17.550	N	597	N	18.147	N
1.2	Werken aan gemeenten en sterke regio's	5.005	N	5.005	N	104	N	5.109	N
1.3	Verzekeren van Openbare orde en veiligheid	1.208	N	1.208	N	0	V	1.208	N
1.4	Belangen van de provincie behartigen	4.895	N	4.594	N	-49	V	4.545	N
Baten									
1.1	Faciliteren van het provinciaal bestuur	-59	V	-59	V	0	V	-59	V
Saldo van baten en lasten		25.590	N	28.298	N	652	N	28.950	N
Onttrekkingen									
1.4	Reserve Cofinanciering Europese projecten	-1.310	V	-1.310	V	48	V	-1.262	V
Totaal mutaties reserves		-1.310	V	-1.310	V	48	V	-1.262	V
Programma Resultaat		24.280	N	26.988	N	700	N	27.688	N

1.1 Faciliteren van het provinciaal bestuur

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: Voor sponsoring is bij de kaderbrief extra budget beschikbaar gesteld. Zie regel AE kaderbrief).	NBN	475 N				475 N
Voor sponsoring van de Special Olympics is € 100.000 beschikbaar gesteld vanuit het budget van sportvoorzieningen uit beleidsdoel 6.3.	BN	100 N				100 N
Overige mutaties < 100.000	NBN	-59 V				-59 V
Overige mutaties < 100.000	BN	81 N				81 N

1.2 Werken aan gemeenten en sterke regio's

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'Interbestuurlijk toezicht domein erfgoed'.	BN	104 N				104 N

1.4 Belangen van de provincie behartigen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Overige mutaties < 100.000		-49 V			48 N	-1 V

Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
2.1	Bijdragen aan de energietransitie	15.778	N	17.574	N	9.800	N	27.374	N
2.2	Bevorderen gezonde leefomgeving	59.428	N	62.388	N	4.612	N	67.000	N
Baten									
2.1	Bijdragen aan de energietransitie	-3.043	V	-3.043	V	-6.815	V	-9.858	V
2.2	Bevorderen gezonde leefomgeving	-3.380	V	-3.380	V	-14.965	V	-18.345	V
Saldo van baten en lasten		68.784	N	73.540	N	-7.368	V	66.172	N
Stortingen									
2.1	Reserve Energietransitie	840	V	840	N	0	V	840	N
2.1	Reserve Warmtetransitie	0	V	0	V	1.000	N	1.000	N
2.1	Reserve Subsidie Warmtetransitie	0	V	0	V	2.000	N	2.000	N
2.2	Reserve Bodemsanering	126	V	126	N	0	V	126	N
Onttrekkingen									
2.1	Reserve Subsidie Warmtetransitie	0	V	0	V	-2.610	V	-2.610	V
2.1	Reserve Energietransitie	-1.302	V	-1.302	V	356	N	-946	V
2.1	Reserve Warmtetransitie	-1.490	V	-1.490	V	-2.646	V	-4.136	V
2.2	Reserve Bodemsanering	-2.157	V	-2.157	V	215	N	-1.942	V
2.2	Reserve Gezonde leefomgeving	-1.586	V	-1.586	V	0	V	-1.586	V
Totaal mutaties reserves		-5.569	V	-5.569	V	-1.685	V	-7.254	V
Programma Resultaat		63.215	N	67.971	N	-9.053	V	58.918	N

2.1 Bijdragen aan de energietransitie

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Verwerking van de doorbelaste omslagrente	BN	125 N				125 N
Uitvoeringsregeling aardwarmteonderzoek. Eind 2025 is er een subsidie verleend aan de Gemeente Haarlemmermeer van € 2 miljoen. Volgens de BBV regels moeten subsidies van meer dan € 1,5 miljoen overgeheveld worden naar een aparte subsidiereserve. Daarom wordt € 2 miljoen gestort vanuit de reserve Warmtetransitie in de reserve subsidie Warmtetransitie.	RESV			2.000 N	-2.000 V	0
Voor de verleende subsidie aan de gemeente Haarlemmermeer vanuit de Uvr aardwarmteonderzoek, worden de lasten voor 2026 opgenomen in de begroting.	RESV	1.866 N			-1.866 V	0
Voor de subsidie Ontwikkelfonds energie coöperatie van € 1,5 miljoen die verleend is in 2025, worden de lasten voor 2026 opgenomen in de begroting.	RESV	744 N			-744 V	0
Vanuit de SPUK CDOKE wordt € 4,3 miljoen opgenomen in de begroting, dit is voor: - Capaciteit vast personeel € 2,1 miljoen - Inhuur € 1,07 miljoen - Uvr Energiehubs € 1,3 miljoen.	BN	4.230 N	-4.443 V			-213 V
De Incidentele subsidie AIO UVA die in 2021 is verleend, is lager vastgesteld, waardoor de provincie € 356.000 terugkrijgt. Dit budget komt terecht in de reserve Energietransitie.	RESV	-356 V			356 N	0
Voor de Uvr Waterstof was vanuit de reserve Energietransitie € 692.000 opgenomen in de begroting, maar de kosten voor de Uvr Waterstof worden niet langer gedekt uit de reserve Energietransitie, dit wordt nu gedekt vanuit de reserve Warmtetransitie. Daarom is dit bedrag uit de begroting gehaald en is er een onttrekking gedaan vanuit de reserve Warmtetransitie van € 500.000 opgenomen.	RESV	-192 V			192 N	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Voor de Uvr Warmtetransitie gebouwde omgeving op wijkniveau wordt de onttrekking met € 146.000 opgehoogd. Hierdoor komt het beschikbare budget voor 2026 uit op € 446.000.	RESV	146 N			-146 V	0
In de reserve Energietransitie is budget gereserveerd voor de Uvr Waterstof. De kosten die gemaakt worden voor deze Uvr worden gedekt uit de reserve warmtetransitie. Daarom wordt dit budget overgeheveld naar de reserve warmtetransitie.	RESV			1.000 N	- 1.000 V	0
SPUK Nationaal programma lokale warmtetransitie Vanuit de SPUK C95 Nationaal programma lokale warmtetransitie wordt € 1,4 miljoen van het ontvangen budget van het Rijk ingezet in 2026. Vanuit de SPUK J18 isolatieopgave NPLW wordt € 290.000 opgenomen in de begroting voor verwachte kosten in 2026.	BN	1.669 N	-1.669 V			0
Voor de verduurzaming van paviljoen Welgelegen worden kosten gemaakt. Een deel van de kosten wordt gedekt door een subsidie van RVO. In 2026 worden vooral bouwkundige aanpassingen gedaan.	BN	700 N	-700 V			0
Doordat de provincie subsidie heeft ontvangen van RVO voor de verduurzaming van paviljoen Welgelegen, is voor 2026 geen beroep nodig op de reserve Energietransitie.	RESV	-308 V			308 N	0
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'Stimuleringsprogramma energiehubs'.	BN	1.173 N				1.173 N
Overige mutaties < € 100.000	BN	3 N	-3 V			0

2.2 Bevorderen gezonde leefomgeving

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Omgevingsdiensten: De provincie heeft dwangsommen opgelegd van € 9,03 miljoen, deze baten ontvangt de provincie in 2026.	NBN		- 9.033 V			- 9.033 V
Omgevingsdiensten: Van de ontvangen DU Versterking vergunningsverlening maatwerk wordt € 1 miljoen afgeraamd in 2026, dit wordt overgezet naar 2027.	NBN	-1.000 V				-1.000 V
Het kasritme van de reserve Bodemsanering is geactualiseerd op basis van de huidige planning voor bodemsanering van spoedlocaties en diffuse bodemverontreinigingen (o.a. IJtochtkaide, gasfabriekterrein Zaanstad en BIO Masterplan 't Gooi). De oude kasreeks 2026 wordt op € 0 gezet en vervangen door een nieuwe, lagere reeks. Het betreft een verschuiving in de tijd van de uitvoering; het totale budget voor het beleidsdoel blijft ongewijzigd. Naat de lasten wordt de onttrekking aan de reserve Bodemsanering met hetzelfde bedrag verlaagd. Daarmee is deze mutatie neutraal binnen beleidsdoel 2.2.	RESV	-215 V			215 N	0
Het kasritme van de SPUK E94 Bodem en Sanering 2022 (cluster 1 en 2) wordt aangepast aan de actuele uitvoeringsplanning van de Rijksbijdrage. Het betreft een verschuiving in de tijd; het totale budget voor het beleidsdoel blijft ongewijzigd. De lasten en de daarbij behorende bijdrage van het Rijk worden in 2026 met hetzelfde bedrag verhoogd (lasten verhoogd, € 5.852.000, nadelig; baten verhoogd, € 5.852.000, voordelig). Deze mutatie is volledig gedekt door de Rijksbijdrage en daarmee neutraal binnen beleidsdoel 2.2.	BN	5.852 N	-5.852 V			0
Voor de bijdrage aan het milieubeleidsplan is dit bedrag bijgesteld op basis van de meest recent ontvangen gegevens van IPO.	NBN	-19 V				-19 V
Overige mutaties < € 100.000 bij GLK	BN	-6 V	-80 V			-86 V

Programma 3 Ruimte en Wonen

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Mutaties begroting (in 1000 euro)		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging			
Lasten											
3.1	Regie voeren ruimtelijke ordening	8.482	N		8.485	N		211	N	8.696	N
3.2	Versnellen en programmeren woningbouw	8.854	N		8.854	N		5.822	N	14.676	N
3.3	Beschermen tegen overstromingen en bijdragen aan klimaatadaptatie	2.018	N		2.018	N		2.000	N	4.018	N
Baten											
3.1	Regie voeren ruimtelijke ordening	-486	V		-486	V		-192	V	-678	V
Saldo van baten en lasten		18.868	N		18.871	N		7.841	N	26.712	N
Stortingen											
3.2	Reserve Woningbouw	50	V		50	N		0	V	50	N
3.2	Reserve Verleende subsidies Woningbouw	0	V		0	V		5.750	N	5.750	N
Onttrekkingen											
3.2	Reserve OV-fonds, incl. OV-knooppunten	0	V		0	V		-350	V	-350	V
3.2	Reserve Woningbouw	-2.750	V		-2.750	V		-4.025	V	-6.775	V
3.2	Reserve Verleende subsidies Woningbouw	-428	V		-428	V		-2.870	V	-3.298	V
3.2	Reserve subs. OD 3.4.1	-1.325	V		-1.325	V		-486	V	-1.811	V
3.3	Reserve Meekoppelkansen bij Dijkverst. en Kustontw.	0	V		0	V		-2.000	V	-2.000	V
Totaal mutaties reserves		-4.453	V		-4.453	V		-3.981	V	-8.434	V
Programma Resultaat		14.415	N		14.418	N		3.860	N	18.278	N

3.1 Regie voeren ruimtelijke ordening

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Luchthavens, SPUK C112 Novex Schipholregeling, het restant van deze SPUK-regeling wordt opgenomen in de begroting.	BN	192 N	- 192 V			0
Voor de bijdrage aan de Omgevingswet &-visie is dit bedrag bijgesteld op basis van de meest recent ontvangen gegevens van IPO.	NBN	19 N				19 N

3.2 Versnellen en programmeren woningbouw

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Investeringskader / OV knooppunten. De subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling 'Gemeente Hoorn, Poort van Hoorn' wordt in 2026 verleend. Volgens de BBV regels moeten subsidies van meer dan € 1,5 miljoen overgeheveld worden naar een aparte subsidiereserve. Hiervoor wordt vanuit de reserve Woningbouw € 3 miljoen gestort in de Reserve Woningbouw subsidies. De lasten met betrekking tot deze subsidie worden in de komende jaren genomen.	RESV			3.000 N	-3.000 V	0
OV SAAL: Fietsenstalling Hilversum - Overheveling bedrag van reserve verleende subsidies OD 4.1.2. naar Reserve Woningbouw subsidies.	RESV			2.750 N		2.750 N
Investeringskader / OV knooppunten. De subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling 'Gemeente Haarlem, Knooppuntontwikkeling Haarlem Nieuw-Zuid' (€ 21 miljoen) is in 2025 verleend. Voor 2026 wordt de last € 2,9 miljoen, dit wordt opgenomen vanuit de Reserve Woningbouw subsidies.	RESV	2.870 N			-2.870 V	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

De subsidie aan de MRA (flexibele schil) die in 2025 op de lijst subsidies buiten uitvoering stond, is verleend in januari 2026. Hiervoor wordt € 750.000 opgenomen vanuit de reserve Woningbouw.	RESV	750 N			-750 V	0
OV-knooppunten. In 2021 is de subsidie van € 5,5 miljoen aan Poort van Hoorn verleend. N.a.v. het vastgestelde bestedingsplan worden de budgetten aangepast, dit wordt opgenomen uit de Reserve OV-fonds subsidies.	RESV	486 N			-486 V	0
De subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling 'Gemeente Uitgeest, ketenreismiddelen' wordt in 2026 verleend. Het bedrag wordt opgenomen uit de Reserve OV-fonds.	RESV	275 N			-275 V	0
Investeringskader. Voor de subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling Parteen woningcorporatie, Doniastraat, wordt € 150.000 opgenomen vanuit de reserve Woningbouw.	RESV	150 N			-150 V	0
Voor de subsidie op de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling C-creators bouwprogramma wordt € 100.000 opgenomen vanuit de reserve Woningbouw	RESV	100 N			-100 V	0
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'Wet versterking regie Volkshuisvesting'.	BN	1.191 N				1.191 N
Overige mutaties afzonderlijk < € 100.000	RESV				-100 V	-100 V

3.3 Beschermen tegen overstromingen en bijdragen aan klimaatadaptatie

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
SOK Meekoppelkansen Markermeerdijken. De verwachte lasten voor de uitvoeringskosten en de afkoop voor beheer dijkplaatsen zijn voor 2026 € 2 miljoen. Dit bedrag wordt gedekt uit de Reserve Meekoppelkansen.	RESV	2.000 N			-2.000 V	0

Programma 4 Bereikbaarheid

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

		Primaire begroting 2026		Begroot 2026 na eerste wijziging		Mutaties Tweede begrotings-wijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
4.1	Realiseren perspectief mobiliteit	26.997	N	31.562	N	19.321	N	50.883	N
4.2	Openbaar vervoer waarborgen	83.515	N	81.750	N	858	N	82.608	N
4.3	Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken	43.074	N	43.074	N	2.245	N	45.319	N
4.4	Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden	129.513	N	129.638	N	13.326	N	142.964	N
Baten									
4.1	Realiseren perspectief mobiliteit	100	N	-4.165	V	-150	V	-4.315	V
4.2	Openbaar vervoer waarborgen	0	V	0	V	-325	V	-325	V
4.3	Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken	-1.698	V	-1.698	V	-571	V	-2.269	V
4.4	Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden	-4.423	V	-4.423	V	-1.498	V	-5.921	V
Saldo van baten en lasten		277.078	N	275.738	N	33.206	N	308.944	N
Stortingen									
4.1	Reserve Uitvoeren mobiliteit	11.452	V	11.452	N	-7.148	V	4.304	N
4.2	Reserve Openbaar Vervoer projecten	67	V	67	N	7.776	N	7.843	N
4.4	Reserve Dekking Kapitaallasten Weginfras	0	V	0	V	193	N	193	N
4.4	Reserve Ontwikkeling prov. infrastructuur	0	V	0	V	5.025	N	5.025	N
4.4	Reserve Groot onderhoud wegen	22.950	V	22.950	N	740	N	23.690	N
4.4	Reserve Groot onderhoud vaarwegen	7.304	V	7.304	N	36	N	7.340	N
4.4	Reserve Innovatieve projecten Mobiliteit	0	V	0	V	1.594	N	1.594	N
4.4	Reserve Kapitaallasten innovatieprojecten	0	V	0	V	9	N	9	N

Onttrekkingen											
4.1	Reserve Mobiliteitsbeleid	-388	V		-388	V		-102	V	-490	V
4.1	Reserve Uitvoeren mobiliteit	-20.768	V		-20.768	V		11.051	N	-9.717	V
4.1	Reserve verleende subsidies	-7.476	V		-7.476	V		-18.796	V	-26.272	V
4.2	Reserve Openbaar Vervoer projecten	-7.168	V		-7.168	V		-7.447	V	-14.615	V
4.4	Reserve Dekking Kapitaallasten Weginfras	-314	V		-314	V		-5.334	V	-5.648	V
4.4	Reserve Dekking Kapitaallasten OV-infras	-1.375	V		-1.375	V		-222	V	-1.597	V
4.4	Reserve Ontwikkeling prov. infrastructuur	-34.800	V		-34.800	V		-2.726	V	-37.526	V
4.4	Reserve Groot onderhoud wegen	-22.839	V		-22.839	V		-12.250	V	-35.089	V
4.4	Reserve Groot onderhoud vaarwegen	-5.019	V		-5.019	V		-750	V	-5.769	V
4.4	Reserve Innovatieve projecten Mobiliteit	-329	V		-329	V		-9	V	-338	V
4.4	Reserve Kapitaallasten innovatieprojecten	-729	V		-729	V		57	N	-672	V
Totaal mutaties reserves		-59.432	V		-59.432	V		-28.303	V	-87.735	V
Programma Resultaat		217.645	N		216.305	N		4.903	N	221.208	N

4.1 Realiseren perspectief mobiliteit

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Betreft uitvoering opdracht voor Amsterdam Logistics Project (ALP)	RESV	616 N			-616 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Oostzaan ten behoeve van project AVANT. Hiervoor is een € 4,2 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2.	RESV	4.233 N			-4.233 V	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Betreft de provinciale bijdrage aan "Samenwerking overeenkomst Bereikbaarheid Kust Zuid-Kennemerland". Hiervoor is € 1,3 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	1.300 N			-1.300 V	0
Betreft een verhoging van de uitgaven voor Corridor Amsterdam-Hoorn middels een subsidie aan gemeente Hoorn. Hiervoor is een bedrag opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	300 N			-300 V	0
Betreft een subsidie ter bevordering van fietsverkeer in Nederland. Hiervoor is € 160.000 opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	160 N			-160 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Uitgeest ten behoeve van de fietstunnel Uitgeest. Hiervoor is een € 1,6 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	1.641 N			-1.641 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Heiloo ten behoeve van de Heilooërbos fietsverbinding. Hiervoor is een € 2,2 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit. (Er is ook een correctie gemaakt met een eerdere onjuiste prognose van €3.5 miljoen)	RESV	-1.233 V			1.233 N	0
Betreft een subsidie voor gemeente Haarlem ten behoeve van de herinrichting Prins Bernhardlaan. Hiervoor is een € 2,0 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	2.060 N			-2.060 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Zandvoort ten behoeve van de herinrichting Zandvoort Nieuw-Noord. Hiervoor is een € 0,6 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2. (onttrekking)	NBN				-568 V	-568 V
Betreft een subsidie voor gemeente Haarlem ten behoeve van de herinrichting Zuid-Schalkwijkerweg. Hiervoor is een € 0,3 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	310 N			-310 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Bergen ten behoeve van de herinrichting N9 Kogendijk. Hiervoor is een € 2,7 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	2.741 N			-2.741 V	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Betreft een subsidie voor gemeente Hilversum ten behoeve van de Sportpark Hilversum. Hiervoor is een € 1,0 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	1.000 N			-1.000 V	0
Betreft een overheveling van € 2,75 miljoen voor de fietsenstalling Hilversum van reserve verleende subsidies OD 4.1.2. naar Reserve Woningbouw subsidies	RESV				-2.750 V	-2.750 V
Voor de pont van Ilpendam is het subsidiebudget in 2026 verlaagd	NBN	-104 V				-104 V
Bijstelling van het budget door omzetting financieringswijze van subsidieregeling naar Europese aanbesteding en het ontbreken van nieuwe subsidies voortvloeiend uit schooljaar 2025-2026	NBN	-850 V				-850 V
Betreft een subsidie voor gemeente Haarlemmermeer ten behoeve van de Weg om Zuid. Hiervoor is een € 2,7 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	2.670 N			-2.670 V	0
Betreft een subsidie voor gemeenten Wormerland en Zaanstad ten behoeve van de Zaanbrug. Hiervoor is een € 0,4 miljoen opgenomen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	466 N			-466 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Velsen ten behoeve van Velsertaverse (project HOV). Hiervoor is een € 1.5 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2 en € 0.5 miljoen uit reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV	2000 N			-2000 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Beverwijk ten behoeve van Verbindingsweg Wijckerpoort (project HOV). Hiervoor is een € 0,9 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	883 N			-883 V	0
Betreft een subsidie voor gemeente Beverwijk ten behoeve van Spooraanpassing Beverwijk (project HOV). Hiervoor is een € 0,7 miljoen opgenomen uit reserve Verleende subsidies OD 4.1.2	RESV	673 N			-673 V	0
Ketenreis Schagen wordt uitgevoerd met bereikbaarheidsgelden Helderse Lijn. Hiervoor was budget gealloceerd op programma 3, dit budget is overgeheveld naar reserve Uitvoeren mobiliteit.	RESV			75 N		75 N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Een aantal projectonderdelen voor Actieplan geluid worden uitgevoerd vanuit programma 4, daarom zijn middelen overgeheveld programma 2	BN	86 N				86 N
Voor inhuur van een projectleider voor de regionale uitvoeringsagenda's duurzame mobiliteit wordt gebruik gemaakt van de CDOKE middelen.	BN	150 N	-150 V			0
Voor de IPO-bijdrage gerelateerd aan mobiliteit is dit bedrag beschikbaar gesteld	NBN	119 N				119 N
Voor de toekomstige afkoopsom van N232 is budget overgeheveld van de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV			1.400 N		1.400 N
Vanuit het doorlichten van de bestemmingsreserves is bepaald dat de Reserve Mobiliteitsbeleid in zijn geheel vrijvalt.	NBN				-102 V	-102 V
Inzet van gelden voor onderzoek naar vrouwveiligheid	NBN	100 N				100 N
De stortingen en onttrekkingen van de reserve Uitvoeren mobiliteit worden technisch gecorrigeerd, zodat deze aansluiten op het actuele bestedingsplan.	NBN			-9.156 V	15.393 N	6.237 N
Voor de toekomstige uitgaven van Bereikbaarheidsgelden is budget overgeheveld van de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV			533 N		533 N

4.2 Openbaar vervoer waarborgen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Betreft omzetting Bikkergelden 2026	BN	-7.776 V		7.776 N		0
De Bikkergelden worden ingezet conform het bestedingsplan.	RESV	7.615 N			-7.615 V	0

Indexering OV Concessies naar prijspeil 2026	BN	2.937 N				2.937 N
Bijstelling voorschot 2026 voor vervoerder	NBN	-2.843 V				-2.843 V
Uitvoering (deel) van de pilot Deelfietsen Gooi-Vechtstreek	BN	325 N	-325 V			0
Verstreking subsidie voor OV Knooppunten Gooi en Vechtstreek	RESV	400 N			-400 V	0
Inzet ZE Middelen voor de realisatie van energieaansluitingen en laadinfrastructuur t.b.v. nieuwe OV Concessie Noordwest Noord-Holland	RESV	200 N			-200 V	0

4.3 Faciliteren gebruik infrastructurele netwerken

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
De afschrijvingen over 2026 zijn geactualiseerd op basis van de werkelijke boekwaarde van de materiële vaste activa per 31-12-2025.	NBN	-191 V				-191 V
Het VMaas-budget wordt overgeheveld van DVM wegen (700127, beleidsdoel 4.3) naar Dynamisch Verkeersmanagement (700732, beleidsdoel 4.4) waar de uitvoering plaatsvindt (lasten verlaagd, € 3.000.000, voordelig). Tegenboeking onder 4.4.	NBN	-3.000 V				-3.000 V
Herverdeling binnen 4.3: € 722.000 wordt overgeheveld van Vast onderhoud wegen (700124) naar Dynamisch verkeersmanagement vaarwegen (700133) voor juiste toerekening aan de uitvoeringspraktijk (lasten verlaagd 700124, € 722.000, voordelig; lasten verhoogd 700133, € 722.000, nadelig).	NBN	-722 V				-722 V
Herverdeling binnen 4.3: € 722.000 wordt overgeheveld van Vast onderhoud wegen (700124) naar Dynamisch verkeersmanagement vaarwegen (700133) voor	NBN	722 N				722 N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

juiste toerekening aan de uitvoeringspraktijk (lasten verlaagd 700124, € 722.000, voordelig; lasten verhoogd 700133, € 722.000, nadelig).						
Doorschuiven van niet-uitgevoerde werkzaamheden vast onderhoud wegen van 2025 naar 2026 (lasten verhoogd, € 116.000, nadelig).	NBN	116 N				116 N
Reclameopbrengsten abri's: door nieuwe contractvoorwaarden komen de hogere decemberopbrengsten niet meer tot stand (baten verlaagd, € 140.000, nadelig).	NBN		140 N			140 N
Hogere uitvoeringskosten gladheidsbestrijding wegen door streng winterseizoen 2026 (lasten verhoogd, € 990.000, nadelig).	NBN	990 N				990 N
Doorschuiven serververvanging bediencentrale Heerhugowaard van 2025 naar 2026 (lasten verhoogd, € 825.000, nadelig).	NBN	825 N				825 N
Structureel hogere lasten voor incidentmanagement vanuit verkeerscentrale VMaas (lasten verhoogd, € 616.000, nadelig).	NBN	616 N				616 N
Technische correctie tunnels/aquaducten: in B2026 stond een debetbedrag in plaats van credit (lasten verhoogd, € 2.300.000, nadelig). Tegenboeking onder 4.4.	NBN	2.300 N				2.300 N
Structureel hogere baten uit leges voor wegvergunningen (baten verhoogd, € 270.000, voordelig).	NBN		-270 V			-270 V
SOK Verkeersmanagement: hogere uitgaven met gedeeltelijke dekking uit Rijksbijdrage (lasten verhoogd, € 562.000, nadelig; baten verhoogd, € 360.000, voordelig). Restant € 202.000 t.l.v. de algemene middelen.	NBN	562 N	-360 V			202 N
Diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000 (o.a. bijdragen gemeenten voor verkeersregelinstallaties).	NBN		-81 V			-81 V
Overige mutaties <€100.000	BN	27 N				27 N

4.4 Infrastructuur verduurzamen, verbeteren en in stand houden

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: Mutatie onderhoudsbudgetten vast en variabel onderhoud in verband met areaaluitbreiding (regel F Kaderbrief 2027)	NBN	-227 V		-249 V		-476 V
De afschrijvingen over 2026 zijn geactualiseerd op basis van de werkelijke boekwaarde van de materiële vaste activa per 31-12-2025. Een deel van de afschrijvingen worden gedekt door reserves en zijn dus neutraal voor het resultaat.	NBN BN	-4.075 V 474 N			-474 V	-4.075 V 0
Verwerking van de doorbelaste omslagrente	BN	2.131 N				2.131 N
Bijstelling onttrekking reserve Groot Onderhoud op basis van uitvoeringsplanning 2026: € 13 miljoen extra voor variabel onderhoud wegen, plus interne herschikking (€ 750.000 V op strategisch beheer wegen, € 750.000 N op strategisch beheer vaarwegen wegens vertraging baggeren wachtplaatsen). Volledig gedekt uit verhoging onttrekking (lasten verhoogd, € 13.000.000, nadelig; onttrekking verhoogd, € 13.000.000, voordelig).	BN	13.000 N			-13.000 V	0
Indexering kaderbrief 2027: storting reserves Groot Onderhoud wegen en vaarwegen wordt verhoogd, gedekt uit stelpost indexering onder programma 7 (storting verhoogd, € 150.000, nadelig). Zie kruisverwijzing 7.5.	NBN			150 N		150 N
Tegenboeking VMaas-overheveling vanuit 4.3 naar Dynamisch Verkeersmanagement (700732) waar de uitvoering plaatsvindt (lasten verhoogd, € 3.000.000, nadelig).	NBN	3.000 N				3.000 N
Terugdraaien oude kasreeks werken voor derden: lasten en bijdragen gemeenten in 2026 beide afgeraamd (lasten verlaagd, € 2.793.000, voordelig; baten verlaagd, € 2.793.000, nadelig).	BN	-2.793 V	2.793 N			0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Bijstelling kasritme A9 Aansluiting Heiloo (P.00099): lasten en bijdrage gemeenten met hetzelfde bedrag opgevoerd (lasten verhoogd, € 1.046.000, nadelig; baten verhoogd, € 1.046.000, voordelig).	BN	1.046 N	-1.046 V			0
Bijstelling kasritme Busbaan Wijkermolen (P.00113): lasten en bijdrage gemeenten met hetzelfde bedrag opgevoerd (lasten verhoogd, € 2.962.000, nadelig; baten verhoogd, € 2.962.000, voordelig).	BN	2.962 N	-2.962 V			0
Project N516 wordt overgeheveld van reserve Kapitaallasten wegen naar reserve Ontwikkeling Provinciale Infrastructuur (storting verhoogd, € 5.025.000, nadelig; onttrekking verhoogd, € 5.025.000, voordelig).	RES			5.025 N	-5.025 V	0
Storting vanuit OPI-reserve in reserve Kapitaallasten wegen op basis van actualisatie kasraming 2026 (storting verhoogd, € 193.000, nadelig; onttrekking verhoogd, € 193.000, voordelig).	RES			193 N	-193 V	0
Tegenboeking technische correctie tunnels/aquaducten: storting reserve Groot Onderhoud wordt verlaagd (storting verlaagd, € 2.300.000, voordelig).	NBN			-2.300 V		-2.300 V
Ligplaatsenbeleid komt in 2026 niet tot uitvoering: huurbaten en kosten beide verlaagd (baten verlaagd, € 200.000, nadelig; lasten verlaagd, € 100.000, voordelig).	NBN	-100 V	200 N			100 N
Diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000 (o.a. storting reserve Innovatieprojecten naar reserve Kapitaallasten Innovatie).	RES			9 N	-9 V	0
Voor de bijdrage aan studiekosten voor 2 infrastructurele projecten wordt een bedrag van € 0.4 miljoen en € 0.2 miljoen overgeheveld naar studiekosten.	RESV	600 N			-600 V	0
Voor de toekomstige afkoopsom van N232 is budget overgeheveld van de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV				-1.400 V	-1.400 V
Voor de toekomstige uitgaven van Bereikbaarheidsgelden is budget overgeheveld van de reserve ontwikkeling provinciale infrastructuur naar de reserve Uitvoeren mobiliteit	RESV				-533 V	-533 V

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

De stelpost voor vervangingsinvesteringen heeft financiële ruimte die beschikbaar wordt gesteld aan de reserve Groot Onderhoud.	RESV	-3.175 V		3.175 N		0
De ontvangen bijdrage voor de studiefase wordt budgettair verwerkt door zowel de baten als de lasten met € 483.000 te verhogen. De mutatie is budgettair neutraal en sluit de begroting aan op de actuele uitvoering.	BN	483 N	-483 V			0
Vanuit de reserve Coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gemaakt voor het Innovatieprogramma verkeer- en vervoer 2026-2030. Deze middelen zijn overgeheveld naar reserve Innovatieve Projecten Mobiliteit.	RESV			1.594 N		1.594 N

Programma 5 Natuur en landelijk gebied

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
5.1	Beschermen en ontwikkelen van natuur	68.999	N	68.999	N	-3.472	V	65.527	N
5.2	Beheren van natuur	75.045	N	92.594	N	7.922	N	100.516	N
5.3	Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen	17.530	N	17.530	N	4.086	N	21.616	N
5.4	Verbeteren kwaliteit water en benutten en beheren van water	3.223	N	3.223	N	996	N	4.219	N
5.5	Regisseren Programma Landelijk Gebied	29.785	N	29.785	N	-10.071	V	19.714	N
5.6	Versterken kansrijke landbouw	10.080	N	10.280	N	175	N	10.455	N
Baten									
5.1	Beschermen en ontwikkelen van natuur	-10.363	V	-10.363	V	-8.228	V	-18.591	V
5.2	Beheren van natuur	-1.373	V	-1.373	V	0	V	-1.373	V
5.3	Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen	0	V	0	V	-2.567	V	-2.567	V
5.4	Verbeteren kwaliteit water en benutten en beheren van water	-1.446	V	-1.446	V	-995	V	-2.441	V
5.5	Regisseren Programma Landelijk Gebied	-14.009	V	-14.009	V	6.263	N	-7.746	V
Saldo van baten en lasten		177.471	N	195.220	N	-5.891	V	189.329	N
Stortingen									
5.1	Reserve Oostelijke Vechtplassen	3.099	N	3.099	N	0	V	3.099	N
5.1	Reserve Groen	110.761	N	110.761	N	4.576	N	115.337	N
5.1	Reserve Kapitaallasten Groen	0	N	0	V	199	N	199	N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

5.3 Reserve Cofinanciering Waddenzee	1.000	N	1.000	N	0	V	1.000	N
5.5 Reserve PPLG incidentele middelen	16.600	N	16.600	N	2.600	N	19.200	N
5.6 Reserve Europese proj. Landbouwsubsidies	3.700	N	3.700	N	6.700	N	10.400	N
Onttrekkingen								
5.1 Reserve Oostelijke Vechtplassen	-6.966	N	-6.966	V	4.168	N	-2.798	V
5.1 Reserve Laag Holland	-435	N	-435	V	-3	V	-438	V
5.1 Reserve Groen	-62.276	N	-62.276	V	20.240	N	-42.036	V
5.1 Reserve Kapitaallasten Groen	-98	N	-98	V	29	N	-69	V
5.1 Reserve Groene Uitweg	-2.449	N	-2.449	V	1.585	N	-864	V
5.1 Reserve verleende subsidies 5.1.1	-4.549	N	-4.549	V	0	V	-4.549	V
5.3 Reserve Subsidies Cofinanciering Waddenzee	-3.413	N	-3.413	V	0	V	-3.413	V
5.3 Reserve Cofinanciering Waddenzee	-2.990	N	-2.990	V	-1.465	V	-4.455	V
5.4 Reserve Waterrecreatie	-1.530	N	-1.530	V	-760	V	-2.290	V
5.5 Reserve PPLG incidentele middelen	-9.397	N	-9.397	V	3.490	N	-5.907	V
5.6 Reserve Europese proj. Landbouwsubsidies	-6.705	N	-6.705	V	0	V	-6.705	V
Totaal mutaties reserves	34.352	N	34.352	N	41.359	N	75.711	N
Programma Resultaat	211.823	N	229.572	N	35.468	N	265.040	N

5.1 Beschermen en ontwikkelen van natuur

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
In de decembercirculaire 2025 van het provinciefonds is voor een bedrag van € 210.000 voor capaciteit ANB (Agrarisch Natuurbeheer) een decentralisatie uitkering (DU) toegekend. Hiervan is een bedrag van € 29.000 voor werkzaamheden in 2025 gebruikt maar het restant van € 181.000 kon niet meer tot besteding komen in 2025 en zit in het resultaat van 2025. Deze € 181.000 is in 2026 bedoeld voor inhuur ten behoeve	BN			181 N		181 N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

van het ANB programma en wordt in de reserve Groen gestort. Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5.						
Geraamde lasten en baten voor IBP Vitaal Platteland gebiedsplan Laag Holland (SPUK L7) voor het project Waterland Oost fase 1 van Staatsbosbeheer.	BN	767 N	-767 V			0
In de decembercirculaire 2025 van het provinciefonds is voor een bedrag van € 177.000 voor invasieve exoten een decentralisatie uitkering (DU) toegekend. Omdat dit niet meer tot besteding kon komen in 2025 is deze opgenomen in het resultaat van 2025. Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5. Dit wordt in de reserve Groen gestort en is onder andere bedoeld voor de Uitvoeringsregeling invasieve exoten.	BN			177 N		177 N
De Lasten en Baten van SPUK L16 (Programma Natuur) vallen hoger uit om zo het totaal ontvangen bedrag geheel uit te geven.	BN	6.942 N	-6.942 V			0
Hogere Lasten en Baten voor SPUK L33 (Programma Natuur 2e fase). De lasten hebben voornamelijk betrekking op de Uitvoeringsregeling die in 2025 opengesteld is en de Uitvoeringsregeling Boscompensatie Noord-Holland 2026.	BN	572 N	-572 V			0
Actualisatie kasritme reserve Groen voor Groenprojecten B&U op basis van programmering PNN 2026 (lasten verlaagd, € 2.399.000, voordelig; baten verlaagd, € 31.000, nadelig; onttrekking verlaagd, € 2.368.000, nadelig).	RES	-2.399 V	31 N		2.368 N	0
De verwachte lasten en onttrekking uit de reserve Groen is lager, de achterliggende gegevens hierover staan in het PNN 2027 dat eind 2026 aan uw Staten zal worden voorgelegd.	RESV	-3.449 V			3.449 N	0
Actualisatie kasritme reserve Groene Uitweg: in 2026 lopen alleen Horstermeerpolder en agrarische structuurverbetering nog door (lasten verlaagd, € 1.585.000, voordelig; onttrekking verlaagd, € 1.585.000, nadelig).	RES	-1.585 V			1.585 N	0
Storting vanuit reserve Groen in reserve Kapitaallasten Groen op basis van actualisatie kasraming 2026 (storting verhoogd, € 199.000, nadelig; onttrekking verhoogd, € 199.000, voordelig).	RES			199 N	-199 V	0

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

De lasten en onttrekking aan de Reserve OVP (Oostelijke Vechtplassen) is geactualiseerd op basis van het concept Programma Natuurnetwerk (PNN) 2027. Het PNN 2027 zal aan het eind van 2026 aan uw Staten worden voorgelegd. De lagere lasten in 2026 komen voornamelijk omdat het project Baggeren fase 1 eerder is afgerond.	RESV	- 4.190 V	22 N		4.168 N	0
Voor de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn in 2025 gronden aangekocht. Op basis van de BBV-regels en de provinciale grondwaarderingsystematiek wordt het verschil tussen de aankoopwaarde van deze gronden en de agrarische restwaarde afgewaardeerd. Daarnaast heeft een beperkte verkoop van gronden plaatsgevonden. Per saldo bedraagt de benodigde afwaardering € 3,9 miljoen. Ter dekking van deze afwaardering wordt een bedrag van € 3,9 miljoen overgeheveld van de reserve Groen naar de reserve waardevermindering grond Groen. De mutatie is begrotingsneutraal en heeft geen effect op het begrotingsresultaat.					-3.878 V	-3.878 V
Het in de begroting opgenomen bedrag voor de reserve waardevermindering grond Groen wordt op basis van de actuele grondadministratie teruggedraaid en op nihil gesteld. Deze technische correctie heeft geen effect op het begrotingsresultaat.					18.500 N	18.500 N
In de meicirculaire van het provinciefonds zijn twee decentralisatie uitkering ontvangen. Een voor 'ANB Investeringsregeling' en een voor 'Invasieve exoten'.	BN			4.218 N		4.218 N
Overige mutaties <€100.000 (doorbelaste rente)	NBN	7 N				7 N
Overige mutaties <€100.000 (afschrijvingen)	BN	-29 V			29 N	0
De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.	NBN				-3 V	-3 V
Overige mutaties <€100.000 (capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten. Kaderbrief Inhuurdesk Beleid)		-73 V				-73 V

Overige mutaties <€100.000 (capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten TBW Directiebesluit formatie-uitbreiding natuurherstel en natuurbrandpreventie)		-35 V				-35 V
--	--	-------	--	--	--	-------

5.2 Beheren van natuur

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
In de decembercirculaire 2025 van het provinciefonds is voor een bedrag van € 500.000 voor Natuurbrandbeheersing een decentralisatie uitkering (DU) toegekend. Deze middelen zijn bedoeld als 'beleids- en capaciteitsbudget'. Hiervoor is er in 2026 een budget van € 318.000 nodig en in € 2027 het resterende bedrag van € 182.000. Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5.	BN	318 N				318 N
In de decembercirculaire 2025 van het provinciefonds is voor een bedrag van € 50.000 voor Bosrevitalisering een decentralisatie uitkering (DU) toegekend. Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5. Dit bedrag zal via een subsidie buiten uitvoeringsregeling beschikt worden aan de Stichting Waternet ten behoeve van Bosrevitalisering Amsterdamse Waterleidingduinen.	BN	50 N				50 N
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'Agrarisch natuur- en landschapsbeheer'.	BN	6.626 N				6.626 N
De hogere Lasten van € 263.000 op het budget voor de recreatieschappen heeft betrekking op de indexering van de participantenbijdrage voor de recreatieschappen. Dit wordt overgeboekt vanuit de stelpost prijsstijging waarvoor bij de Kaderbrief 2027 rekening mee is gehouden.	BN	263 N				263 N
In M108-2024 wordt GS verzocht om de wildopvangcentra in Noord-Holland eenmalig te steunen met € 400.000. Om uitvoering te geven aan deze motie wordt	NBN	400 N				400 N

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

er in 2026 een subsidieregeling voor wildopvangcentra in Noord-Holland opgesteld.						
Bijdrage van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) voor ANLb (Agrarisch Natuurbeheer). Bij de septembercirculaire 2025 hebben we € 1.376.000 ontvangen voor de Openstelling van ANLb 2026. Deze openstelling (GS besluit van 11 november 2025) heeft betrekking op de beheerkosten in de jaren 2026 t/m 2028 (per jaar € 459.000). Deze mutatie is neutraal met beleidsdoel 7.5.	BN	459 N				459 N
Formatie-uitbreiding stikstof en woningbouw. In 2026 kan dit gedekt worden uit budget Wet natuurbescherming (5.2) en wordt dit overgeheveld naar duurzame landbouw (5.6).	BN	-201 V				-201 V
Overige mutaties <€100.000 (capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten TBW Directiebesluit formatie-uitbreiding natuurherstel en natuurbrandpreventie)		-17 V				-17 V
Overige mutaties <€100.000 (capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten Kaderbrief Formatie uitbreiding stikstof en woningbouw)		-27 V				-27 V
De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.	BN	51 N				51 N

5.3 Betrekken van onze partners bij bescherming en beheer van groen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: bij de kaderbrief 2027 is extra budget beschikbaar gesteld voor Waddengebied. Zie hiervoor regel AF van de kaderbrief.	NBN	54 N				54 N
Verhoging van de geraamde lasten uit de reserve Cofinanciering Waddenzee om aan te sluiten bij het in 2026 opengestelde bedrag van € 3,1 miljoen van de Uitvoeringsregeling subsidie cofinanciering Waddenfonds Noord-Holland 2023. Het is echter onzeker of alle verwachte projectaanvragen op tijd worden ingediend bij het Waddenfonds. Pas na een positief besluit van het Waddenfonds kunnen initiatiefnemers een aanvraag doen bij de provincie Noord-Holland.	RESV	1.465 N			-1.465 V	0
SPUK L10 Impuls Veenweiden. De lasten en baten voor 2026 worden op basis van de ramingen van de SPUK geactualiseerd.	BN	2.567 N	-2.567 V			0

5.4 Verbeteren kwaliteit water en benutten en beheren van water

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Zoals op 15/7/25 (Begroting 2026, eerste lezing) in GS besloten is kan de reserve Waterrecreatie opgeheven worden en kan de eindstand van de reserve in 2025 vrijvallen. Hiervoor was er al een bedrag van € 1.530.000 geraamd, dat moet nu een totaal bedrag van € 2.290.000 worden.	NBN				-760 V	-760 V
De UVR Kennisontwikkeling Bodem en Water 2017 wordt jaarlijks opengesteld. De UVR wordt bekostigd door de waterschappen HHNK (90%) en AGV (10%) voor €495.000. In 2026 wordt een deel van SPUK L35 als dekking toegevoegd (€500.000).	BN	995 N	-995 V			0

5.5 Regisseren Programma Landelijk Gebied

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
SPUK L35 Koplopersgelden PPLG. De lasten en baten worden op basis van de ramingen geactualiseerd en zijn lager in 2026.	BN	- 2.785 V	2.785 N			0
KTA-projecten PPLG. De lasten en baten worden op basis van de ramingen geactualiseerd en zijn lager in 2026. De dekking komt uit de Reserve PPLG.	RESV	- 2.112 V			2.112 N	0
De raming van de Lasten en Baten voor SPUK L35 Bos & parkaanleg wordt aangepast op basis van de Voortgangsrapportage 2026 van de Korte termijn agenda (KTA) Landelijk Gebied Noord-Holland 2025-2027.	BN	-3.348 V	3.348 N			0
Hogere Lasten en Baten voor SPUK L25 (Ronde Hoep). De lasten hebben voornamelijk betrekking op stalmetingen.	BN	116 N	-116 V			0
De lasten en onttrekking uit de reserve PPLG wordt aangepast op basis van de Voortgangsrapportage 2026 KTA Landelijk Gebied.	RESV	-1.088 V			1.088 N	0
Betreft een vervroeging van de overheveling uit de reserve Coalitieakkoord, bestemd voor het PPLG van 2029 naar 2026.	RESV			2.600 N		2.600 N
Capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten; Directiebesluit formatie-uitbreiding NNN 2026	CAP	-318 V				-318 V
De lasten voor de Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied maatregelen (PPLG SPUK L35 koplopers).	BN	-220 V	220 N			0
De lasten voor de Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied maatregelen.	RESV	-290 V			290 N	0
De overige mutaties betreffen diverse bij- en aframingen elk kleiner dan € 100.000.	BN	-26 V	26 N			0

5.6 Versterken kansrijke landbouw

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Verwachte uitgaven voor 2026 zijn hoger dan het beschikbare budget in de reserve. Daarom worden de stortingen in de reserve voor 2027 tot en met 2029 naar voren gehaald.	RESV			6.700 N		6.700 N
Formatie uitbreiding stikstof en woningbouw. In 2026 kan dit gedekt worden uit budget Wet natuurbescherming (5.2) en wordt dit overgeheveld naar duurzame landbouw (5.6).	BN	175N				175 N

Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

	Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging		
Lasten									
6.1	Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie	22.233	N	22.275	N	8.839	N	31.114	N
6.2	Behouden kwaliteit van erfgoed	11.977	N	12.953	N	1.404	N	14.357	N
6.3	Bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit voor sport, cultuur en voorzieningen	6.962	N	6.975	N	40	N	7.015	N
Baten									
6.1	Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie	-1.617	V	-1.617	V	-2.899	V	-4.516	V
6.2	Behouden kwaliteit van erfgoed	-300	V	-300	V	0	V	-300	V
Saldo van baten en lasten		39.255	N	40.286	N	7.384	N	47.670	N
Stortingen									
6.1	Reserve MKB	5.275	V	5.275	N	0	V	5.275	N
6.1	Reserve Circulaire economie	0	V	0	V	25	N	25	N
6.2	Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	5.135	V	5.135	N	0	V	5.135	N
Onttrekkingen									
6.1	Reserve Circulaire economie	-762	V	-762	V	-715	V	-1.477	V
6.1	Reserve Ontwikkeling Havencomplexen	-1.076	V	-1.076	V	-200	V	-1.276	V
6.1	Reserve MKB	-15.859	V	-15.859	V	-3.174	V	-19.033	V
6.1	Reserve subsidies regionale economie	0	V	0	V	-678	V	-678	V
6.2	Reserve Monumenten (Mr. F.J. Kranenburgfonds)	-9.417	V	-9.417	V	-2.019	V	-11.436	V
6.2	Reserve SvA/NHW Werelderfgoed	-585	V	-585	V	-1.250	V	-1.835	V
6.2	Reserve Subsidie Stelling van Amsterdam / NHW Werelderfgoed	-1.033	V	-1.033	V	0	V	-1.033	V
Totaal mutaties reserves		-18.322	V	-18.322	V	-8.011	V	-26.333	V
Programma Resultaat		20.933	N	21.964	N	-627	V	21.337	N

6.1 Bevorderen van een veerkrachtige en circulaire economie

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Verwerking van de doorbelaste omslagrente	BN	127 N				127 N
In 2025 zijn een aantal plannen in het kader van Spoor Circulair niet doorgegaan. Deze vinden nu in 2026 plaats.	RESV	515 N			-515 V	0
De subsidieverleningen in het kader van de MKB innovatieregeling topsectoren (MIT) R&D-projecten-regeling 2025 zullen in 2026 worden verleend.	RESV	2.999 N			-2.999 V	0
Voor de Uitvoeringsagenda NOVEX-NZKG 2025-2029 was € 200.000 aan bijdragen van externen opgenomen. Deze uitgaven gaan plaatsvinden bij BD 3.1. Daarom wordt het budget bij Havencomplexen verwijderd.	BN	-200 V	200 N			0
Voor opdrachten en inhuur voor het programma OMC Den Helder wordt € 200.000 opgenomen vanuit de reserve Ontwikkeling Havencomplexen.	RESV	200 N			-200 V	0
De subsidieverleningen in het kader van de MIT R&D-projecten-regeling 2025 zullen in 2026 worden verleend.	BN	2.999 N	-2.999 V			0
In de meicirculaire van het provinciefonds is een decentralisatie uitkering ontvangen voor 'MKB Innovatieregeling topsectoren (MIT)'.	BN	1.785 N				1.785 N
Voor de bijdrage aan de regionale economie is dit bedrag bijgesteld op basis van de meest recent ontvangen gegevens van IPO.	NBN	-16 V				-16 V
Overige mutaties <€100.000 Rentekosten VFF 2	BN	-4 V				-4 V
Bijstelling uitgaven Regiodeal Waddeneilanden gedekt uit een SPUK. Onttrekking vanuit de reserve Regionale Economie naar de exploitatie Regiodeal Waddeneilanden.	BN	678 N	-678 V			0

Overige mutaties <€100.000 PIM-opdrachten tbv Circulaire economie. Hiervoor is € 375.000 overgeheveld vanuit de reserve Circulaire economie naar de reserve MKB om gedurende 5 jaar € 75.000 per jaar aan PIM-opdrachten te besteden.	RESV	75 N			-75V	0
Overige mutaties <€100.000 Overige bijstellingen woningbouw	RESV			25 N		25 N
Dit betreft een bijstelling voor de MKB Innovatieregeling topsectoren (MIT) R&D-projecten-regeling 2025, gedekt uit een SPUK.	BN	100 N	-100 V			0
Dit betreft een bijstelling van € 200.000 voor uitgaven aan Circulaire Economie en € 100.00 voor MIT Haalbaarheid, gedekt uit de reserves Circulaire Economie en reserve MKB.	RESV	300 N			-300 V	0
Capaciteit, omzetting van programmabudgetten in capaciteitsbudgetten; Formatie subsidies tbv MIT	CAP	-719 V				-719V

6.2 Behouden kwaliteit van erfgoed

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Dit betreft een overheveling van € 1.000.000 voor subsidie aan Benoorden Spaardam, en een overheveling van € 250.000 voor subsidie aan Fort Pampus.	RESV	1.250 N			-1.250 V	0
Conform GS-besluit bij begroting 2026 wordt het monumentenbeleid voortaan gefinancierd vanuit de exploitatie i.p.v. de reserve. Met deze begrotingswijziging valt het restant in de reserve Monumenten eind 2026 vrij. Dit restant wordt bij begroting 2027 toegevoegd aan de het monumentenbudget over de periode vanaf 2027.	RESV				-2.019 V	-2.019 V

Zoals afgesproken bij Kaderbrief 2027, wordt het budget voor de subsidieregeling monumenten, het beheer van Huis van Hilde, het Noord-Hollands Archief en de Provinciale Atlas geïndexeerd op het prijspeil 2026.	BN	149 N				149 N
Overige mutaties <€100.000	BN	5 N				5 N

6.3 Bijdragen aan verbeteren van de kwaliteit voor sport, cultuur en voorzieningen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Zoals afgesproken bij Kaderbrief 2027 wordt het budget voor Probiblio en Plein C geïndexeerd op het prijspeil 2026.	BN	125 N				125 N
Vanuit het budget van sportvoorzieningen wordt € 100.000 euro beschikbaar gesteld voor de Special Olympics.	BN	-100 V				-100V
Voor de bijdrage aan de culturele infrastructuur is dit bedrag bijgesteld op basis van de meest recent ontvangen gegevens van IPO.	NBN	15 N				15 N

Programma 7 Overzicht Algemene middelen en organisatie

Mutaties budgettabel (x 1.000 euro)

Middelen Budgettabel (x 1.000 euro)		Ontwerpbegroting 2026		Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotingswijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
Lasten									
7.1	Algemene dekkingsmiddelen	15.230	N	15.230	N	-7.639	V	7.591	N
7.2	Overhead	106.169	N	106.169	N	8.389	N	114.558	N
7.3	Vennootschapsbelasting	591	N	591	N	-551	V	40	N
7.4	Onvoorzien	45	N	45	N	-45	V	0	V
7.5	Overige	10.822	N	10.822	N	-4.798	V	6.024	N
Baten									
7.1	Algemene dekkingsmiddelen	-619.486	V	-686.060	V	-23.701	V	-709.761	V
7.2	Overhead	-212	V	-212	V	7	N	-205	V
7.5	Overige	-42.700	V	-5.800	V	-7.712	V	-13.512	V
Saldo van baten en lasten		-529.541	V	-559.215	V	-36.050	V	-595.265	V
Stortingen									
7.2	Reserve Bedrijfsvoering	5.500	V	5.500	N	0	V	5.500	N
7.5	Reserve Waardevermindering grondaankopen Groen	18.500	V	18.500	N	-14.622	V	3.878	N
7.5	Algemene reserve	0	V	10.413	N	0	V	10.413	N
Onttrekkingen									
7.1	Reserve Coalitieakkoord	-16.600	V	-16.600	V	-4.194	V	-20.794	V
7.2	Reserve Bedrijfsvoering	-9.901	V	-9.901	V	-895	V	-10.796	V
7.2	Reserve Huisvesting	-782	V	-782	V	0	V	-782	V
7.5	Algemene reserve	-24.644	V	-34.800	V	-1.236	V	-36.036	V

Totaal mutaties reserves	-27.927 V	-27.670 V	-20.947 V	-48.617 V
Programma Resultaat	-557.468 V	-586.885 V	-56.997 V	-643.882 V

7.1 Algemene dekkingsmiddelen

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Provinciefonds meicirculaire 2026: De mutaties op het provinciefonds worden veroorzaakt door een drietal wijzigingen: 1) De algemene uitkering is toegenomen als gevolg van een hoger accres en omdat de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds over 2025 hoger is uitgevallen. De eindafrekening hiervan is toegevoegd in 2026. 2) De eindafrekening van het provinciefonds over 2025 is toegevoegd in 2026; 3) Er zijn een aantal nieuwe decentralisatie uitkeringen toegevoegd. Voor nadere specificatie zie het overzicht onderaan deze tabel.	NBN (1)		-4.550 V			-4.550 V
	NBN (2)		-2.856 V			-2.856 V
	BN (2)		-1.191 V			-1.191 V
	NBN (3)		-574 V			-574 V
	BN (3)		-13.906 V			-13.906 V
Kaderbrief 2027: Bijstelling rentebaten en lasten per saldo € 1 miljoen (regel H Kaderbrief)	NBN	-782 V	-200 V			-982 V
Op basis van de geactualiseerde liquiditeitsprognose kunnen de rentelasten naar beneden worden bijgesteld met € 4,7 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door lagere dan verwachte uitgaven over 2025 en dus ook een lagere omvang van de opgenomen geldleningen en te verwachten opnames van leningen in 2026.	NBN	-4.705 V				-4.705 V
De rentebaten op de Schatkist worden met € 0,1 miljoen opgehoogd.	NBN		-65 V			-65 V

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

De dividendopbrengsten worden naar boven bijgesteld. Dit wordt per saldo veroorzaakt door een tweetal mutaties:	NBN					
• een hogere opbrengst van Alliander ad € 4,2 miljoen op basis van het resultaat over 2025, • een lagere opbrengst van Life Science Fund Amsterdam ad € 0,2 miljoen, • een lagere opbrengst van Nederlandse Waterschapsbank ad € 0,5 miljoen, • een lagere opbrengst van Bank Nederlandse Gemeenten ad € 0,01 miljoen.			-4.158 V			-4.158 V
			203 N			203 N
			468 N			468 N
			6 N			6 N
Verwerking van de doorbelaste omslagrente. Dit is neutraal met de doorbelasting in de overige programma's.	BN	-2.741 V				-2.741 V
De raming van de opcenten wordt naar beneden bijgesteld. In 2026 zijn de opcenten verhoogd naar 82,1 opcenten. Een verhoging werkt echter niet meteen voor 100% door in de eerste maanden van het jaar. Dit heeft te maken met het moment waarop voertuigen voor het eerst deze belasting moeten betalen. In voorgaande raming was hiermee geen rekening gehouden.	NBN		3.606 N			3.606 N
Overheveling van middelen van de reserve Coalitieakkoord naar de reserve Innovatieve Projecten Mobiliteit. De middelen zijn bedoeld voor het Innovatieprogramma verkeer- en vervoer 2026-2030.	BN				-1.594 V	-1.594 V
Bijstelling raming opbrengsten parkeerplaats Dreef en Winkels Houtplein door vertrek huidige huurder.	NBN		101 N			101 N
Coalitieakkoord middelen t.b.v. PPLG; Betreft het naar voren halen van de overheveling uit de reserve Coalitieakkoord, bestemd voor het PPLG van 2029 naar 2026.	RESV				-2.600 V	-2.600 V
Overige mutaties <€ 100.000	NBN	589 N	-585 V			4 N

Toelichting

In de meicirculaire zijn de volgende decentralisatie uitkeringen toegevoegd aan het provinciefonds:

- Agrarisch Natuur en landschapsbeheer, €6,6 miljoen, neutraal met beleidsdoel 5.2
- ANB Investeringsregeling, €4 miljoen, neutraal met beleidsdoel 5.1
- ANLb-uitvoeringskosten, €414.000,-, deze middelen vallen vrij naar de algemene middelen
- Stimuleringsprogramma Energiehubs, €1,2 miljoen, neutraal met beleidsdoel 2.1
- MKB Innovatieregeling topsectoren (MIT), €1,8 miljoen, neutraal met beleidsdoel 6.1
- Invasieve exoten, €218.000,-, neutraal met beleidsdoel 5.1
- Natuurbrandpreventie en mitigatie, €160.000,-, deze middelen vallen vrij naar de algemene middelen
- Interbestuurlijk toezicht domein erfgoed, €104.000,-, neutraal met beleidsdoel 1.2

7.2 Overhead

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: bij de kaderbrief is extra budget beschikbaar gesteld voor stijgende huisvestingslasten. Zie hiervoor regel L van de kaderbrief	NBN	400 N				400 N
De uitgaven van het project Vernieuwing ICT-Basisdiensten kunnen niet volledig gedekt worden uit het structurele budget van I-portfolio.	RESV	1.342 N			-1.342 V	0
Het project 'Vernieuwing regiekamer en Statenzaal' is doorgeschoven uit 2025.	RESV	283 N			-283 V	0
De raming van de kosten van het programma Bedrijfsvoeringssystemen is geactualiseerd op basis van de verwachte voortgang.	RESV	-730 V			730 N	0
Een deel van de programmagelden wordt ingezet voor capaciteitskosten	BN	1.226 N				1.226 N

De budgetten voor de materiële overhead zijn geïndexeerd naar prijspeil 2026.	BN	1.467 N				1.467 N
De Cao-onderhandelingen leiden tot een verhoging van de loonkosten; deze verhoging wordt gedekt uit de stelpost indexeringen (Zie 7.5)	CAP	4.132 N				4.132 N
Overige mutaties <€100.000	BN	27 N				27 N
Overige mutaties <€100.000	NBN		7 N			7 N

7.3 Vennootschapsbelasting

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
De uitgifte van gronden door CV Polanenpark gaat niet meer in 2026 plaatsvinden. Daardoor verschuift de VPB-last ook naar 2027	NBN	-551 V				-551 V

7.4 Onvoorzien

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Overige mutaties <€100.000	NBN	-45 V				-45 V

7.5 Overige

Financiële ontwikkeling	Mutatie	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Resultaat
Kaderbrief 2027: Indexering (regel E Kaderbrief)	NBN	1.046 N				1.046 N
Afrekeningsverschillen : In de jaarrekening 2025 zijn voor een aantal posten kosten opgenomen op basis van een raming. In 2026 zijn facturen voor lagere bedragen binnen gekomen. Tevens zijn er in 2026 subsidies vastgesteld voor een lager bedrag dan het bedrag dat in voorgaande jaren als kosten is opgenomen in de jaarrekeningen. Beiden leiden tot een financieel voordeel in het huidige jaar.	NBN	-1.642 V				-1.642 V
Verwerking van de doorbelaste omslagrente	BN	228 N				228 N
Verlaging stelpost indexering als dekking voor de verhoogde stortingen reserves Groot Onderhoud onder 4.4 (lasten verlaagd, € 150.000, voordelig). Zie kruisverwijzing 4.4.	NBN	-150 V				-150 V
Verlaging stelpost indexering als dekking voor indexeringen overige budgetten	BN	-2.061 V				-2.061 V
Op basis van de cijfers over 2024 en 2025 mag verwacht worden dat de doorschuif BTW kan worden bijgesteld.	NBN	-400 V				-400 V
In 2025 is grond aangekocht voor NNN. De afwaardering is uitgekomen op € 3,9 miljoen. Hiervoor was eerder € 18,6 miljoen begroot. Er is €14,6 miljoen minder aankocht dan geraamd, dit komt o.a. door de aankoop van een melkveebedrijf ter waarde van circa €10 miljoen die niet is doorgegaan. Daarnaast zijn er aankopen gedaan van €4,4 miljoen uit andere budgetten, waarvan €2,6 miljoen voor SPUK L10/Bodemdaling en €1,8 miljoen voor SPUK L16. De afwaardering wordt onttrokken van reserve Groen en gestort in de reserve Waardevermindering Grondaankopen Groen. Zie ook beleidsdoel 5.1.	RESV			- 14.622 V		- 14.622 V

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

Bijstelling begrote baten pacht en huur op basis van realisatie 2025 en verwachting 2026.	NBN		-752 V			-752 V
Bijstelling begrote lasten, afboeking boekwaardes van de verwachte verkopen strategische grond conform verwachte realisatie 2026.	NBN	5.250 N				5.250 N
Bijstelling begrote baten betreffende verkopen van strategische grond op basis van verwachte realisatie 2026.	NBN		-6.900 V			- 6.900 V
Aan de algemene reserve zijn de bedragen voor een aantal decentralisatie uitkeringen (DU's) onttrokken. Deze zijn in een eerder stadium geoormerkt in de algemene reserve gestort. Voor een nadere specificatie van deze DU's zie hieronder.	BN				-1.236 V	-1.236 V
Verlaging stelpost indexering als dekking voor verhoging loonkosten.	CAP	-4.132 V				-4.132
Indexering OV Concessies naar prijspeil 2026	BN	-2.937 V				-2.937 V
Overige mutaties < € 100.000	NBN		-60 V			-60 V

Toelichting

Aan de algemene reserve zijn een aantal DU's onttrokken. Het gaat hierbij om de volgende DU's:

- Natuurbrandbeheersing ad €318.000 afkomstig uit de decembercirculaire 2025;
- Bosrevitalisering ad €50.000 uit de decembercirculaire 2025;
- Capaciteit ANB (Agrarisch natuurbeheer) ad €181.000 uit de decembercirculaire 2025;
- Monitoring overige natuur habitat-typen ad €51.000 uit de decembercirculaire 2025;
- Invasieve exoten ad €177.000 uit de decembercirculaire 2025;
- Openstelling ANLb (Agrarisch Natuurbeheer) ad €459.000 uit de septembercirculaire 2025.

5 Lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling

Programma 1 Bestuur

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie	Gewijzigd 2026
1.1	Gemeente Schagen (voor regio Noord-Holland Noord). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 100.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Zaanstad (voor regio Zaanstreek). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 100.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Haarlem (voor regio Kennemerland). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 170.000	Gewijzigd
1.1	Regio Gooi en Vechtstreek. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 100.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Amstelveen (voor regio Amsterdam-Amstelland). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 50.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Amsterdam (voor regio Amsterdam-Amstelland). Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels door middel van een subsidie doorgezet ten behoeve van de regionale regietafels en thematische plannen in dit kader.	€ 50.000	Gewijzigd
1.1	Gemeente Schagen (voor regio Noord-Holland Noord), PRT-middelen: Arbeidstoeleiding asielzoekers . Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet ter ondersteuning van regio's en/of gemeenten bij projecten voor de toeleiding van asielzoekers naar arbeid in 2026 Motivatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 40.000	Nieuw

1.1	Gemeente Zaanstad (voor regio Zaanstreek), PRT-middelen: Arbeidstoeleiding asielzoekers. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet ter ondersteuning van regio's en/of gemeenten bij projecten voor de toeleiding van asielzoekers naar arbeid in 2026. Motivatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 40.000	Nieuw
1.1	Gemeente Haarlem (voor regio Kennemerland), PRT-middelen: extra administratieve ondersteuning regiotafel asielzaken. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet voor aanvullende operationele, administratieve ondersteuning van de regiotafels asielzaken. Motivatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 50.000	Nieuw
1.1	Regio Gooi en Vechtstreek, PRT-middelen: extra administratieve ondersteuning regiotafel asielzaken. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet voor aanvullende operationele, administratieve ondersteuning van de regiotafels asielzaken. Motivatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 50.000	Nieuw
1.1	Gemeente Amstelveen (voor regio Amsterdam-Amstelland), PRT-middelen: Arbeidstoeleiding asielzoekers. Toelichting: In de septembercirculaire heeft de provincie budget ontvangen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (PRT-gelden Spreidingswet). Dit budget wordt deels doorgezet ter ondersteuning van regio's en/of gemeenten bij projecten voor de toeleiding van asielzoekers naar arbeid in 2026. Motivatie: De provincie ontvangt de PRT-middelen voor het uitvoeren van de provinciale regie asielzaken (Spreidingswet). De ontvanger voert de regionale coördinatie van asielzaken uit.	€ 40.000	Nieuw
1.2	Amsterdam InChange (voormalig Amsterdam SmartCity) onder Amsterdam Economic Board Toelichting: Subsidie om als grote partner deel te kunnen nemen aan het kennisnetwerk Amsterdam InChange).	€ 80.000	
1.3	Ondermijningscentrum Midden Nederland (RIEC Midden Nederland) Toelichting: Oprichting van een gezamenlijke trainingslocatie waar de expertise op de aanpak van ondermijning vergroot kan worden.	€ 75.000	
1.3	Bestuurlijk Interventie Team West-Friesland (Gem.Hoorn) Toelichting: Oprichting van een bestuurlijk interventie team (BIT). In dit team werken de 6 West-Friese gemeenten samen aan complex integraal toezicht en handhaving op ondermijnende criminaliteit en complexe handhavingsvraagstukken.	€ 100.000	
1.3	Gemeente Huizen - bestuurlijk interventieteam fase 2 Toelichting: Deze subsidie stond nog op de lijst buiten uitvoeringsregeling van de begroting 2025 maar is reeds verleend en kan daarom vervallen op de lijst voor 2025.	€ 40.000	
1.3	Versterking aanpak samenwerking ondermijning (Gemeente Haarlem/NH veilig) Toelichting: NHVeilig en de 32 gemeenten in veiligheidsregio's Noord-Holland Noord, Kennemerland en Zaanstreek-Waterland voeren gezamenlijk een project uit om bestuurlijke interventies te verbeteren en beter op elkaar af te stemmen. Het project richt zich op het	€ 150.000	

ontwikkelen en toepassen van een gestroomlijnde aanpak, zodat gemeenten efficiënter en effectiever kunnen samenwerken bij de aanpak van ondermijning. Voldoet aan criteria: 2.c.v en 2.f.ii.

Programma 2 Klimaat en gezonde leefomgeving

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
2.1	Greenport Aalsmeer Energieconsultant Greenport.	€ 150.000	
2.1	Natuur en milieufederatie Noord-Holland, Participatie coalitie, energieregio's.	€ 150.000	
2.1	Gemeente Amstelveen, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	Gemeente Hoorn, CDOKE-E-Infra	€ 130.000	
2.1	Gemeente Hollands Kroon, CDOKE-E-Infra	€ 130.000	
2.1	Gemeente Haarlemmermeer	€ 65.000	
2.1	Regio Gooi en Vechtstreek, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	Gemeente Dijk en Waard, CDOKE-E-Infra	€ 130.000	
2.1	Gemeente Amsterdam, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	OD IJmond, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	Gemeente Zaanstad, CDOKE-E-Infra	€ 65.000	
2.1	New Energy Coalition (NEC), Aanjagen waterstofontwikkelingen in Noord-Holland	€ 150.000	
2.1	Energie Samen Noord-Holland (ESNH), Verbinden en kennis ontwikkelen voor energiegemeenschappen en gemeenten.	€ 120.000	
2.1	Novar/ NHEC, Toegangsweg zonneweide	€ 100.000	Vervallen
2.1	Staatsbosbeheer, Project Bokashi.	€ 315.000	
2.1	Actienetwerk Gas Terug, energiebesparing Noord-Holland Toelichting: Actienetwerk GasTerug is een organisatie die zich inzet voor energiebesparing, klimaatrechtvaardigheid, netcongestie en energiearmoede. Zij voeren pilots en projecten uit en leveren daarbij een bijdrage aan energiebesparing en gedragsverandering in Noord-Holland.	€ 50.000	Nieuw
Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026:			

Het Actienetwerk bestaat uit een unieke regionale samenwerking tussen lokale organisaties, gemeenten, bedrijven en kennisinstellingen als de CE Delft, Hogeschool van Amsterdam en de VU. De stichting Actienetwerk GasTerug helpt partijen om innovatieve energiebesparende initiatieven in de Metropool Regio Amsterdam van de grond te krijgen. Deze initiatieven worden getest, uitgerold en opgeschaald. Het Actienetwerk legt daarbij verbinding tussen initiatiefnemers, doeners, experts en afnemers en maakt energiebesparing zichtbaar, makkelijk en tastbaar.

criteria artikel 2, lid 2, onder c en f

2.1	TNO, Klimaat- en energierechtvaardigheid Toelichting: TNO werkt aan een Meerjarenprogramma Energierechtvaardigheid om nationale, provinciale en gemeentelijke organisaties te ondersteunen bij het zichtbaar en bespreekbaar maken van de verdelingseffecten van de energietransitie, en het in de praktijk brengen van rechtvaardigheid als zelfstandig beleidsperspectief.	€ 200.000	Nieuw
	Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: Op het gebied van energierechtvaardigheid en verdelingsvraagstukken heeft TNO als één van de weinigen in Nederland de governance ingericht om kennis en vragen van alle overheidslagen te verbinden. TNO zit aan tafel bij werkgroepen over dit thema van de International Energy Agency (IEA) en de EU-commissie, tot aan de kantoren van ministeries, provincies, en gemeenten. Met een combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek is TNO in staat werkelijke verandering in rechtvaardigheidsvraagstukken concreet te maken voor beleidsmakers en andere stakeholders zoals bewoners, woningcorporaties, waterschappen en netbeheerders. Als onafhankelijk instituut op het gebied van toegepaste wetenschap kan TNO als geen ander de energietransitie vanuit sociaal, economisch en technologische perspectief bekijken. criteria artikel 2, lid 2, onder c (i en v)		
2.1	Wageningen University & Research, Planetaire gezondheid Toelichting: Een consortium van de WUR, Erasmus Universiteit, KWR Water, Gemeente Rotterdam, GGD Rotterdam-Rijnmond en de Provincie Noord-Holland onderzoekt hoe planetaire gezondheid gepositioneerd en meegewogen kan worden in beleid.	€50.000	Nieuw
	Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: Op het gebied van planetaire gezondheid gecombineerd met beleid is dit consortium uniek. Het brengt kennisinstellingen en overheden bij elkaar op een onderwerp dat niet eerder zo is aangevlogen. Ook is de provincie lid van het consortium en werkt de provincie ook mee aan het onderzoek en de toepassing hiervan in de eigen organisatie. criteria artikel 2, lid 2, onder c en f		
2.1	Gemeente Amsterdam, kamer van Gemeenschappen Toelichting: Om lokale energiegemeenschappen te positioneren wordt een Noord-Hollandse praktijkgroep opgericht. Deze groep ontwikkelt werkbare instrumenten waarmee decentrale overheden kunnen samenwerken met erkende lokale gemeenschappen. Deze instrumenten moeten juridisch houdbaar, bestuurlijk uitvoerbaar en toepasbaar zijn.	€ 50.000	Nieuw
	Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026:		

De gemeente Amsterdam heeft een voortrekkersrol als het gaat om werken met gemeenschappen en hier instrumenten voor ontwikkelen. Zij zijn ook de enige gemeente in Noord-Holland op dit moment die deze manier van werken op deze manier heeft doorontwikkeld. Met de kennis en ervaring van de gemeente zijn zij de enige partij die andere Noord-Hollandse medeoverheden op dit moment samen kan brengen om te leren.

criteria artikel 2, lid 2, onder c en f

2.1	Energie Samen Noord-Holland , Koepelvorming OER Energieroute A9 Toelichting: Het OER traject Energieroute A9 geeft invulling aan de ambities van de RES om duurzame energie op te wekken. Het streven van de RES hierbij is 50% lokaal eigendom, met het vormen van een koepelorganisatie van energie coöperaties proberen we hier invulling aan te geven. Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: Energie Samen Noord-Holland is de enige geschikte partij voor de vorming van een koepel van energiecoöperaties langs de A9, om de volgende redenen: • De organisatie beschikt over de unieke specialistische kennis, methodiek en contractuele betrekkingen om burgercoöperaties te verenigen en te professionaliseren. Geen enkele andere marktpartij bezit deze specifieke expertise. • Het succes van de te vormen koepel hangt af van de bestaande samenwerkingsrelaties en de bijzondere binding met de bestaande energie coöperaties. Als koepelorgaan heeft zij de unieke vertrouwensband met lokale energie coöperaties langs de A9 die noodzakelijk is voor maatschappelijk draagvlak. Criteria artikel 2, lid e onder c en f	€ 50.000	Nieuw
2.1	Natuur en Milieufederatie Noord-Holland, Pilot Agri-PV Toelichting: Realiseren innovatieve Agri-PV pilot waarbij duurzame energieopwek wordt gecombineerd met de teelt en onderzoeken hoe geïntegreerde zonnecellen in schermdoeken kunnen bijdragen aan energiebesparing, klimaatadaptatie, een toekomstbestendige bedrijfsvoering, en netverlichting, zonder negatieve effecten op de gewaskwaliteit of productie. Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: De betrokken samenwerkende partijen, waaronder de grondeigenaar van de beoogde locatie, relevante brancheorganisaties en kennisinstituten, beschikken gezamenlijk over unieke specialistische kennis en partnernetwerken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de innovatieve Pilot Agri-PV, en waarover andere partijen niet beschikken. criteria artikel 2, lid 2, onder c	€ 213.000	Nieuw
2.2	Gemeente Hilversum – Huydecopersweg, aanleg pijpleiding voor afvoer van overtollig water bij piekbelasting. Vanwege tegenvallers in de uitvoering is met samenwerkingspartners afgesproken de kosten naar rato te verdelen.	€ 235.000	
2.2	Hoogheemraadschap Rijnland, - Bodemsanering terrein voormalig AWZI Rijsenhout fase 2.	€ 2.195.600	

Programma 3 Ruimte en Wonen

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
3.2	Gemeente Dijk en Waard Investeringskader, OV-knooppunt Heerhugowaard	€ 12.000.000	Doorgeschoven naar 2027
3.2	Gemeente Drechterland, Hoogkarspel Zuid	€ 2.750.000	Doorgeschoven naar 2027
3.2	Hoorn, ketenreismiddelen.	€ 200.000	
3.2	Schagen, ketenreismiddelen.	€ 75.000	
3.2	Uitgeest, ketenreismiddelen.	€ 275.000	
3.2	Gemeente Amsterdam namens MRA, huisvesting aandachtsgroepen.	€65.000	
3.2	Gemeente Velsen, inhuur versnelling woningbouw	€ 240.000	
3.2	Gemeente Hilversum, inhuur versnelling woningbouw	€ 350.000	
3.2	Uitvoeringsorganisatie Building Balance, biobased bouw materiaal	€ 100.000	
3.2	C-creators bouwprogramma	€ 100.000	
3.2	Gemeente Hoorn, Poort van Hoorn	€ 3.000.000	
3.2	Gemeente Hilversum, stationsgebied	€ 6.750.000	
3.2	Vervoerregio, planuitwerkingsfase Guisweg	€ 510.000	
3.2	Parteon, D. Doniastraat	€ 150.000	
3.2	Gemeente Haarlemmermeer, bijdrage van het Investeringskader Versnelling Woningbouw en duurzame bereikbaarheid aan realisatie flexwoningen Nieuw-Vennep Toelichting: Flexwoningen (100% sociale huur) op de voormalige zwembadlocatie Oosterdreef Nieuw-Vennep ('LIB-zone 4'), gelegen op korte loopafstand van het bestaande NS-station Nieuw-Vennep. Het realiseren van 80 flexwoningen op deze locatie kent een negatieve businesscase. Er moeten onder meer (extra) geluidwerende maatregelen voor een deel van de woningen worden getroffen. Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: De gemeente Haarlemmermeer komt in aanmerking voor de subsidie omdat zij de partij is die verantwoordelijk is voor de realisatie van de flexwoningen en daarmee direct invulling geeft aan de publieke woningbouwopgave. Daarnaast is de financiële bijdrage nodig om de onrendabele top van het project te dekken, waardoor uitvoering daadwerkelijk mogelijk wordt. Omdat de gemeente als grondeigenaar en regisseur van de gebiedsontwikkeling de enige partij is die deze ontwikkeling kan realiseren, is zij de logische en enige serieuze ontvanger van de subsidie. criteria artikel 2, lid 2, onder a en lid 2, onder c, sub i	€ 300.000	Nieuw
3.2	Gemeente Diemen, woningen Parkblok	€ 2.650.000	Nieuw

Toelichting

Een bijdrage uit het investeringskader voor de realisatie van 352 woningen in de gemeente Diemen op de locatie Parkblok (Holland Park Zuid). De bijdrage zorgt voor een doorbraak en maakt de realisatie van 352 woningen snel mogelijk aangezien het bestemmingsplan al (enige tijd) onherroepelijk is én de gemeentelijke randvoorwaarden goed op orde zijn (o.a. standaard overeenkomsten).

Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026:

De gemeente Diemen komt in aanmerking voor de subsidie omdat zij als bevoegde overheid en regisseur verantwoordelijk is voor de realisatie van de woningbouw op deze locatie en daarmee direct invulling geeft aan de publieke woningbouwopgave. Daarnaast is juist bij deze gemeente sprake van een concreet, uitvoeringsgereed project waarbij de bijdrage een doorbraak en versnelling mogelijk maakt. Omdat de ontwikkeling plaatsvindt binnen de gemeentelijke grondpositie, planvorming en contractuele afspraken, is de gemeente de enige partij die deze realisatie kan effectueren en daarmee de logische ontvanger van de subsidie.

criteria artikel 2, lid 2, onder a en artikel 2, lid 2, onder c, sub i

3.3	HHNK, programmaplan ruimtelijke adaptatie NK.	€ 44.000	Verleend
3.3	Wageningen University & Research, WWW-veiligheidslandschappen (Waarderijke, Waterrijke en Waterveiligheidslandschappen).	€ 120.000	Verleend

Programma 4 Bereikbaarheid

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
4.1	Gemeente Haarlem: Fietsfilevrij. Stimuleren gebruik fietsroute F200 Toelichting: Subsidie voor evaluatie, monitoring en/of fietsstimulering F200, de doorfietsroute Haarlem-Amsterdam.	€ 159.441	
4.1	Omgevingsdienst IJmond: Werkgeversaanpak IJmond Bereikbaar Toelichting: Werkgevers adviseren/ondersteunen om woon-werkverkeer te verduurzamen/verminderen/buiten spits reizen.	€ 250.000	Vervallen
4.1	Stichting CROW: CROW-KpVV bijdrage 2027 Toelichting: Met deze subsidie ontwikkelt CROW collectieve kennis op het gebied van mobiliteit, door middel van het programma Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV).	€ 160.000	
4.2	Gemeente Bergen: Kustbus bijdrage 2026 Toelichting: Subsidie aan gemeente voor het laten rijden van een touringcar naar de kust door gebrek aan personeel bij Connexxion.	€ 40.000	

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

4.2	Gemeente Castricum: Kustbus bijdrage 2026 Toelichting: Subsidie aan gemeente voor het laten rijden van een touringcar naar de kust door gebrek aan personeel bij Connexxion.	€ 40.000	
4.2	Gemeente Schagen: Kustbus bijdrage 2026 Toelichting: Subsidie aan gemeente voor het laten rijden van een touringcar naar de kust door gebrek aan personeel bij Connexxion.	€ 40.000	
4.1	Gemeente Uitgeest: Fietsonderdoorgang station Uitgeest Toelichting: Opknappen en op doorfietsroute kwaliteit brengen van de fietstunnel onder station Uitgeest	€ 762.300	Gewijzigd
4.1	ProRail: Fietsonderdoorgang station Uitgeest Toelichting: Opknappen en op doorfietsroute kwaliteit brengen van de fietstunnel onder station Uitgeest	€ 878.700	Gewijzigd
4.1	Gemeente Haarlemmermeer: Project weg om de Zuid Toelichting: Samenwerking aan project Weg om de Zuid en het opwaarderen van de Nieuwe Bennebroekerweg (NBW). De NBW gesitueerd tussen Hoofddorp en Nieuw Vennep is daarmee als gebiedsontsluitingsweg voorwaardelijk voor de groeiambities van de regio	€ 10.258.421	Gewijzigd
4.2	Gemeente Wijdmeren: Bijdrage Vechtplasexpress Toelichting: Laten rijden van een busje naar Vechtplassen door gebrek aan personeel bij Connexxion.	€ 100.000	
4.1	Gemeente Velsen: Velsertaverse fietsonderdoorgang Toelichting: Aanleg gemeentelijk deel van de fietsverbinding onder de Velsertaverse, tussen station Beverwijk en Velsen Noord	€ 2.800.000	
4.1	Gemeente Beverwijk: Verbindingsweg Wijckerpoort Toelichting: subsidie voor project HOV Beverwijk	€ 1.840.000	
4.1	Gemeente Wormerland: Zaanbrug Toelichting: Duurzaamheidsmaatregelen en indexatiekosten	€ 233.000	Gewijzigd
4.1	Gemeente Zaanstad: Zaanbrug Toelichting: Duurzaamheidsmaatregelen en indexatiekosten	€ 233.000	Gewijzigd
4.2	Regionaal Overlegorgaan Consumentenbelangen Openbaar Vervoer: Bijdrage 2026 Toelichting: Inhuur van een onafhankelijk voorzitter en secretaris.	€ 50.000	
4.1	Gemeente Gooise Meren: Korte termijn maatregelen P+R Muiden Toelichting: Korte termijn maatregelen P+R Muiden	€ 400.000 € 100.000	Gewijzigd

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

4.1	Gemeente bergen: Bijdrage project N9 Kogendijk Toelichting: verbeteren verkeersveiligheid/doorstroming van de N9 Kogendijk en aanleg van een fietstunnel	€ 2.741.245	
4.1	Cosun beet Company: Subsidie Modal Shift van weg naar water Toelichting: Verplaatsing van het bierenvervoer van weg naar over water	€ 100.000	
4.1	Gemeente Oostzaan: verbeteren (door)fietsroutes bij project AVANT Toelichting: Subsidie voor het in beheer nemen fietsbrug Thorbeckeweg en fietstunnel Verlengde Stellingweg	€ 4.233.000	
4.1	Gemeente Landsmeer: Subsidie pont IJpendam 2026 Toelichting: Subsidie voor het in stand houden van de pont over het Noordhollandsch kanaal bij IJpendam	€ 168.620	
4.1	Gemeente Heiloo: Fietsverbinding Heilooërbos Toelichting: Subsidie voor verbetering fietsverbinding Heilooërbos. Het gaat om een provinciale cofinancieringsbijdrage aan een samenwerkingsverband van ProRail, gemeente Heiloo en de realisatie van een doorgaande fietsverbinding tussen de Meerweg Alkmaar en de Westerweg in Heiloo	€ 2.238.000	
4.1	Gemeente Hollands Kroon: Bereikbaarheidsgelden Helderse Lijn: Fietskluizen Toelichting: Subsidie aan gemeente voor bijplaatsen fietskluizen op stations Den Helder Zuid, Anna Paulowna en Schagen	€ 90.000	
4.1	Gemeente Hollands Kroon: Stimuleren om op duurzame manier richting dierenpark Hoenderdaell te reizen Toelichting: Subsidie aan gemeente voor de inzet van een pendelbus van station Anna Paulowna naar het dierenpark Hoenderdaell Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze maatregel is onderdeel van een maatregelpakket wat met de gemeenten gezamenlijk is afgesproken in 2024 Criteria: 2f, lid ii	€ 100.000	Nieuw
4.2	Connexxion: Chauffeursvoorziening Schagen Toelichting: Het realiseren van een chauffeursvoorziening in Schagen zorgt voor een flinke verbetering van de exploitatie van het openbaar vervoer en leidt daarmee tot meer openbaar vervoer in het landelijk gebied. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Connexxion heeft als vervoerder specialistische kennis over de eisen en wensen voor chauffeursvoorzieningen. Criteria: 2.C.i	€ 600.000	Nieuw
4.1	Gemeente Heemstede: Beleid voor deelmobiliteit Toelichting: Subsidie voor opstellen gemeentelijk beleid voor deelmobiliteit. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien het bestuurlijk commitment van de gemeente hiervoor, de rol van de gemeente bij de vergunningverlening en handhaving en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang.	€ 30.000	Nieuw

Criteria: 2.c.v			
4.1	Gemeente Hoorn: Beleid voor deelmobiliteit Toelichting: Subsidie voor opstellen deelmobiliteitsbeleid in relatie tot de mobiliteitsstrategie 2040 Hoorn. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien het commitment van de gemeente, de rol van de gemeente bij de vergunningverlening en -handhaving en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€35.000	Nieuw
4.1	Gemeente Velsen: Toekomstgerichte vernieuwing bedrijventerrein Broekerwerf Toelichting: Subsidie t.b.v. onderzoek toekomstgerichte vernieuwing Bedrijventerrein Broekerwerf op onder meer het gebied van duurzame mobiliteit. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 40.000	Nieuw
4.1	Gemeente Castricum: Toekomstige uitbreiding fietsparkeren station Toelichting: Subsidie voor onderzoek mogelijkheden uitbreiding fietsparkeren station Castricum. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 25.000	Nieuw
4.1	Gemeente Gooise meren: Potentieonderzoek deelmobiliteit woningbouwontwikkeling Bussum-Zuid Toelichting: Subsidie t.b.v. potentieonderzoek deelmobiliteit voor woningbouwontwikkeling Bussum-Zuid. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 25.000	Nieuw
4.1	Gemeente Hilversum: Onderzoek doorfietsroute(s) Toelichting: Subsidie t.b.v. schetsontwerp/raming doorfietsroute Hilversum-Amsterdam en/of Hilversum-Laren. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 30.000	Nieuw
4.1	Gemeente Wijdmeren: Onderzoek naar vervoerswaarde van vraaggestuurd openbaar vervoer	€ 20.000	Nieuw

Toelichting: Subsidie t.b.v. onderzoek naar de vervoerswaarde van vraaggestuurd (flex) openbaar vervoer als uitbreiding van of vervolg op Vervoer op Maat en Vechtplassenexpress. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma.

Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang.

Criteria: 2.c.v

4.1	Gemeente Alkmaar: Promotie en evaluatie nieuwe route buslijn over bedrijventerrein Toelichting: Subsidie voor ontwikkelen van een aanpak (incl. evaluatie) voor promotie van de nieuwe route van een buslijn over bedrijventerrein Beverkoog. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 15.000	Nieuw
4.1	Gemeente Texel: Onderzoek deelmobiliteit Toelichting: Onderzoek motieven deelmobiliteit op het eiland), inclusief varianten voor exploitatie en beheer, ook voor auto's van het eigen wagenpark van de gemeente. Deze actie vormt onderdeel van het regionaal mobiliteitsprogramma. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente is de beste partner om dit tot uitvoering te brengen, gezien haar commitment hiervoor, de rol van de gemeente als beheerder van wegen en openbare ruimte en de positie van de gemeente als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van het publieke belang. Criteria: 2.c.v	€ 15.000	Nieuw
4.1	Gemeente Gooise meren: OV SAAL: inpassingsgelden regionale doorfietsroutes Toelichting: Regionale doorfietsroutes Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze maatregel is onderdeel van een maatregelpakket wat in 2017 met de regio Gooi en Vechtstreek is afgesproken Criteria: 2f,lid II	€ 375.000	Nieuw
4.1	Gemeente Hilversum: OV SAAL:Hilversum sportpark station Toelichting: de realisatie van een langzaamverkeersroute van station Hilversum Sportpark richting ROC en de campus van Nike Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze maatregel is onderdeel van een maatregelpakket wat in 2017 met de regio Gooi en Vechtstreek is afgesproken Criteria: 2f,lid II	€ 1.000.000	Nieuw
4.1	Gemeente Hoorn: Fietsparkeren station Kersenboogerd Toelichting: CAH: bijdrage aan het opknappen van de fietsparkeervoorzieningen bij station Hoorn Kersenboogerd Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze aanvraag is onderdeel van de bestuurlijk afspraken corridor Amsterdam Hoorn uit 2019 Criteria: 2f,lid I	€ 300.000	Nieuw
4.1	Gemeente Koggenland: Doorfietsroute Hoorn-Zaanstad Toelichting: CAH: bijdrage aan proces en ingenieurskosten verbeteren Doorfietsroute Hoorn naar Zaanstad op gebied van de gemeente Koggenland. Maatregelen die hierbij horen zijn een betere en kortere verbinding op de fietstunnel bij Scharwoude en het verkeersveiliger/herkenbaarder maken van de route van Hoorn tot en met fietstunnel Scharwoude	€ 200.000	Nieuw

Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze aanvraag is onderdeel van de bestuurlijk afspraken corridor Amsterdam Hoorn uit 2019
Criteria: 2f,lid I

4.4	Stichting CROW, Kennisprogramma Beheer en Bouw Infrastructuur (KpBBI).	€ 95.000
-----	--	----------

Programma 5 Natuur en landelijk gebied

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
5.1	Stivas, Gebiedsproces Noordelijke Vechtstreek (GV13) Toelichting: Grootschalige Kavelruil in het kader van Agrarische structuurverbetering en versterking natuur bij het Naardermeer ten behoeve van behoud open veenweidelandschap. Naar beleidsdoel 5.6	€ 266.589	Gewijzigd
5.1	Gemeente Gooise Meren, ontsnippering 't Gooi (GV53) Toelichting: Ontsnipperingsmaatregelen en faunapassages in de vrijgevalen schootsvelden bij de A1.	€ 150.000	
5.1	Gemeente Den Helder, Streepjesberg (NHN14) Toelichting: Realisatie NNN	€ 235.000	
5.1	Natuurmonumenten, Horstermeer landschapsbeleving.	€ 63.910	
5.1	Gemeente Diemen: Strandje tweede Diem	€ 188.000	
5.1	Regio Gooi en Vechtstreek, strategie veenweidegebied. Toelichting: Opstellen van een strategie die leidraad vormt voor de diverse opgaven in het veengebied, zoals vitale landbouw, bodemdaling, natuurontwikkeling	€ 80.000	
5.1	Staatsbosbeheer, Opperwoud-Zuid (Waterland Oost/project PON) Toelichting: Het project Opperwoud-Zuid betreft de eerste fase van de uitvoering van het Inrichtingsplan Peereboom-Opperwoud-De Nes. Het project behelst een kwaliteitsverbetering van het bestaande NNN/weidevogelgebied in Waterland-Oost. De maatregelen bestaan uit het verbeteren van het watersysteem, het aanleggen van een beheerpad en het verbreden van de greppels op de percelen van Staatsbosbeheer om het functioneren van het gebied voor de weidevogels te verbeteren.	€ 3.000.000	
5.1	Landschap Noord-Holland:Project 'Innovatie Programma Veen', terugbrengen van de onderzoekslocatie in de oorspronkelijke staat. Toelichting: Het ontmantelen van de onderzoekslocatie en het terugbrengen van het onderzoeksterrein naar zijn oorspronkelijke staat (natuurfunctie).	€ 50.000	
5.1	Stichting Waternet, Bosrevitalisering Amsterdamse Waterleidingduinen. Toelichting: Het gaat om 100 ha bosrevitalisering op basis van een decentralisatie uitkering van het Rijk gericht op dit project. Het draagt bij aan het doel bosrevitalisering van de Bossenstrategie en natuurherstel in dit N2000 gebied. Stond onder 5.2	€ 50.000	Gewijzigd
5.1	Stichting Monumentenbezit, Tuinmanswoning.	€ 145.000	Nieuw

Toelichting: Tuinmanswoning als onderdeel van totale project Trompenburgh.

Motivering: Buitenplaats Trompenburgh wordt gerestaureerd en beheerd door stichting Monumentenbezit, een landelijke organisatie die zich inzet voor het beheren en behouden van erfgoed voor de eeuwigheid.

Monumentenbezit restaureert zowel het gebouw als de buitenruimte en de tuin. Zij heeft hiervoor de specifieke expertise.

De buitenruimte en tuin zijn al vergaand gerestaureerd door monumentenzorg, hiervoor is ook al eerder subsidie vanuit de Groene Uitweg verleend, en met het herstel van de tuinmanswoning is de restauratie van de buitenruimte compleet.

Monumentenbezit zorgt ook voor cofinanciering. De subsidie dekt de helft van de kosten van herstel van de tuinmanswoning.

5.1	Gemeente Wijdmeren, Faunapassages OVP overig. Toelichting: Het uitwerken en realiseren van voorzieningen met betrekking tot het bevorderen van faunamigratie op (maximaal) 6 locaties in het gemeentelijk areaal. Met als doel het versterken van de natuur. Motivering: In het programma Aanpak OVP is opgenomen dat er op verschillende plekken in de gemeente Wijdmeren faunavoorzieningen moeten worden aangebracht om de samenhang tussen de natuur in het gebied te versterken. Een deel van de vastgestelde locaties voor deze passages bevindt zich in gemeentelijke wegen. De gemeente zal de uitvoering van deze locaties gaan uitvoeren. Hiermee kunnen ze de uitvoering waar mogelijk meenemen met andere werkzaamheden aan de weg. Daarnaast kan de gemeente de BTW kosten compenseren, waardoor de kosten worden gedrukt.	€ 956.000	Nieuw
5.1	Gebiedscoöperatie de Hoge Berg Texel, Resterende NNN realiseren op de Hoge Berg. Toelichting: Subsidie aan de Gebiedscoöperatie De Hoge Berg Texel, ten behoeve van de realisatie van de resterende NNN Motivering: Er is voor gekozen de subsidie te verlenen aan Gebiedscoöperatie De Hoge Berg Texel, omdat deze organisatie is opgericht ter vertegenwoordiging van de agrariërs op de Hoge Berg, de betrokken partijen bijeenbrengt en daarmee de meest aangewezen partij is voor de uitvoering en coördinatie van het initiatief.	€ 500.000	Nieuw
5.2	Stichting Natuurcollectief Noord-Holland, begeleiding kleine natuurbeheerders	€ 10.000	
5.2	Unie van Bosgroepen, begeleiding kleine natuurbeheerders	€ 10.000	
5.2	Natuurcollectief Water, Land en Dijken, begeleiding kleine natuurbeheerders	€ 10.000	
5.2	Agrarisch collectief Noord- Holland Zuid , Organisatiekosten implementatie agrarisch natuurbeheer. Toelichting: het betreft een incidentele aanvulling van de organisatiekosten van het agrarisch collectief Noord-Holland Zuid, ten behoeve van onvoorziene administratieve lasten.	€ 50.000	
5.2	Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging De Lieuw, beheer tuinwallen Texel Toelichting: In afwachting van een toegesneden ANLb-pakket wordt het tuinwallenbeheer tijdelijk via de BUVR vergoed.	€ 275.000 € 220.500	Gewijzigd
5.2	Faunabeheereenheid, faunabeleid van de Provincie Noord-Holland.	€ 2.270.000	
5.2	Faunabeheereenheid, uitvoering gecoördineerd beheer, door de FBE Noord-Holland Toelichting: Subsidie wordt in één keer beschikt i.p.v. over meerdere jaren.	€ 4.000.000	Gewijzigd

5.2	Stichting Waternet, Bosrevitalisering Amsterdamse Waterleidingduinen. Toelichting: Het gaat om 100 ha bosrevitalisering op basis van een decentralisatie uitkering van het Rijk gericht op dit project. Het draagt bij aan het doel bosrevitalisering van de Bossenstrategie en natuurherstel in dit N2000 gebied. moet onder beleidsdoel 5.1 komen.	€ 50.000	Gewijzigd
5.2	Faunabeheereenheid Noord-Holland, Plan van aanpak predatiebeheer weidevogels. Toelichting: opstellen gezamenlijk plan weidevogelbeheerders om predatiedruk te verlagen Motivering: De uitvoering van de te subsidiëren activiteit is in overwegende mate afhankelijk van de bijzondere functie die de Faunabeheereenheid Noord-Holland als koepelorganisatie heeft om met agrarische- en natuurterreinbeheerders én uitvoerders tot een gedragen plan te komen om de predatiedruk van weidevogels binnen en buiten NNN aan te pakken. Daarnaast heeft de Faunabeheereenheid alle noodzakelijke kennis en de noodzakelijke contacten om dit project goed tot uitvoering te kunnen brengen. Daarmee is zij de meest geschikte partij	€ 10.000	Nieuw
5.2	Stichting Wandelnet, coördinatie en systeembeheer van de landelijke routenetwerken wandelen 2026-2027	€ 51.000	
5.2	Stichting Fietsplatform, coördinatie en systeembeheer van de landelijke routenetwerken fietsen 2026-2027	€ 49.000	
5.2	LTO, Pilot houtduiven verjaging	€ 300.000	
5.2	Gemeente Koggenland, Recreatieve voorzieningen Dorpsbos en waterberging Ursem. Toelichting: Dit integrale project ontving eerder provinciale subsidie vanuit de beschikbare rijksmiddelen voor boscompensatie. Deze subsidie draagt eraan bij het gebied aan te laten sluiten op het recreatieve routenetwerk en jaarrond toegankelijk te maken in lijn met één van de afspraken in de Korte Termijn Agenda landelijk gebied. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Deze subsidie is bedoeld voor <u>een deel</u> van de inrichtingskosten van de padenstructuur om het gebied aan te laten sluiten op het recreatieve routenetwerk en jaarrond toegankelijk te maken. Dit project is onderdeel van de verantwoordelijkheid voor openbaar groen van de gemeente. Zij financieren zelf ook een groot deel van de inrichtingskosten. Het beheer en onderhoud van de paden wordt ook verzorgd door de gemeente.	€ 150.000	Nieuw
5.2	Natuurcollectief Water, Land en Dijken, Bedrijfsadvisering t.b.v. intensiveren zwaar beheer ANLb in heel Noord-Holland. Toelichting: Beschikbaar stellen van bedrijfsadviseurs die boeren kunnen ondersteunen om het aandeel (in areaal) van hun bedrijf met zwaar ANLb beheer te vergroten. Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De agrarische collectieven zijn de uitvoerende organisaties voor het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (het ANLb). Een samenwerkingsverband van de collectieven, Boerennatuur Noord-Holland (vertegenwoordigd door Water, Land en Dijken), beschikt over de juiste specialistische kennis, het juiste netwerk en menskracht om onze verplichting om het aandeel zwaar ANLb te vergroten, te realiseren. De subsidie wordt verstrekt aan Water, Land en Dijken, maar komt ten goede aan het samenwerkingsverband tussen alle collectieven in Noord-Holland. Naast deze collectieven zijn er geen andere collectieven die ANLb verdelen en begeleiden.	€ 200.000	Nieuw
5.2	Staatsbosbeheer, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026	€ 752.000	Nieuw

	Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.		
5.2	Natuurmonumenten, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026 Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 395.000	Nieuw
5.2	Landschap Noord-Holland, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026 Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 180.000	Nieuw
5.2	Goois Natuurreservaat, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 144.000	Nieuw
5.2	Natuurcollectief Noord-Holland, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 84.000	Nieuw
5.2	Unie van Bosgroepen, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 68.000	Nieuw
5.2	Water Land en Dijken, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 8.000	Nieuw
5.2	St. Hooge Weide, incidentele bijdrage natuurbeheer 2026. Toelichting: betreft eenmalige bijdrage in afwachting van structurele SNL-tariefsverhoging per 2027. Motivering: uitvoering van het natuurbeheer is uitsluitend mogelijk met gebruik van grond die in eigendom of erfpacht is van de gegadigde. Het subsidiabele grondeigendom is daarom als grondslag gebruikt voor de verdeling onder de beheerders.	€ 6.000	Nieuw
5.3	Veenweide innovatiecentrum, JUMP; Innovatie voor nieuwe business concepten voor veen (aanvulling)	€ 312.000	
5.3	Nationaal Park ZSuid-Kennemerland, uitvoeren jaarlijks activiteitenplan	€ 160.789	
5.3	Nationaal Park Zuid-Kennemerland, project Beleidsprogramma Nationale Parken	€ 214.500	

5.3	Nationaal Park Duinen van Texel, uitvoeren jaarlijks activiteitenplan	€ 166.530	
5.3	Nationaal Park Duinen van Texel, project Beleidsprogramma Nationale Parken	€ 214.500	
5.3	Landschap Noord-Holland, Betrekken bij Groen	€ 658.000	
5.3	Landschap Noord-Holland Natuurlijke Zaken. Veenweiden Innovatie Programma Nederland.	€ 440.000	
5.3	Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid, Polderprocessen van onderop, klimaat- en toekomstbestendig maken van polders.	€ 670.000	Nieuw

Toelichting: Subsidie voor gebiedsprocessen om polders toekomstbestendig te maken, denk o.a. aan het tegengaan van veenbodemdaling en CO2-uitstoot, optimalisatie watersystemen en natuurbeheer en toekomstbestendige bedrijfsmanagement.

Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De provincie is voornemens (al dan niet in meerdere delen) subsidie te verstrekken aan het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid. Het collectief beschikt over unieke specialistische kennis en een bewezen methodiek ten aanzien van gebiedsprocessen, specifiek in het gebied Amstelscheg, en is sinds 2021 intensief betrokken bij gebiedsprocessen in de verschillende polders in de Amstelscheg (Bovenkerkerpolder, Duivendrechtse polder, Ronde Hoep). Daarnaast is de uitvoering in overwegende mate afhankelijk van de bestaande samenwerkingsrelatie en de langdurige vertrouwensband die het collectief heeft opgebouwd met de agrariërs in het gebied (onderdeel f, sub ii); het collectief fungeert als schakel tussen provincie, gebiedspartners en boeren en heeft samen met hen toekomstvisies en uitvoeringsprogramma's ontwikkeld. Deze positie maakt dat deelname van agrariërs – cruciaal voor het behalen van de provinciale natuurdoelen – effectief kan worden georganiseerd. Verder geldt dat voortzetting van het lopende gebiedsproces binnen het gestelde tijds kader uitsluitend door deze partij kan plaatsvinden (onderdeel g), mede omdat de activiteit een vervolg vormt op reeds gestarte fasen en het betrekken van een andere partij zou leiden tot aanzienlijke vertraging en verlies van opgebouwde kennis en vertrouwen (onderdeel h). Gelet hierop acht de provincie het aannemelijk dat uitsluitend het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid deze activiteit doelmatig en doeltreffend kan uitvoeren.

5.3	Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid, Polderprocessen in de Vechtstreek voor het klimaat- en toekomstbestendig maken van polders.	€ 435.000	Nieuw
-----	--	-----------	-------

Toelichting: Subsidie voor gebiedsprocessen om polders toekomstbestendig te maken, denk o.a. aan het tegengaan van veenbodemdaling en CO2-uitstoot, optimalisatie watersystemen en natuurbeheer en toekomstbestendige bedrijfsmanagement.

Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De provincie is voornemens de subsidie te verstrekken aan het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid. Het collectief beschikt over unieke specialistische kennis en een bewezen methodiek ten aanzien van gebiedsprocessen en is sinds 2021 intensief betrokken bij gebiedsprocessen in de verschillende polders, waaronder de Keverdijkse polder. Daarnaast is de uitvoering in overwegende mate afhankelijk van de bestaande samenwerkingsrelatie en de langdurige vertrouwensband die het collectief heeft opgebouwd met de agrariërs in het gebied (onderdeel f, sub ii); het collectief fungeert als schakel tussen provincie, gebiedspartners

en boeren en heeft samen met hen toekomstvisies en uitvoeringsprogramma's ontwikkeld. Deze positie maakt dat deelname van agrariërs – cruciaal voor het behalen van de provinciale natuurdoelen – effectief kan worden georganiseerd. Verder geldt dat voortzetting van het lopende gebiedsproces binnen het gestelde tijds kader uitsluitend door deze partij kan plaatsvinden (onderdeel g), mede omdat de activiteit een vervolg vormt op reeds gestarte fasen en het betrekken van een andere partij zou leiden tot aanzienlijke vertraging en verlies van opgebouwde kennis en vertrouwen (onderdeel h). Gelet hierop acht de provincie het aannemelijk dat uitsluitend het Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid deze activiteit doelmatig en doeltreffend kan uitvoeren.

5.4	Gemeente Haarlemmermeer, Aanleg steiger Fort Vijfhuizen. Toelichting: project gaat niet door.	€ 100.000	Vervallen
5.4	Stichting toegepast onderzoek waterbeheer, Omgaan met zout in landbouw, natuur en waterbeheer. Toelichting: Een meerjarig programma dat onderzoek doet gericht is op het beantwoorden van fundamentele kennisvragen over effecten van verzilting in landbouw, (aquatische) natuur en waterbeheer.	€ 100.000	Nieuw
Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: Dit behelst een meerjarig programma dat reeds loopt en wordt uitgevoerd door een samenwerking van toonaangevende onderzoeksinstellingen en partijen in het vakgebied. De samenhang tussen de verschillende onderwerpen die onderzocht worden zorgt ervoor dat er handelingsperspectief gegeven kan worden voor landbouw, natuur en waterbeheer waar dat met afzonderlijke onderzoeken minder vanzelfsprekend zou zijn.			
5.4	Gemeente Hollands Kroon, Versterking belevingsroute IJsselmeerdijk Oude Zeug - Wieringen.	€ 100.000	Nieuw
Toelichting: Ruimtelijke verkenning naar het versterken van landschappelijke kwaliteiten op de IJsselmeerdijk tussen Oude Zeug en Wieringen. Doel is om de recreatieve en ecologische functie van de dijk, waaronder de haven Oude Zeug, verder te ontwikkelen.			
Motivering i.h.k.v. uitspraak Raad van State: De gemeente Hollands Kroon heeft de ambitie de recreatieve sector te stimuleren en de taak erfgoed beleefbaar te maken. Onderdeel hiervan is het ontwikkelen van wandel- fiets- en vaarroutes, waarbij door middel van belevingspunten in het landschap de ervaring van natuur en erfgoed wordt versterkt. Een eeuw geleden begon de grootste landschappelijke ingreep uit de geschiedenis van Noord-Holland. Vanuit de werkhaven Oude Zeug werd een begin gemaakt met het inpolderen van de Wieringermeer. Het Waddeneiland Wieringen werd onderdeel van het vaste land. Met het versterken van een belevingsroute langs de dijk die hiervoor werd aangelegd, werkt de provincie samen met de gemeente aan de verdere ontwikkeling van de recreatieve functie van de dijk, waaronder de haven Oude Zeug. In de verkenning wordt onder meer onderzocht hoe circulair materiaalgebruik toegepast kan worden in de realisatie van één of meerdere kleinschalige recreatieve voorzieningen en de daarbij behorende risico's rondom beheer, onderhoud, benodigde vergunningen en kansen voor aanvullende financiering. Dit project past binnen de visie Recreatie & Toerisme Noord-Holland 2030, de Visie op waterrecreatie in Noord-Holland 2030 en vormt een verdere uitwerking van de aanbevelingen uit IJ-schrift 7.			
5.5	Natuurcollectief Water, Land en Dijken, Coaches en Studiegroepen (PPLG10)	€ 200.000	

Toelichting: In de stikstofaanpak van de provincie Noord-Holland staat het vakmanschap van de boer centraal. Met dit project worden 200 boeren ondersteund om in studiegroepen gezamenlijk aan de slag te gaan, gericht op het opbouwen van kennis en het zetten van verdere stappen richting een emissiearme bedrijfsvoering.

5.5	Agrarisch Collectief Noord-Holland Zuid, Versnellingsproject De Ronde Hoep (VRSN01) Toelichting: De maatregel en het verbonden gebiedsproces hebben de doelen: vitale landbouw, stikstofreductie, verminderen bodemdaling en CO2-uitstoot, verbeteren waterkwaliteit-, en kwantiteit en versterken biodiversiteit.	€ 129.512	
5.5	WUR of Wing, Pilot KPI-vorming op gebiedsniveau. Toelichting: In dit project werken we gebiedskpi's uit voor een pilotgebied in Noord-Holland. We willen gebiedskpi's ontwikkelen om tussentijds inzicht te geven in de voortgang richting natuurherstel en andere gebiedsdoelen.	€ 178.000	
5.5	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier Landbouwportaal, onderdeel investeringen.	€ 1.400.000	
5.6	Greenport Aalsmeer/programmabureau. Samenwerkingsverband glastuinbouw regio Aalsmeer.	€ 177.000	
5.6	Greenport Aalsmeer/uitvoeringsprogramma. Projecten op gebied van ruimtelijke clustering, versterking en verduurzaming glastuinbouw.	€ 100.000	
5.6	Greenport Noord-Holland Noord /programmabureau. Samenwerkingsverband agrosector regio Noord-Holland Noord.	€ 165.000	
5.6	Greenport Noord-Holland-Noord/uitvoeringsprogramma: Projecten op gebied van versterking en verduurzaming agrosector.	€ 100.000	
5.6	Greenports Nederland/programma, landelijk samenwerkingsverband agrosector.	€ 95.000	
5.6	Stichting Voedsel Verbindt/programmabureau, faciliteren van het regionaal organiserend vermogen op voedselvraagstukken.	€ 150.000	
5.6	KAVB (Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur)	€ 250.000	
5.6	Stivas, Gebiedsproces Noordelijke Vechtstreek (GV13) Toelichting: Grootchalige Kavelruil in het kader van Agrarische structuurverbetering en versterking natuur bij het Naardermeer ten behoeve van behoud open veenweidelandschap. Stond onder 5.1	€ 266.589	Gewijzigd
5.6	Stichting FieldLab Bol, FieldLab Bol op klei. Toelichting: Stichting FieldLab Bol is de aanjager van verduurzaming in de bollensector met groepen telers en experimenten op verschillende locaties. Onder meer leren van biologische teeltwijzen en praktijktoepassingen in gangbare teelt. Focus op bodem, water, biodiversiteit. Doel: verminderen van gebruik en emissies van gewasbeschermingsmiddelen. De projectleider zorgt voor begeleiding en het delen van best practices en benchmarking. Het FieldLab Bol uit het Noordelijk zandgebied gaat uitbreiden met een FieldLab Tulp op klei in Noord-Holland. De subsidie ondersteunt deze uitbreiding. Motivering: FieldLab Bol is een stichting zonder winstoogmerk die onder meer is opgericht om met name kennis van biologische teelt toe te passen in gangbare teelt en meerjarige proeven opzet en begeleidt. De kracht van FieldLab Bol is open source, transparantie over proeven, delen van successen en mislukkingen. FieldLab Bol heeft een groot draagvalk bij telers en in het FieldLab Bol werken ketenpartijen samen. Praktijkproeven bij deelnemers worden na het FieldLab opgeschaald naar andere telers. Daarmee is FieldLab Bol een belangrijke schakel in innovatie en verduurzaming, verbinden van koplopers met het peloton. Het is van belang de werkwijze die de afgelopen drie jaar is	€ 150.000	Nieuw

ontwikkeld met telers op zandgrond te benutten voor de uitbreiding van het FieldLab in Noord-Holland naar tulpenteelt op een andere grondsoort (klei). Daardoor komt er ook meer data beschikbaar voor benchmarking.

Programma 6 Economie, leefbaarheid en cultuur

BD	Naam subsidie aanvrager	Max subsidie 2026	Gewijzigd
6.1	Greenport NHN / HIP Greenchain: versterking bovenregionale samenwerking Toelichting: t.b.v. veerkrachtige arbeidsmarkt rondom agrifoodsector	€270.000	Gewijzigd
6.1	ROCvA Hogeschool van Amsterdam / HIP GreenTechCampus MRA: versterking bovenregionale samenwerking Toelichting: t.b.v. veerkrachtige arbeidsmarkt rondom bebouwde omgeving en (E) mobiliteit	€ 150.000	Vervallen
6.1	Techport / HIP DIHO: versterking bovenregionale samenwerking Toelichting: t.b.v. veerkrachtige arbeidsmarkt rondom Duurzame Industrie Havens en Offshore	€ 150.000	Vervallen
6.1	ROCvA/Flevoland Hogeschool van Amsterdam / HIP Circulair & Digitaal: versterking bovenregionale samenwerking t.b.v. veerkrachtige arbeidsmarkt rondom circulaire en digitale transitie	€ 150.000	Vervallen
6.1	Techlands, Restauratie Opleiding Projecten Toelichting: t.b.v. restauratie-opleidingen en vakmanschapsbevordering regio midden west	€ 17.000	
6.1	Gemeente Ameland / Regio Deal De Waddeneilanden 2023-2027 Toelichting: Bijdrage aan de uitvoering van de Regio Deal De Waddeneilanden “Waardevol leven in een kwetsbare omgeving”.	€ 2.325.000	
6.1	Gemeente Den-Helder, regionale detailhandelsvisie Kop van NH Toelichting: bijdrage voor de totstandkoming van de regionale detailhandelsvisie Kop van NH.	€ 10.000	
6.1	Gemeente Alkmaar, regionale detailhandelsvisie omgeving Alkmaar Toelichting: bijdrage voor de totstandkoming van de regionale detailhandelsvisie omgeving Alkmaar.	€ 10.000	
6.1	Gemeente Haarlem, regionale detailhandelsvisie Zuid-Kennemerland. Toelichting: bijdrage voor de totstandkoming van de regionale detailhandelsvisie Zuid-Kennemerland.	€ 10.000	
6.1	SKBN: bijdrage BT Event Toelichting: SKBN, jaarlijks evenement. Onderbouwing: De provincie Noord-Holland verstrekt een eenmalige begrotingssubsidie voor de organisatie van het BT Event 2026. Er is sprake van één serieuze gegadigde, namelijk Stichting Kennisplatform Bedrijventerreinen Nederland (SKBN), de landelijke organisator van dit jaarlijks terugkerende evenement. SKBN beschikt over specialistische kennis, een uniek landelijk netwerk en een bewezen methodiek voor het organiseren van dit specifieke evenement, waarbij de verbinding tussen overheid en markt centraal staat. Daarnaast is de uitvoering van het evenement in sterke mate afhankelijk van de bestaande landelijke samenwerking en positionering van SKBN als vaste organisator van het BT Event. Daarnaast geldt dat het BT Event jaarlijks in een andere provincie plaatsvindt en Noord-Holland voor 2026 expliciet is gevraagd als gastprovincie. Hiermee is sprake van een specifieke samenwerkingsrelatie en context die niet eenvoudig door andere partijen kan worden overgenomen. Criteria: Ci	€ 35.000	Nieuw

6.1	Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied, Projectnaam: Bijdrage werkzaamheden NOVEX-NZKG	€ 200.000	Nieuw
	Toelichting: Deze subsidie betreft een bijdrage aan de Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied voor de uitvoering en coördinatie van de NOVEX-opgaven in het Noordzeekanaalgebied. De middelen zijn afkomstig uit een decentrale uitkering van het Rijk en worden ingezet voor coördinatie en programmatische werkzaamheden. Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026: De subsidie wordt verstrekt aan de Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied, omdat deze partij exclusief belast is met de coördinatie en uitvoering van NOVEX-opgaven in het Noordzeekanaalgebied. De activiteiten sluiten direct aan bij provinciale beleidsdoelen en vereisen specifieke expertise, netwerk en mandaat die niet bij andere partijen aanwezig zijn. Daarnaast ontvangt de provincie deze middelen van het Rijk via een decentrale uitkering, waarbij het budget expliciet is bestemd voor de Stichting Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied. Gelet hierop is deze partij de enige geschikte en aangewezen uitvoerder om de beoogde resultaten doelmatig en doeltreffend te realiseren. Artikel 2, lid 2, onder a, c en e.		
6.1	Gemeente Velsen, binnenvaartkade Grote Hout vervangen door Zeekade	€ 1.000.000	
	Toelichting: de Grote Hout is een havengebonden en deels kadegebonden bedrijventerrein in Velsen Noord met 2 kades: een zeekade en een binnenvaartkade. De binnenvaartkade is in slechte staat en buiten gebruik gesteld. De gemeente Velsen is voornemens de binnenvaartkade te vervangen door een zeekade zodat kan worden ingespeeld worden op de vraag naar kaderuimte voor het onderhouden van windparken op zee.		
6.1	Gemeente Den Helder, Boerenverdrietsluis	€ 10.262.000	
	Subsidie aan de gemeente Den Helder voor het renoveren van de Boerenverdrietsluit, voortkomend uit een Overeenkomst met de gemeente van 11 juli 2023.		
6.1	Innovatiefonds Noord-Holland VFFNH BV	€ 2.500.000	
	Toelichting: deze subsidie is voor opzetten van het VFF fonds-NR2 eenmalig voor de jaren 2026-2027-2028		
6.1	Gemeente Alkmaar: namens Regio Alkmaar,	€ 30.000	
	Toelichting: actualisatie regionale strategie en convenant werklocaties		
6.1	Gemeente Hoorn: namens West-Friesland,	€ 30.000	
	Toelichting: actualisatie regionale strategie en convenant werklocaties		
6.1	Gemeente Den Helder: namens de Kop van NH,	€ 30.000	
	Toelichting: actualisatie regionale strategie en convenant werklocaties		
6.1	Stichting Centrum voor Verduurzaming Regio Alkmaar	€ 80.000	
	Toelichting: Nadere opstartwerkzaamheden		
6.1	Route Circulair: Circulaire Routekaart	€ 345.000	Gewijzigd
	Toelichting: Uitvoering van het programma Circulaire Routekaart in 2026 tot en met 2028 gericht op ondersteunen van MKB bij Circulair ondernemen	€ 300.000	
6.1	Impact Hub Amsterdam: Ketenincubator	€ 165.000	
	Toelichting: Uitvoering Ketenincubator Maak-NH Circulair gericht op ketensamenwerking in de maakindustrie		

Tweede Begrotingswijziging 2026 - Versie 25 augustus

6.1	Circular Plastics Foundation: Circulair Plastic Toelichting: Samenwerking stimuleren circulair plastic voor periode 2026-2028	€ 150.000	
6.1	Projectbureau NZKG, Novex Toelichting: het projectbureau NZKG ondersteunt activiteiten binnen NOVEX die bijdragen aan een veerkrachtige en circulaire economie in de havencomplexen.	€ 30.000	
6.2	Recreatieschap Spaarnwoude, Fort benoorden Spaarndam Voor restauratie en herontwikkeling van het Fort.	€ 1.000.000	
6.2	Stichting Forteiland Pampus, fort aan het Pampus Een reservering van € 250.000 bedoeld voor de restauratie van het monument.	€ 250.000	
6.2	Gemeente Gooise Meren, groepsschuilplaats Toelichting: doelstelling is deze groepsschuilplaats en kazemat zichtbaar te maken en een unieke beleving te geven voor bezoekers aan Muiden.	€ 175.000	
6.2	Hoogheemraadschap Rijnland Sluizencomplex Fort bij Aalsmeer Toelichting: Het betreft restauratie en het veiligstellen van Sluizencomplex Fort bij Aalsmeer.	€ 300.000	
6.2	Gemeente Haarlemmermeer, Geniepark Toelichting: doelstelling is deze groepsschuilplaats en kazemat zichtbaar te maken en een unieke beleving te geven voor bezoekers aan Haarlemmermeer.	€ 1.000.000 € 829.000	Gewijzigd
6.2	Rijksmonument Artis-aquarium Toelichting: ter uitvoering van Motie M187 Instandhouding en verduurzaming Artis, bijdragen in de opgave op voorwaarde van sluitende begroting.	€ 12.700.000	
6.3 6.2	Molenfederatie Toelichting: projectsubsidie voor het organiseren van onder andere Molencontactdag.	€ 15.000	
6.3	Plein C Toelichting: uitvoering programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028.	€ 799.000 € 800.000	Gewijzigd
6.3	Probiblio Toelichting: uitvoering van de provinciale wettelijke taken in het bibliotheekstelsel.	€ 4.273.000	
6.3	Vereniging Dorpswerk Noord-Holland Toelichting: De provincie stimuleert de vitaliteit van gemeenschappen. Via Dorpswerk worden initiatieven ondersteund op het gebied van leefbaarheid en sociale samenhang.	€ 380.000	
6.3	Plein C Toelichting: De Provincie stimuleert talent-ontwikkeling binnen cultuur. Via Plein C worden bovenregionale activiteiten in NH ondersteund voor versterking van de infrastructuur en kennisdeling rond cultuurbeoefening.	€ 175.000 € 0	Gewijzigd
6.3	ST. Sportservice Noord-Holland Toelichting: De Provincie gestimuleerd kennisdeling binnen Sport tussen gemeente.	€ 136.000 € 150.000	Gewijzigd

Beleidsregel toetsingscriteria begrotingssubsidies Noord-Holland 2026:

Team Sportservice werkt specifiek voor gemeenten in Noord-Holland, vervult daar de provinciaal ondersteunde Kennisfunctie Sport en combineert een bovenregionale kennisrol met lokale uitvoering.

Criteria: 2 lid 2, onder f, sub ii

6.3	Stichting Oranjefonds, Jubileumfonds voor ontmoetingsplekken Toelichting: Het jubileumfonds voor ontmoetingsplekken 'Vier de verbinding' geeft de mogelijkheid om op laagdrempelige manier ontmoeting te faciliteren op fysieke ontmoetingsplekken in de provincie. Het fonds is opgericht ter gelegenheid van het huwelijksjubileum van Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima voor 2027 en 2028. Onderbouwing: Het Oranjefonds organiseert namens Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima ter gelegenheid van hun huwelijksjubileum het jubileumfonds voor ontmoetingsplekken 'Vier de verbinding' voor alle provincies en eilanden in het koninkrijk der Nederlanden. Voor 2027 en 2028 kunnen stichtingen en verenigingen zoals dorps- en buurthuizen uit Noord-Holland subsidie aanvragen bij het Oranjefonds voor ondersteuning van fysieke ontmoetingsplekken in Noord-Holland. Het Oranjefonds is opgericht bij het huwelijk van koningspaar en bereikt al de specifieke doelgroepen in alle provincies. Door het jubileumfonds waar alle provincies en andere fondsen aan bijdragen, zijn ontmoetingsplekken in staat hun rol in onderlinge verbondenheid in te vullen. Criteria: 2.c.i; 2.c.v; 2.f.ii; 2.g	€ 200.000	Nieuw
-----	---	-----------	-------

Memo

Aan: Provinciale Staten
Kopie aan: Statengriffie
Bijlagen: 1

Uw contactpersoon: [REDACTED]

CZ/FIN/SKA

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Onderwerp: Aangepaste Voordracht TBW 2026

Beste leden van Provinciale Staten,

Tijdens het opstellen van de Tweede Begrotingswijziging 2026 en de Begroting 2027 zijn de kredietaanvragen voor de Begroting 2027 óók in de voordracht van de TBW terecht gekomen als besluitpunt. Dit is overbodig, er hoeven bij de TBW 2026 geen kredietbesluiten genomen te worden, dit besluitpunt is dan ook verwijderd.

In bijlage vindt u de aangepaste Voordracht van de TBW 2026 ten behoeve van besluitvorming door PS op 5 oktober 2026.

We hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Esther Rommel

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 5 oktober 2026

Onderwerp: Tweede begrotingswijziging 2026

Kenmerk: Fin/051026/JZ/TBW

Bijlagen: Tweede begrotingswijziging 2026

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de Tweede Begrotingswijziging 2026 (TBW) aan.

Met de Tweede Begrotingswijziging actualiseren wij de Begroting 2026 op basis van de meest recente financiële inzichten, de voortgang van de uitvoering en ontwikkelingen die zich sinds de Eerste Begrotingswijziging hebben voorgedaan. Hiermee sluit de begroting beter aan bij de actuele uitvoering van provinciaal beleid en beschikken Provinciale Staten over een actueel en realistisch financieel beeld waarop zij hun kaderstellende en controlerende rol kunnen uitoefenen.

De Tweede Begrotingswijziging is nadrukkelijk geen nieuw beleidsdocument, maar een actualisatie van de bestaande begroting. Het accent ligt op het verwerken van actuele inzichten, zodat de begroting beter aansluit bij de verwachte uitvoering in 2026. Daarbij zijn onder meer verwerkt:

- de financiële effecten van de Meicirculaire 2026;
- actualisaties van rente- en dividendramingen;
- wijzigingen in Rijksbijdragen en specifieke uitkeringen;
- actualisaties van projectplanningen en kasritmes;
- verwerking van autonome ontwikkelingen en enkele beleidsvoorstellen.

Hierdoor ontstaat een actueler en realistischer financieel beeld van het begrotingsjaar 2026.

Met het toevoegen van budget voor de wildopvang locaties in 2026 wordt de Motie 108 'steun voor wildopvang' afgehandeld.

Financieel beeld 2026

Per saldo verbetert het begrotingsresultaat met € 21,7 miljoen. Hierdoor neemt het voordelige begrotingssaldo toe van € 9,7 miljoen naar € 31,4 miljoen. Conform de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027 wordt dit voordelige begrotingssaldo toegevoegd aan het eigen vermogen.

Hiermee wordt de financiële positie van de provincie versterkt, zodat ook op langere termijn voldoende ruimte blijft bestaan voor investeringen en het opvangen van financiële tegenvallers. Hiermee is beoogd de trend van oplopende Netto-Schuldquote (NSQ) te dempen.

Door de ontwikkelingen gedurende het jaar te verwerken, ontstaat een begroting die beter aansluit bij de verwachte uitvoering, een realistischer beeld geeft van de financiële positie van de provincie en Provinciale Staten beter ondersteunt bij hun kaderstellende en controlerende rol.

2. Toelichting

In deze voordracht stellen wij u het volgende voor:

- **De tweede begrotingswijziging 2026 vast te stellen:**

Met de vaststelling van deze begrotingswijziging worden de geraamde inkomsten en uitgaven voor 2026 aangepast aan de meest recente verwachtingen en beleidskeuzes. Dit is een standaardonderdeel van de planning- en controlcyclus en zorgt ervoor dat de financiële kaders actueel en realistisch blijven.

- **De gewijzigde lijst met subsidies buiten uitvoeringsregeling vast te stellen:**

Subsidies buiten de uitvoeringsregeling zijn subsidies die niet vallen onder gestandaardiseerde regelingen maar specifiek worden toegekend, bijvoorbeeld voor innovatieve of unieke projecten. Het vaststellen van de gewijzigde lijst betekent dat deze subsidies worden geactualiseerd, afgestemd op de beleidsdoelen, en voorzien van een goedkeuring.

Financiële ontwikkelingen

De Tweede Begrotingswijziging leidt per saldo tot een verbetering van het begrotingsresultaat van € 21,7 miljoen. Hierdoor verbetert het begrotingssaldo van € 9,7 miljoen voordelig naar € 31,4 miljoen voordelig. De volledige € 31,4 miljoen zal worden toegevoegd aan het Eigen Vermogen.

Tegelijkertijd laat deze begrotingswijziging zien dat de provincie haar begroting gedurende het jaar actief actualiseert op basis van nieuwe inzichten in uitvoering en financiën. Daarmee wordt voorkomen dat budgetten blijven staan terwijl uitvoering later plaatsvindt of financiële ramingen niet langer aansluiten bij de werkelijkheid.

De Tweede Begrotingswijziging vormt de financiële actualisatie tussen de Jaarstukken 2025 en de Begroting 2027 en zorgt ervoor dat de begroting 2026 aansluit bij de actuele uitvoering en de meest recente financiële inzichten.

Financieel kader (x € 1.000)	Saldo
Saldo begroting 2026	-9.667 V
Technische bijstellingen	-19.879 V
Autonome ontwikkelingen	-2.896 V
Beleidsvoorstellen	1.029 N
Eindsaldo Tweede begrotingswijziging 2026	-31.413 V
<i>Versterken Eigen Vermogen</i>	<i>31.418 N</i>

De verbetering van het begrotingssaldo wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- verwerking van de Meicirculaire 2026;
- een gunstiger renteresultaat;
- hogere dividendopbrengsten, met name vanuit Alliander;
- verwerking mutaties Kaderbrief 2027;
- ontwikkelingen m.b.t. de omgevingsdiensten;
- actualisatie van afschrijvingslasten;
- hogere opbrengsten uit grondverkopen;
- diverse technische herfaseringen van lasten en baten.

Tegenover deze voordelen staan onder andere hogere lasten voor Europese landbouwprojecten, gladheidbestrijding, verkeersmanagement, energietransitie en enkele beleidsmatige intensiveringen.

De verbetering van het begrotingsresultaat is grotendeels incidenteel van aard en wordt voornamelijk veroorzaakt door actualisaties van financiële ramingen, Rijksmiddelen en uitvoeringsontwikkelingen. De structurele opgaven van de provincie Noord-Holland op het gebied van wonen, mobiliteit, natuur, klimaat en leefbaarheid blijven onverminderd aanwezig.

Gelet op de aard van deze ontwikkelingen vormt de Begroting 2027 het belangrijkste moment voor integrale bestuurlijke afwegingen over de structurele inzet van middelen.

In onderstaande tabel staan de bijstellingen op programmaniveau weergegeven.

Saldo van lasten en baten per programma (x € 1.000)

min is voordelig	Begroot 2026 voor tweede wijziging		Tweede begrotings- wijziging		Begroot 2026 na tweede wijziging	
1 Bestuur	28.298	N	652	N	28.950	N
2 Klimaat en gezonde leefomgeving	73.540	N	-7.368	V	66.172	N
3 Ruimte en Wonen	18.871	N	7.841	N	26.712	N
4 Bereikbaarheid	275.738	N	33.206	N	308.944	N
5 Natuur en landelijk gebied	195.220	N	-5.891	V	189.329	N
6 Economie, leefbaarheid en cultuur	40.286	N	7.384	N	47.670	N
7 Overzicht Algemene middelen en organisatie	-559.215	V	-36.050	V	-595.265	V
Totaal saldo van lasten en baten	72.737	N	-226	V	72.511	N
Stortingen	222.772	N	16.453	N	239.225	N
Onttrekkingen	-305.176	V	-37.973	V	-343.149	V
Totaal mutaties reserves	-82.404	V	-21.520	V	-103.924	V
Begrotingsresultaat	-9.667	V	-21.746	V	-31.413	V

Lasten / Baten / Reserves

De Tweede Begrotingswijziging actualiseert zowel de lasten, baten als de inzet van reserves op basis van de meest recente uitvoerings- en financiële inzichten.

Een belangrijk deel van de hogere lasten wordt gedekt door Rijksbijdragen of onttrekkingen uit bestemmingsreserves, waardoor deze mutaties slechts beperkt effect hebben op het begrotingsresultaat. Hiermee sluit de begroting beter aan op de verwachte uitvoering in 2026.

Beleidskader en duiding

De verbetering van het begrotingsresultaat is grotendeels incidenteel van aard en wordt vooral veroorzaakt door actualisaties van bestaande ramingen, Rijksmiddelen en gewijzigde uitvoeringsinzichten.

De Tweede Begrotingswijziging actualiseert daarmee de begroting zodat deze beter aansluit bij de feitelijke uitvoering. De structurele maatschappelijke opgaven van de provincie blijven onverminderd aanwezig; integrale afwegingen over de inzet van structurele middelen vinden plaats bij de Begroting 2027.

3. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.T.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit Tweede begrotingswijziging 2026

Nr. 54-2026

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 5 oktober 2026;

besluiten:

1. de bij deze tweede begrotingswijziging mutaties van de begroting 2026 vast te stellen;
2. de tweede begrotingswijziging 2026 met een begrotingsresultaat van € 21,7 miljoen vast te stellen;
3. de gewijzigde lijst met subsidies buiten uitvoeringsregeling vast te stellen.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

M. Braam-Scholten

BEL/EN

Telefoonnummer 06-54228174

braammi@noord-holland.nl

1 | 1

Verzenddatum

20 AUG. 2026

Kenmerk

EN 260629 MB

Betreft: RES actualisatie 2025

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, met bijlagen, over de door gemeenten aangedragen actualisatie van het jaar 2025 van de Regionale Energiestrategieën Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

8 bijlagen:

Voordracht PS inclusief de volgende bijlagen:

1. Update RES-kaart 2025 Noord-Holland Noord
2. Update RES-kaart 2025 Noord-Holland Zuid
3. Raadsbesluiten gemeenten:
 - a. Drechterland
 - b. Hoorn
 - c. Medemblik
 - d. Stede Broec

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 18 augustus 2026

Onderwerp: RES actualisatie 2025

Kenmerk: AVYDYTXVCHNA-843916896-10107

Bijlagen:

1. Update RES-kaart 2025 Noord-Holland Noord
2. Update RES-kaart 2025 Noord-Holland Zuid
3. Raadsbesluiten gemeenten:
 - a. Drechterland
 - b. Hoorn
 - c. Medemblik
 - d. Stede Broec

1. Inleiding

De Regionale Energiestrategieën (RES) van Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid zijn in 2021 vastgesteld door gemeenten, waterschappen en Provincie Noord-Holland. In 2025 hebben Provinciale Staten de herijking RES 2024 vastgesteld. In de statenvoordracht bij die herijking is opgenomen dat de voortgang van de RES jaarlijks inzichtelijk wordt gemaakt in een monitor en dat, als wijzigingen nodig zijn, kan worden besloten de RES te herijken. Daarmee is bestuurlijk bevestigd dat wijzigingen in de kaart met zoekgebieden periodiek kunnen worden verwerkt.

De nu voorliggende actualisatie past binnen die werkwijze. Deze actualisatie ziet uitsluitend op wijzigingen in de kaart met zoekgebieden en niet op een inhoudelijke heroverweging van de RES als geheel.

Inhoud van de actualisatie

De actualisatie is beperkt van aard en heeft, voor zover het de in de stukken opgenomen wijzigingen betreft, betrekking op de volgende aanpassingen in Noord-Holland Noord. Er zijn geen aanpassingen voor Noord-Holland Zuid.

Toegevoegd aan de kaart zijn:

- Solar carport camping Bakkum in Castricum;
- Solar carports in de SED-gemeenten;
- De toevoeging van de N307 als OER-project was reeds opgenomen in de RES-kaart 2025, maar bleek niet in alle betrokken gemeenten bestuurlijk te zijn vastgesteld. In 2026 hebben de betreffende gemeenten deze besluitvorming alsnog afgerond. Met deze actualisatie wordt deze toevoeging alsnog volledig juridisch geborgd.

Aangepast op de kaart zijn:

- zoekgebied Elbaweg (15) in Drechterland; dit zoekgebied is gewijzigd van zon en wind naar alleen zon en de contouren zijn aangepast, conform raadsbesluit van 25 februari 2025;
- windzoekgebied Geestmerambacht langs N504 (32) in Dijk en Waard; hieraan is potentie toegevoegd;
- zoekgebied Winterzon (30) in Uitgeest; de potentie is op nul gezet in verband met realisatie van het project;
- de zoekgebieden zon 04, 06 en 07 in Medemblik; de potentie is afgenomen door verdere uitwerking, inclusief 25% ruimte voor natuur;
- zoekgebied Wieringerhoek (06) in Hollands Kroon; dit zoekgebied is aangepast conform het raadsbesluit bij de Herijking RES NHN 2024.

Van de kaart verwijderd zijn:

- zoekgebied Afsluitdijk (05) in Hollands Kroon, omdat dit technisch niet uitvoerbaar is;
- twee zoekgebieden voor zon in Schagen (15 en 16), conform het gemeentelijk beleid voor zonneparken van 11 juli 2023.

Er worden geen nieuwe windzoekgebieden toegevoegd en bestaande windzoekgebieden worden niet uitgebreid.

De actualisatie brengt geen wijziging aan in:

- de RES-ambitie voor 2030;
- de uitgangspunten van RES 1.0;
- of de bredere bestuurlijke systematiek.

De vaststelling van deze actualisatie door Provinciale Staten vormt de basis voor verwerking van de gewijzigde zoekgebieden in het werkingsgebied 'Zoekgebieden wind en wind+zon RES' in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

Proces en rolverdeling

De RES is een regionaal samenwerkingsproduct van gemeenten, provincie en waterschappen. In het Klimaatakkoord en het RES-proces is het uitgangspunt dat de RES wordt vastgesteld door de betrokken bestuursorganen: gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemene besturen van de waterschappen.

Gemeenten zijn binnen het proces als eerste aan zet bij het toevoegen, aanpassen of schrappen van zoekgebieden. De gemeenteraad maakt daarbij de lokale en ruimtelijke afweging.

Voor de provincie betekent dit dat Gedeputeerde Staten de besluitvorming voorbereiden en de voordracht aan Provinciale Staten vaststellen, waarna Provinciale Staten besluiten over de vaststelling van de geactualiseerde zoekgebieden, die de basis vormen voor verwerking in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

Met deze actualisatie wordt beoogd de kaart met zoekgebieden in overeenstemming te brengen met de door gemeenten vastgestelde wijzigingen en deze als basis te laten dienen voor juridische verankering in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022. De actualisatie blijft beperkt tot de kaartwijzigingen die door de betrokken gemeenten en waterschappen zijn vastgesteld.

De actualisatie is beperkt tot:

- het toevoegen van zoekgebieden voor zonne-energie;
- het laten vervallen van een bestaand windzoekgebied;
- zonder toevoeging van nieuwe windzoekgebieden en zonder vergroting van bestaande windzoekgebieden.

De actualisatie strekt niet tot wijziging van:

- de RES-ambitie voor 2030;
- de uitgangspunten van RES 1.0;
- of de bredere bestuurlijke systematiek van de RES.

De beoordeling van deze actualisatie vindt daarom plaats aan de hand van de vraag of:

- de voorliggende wijzigingen passen binnen de eerder vastgestelde werkwijze van monitoring en herijking van de RES;
- de actualisatie beperkt blijft tot wijzigingen in de kaart met zoekgebieden;
- en de RES-ambitie voor 2030 en de uitgangspunten van RES 1.0 ongewijzigd blijven.

3. Financiering, communicatie en inwonersparticipatie

Aan deze actualisatie zijn geen afzonderlijke provinciale financiële consequenties verbonden.

De actualisatie wordt ter besluitvorming aan Provinciale Staten voorgelegd. Over de besluitvorming wordt verder gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen van de betrokken RES-partners.

De actualisatie brengt geen wijziging aan in de uitgangspunten van RES 1.0 op het gebied van participatie. Gemeenten blijven bij de verdere uitwerking van zoekgebieden verantwoordelijk voor de lokale afweging en voor de betrokkenheid van inwoners en andere belanghebbenden.

4. Proces en procedure

In de statenvoordracht bij de herijking RES 2024 is opgenomen dat de voortgang van de RES jaarlijks inzichtelijk wordt gemaakt in een monitor en dat, als wijzigingen nodig zijn, kan worden besloten de RES te herijken. De nu voorliggende actualisatie past binnen die werkwijze.

De RES is een bestuurlijke afspraak en heeft geen directe juridische werking; de juridische borging van zoekgebieden vindt plaats via de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

De actualisatie betreft uitsluitend wijzigingen in de kaart met zoekgebieden en niet een inhoudelijke heroverweging van de RES als geheel.

De betrokken gemeenten en waterschappen hebben de geactualiseerde kaart in hun eigen besluitvorming behandeld. Voor de provincie geldt dat Gedeputeerde Staten de statenvoordracht vaststellen en de actualisatie aan Provinciale Staten aanbieden, waarna Provinciale Staten besluiten over de provinciale vaststelling van de actualisatie, die de basis vormt voor verdere verwerking in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 53-2026

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 18 augustus 2026;

gelet op gelet op artikel 6.36 OVN2022,

besluiten:

de actualisatie van de Regionale Energiestrategieën Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid vast te stellen, voor zover deze betrekking heeft op de geactualiseerde kaart met zoekgebieden, en Gedeputeerde Staten op te dragen deze wijzigingen te betrekken bij een volgende wijziging van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

ENERGIE
REGIO
NOORD
HOLLAND

RES NHN

Update RES-kaart 2025 Noord-Holland Noord

Overzicht wijzigingen en toelichting cijfers

Nov 2025

Wijziging in cijfers Noord-Holland Noord

- Aantal hectares zoekgebieden zon op veld **afgenomen**
 - Herijking 2024: 422 ha
 - Update 2025: 295 ha
- Aantal windturbines **gelijk gebleven**
 - Herijking 2024: 13 windturbines
 - Update 2025: 13 windturbines
- Totale potentie **afgenomen** (zon op groot dak, zon en wind op land)
 - Herijking 2024: 1.274 GWh
 - Update 2025: 1.092 GWh
- Potentie OER **afgenomen**
 - Herijking: 18 GWh
 - Jaarlijkse update 2025: 14 GWh (door concretisering Energieroute)
- Bestaande opwek **toegenomen** (door toename grootschalig zon op daken)
 - Herijking 2024: 2.059 GWh
 - Jaarlijkse update 2025: 2.130 GWh

Wijzigingen Regio Alkmaar

Algemeen

- Bestaande opwek toegenomen (grootschalig zon op daken)
- Potentie 'grootschalig zon op daken' is afgenomen (doordat deel is gerealiseerd)
- Potentie OER toegenomen (Energieroute A9)
- Potentie zoekgebieden zon afgenomen

Per gemeente

- Uitgeest: Potentie van zoekgebied Winterzon (30) op 0 gezet (ivm realisatie project)
- Castricum: Solar carport camping Bakkum toegevoegd op de kaart
- Dijk en Waard: Potentie toegevoegd aan wind-zoekgebied Geestmerambacht langs N504 (32)

Wijzigingen Westfriesland

Algemeen

- Bestaande opwek toegenomen (grootschalig zon op daken)
- Potentie 'grootschalig zon op daken' is afgenomen (doordat deel is gerealiseerd)
- Potentie zoekgebieden zon afgenomen

Per gemeente

- Medemblik: Zoekgebieden zon (04, 06, 07) in potentie afgenomen door uitwerking en incl. 25% ruimte voor natuur
- Drechterland: Zoekgebied Elbaweg zon en wind (15) is aangepast naar alleen zon, en de contouren zijn aangepast. Conform raadsbesluit 25 feb 2025
- SED: Solar carports toegevoegd op de kaart
- De N307 is op kaart toegevoegd als OER-project (toegevoegd aan scope OER A7/A8)

Wijzigingen Kop van Noord-Holland

Algemeen

- Bestaande opwek iets afgenomen (door correctie cijfers 2023 in Klimaatmonitor)
- Potentie 'grootschalig zon op daken' is toegenomen
- Potentie zoekgebieden zon afgenomen

Per gemeente

- Hollands Kroon: Zoekgebied Afsluitdijk (05) verwijderd (technisch niet uitvoerbaar)
- Hollands Kroon: Zoekgebied Wieringerhoek (06). Conform raadsbesluit bij Herijking RES NHN 2024.
- Schagen: Twee zoekgebieden zon (15 en 16) verwijderd, conform gemeentelijk beleid zonneparken (11 juli 2023 vastgesteld)

Disclaimer cijfers ‘bestaande duurzame opwek’

- In deze jaarlijkse update zijn voor de RES-regio NHN en de RES-deelregio's actuele cijfers opgenomen voor de bestaande duurzame opwekking. Deze cijfers komen uit de Regionale klimaatmonitor van de Rijksoverheid (te vinden via klimaatmonitor.databank.nl).
- Het Rijk houdt in de Klimaatmonitor de huidige productie van wind op land en zonnestroom bij. Deze cijfers zijn berekend conform de methodiek zoals beschreven in de Monitor RES van het Planbureau voor de Leefomgeving. Het gaat dan om zon- en windinstallaties die groter zijn dan 15 kWp, zoals voor de Regionale Energie Strategieën is afgesproken.
- In deze jaarlijkse update RES van 2025 is gebruik gemaakt van de meest recente, beschikbare cijfers ‘bestaande duurzame opwek’. Dit zijn cijfers van 2024.
- De cijfers in de Klimaatmonitor worden gedurende de tijd soms geactualiseerd. Bijvoorbeeld omdat er nieuwe data beschikbaar is gekomen of omdat er een bijstelling plaatsvindt in de ‘genormaliseerde productie’ die wordt gebruikt voor de berekening. Het kan daarom voorkomen dat cijfers die op een zeker moment worden gebruikt voor het maken van een stand van zaken, zoals een Herijking of jaarlijkse update, op een later moment bijgewerkt zijn.
- In de praktijk betekent dit dat er mogelijk kleine verschillen zijn in de verschillende documenten over bestaande opwekcijfers. De bron van de data is echter hetzelfde om wel een zo uniform mogelijk beeld te geven.

Update RES-kaart 2025

Noord-Holland Noord

Zoekgebieden	GWh 2030	hectares / turbines
Zon op grote daken	639	551 ha
Zon boven parkeerplaatsen	41	20 ha
Zon op geluidschermen e.d.	8	8 ha
Opwek op Rijksvastgoed (OER)	14	11 ha
Zon*	254	261 ha
Wind	25	3 turbines
Zon + wind	33+ 92	32 ha + 10 turbines

Totaal potentiële opwekking (GWh)

1.106

Totaal potentiële opwekking (TWh)

1,11

Bestaande duurzame opwekking (TWh)

2,13

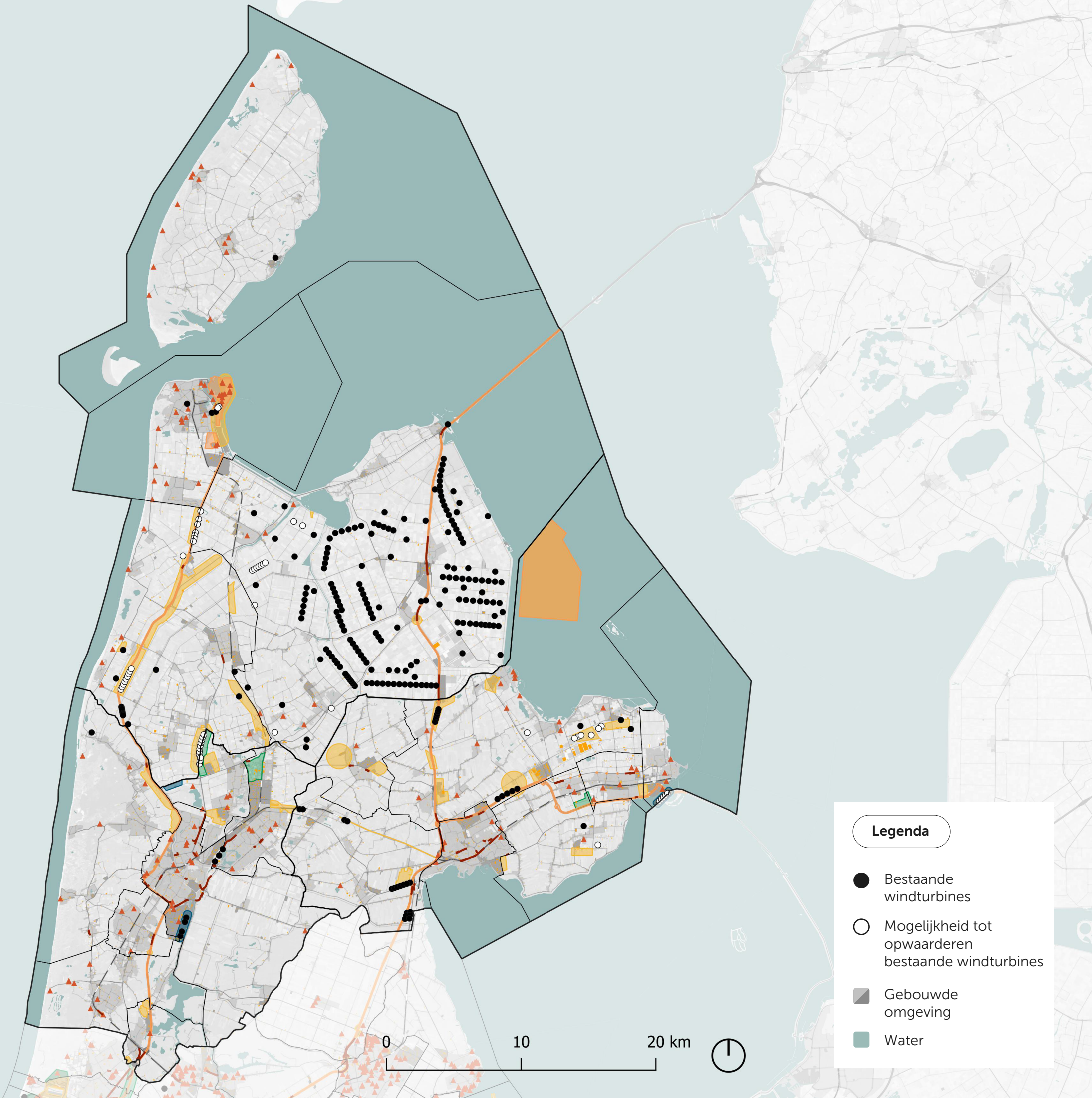
Totale duurzame opwekking (TWh)

3,24

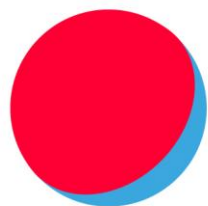
Ambitie RES NHN (TWh)

3,60

*De potentiële opbrengst van het zoekgebied Wieringerhoek is niet opgenomen in de tabel

ENERGIE
REGIO
NOORD
HOLLAND

RES NHZ

Update RES-kaart 2025 Noord-Holland Zuid

Overzicht wijzigingen en toelichting cijfers

Nov 2025

Wijziging in cijfers Noord-Holland Zuid

- Aantal hectares zoekgebieden zon op veld **afgenomen**
 - Herijking 2024: 433 ha
 - Update 2025: 413 ha
- Aantal windturbines **toegenomen**
 - Herijking 2024: 13 windturbines
 - Update 2025: 14 windturbines
- Totale potentie **afgenomen** (zon op groot dak, zon en wind op land)
 - Herijking 2024: 2.164 GWh
 - Update 2025: 2.054 GWh (excl. OER)
- Potentie OER **afgenomen**
 - Herijking: 145 GWh
 - Jaarlijkse update 2025: 111 GWh (door concretisering Energieroute)
- Bestaande opwek **toegenomen**
 - Herijking 2024: 690 GWh
 - Jaarlijkse update 2025: 916 GWh

Amstelland

- Bestaande opwek toegenomen
- OER potentie toegenomen (cijfers Energieroute zijn per gemeente toegevoegd)

Amsterdam

- Bestaande opwek toegenomen
- OER potentie toegenomen (cijfers Energieroute zijn per gemeente toegevoegd)
- Reserve-zoekgebieden aangepast naar zoekgebieden voor windturbines tot 2 MW

Gooi & Vechtstreek

- Bestaande opwek toegenomen
- Potentie 'grootschalig zon op daken' is afgenomen

Haarlemmermeer

- Bestaande opwek toegenomen
- Potentie 'grootschalig zon op daken' is afgenomen
- OER potentie toegenomen (cijfers Energieroute zijn per gemeente toegevoegd)

IJmond Zuid Kennemerland

- Bestaande opwek toegenomen
- Potentie 'grootschalig zon op daken' is afgenomen
- OER potentie toegenomen (cijfers energieroute per gemeente toegevoegd)
- Potentie van zonne-energie is in de zon- en wind zoekgebieden (02, 04, 06) afgenomen. Deze potentie is opgenomen bij OER.
- Potentie van windenergie is in de zon- en wind zoekgebieden toegenomen, door toevoegen potentie aan zoekgebied 03 voor één windturbine

Zaanstreek - Waterland

- Bestaande opwek toegenomen
- Potentie 'grootschalig zon op daken' is afgenomen

Disclaimer cijfers ‘bestaande duurzame opwek’

- In deze jaarlijkse update zijn voor de RES-regio NHN en de RES-deelregio's actuele cijfers opgenomen voor de bestaande duurzame opwekking. Deze cijfers komen uit de Regionale klimaatmonitor van de Rijksoverheid (te vinden via klimaatmonitor.databank.nl).
- Het Rijk houdt in de Klimaatmonitor de huidige productie van wind op land en zonnestroom bij. Deze cijfers zijn berekend conform de methodiek zoals beschreven in de Monitor RES van het Planbureau voor de Leefomgeving. Het gaat dan om zon- en windinstallaties die groter zijn dan 15 kWp, zoals voor de Regionale Energie Strategieën is afgesproken.
- In deze jaarlijkse update RES van 2025 is gebruik gemaakt van de meest recente, beschikbare cijfers ‘bestaande duurzame opwek’. Dit zijn cijfers van 2024.
- De cijfers in de Klimaatmonitor worden gedurende de tijd soms geactualiseerd. Bijvoorbeeld omdat er nieuwe data beschikbaar is gekomen of omdat er een bijstelling plaatsvindt in de ‘genormaliseerde productie’ die wordt gebruikt voor de berekening. Het kan daarom voorkomen dat cijfers die op een zeker moment worden gebruikt voor het maken van een stand van zaken, zoals een Herijking of jaarlijkse update, op een later moment bijgewerkt zijn.
- In de praktijk betekent dit dat er mogelijk kleine verschillen zijn in de verschillende documenten over bestaande opwekcijfers. De bron van de data is echter hetzelfde om wel een zo uniform mogelijk beeld te geven.

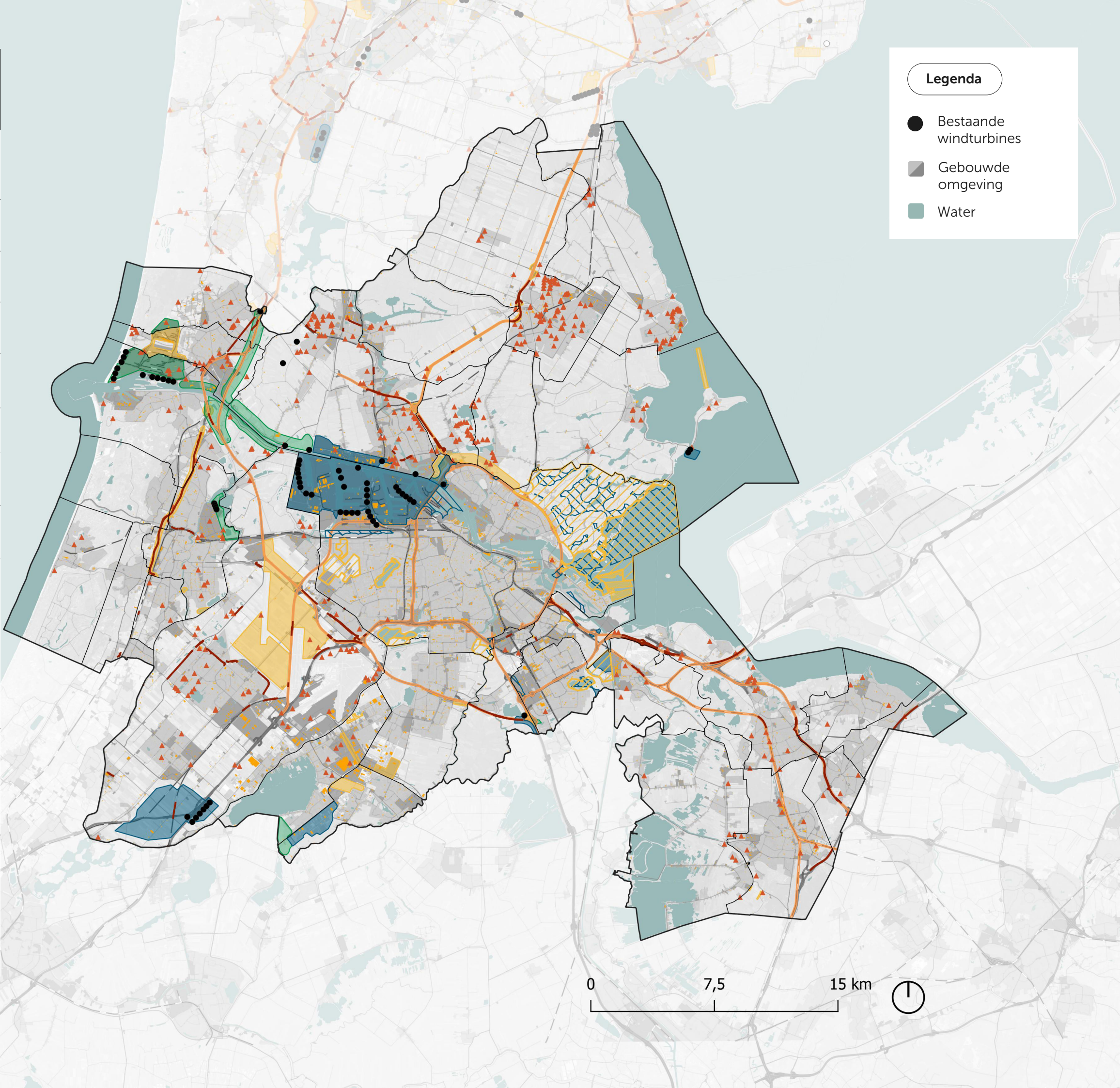
Update RES-kaart 2025

Noord-Holland Zuid

Zoekgebieden	GWh 2030	hectares / turbines*
Zon op grote daken	947	817 ha
Zon boven parkeerplaatsen	118	135 ha
Zon op geluid-schermen e.d.	35	25 ha
Opwek op Rijksvastgoed (OER)	111	92 ha
Zon**	682	395 ha
Wind	206	7 turbines
Zon + wind	3 + 62	16 ha + 7 turbines
Totaal potentiële opwekking (GWh)	2.165	
Totaal potentiële opwekking (TWh)	2,16	
Bestaande duurzame opwekking (TWh)	0,92	
Totale duurzame opwekking (TWh)	3,08	
Ambitie RES NHZ (TWh)	2,70	

* De totalen voor hectares en turbines zijn exclusief de deelregio Amsterdam.

** De doelstelling van Amsterdam voor 284,5 GWh in zoekgebieden zon op dak, zon boven parkeerplaatsen, zon langs infrastructuur en zon op veld/water zijn in bovenstaande tabel meegeteld onder zoekgebied Zon.

Besluit van de gemeenteraad

Zaaknummer: 700586

De raad van de gemeente Drechterland;

Overwegende dat

- Het Rijk een pilotprogramma Hernieuwbare Energie op Rijksgronden (HER) is gestart;
- De Provincie dit heeft uitgebreid met het inzetten van haar provinciale gronden voor de opwek van duurzame energie;
- Het tot doel heeft om een bijdrage te leveren aan het opwekken van duurzame energie ter ondersteuning van de RES -Regio's

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2026

b e s l u i t:

De OEP-gronden in eigendom van de provincie Noord-Holland langs de Westfriisiaweg (N307), gelegen binnen de gemeentegrenzen, aan te wijzen als zoekgebied voor de opwek van zonne-energie en deze op te nemen in de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Drechterland in zijn openbare vergadering van 25 juni 2026.

De raad voornoemd,
de griffier,

A. van Langen-Visbeek

de voorzitter,

B.W. Diepstraten

Raadsbesluit

Zaaknummer: 3032345

Steller: S. van Hettinga
Team: Projectmanagement

gelezen het voorstel van het college
van Burgemeester en Wethouders d.d.

betreft: Toevoegen grond voor opwek zonne-energie aan herijking RES 2.0 2024

De Raad van de gemeente Hoorn besluit:

Provinciale gronden Opwek van Energie op Provinciegronden (OEP) liggend in de gemeente Hoorn toevoegen aan de herijking RES 2.0 2024

Hoorn, 23 JUNI 2026

de griffier,

de voorzitter,

Bekendmaking:
Niet van toepassing

Raadsvergadering d.d. 21 mei 2026

Zaaknummer	Z-21-174119
Documentnummer	DOC-26-1179024
Onderwerp	Provinciale gronden langs de N307 toevoegen aan de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord.
Portefeuillehouder(s)	Harry Nederpelt
Samenvatting Het Rijk wil met het programma Opwek Energie Rijksvastgoed energieregio's ondersteunen in hun energieopgave door rijksgrond ter beschikking te stellen. Dit geldt bijvoorbeeld voor gronden langs de A7. Het project Opwek Energie Provinciegrond is een aanvulling op dit programma vanuit provincie Noord-Holland. Een van de pilots is de Westfrisiaweg (N307). Een voorwaarde om energie op te wekken middels zonnepanelen in onze gemeente is dat de gronden zijn opgenomen in de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord. Dit vraagt om een raadsbesluit. De rijksgronden bij de knooppunten, Wognum, Abbekerk en Medemblik langs de A7 zijn al opgenomen. Om voortzetting van beide projecten mogelijk te maken vragen we u om ook de knooppunten langs de Westfrisiaweg op het grondgebied van de gemeente toe te voegen aan de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord.	

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 14 april 2026.

Gelet op

Overwegende dat de raad in zijn vergadering van 21 mei 2026 het amendement "Uitruil RES-NHN zoekgebieden tegen de knooppunten langs de Westfrisiaweg" heeft aangenomen;

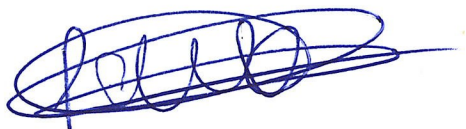
besluit

1. De provinciale gronden bij knooppunten langs de Westfrisiaweg (N307) op het grondgebied van de gemeente Medemblik toe te voegen aan de RES-NHN **als zoekgebied, met dien verstande dat:**
 - a. Zoekgebied 4, Middenstation Zwaagdijk-Oost, geschrapt wordt als zoekgebied uit de RES-NHN met uitzondering van het gedeelte ten zuiden van De Zwaagdijk

- en ten westen van de Noorderboekert en met uitzondering van de in beslipunt 1 benoemde provinciale gronden bij het knooppunt langs de Westfrisiaweg;
- b. Er door de gemeente dus geen medewerking meer wordt verleend aan de realisatie van een zonneweide op de percelen Wervershoof P 171 & P 335;
 - c. Zoekgebied 19, Wieringerhoek, IJsselmeer, geschrapt wordt als zoekgebied uit de RES-NHN;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 21 mei 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Raadsvoorstel d.d. 21 mei 2026

Ter besluitvorming

Aanleiding

Gemeente Medemblik wil als onderdeel van de regio Westfriesland in 2040 energieneutraal zijn. Deze ambitie ligt vast in het Pact van Westfriesland. De ambitie energieneutraal betekent dat de totale vraag naar energie even groot is als het aanbod van duurzame energie. Daarnaast hebben we te maken met netcongestie.

Opwek van lokale stroom wordt steeds belangrijker. Enerzijds om toe te werken naar een energie neutrale regio. Anderzijds omdat we als regio onafhankelijker willen zijn van het nationale stroomnet.

Samen met Rijk, provincie en regiogemeenten onderzochten we de mogelijkheden om met zonnepanelen energie op te wekken langs Rijks- en provinciale wegen (A7 en N307). Dit leidde tot het samenwerkingsproject Opwek energie Rijksvastgoed (OER) en Opwek energie langs provinciale wegen (OEP). De eerstvolgende stap om deze ontwikkeling mogelijk te maken is het opnemen van de provinciale gronden van de knooppunten langs de Westfrisiaweg (N307) in de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES-NHN).

Voorgesteld besluit

1. De provinciale gronden bij knooppunten langs de Westfrisaweg (N307) op het grondgebied van de gemeente Medemblik toe te voegen aan de RES-NHN.

Beoogd resultaat

We verduurzamen en vergroenen onze leef-, werk- en woonomgeving.

Argumenten

1.1 Hiermee kunnen we beide projecten (OER en OEP) voortzetten.

De gemeente werkt al veel langer samen met Rijk, provincie en buurgemeenten aan opwek langs Rijksgronden. Bijvoorbeeld langs drie knooppunten langs de A7 in onze gemeente.

De provincie kwam vorig jaar met een aanvulling op dit programma. De provincie stelt gronden ter beschikking die gelegen zijn langs de Westfrisiaweg. Het combineren van beide projecten levert voordelen op. Zowel wat betreft ambtelijke inzet, coherentie in het landschappelijk ontwerp maar ook wat betreft de financiële haalbaarheid van beide projecten.

1.2 Hiermee kunnen we laten zien hoe duurzame opwek ingepast kan worden in het landschap. Energie is een schaars goed. De komende jaren hebben we onvoldoende stroom beschikbaar om al onze ambities te realiseren. Dit geldt voor inwoners, ondernemers maar ook voor de gemeente.

Het wordt belangrijk dat we als regio zelfvoorzienend worden. En energieonafhankelijk worden. Deze boodschap is nog niet bij iedereen geland.

Het is belangrijk dat we laten zien hoe duurzame opwek onderdeel kan uitmaken van ons landschap. Deze twee projecten kunnen als voorbeeldprojecten dienen.

1.3 Hiermee sluiten we aan bij een van de uitgangspunten van de RES-NHN.

We hechten er grote waarde aan dat opwek van energie kan rekenen op draagvlak van onze inwoners. Eerder vroegen we inwoners hoe zij aankijken tegen duurzame energieopwekking in Westfriesland. Dit leidde tot een aantal uitgangspunten voor het opnemen van zoekgebieden in de RES-NHN. Een van de uitgangspunten is om duurzame opwek langs infrastructuur te realiseren. De reden hiervoor is dat aanleg eenvoudiger te realiseren is, wat leidt tot lagere investeringskosten. Ook is het landschap hier al aangepast.

1.4 Hiermee dragen we bij aan het realiseren van de ambitie om als regio in 2040 energie neutraal te zijn.

De regio heeft deze ambitie vastgelegd in het Pact van Westfriesland. Dit betekent dat de totale vraag naar energie even groot is als het aanbod van duurzame energie. Dit is een grote opgave. De gemeente ziet de RES als een belangrijk instrument om de ambitie energie-neutraal te realiseren.

Kantekeningen

1.1 Duurzame Opwek kan leiden tot maatschappelijke weerstand.

We ervaren dat het realiseren van projecten voor duurzame opwek tot weerstand leidt. Het blijft belangrijk om inwoners vroegtijdig te betrekken bij de diverse projecten. Dit geldt ook voor de opwek langs de A7 en N307.

Vorig jaar organiseerden we een digitale participatiebijeenkomst over de OER en OEP. Inwoners, maar ook de betrokken dorpsraden nodigden we hiervoor uit. Daarnaast zijn we bij de dorpsraden Zwaagdijk-West en Zwaagdijk-Oost langs gegaan om hen te betrekken. Dit leidde al tot aanpassingen van de pilot OEP. Zo schrapten we de locatie Balkweiterhoek in de pilot.

1.2 De raad nam een motie aan.

Op 7 juli nam de raad een motie aan om 'geen grootschalige ruimtelijke gemeentelijke ontwikkelingen in Zwaagdijk-Oost toe te staan die de leefbaarheid aantasten voordat de verkeerssituatie rond het Winkelhart aantoonbaar is verbeterd'. Wij zijn van mening dat hier geen sprake is van aanpassing van de leefbaarheid. Daarnaast gaan we binnenkort de onveilige verkeerssituatie van het kruispunt Noorderboekert-Zwaagdijk oplossen.

Financiën

Uit dit voorstel vloeien geen financiële gevolgen voort voor de gemeente.

Juridische Zaken

Niet van toepassing.

Uitvoering/evaluatie

In de bijlage namen we een overzicht op van het projectgebied.

Hieruit blijkt dat de verschillende knooppunten liggen in de gemeenten Hoorn, Medemblik, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen. Alle gemeenteraden moeten voor de zomervakantie een besluit nemen over het toevoegen van de OEP in de RES-NHN.

Participatie

Dorpsraden en omwonenden betrekken we bij de verdere ontwikkeling van de zonnevelden. Dit betreft zowel het ontwerp als de financiële participatie.

Communicatie

Het besluit van de raad delen we met de provincie en met de energieregio Noord-Holland Noord. Provinciale Staten neemt via Gedeputeerde Staten een besluit over de wijzigingen in de RES-NHN.

Bijlagen

1. Bijlage plangebied (DOC-26-1180319).

Commissie d.d. 7 mei 2026.

Besluit van de gemeenteraad

Zaaknummer: 700649

De raad van de gemeente Stede Broec;

Overwegende dat

- Het Rijk een pilotprogramma Hernieuwbare Energie op Rijksgronden (HER) is gestart;
- De Provincie dit heeft uitgebreid met het inzetten van haar provinciale gronden voor de opwek van duurzame energie;
- Het tot doel heeft om een bijdrage te leveren aan het opwekken van duurzame energie ter ondersteuning van de RES -Regio's

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2026

b e s l u i t :

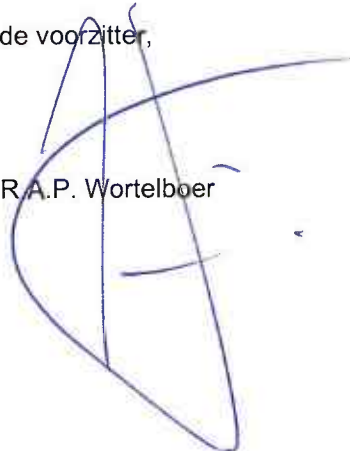
De OEP-gronden in eigendom van de provincie Noord-Holland langs de Westfrisiaweg (N307), gelegen binnen de gemeentegrenzen, aan te wijzen als zoekgebied voor de opwek van zonne-energie en deze op te nemen in de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Stede Broec in zijn openbare vergadering van 24 juni 2026.

De raad voornoemd,
de griffier,

D.A. Langedijk

de voorzitter,

R.A.P. Wortelboer

Agenderingsverzoek C- naar B agenda

Verplaatsen van ingekomen stuk ter kennisname (C-agenda) naar de besprekagenda (B-agenda) van de vergadering van de Statencommissie. Het verzoek wordt ingediend bij de commissieadviseur.

Naam fractie/ indiener: D66 Noord-Holland / Emre Kanik

Naam commissie en datum: Leefomgeving 21 september 2026

- *Verzoekt de brief op de C-agenda onder nr. 1607*

van: Gedeputeerde Staten

onderwerp: Impactanalyse stikstof en netcongestie

ter bespreking te verplaatsen naar de B-agenda¹

Aanleiding

Hieronder wordt de achtergrond van het onderwerp geschetst en aangegeven wat de aanleiding is voor het verzoek:

Provinciale Staten heeft met motie M95-2026 een oproep gedaan aan het kabinet om de netcongestie tot nationale crisis uit te roepen. In de brief van Gedeputeerde Staten over de impactanalyse Stikstof en Netcongestie blijkt hoe urgent dit probleem in Noord-Holland is; van alle ontwikkelingen die tot 2030 op stapel staan en die nog niet vergund zijn kan met het huidige beleid maar 1% doorgang vinden. Dat betekent dat vele broodnodige woningen niet kunnen worden gebouwd, verduurzaming en groei van de industrie niet kan doorgaan en dat onze klimaatdoelen van 2030 niet gehaald kunnen worden. Echter vragen wij ons af of de meerderheid van Provinciale Staten, ondanks het uitroepen van een nationale crisis, bereid is om er alles aan te doen om zelf maatregelen te nemen om netcongestie tegen te gaan. De fractie van D66 wil hierover in gesprek met Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten.

Het behandeldoel

Hieronder wordt aangegeven met welk doel de fractie de ingekomen brief op de agenda heeft gezet

Wij hebben de volgende politieke vragen:

1. *Het aanpakken van netcongestie vraagt niet alleen een verzwaring van het net, maar op korte termijn ook een diversificatie van energiebronnen op datzelfde net. Er wordt in de Regionale Energie Strategieën een disbalans in verhouding van zonne-energie en windenergie verwacht die uitslaat richting zonne-energie. Echter, is de meerderheid van de Provinciale Staten in de Noorder-IJplas niet bereid geweest om windenergie toe te laten. Daarom vraagt*

¹ Een verzoek tot het verplaatsen van een ingekomen stuk van de C- naar de B-agenda kan zodra deze op de Lijst ingekomen stukken staat.

onze fractie zich af of partijen überhaupt bereid zijn om zich hard te maken voor meer wind op land om die diversiteit van energiebronnen op korte termijn te kunnen bewerkstelligen? En hoe gaan zij dat dan doen? Is Gedeputeerde Staten dat ook?

- 2. Welke concrete keuzes gaat Gedeputeerde Staten nu maken over wat wél en niet voorrang krijgt om aangesloten te worden op het net?*
- 3. Wat vinden de partijen in Provinciale Staten wat de prioritering zou moeten zijn?*
- 4. Er staat in de analyse dat de provincie veel meer de regierol op de ruimte moet pakken. Dat doorkruist de discussie die tot nu toe is gevoerd over het Ruimtelijk Voorstel. In de planning richting de vaststelling van de omgevingsvisie lijkt er echter geen ruimte meer te zijn voor zienswijzen vanuit de Noord-Hollandse samenleving op deze nieuwe opstelling van Gedeputeerde Staten. Wat vinden de partijen in de commissie hiervan en hoe wil Gedeputeerde Staten hiermee omgaan?*
- 5. Wat vinden de partijen in de commissie van die regierol op de ruimte en hoe willen zij die invullen? Hoe wil Gedeputeerde Staten deze vorm geven?*

Rondvraag

Recht van Statenleden om aan GS inlichtingen te vragen over het door hen gevoerde bestuur door het stellen van een rondvraag in een commissievergadering.

De vragen zijn beknopt en politiek van aard.

De fractie van Partij voor de Dieren

Heeft de onderstaande rondvraag over 13. C-agenda 1613 Energie/Ruimte: Regioadvies
hoogspanningsverbinding Diemen–Ens

Aan gedeputeerde Anouk Gielen

Commissievergadering Leefomgeving d.d. 21 september 2026

De vragen luiden als volgt:

- In de brief uit augustus 2026 geven GS aan dat ze achter hun advies blijven staan voor het paarse tracé. Met daarbij de genoemde randvoorwaarden: ‘Het bundelen van het nieuwe tracé met bestaande weg- en energie-infrastructuur binnen het paarse alternatief is een “leidend principe” bij de verdere uitwerking van het project.’

Vraag: Wat betekent “leidend” hier concreet? Onder welke omstandigheden vinden GS het aanvaardbaar om daar toch van af te wijken?

- De volgende zin luidt: “Verplaatsing en/of het ondergronds brengen van bestaande energie-infrastructuur, zoals gasleidingen en bestaande 150 kV- en 380 kV-lijnen, dient zorgvuldig te worden onderzocht.’

Vraag: Als uit het zorgvuldige onderzoek blijkt dat bundeling langs de A6 technisch mogelijk is, maar duurder of ingewikkelder: hoe zwaar wegen GS dan het leidende principe van bundeling ten opzichte van kosten en planning? Hoe wegen zij eventuele schade aan waardevolle natuur hierin mee?

Rondvraag

Recht van Statenleden om aan GS inlichtingen te vragen over het door hen gevoerde bestuur door het stellen van een rondvraag in een commissievergadering.

De vragen zijn beknopt en politiek van aard.

De fractie van de VVD

Heeft in navolging van de reeds ingediende vragen door de Partij voor de Dieren de onderstaande vervolg-rondvragen over 13. C-agenda 1613 Energie/Ruimte: Regioadvies hoogspanningsverbinding Diemen-Ens

Aan gedeputeerde Anouk Gielen

Commissievergadering Leefomgeving d.d. 21 september 2026

De vervolg-rondvragen luiden als volgt:

1 Kan de gedeputeerde toezeggen dat GS bij de minister nadrukkelijk zullen aangeven dat de nieuwe voorkeur van TenneT voor het trace Diemen-Ens (met een grotere impact op ondermeer het Naardermeer, natuurgebieden en woningen) niet de voorkeur van GS heeft?

2 Kan de gedeputeerde tevens toezeggen dat GS blijven vasthouden aan het uitgangspunt van bundeling met de reeds bestaande infrastructuur en het serieus onderzoeken van optie 1?